

ანი წაქაქე

„ნისიგეს სსოპრეგის“ სირიული,
არაბული და ქართული ვერსიები

„მეცნიერება“

1983

ქართული
ენციკლოპედია

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია
ბ. წარმოების სახელობის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი

ნანი წაქაქი

**«ნისიმუს ცხოვრების» სირიული,
არაბული და ქართული ვერსიები**

(გამოკვლევა, ტექსტები, თარგმანები)

„მეცნიერება“-
თბილისი
1983

სკეპ-2000
შემოწმებულია

8 II
83.3 IP
899.962.I.09
წ 275

- 1) ქახული ჭავჭავაძე
- 2) ქახული ხელნაწილები
- 3) საბჭოთა სტრუქტურა
- 4) სიხიული ხელნაწილები

„ნისიმეს ცხოვრება“ ავთოგრაფიული ნაწარმოებია, რომელიც შემონახულია სირიულ, არაბულ და ქართულ ენებზე.

თბულებას ლეგენდარული პროზის ნიმუშად თვლიან, რომელიც ისლამამდელ ეპოქაშია შექმნილი სირიულ ენაზე ეგვიპტეში არსებულ სირიულ სამონაზვნო წრეში.

გამოკველევაში შესწავლილია სირიული, არაბული და ქართული ტექსტები. ტექსტების შეჯერების შედეგად დაგროვილი მასალის ანალიზის საფუძველზე გამოყოფილია ვერსიათა რედაქციები, გარკვეულია მათი ურთიერთმიმართება და არაბული და ქართული თარგმანების წარმომავლობის საკითხი. გამოთქმულია თვალსაზრისის ძეგლის საერთო წარმომავლობის შესახებ. გამოკველვას ერთვის ტექსტები:

1. სირიული ვრცელი რედაქციის ქართული თარგმანი.
2. არაბული სინას მთისეული რედაქციის ტექსტი და მისი ქართული თარგმანი.
3. არაბული კარშუნული რედაქციის ტექსტი და მისი ქართული თარგმანი.
4. ქართული ვერსიის ტექსტი 19 ხელნაწერის ვარიანტებით.

რედაქტორი საქ.სსრ აკადემიის წ. კ. პროფ. კ.წერეთელი

70103 II4-82 © გამოცემლობა „მეცნიერება“
M 607(06)-83 1983

ქ. შარტისის სახ. საბჭ.
სსრ სახელმწიფო
რესპუბლიკური
ბიბლიოთეკა

K1883044

შ ე ს ა ვ ა ლ ი

„ნისიმეს ცხოვრება“, ანუ როგორც იგი დასათაურებულია ქართულ ხელნაწერებში „ცხოვრება და განგება ნისიმესი, რომელი იყო ასული მეფისა მეგვტელისა და შემდგომ იქმნა მამამთავარ უდაბნოს მოძვარათა ზედა რიცხვით ოთხასთა წმიდათა მამათა“, ადრექრისტიანულ ეპოქაში შექმნილი ძეგლია, რომელიც სრული სახით შემონახულია სირიულ, არაბულ და ქართულ ენებზე. მოკლე ცნობები წმინდანის შესახებ მოიპოვება პალადი ელენოპოლელის „ლავსაიკონსა“ და ეფრემ ასურის „წმიდათა ცხოვრებებში“.

ა. ბაუმშტარკი ილარიას და ნისიმეს ცხოვრებებს განიხილავს, როგორც ლეგენდარული პროზის ნიმუშებს და მათ ორიგინალურ სირიულ ნაწარმოებებად თვლის, რომელნიც ისლამამდელ ეპოქაშია შექმნილი სირიაში არსებულ ეგვიპტურ სამონაზვნო წრეებში¹.

თხზულების ქართული ვერსია პირველად შეისწავლა კ. კეკელიძემ, მან 1911 წელს გამოაქვეყნა გამოცვლევას ამ ძეგლის შესახებ და დაურთო ქართული ტექსტის რუსული თარგმანი².

მკვლევარი შეეხო ძეგლის შედგენილობისა და წარმომავლობის საკითხს. მისი აზრით, პალადი ელენოპოლელის „ლავსაიკონში“ მოცემული ცნობები გამოიყენა უცნობმა აგოგრაფმა და შექმნა თხზულება, რომელიც მხოლოდ ქართულ ენაზე შემონახული იგი ვარაუდობს, რომ ქართულ ენაზე იგი ნათარგმნია კოპტურიდან. ამ ვარაუდის

1 Baumstark A. *Geschichte der Syrischen Literatur*, Bonn, 1922, გვ. 192.

2 Кекелидзе К., Эпизод из начальной истории египетского монашества. Труды Киевской Академии, 1941.

იგივე შრომა გადმოზეჭდილი იქნა 1961 წ. სერიაში „ეტიუდები ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან“. VII, გვ. 76-101 (ჩვენ ამ უკანასკნელი გამოცემის მიხედვით ვიმოწმებთ მას).

საბუთად მას მიიჩნდა თხზულების ლეგენდარული ხასიათი და უნდა ეთიკონში ცხოველებთან ერთად ცხოვრება, რაც დამახასიათებელი კოპტური ძეგლებისათვის³. თუმცა მკვლევარი არ გამოორიცხადდა არაბულიდან თარგმნის შესაძლებლობასაც⁴.

პ.პეტერსმა დაუსაბუთებლად მიიჩნია კ.კეკელიძის მოსაზრება ქართული ვერსიის კოპტურიდან მომდინარეობის თაობაზე. აღნიშნა, რომ ამ თხზულების სირიული ვერსიისა „ონესიმას ცხოვრება“, რომლის ერთი გამოცემა ეკუთვნის პ.ბეჯანს და მეორე – აგნეს ლუისს. მისი აზრით, პალადი ელენოპოლელმა ისარგებლა რომელიღაც ბერძნული წყაროთი, საიდანაც უნდა მოდიოდეს ჯერ სირიული და შემდეგ ქართული ვერსიები.

კ.კეკელიძემ 1918 წელს „კომენის“ I ტომში გამოსცა ქართული ტექსტი და წინასიტყვაობაში ეჭვი შეიტანა ქართული, ენისიმესა⁵ და სირიული „ონესიმას“ იგივეობაში. მან დაბეჯითებით გაიმეორა, რომ არც ბერძნული, არც კოპტური და არც ასურული დედანი ამ საინტერესო თხზულებისა არ შენახულა⁶.

ჩვენ მიერ სირიული და ქართული ტექსტების შედარებამ აშკარა გახადა, რომ ეს ერთი და იგივე თხზულებაა.

ხელნაწერთა აღწერილობებისა და მათზე არსებული ლიტერატურის⁷ შეფევებით ჩვენ ამოგვკრიბეთ ცნობები ძეგლის სირიული და არაბული ვერსიების ნუსხების შესახებ, რომლებიც მრავლად მოიპოვება ევროპისა და აზიის წიფსაცავებში დაცულ ქრისტიანულ

3 ეტიუდები, VII, გვ. 91.

4 იქვე, გვ. 92.

5 Peeters P. *Analecta Bollandiana*, T.xxix, Paris, 1912, p. 478-479.

6 კეკელიძე კ., კომენი I, თბილისი, 1918, გვ. X XI.

7 Graf G., *Geschichte der Christlichen Arabischen Literatur* T.I, 1944, S. 459; Baumstark A., *Geschichte...* S.192.

ხელნაწერებში⁸.

სამწუხაროდ, ხელნაწერთა უმრავლესობაზე ხელი ვერ გვწვდება, რვენ ხელთ გვქონდა: სინური არაბული ხელნაწერის (sin

-----

8 Baumstark A., Die Liturgische Handschriften des Jakobitischen Marcus-Kloster in Jerusalem, O.S. II, 1911, N 107; Addai Scher, Notice Sur les Mms. Syriaques et Arabes conservés al Archeveche Chaldeen de Diarbekir, Paris, 1908, N 145(XV); Sachau E., Verzeichnis der Syrischen Handschriften der Königlichen Bibliothek zu Berlin, Berlin, 1899, NN 110(1699), 112(1730), 245(1828), 74(1694); Catalogue of the Mingana Collection of Manuscripts now in the possession of the Trustees of the Woodbrocke Settlement, t. I, 1933, NN 138, 146, 200, 299, 352; Scher A., Catalogue des Manuscrits Syriaques et Arabes Conservés dans la Bibliothèque Episcopale de Seert, Mosul, 1905, N64(XVI); Baron de Slane, Catalogue des Manuscrits Arabes de la Bibliothèque Nationale, Paris, (1883-1885), N305(1609); Bibliothèque de Manuscrits Paul Spath, Catalogue, 1928, Caire, VI, N391(1604); Pagne Smith R., Catalogi Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Bodleanae, p. Sexta, Oxonii, 1864, N151; Scheicho L., Catalogue raisonné des Manuscrits de la Bibliothèque Orientale en Melanges de la Université St. Joseph, Beyrouth, 1913, NN 620 (XVIII), 628(1621), Catalogue of the Syriac Manuscripts in the British Museum by Wright W. t. 3, London, 1872, NN 14050, 14669; Zotenberg, Catalogue des Mss. Syriaques et

№ 542) მიკროფილმი, მინგანას კოლექციის კარგუნით ნაწერი ჰელი ნუსხის (№№ 138, 146, 200, 299, 352) მიკროფილმები, ქართული ვერსიის შემცველი 19 ხელნაწერ⁹ და დანარჩენ ხელნაწერთა მეტ-ნაკლებად ვრცელი აღწერილობანი.

სირიული ვერსიის მონაცემებისათვის გამოვიყენეთ პ. ბეჯანისა და აგნეს ლუსის მიერ გამოქვეყნებული სირიული ტექსტები.

ხელნაწერებში წარმოდგენილი ტექსტები ერთგვარი შედგენილობისა არ არის. კვლევის შედეგების უფრო თვალსაჩინოდ წარმოდგენისათვის აუცილებელი გახდა თხზულებაში სამი მონაკვეთის გამოყოფა:¹⁰

1. წმ. ნისიმეს ცხოვრება მონასტერში მისვლამდე.

2. წმ. ნისიმეს ცხოვრება მონასტერში.

3. ამბავი მონასტრიდან მისი წასვლის შემდგომი მოღვაწეობისა. როგორც ქართული, ისე არაბული და სირიული ვერსიის შემცველ ხელნაწერებში თხზულება 4 სახით გვხვდება:

1. სამივე ნაწილი, ე.ი. თხზულება მთლიანად. არაბ. sin - 542, ming - 138, 146, 200, 299, 352; ქართ. A - 249, A - 146, A - 382, A - 126, A - 518, A - 161, A - 1050, H - 2281, S - 134, Wardr. e-1; Wardr. e-2.

2. პირველი და მეორე ნაწილები ერთად (ბეჯანისა და აგნეს

et Sabeens de la Bibliotheque Nationale, Paris, 1874, N235, 236 (XIII); Atiya A.S., The Arabic Manuscripts of the Mount Sinai, Baltimore, 1955, NN 542 (IX-X), 538 (1211), 469 (XIII).

გარდა ზემოჩამოთვლილი ხელნაწერებისა, ბაუმშტარკი მიუთითებს, რომ ვატიკანის სირიულ ხელნაწერებში არის ამ თხზულების პოეტური გადამუშავება. ხელნაწერი გადაწერილი ყოფილა 1570 წელს.

⁹ A - 249; A - 146; A - 282; A - 126; A - 518; A - 161; A - 643; A - 851; A - 653; H - 286; H - 947; A - 1762; H - 2281; S - 134; S - 139; S - 300; S - 3640; A - 1050; Wardr. e-1, Wardr. e-2.

¹⁰ თხზულებაში მონაკვეთებს გამოჰყოფს კ. კეპელიძეც. იხ. ოტ. VII, გვ. 81.

ლუისის მიერ გამოქვეყნებული სირიული ტექსტები, Berl. 25¹¹ და ქართული ხელნაწერები: S 139, H 947, A 643, A 851, H 1762, S 3640).

3. მხოლოდ მესამე ნაწილი: (Berl. syr. 74¹³, Berl. 25¹⁴ და ბეჯანის მიერ გამოცემული ტექსტის ბოლოს დართული ორი ფრაგმენტი)¹⁵.

4. მხოლოდ მეორე ნაწილი (ქართ. გ -300), თხზულების მეორე ნაწილს შეიცავს პალადი ელენოპოლელის „ღავსაიკონი“-ისა და ევრემ ასურის „წმიდა მამათა ცხოვრებების“ ცნობები წმინდანის შესახებ. Bibliotheca Hagiographica Graeca-ში მითითებული ბერძნული ვერსია თხზულებისა, იქვე მოტანილი დასაწყისისა და ბოლოს ჩვენების მიხედვით, მხოლოდ მეორე ნაწილს შეიცავს და, როგორც გამოცემლის შენიშვნებიდან ჩანს, იგი წარმოადგენს ევრემ ასურის თხზულებიდან იმ თავის ბერძნულ თარგმანს, რომელშიც წმიდა ნისიმეს შესახებ არის ლაპარაკი¹⁶.

წინამდებარე ნაშრომში შევეცადეთ, გაგვეჩვენოთ სირიული, არაბული და ქართული ვერსიებისა და რედაქციების ურთიერთმიმართება. მათი ურთიერთშეჯერების შედეგად დაგროვილი მასალის ანალიზმა საშუალება მოგვცა გამოგვეთქვა მოსაზრებანი თხზულების არაბული და ქართული თარგმანის მიმდინარეობის თაობაზე და, საერთოდ, ძეგლის სადაურობისა და წარმომავლობის შესახებ.

11 Syrische Handschriften Beschrieben von Assfalg, 1963, Wiesbaden, S.49.

12 Sachau E., Verzeichnis der Syrischen.....

13 იქვე.

14 Assfalg, Syrische Handschriften...S.49.

15 Bedjan Paulus, Acta Martyrum et Sanctorum, Parisis, 1895, p.419 - 421.

16 Bibliotheca Hagiographica Graeca, Bruxelles, 1909.

„ნისიმეს ცხოვრების“ სირიული ტექსტი პირველად გამოაქვეყნა ბეჯანმა ბრიტანეთის მუზეუმის (Add № I4649) და პარიზის ნაციონალური ბიბლიოთეკის (№ 235, 236) ხელნაწერების მიხედვით.¹

Add № I4649, რაიტის აღწერილობის მიხედვით, წარმოადგენს პერგამენტს, შეიცავს 235 გვერდს, I-8 და 30-68 გვერდები ნაწერია ესტრანგელათი VI-VII სს. ხელით. დანარჩენი გვერდები გვიანდელია, გადაწერილი II86 წ. ნისიმეს ცხოვრება იწყება 214 გვერდიდან².

პარიზის ნაციონალური ბიბლიოთეკის ორივე ხელნაწერი XII საუკუნისაა³. ბეჯანის მიერ გამოცემული ძირითადი ტექსტი შეიცავს თხზულების I და II ნაწილებს. გამომცემელი ტექსტს ბოლოში უთავს. ორ მინაწერს⁴, რომლებიც წარმოადგენენ ფრაგმენტებს თხზულების III ნაწილიდან. ეს ფრაგმენტები მინაწერების სახით დაცული ყოფილა ერთი - ბრიტანეთის მუზეუმისა და მეორე პარიზის ნაციონალური ბიბლიოთეკის ხელნაწერთა არქებზე⁵.

სირიული ტექსტის მეორე გამოცემა ეკუთვნის აგნეს ლუისს⁶. ტექსტი გამოცემულია სირო-ანტიოქური პალიმფსტის მიხედვით, რომელიც ამჟამად სინას მთაზე ინახება და ცნობილია სინური პალიმფსტის სახელით⁷. მისი პირველი შრე წარმოადგენს თომას აქტების ტექსტს, რომელიც IV საუკუნითაა დათარიღებული. მეორე შრე კი - წმინდანთა ცხოვრებებს, რომელიც გადაწერილია 778 წელს ან-

1 Bedyan P., Acta... V.5, p. 405 - 419.

2 Wright W., Catalogue of the Syriac ... p.110, 7.

3 Zotenberg, Catalogue des Mss. Syr. et...

4 Bedyan P., Acta... p.419 - 421.

5 ი კ ვ ე, p.III.

6 Smith Lewis A., Select Narratives of Holy Women from The Syro-Antiochene or Sinai Palimpsest, Studia Sinaitica, No. IX, London, 1900, p.81-93.

7 ი კ ვ ე, p.V.

ტიოქიის მახლობლად მდებარე ლეთისმშობლის სახელობის მონასტერში ბერის, იოანე მესვეტის მიერ⁸.

ჩვენ გამოცემული ტექსტების მიხედვით შევისწავლეთ თხზულების სირიული ვერსია. მათი შედარებით გამოვლენილი სხვაობები, ჩვენის აზრით, სცილდება ვარიანტულს და რედაქციულ სხვაობებად შეიძლება ჩაითვალოს.

ქვემოთ მოყვანილი მაგალითებით შევეცდებით დავამტკიცოთ ჩვენი თვალსაზრისი. პ. ბეჯანის მიერ გამოცემულ ტექსტს აღვნიშნავთ Br ლიტერით, ხოლო სინური პალიმფსესტისას P -თი.

Br -ს წინადადებები ვრცელია, P -სი კი უფრო მოკლე და სხარტი:

I. Br **ⲉⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁⲓ** : **ⲉⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** : **ⲉⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** **ⲛⲁⲛⲁⲓ**
ⲉⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ

მიაღწია ერთ სანაგვეს, ამოიღო ძველი ძონძები, დაწნა მათგან გვირგვინი და დაიღო თავზე.

P. **ⲉⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** : **ⲉⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** **ⲛⲁⲛⲁⲓ**
ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ

და მიაღწია ერთ სანაგვეს, ამოიღო ძველი ძონძები და დაიფარა სიშიშველ მისი.

2. Br **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** : **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** : **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** **ⲛⲁⲛⲁⲓ** : **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ**
ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ

და იტყვიან, რომ ამან გაათავისუფლა მონები და მხველები და დაარიგა წყალობა და მაქებენ მე ამის გამო.

P. **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛⲁⲓ** **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ** **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ** **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ** **ⲉⲛⲁⲛⲁⲓ**

და იტყვიან, რომ ამან გაათავისუფლა მონები და მხველები და მაქებენ მე.

-----

⁸ S m i t h Lewis A., Select..., p.V.

3. Br **აქვად აქვად : აქვად აქვად : აქვად აქვად : აქვად აქვად**

არამედ შემფერის მე, რომ წავიდე დასახლებულ ადგილებზე და ვიცხოვრო ქალთა მონასტერში და ვიზრუნო ჩემი თავისა და ჩემი ამხანაგებისათვის.

P. **აქვად აქვად აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად**

არამედ ვიცხოვრო დასახლებულ ადგილებზე, მონასტერში, და ვიზრუნო ჩემი თავისა და ჩემი ამხანაგებისათვის.

4. Br

აქვად აქვად აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად
აქვად აქვად აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად
აქვად აქვად

ამას ფიქრობდა ნეტარი ანისიმა, რომ შეესრულებია. გამოვიდა უდაბნოდან და წავიდა დათა მონასტერში, რომელსაც ერქვა დ ერ ს ა დ რ ე (მონასტერი მწკრივთა).

P. **აქვად აქვად აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად**
აქვად აქვად აქვად აქვად

და მივიდა იგი ნეტარი ანისიმა მონასტრის კარებთან, რომელსაც ეწოდებოდა დერ-სადრე (მონასტერთა მწკრივთა).

5. Br

აქვად აქვად აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად
აქვად აქვად აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად
აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად

ღუბინას, მონაზონთა მეთაურს, რომელიც გამოკეტილი იყო მრავალი წლის განმავლობაში სენაკში, უდაბნოში, კაცს უბიწოსა და რჩეულს, როცა იგი იჯდა თავის სამყოფში, გამოეცხადა ანგელოზი ღვთისა და უთხრა მას:

P. **აქვად აქვად აქვად აქვად : აქვად აქვად აქვად აქვად**
აქვად აქვად აქვად აქვად

ღუბინას, მონაზონთა მეთაურს, რომელიც გამოკეტილი იყო სენაკში მრავალი წლის განმავლობაში, გამოეცხადა ანგელოზი ღვთისა და

უთხრა მას.

6. Br **მეფე მეფე და მეფე მეფე მეფე მეფე**
მეფე მეფე მეფე მეფე მეფე მეფე

წაიყვანეს ხელეზზე აყვანილი წმინდა ანისიმა მონასტრის ეზოს კარებიდან ვიდრე ოთახამდე სალოცავი სახლისა, რომელშიც ისინი ასრულებდნენ ღვთისმსახურებას.

P. **მეფე მეფე და მეფე მეფე მეფე მეფე**, **მეფე მეფე მეფე მეფე მეფე მეფე**

და წაიყვანეს წმიდა ანისიმა ხელეზით (აყვანილი) მონასტრის კარებიდან სახლამდე, რომელშიც ეწეოდნენ ღვთისმსახურებას.

7. Br **მეფე მეფე : მეფე მეფე მეფე მეფე : მეფე მეფე მეფე მეფე**
მეფე მეფე მეფე მეფე : **მეფე მეფე მეფე მეფე**

ათი დღის შემდეგ, როცა ნახა, რომ გამრავლდა მისი პატრიცეცემა, დააკვირდა და ნახა, რომ არ იყო კარების მცველი, გავიდა და გაიპარა.

P. **მეფე მეფე მეფე მეფე** : **მეფე მეფე მეფე მეფე მეფე მეფე**

დააკვირდა და ნახა, რომ არ იყო მუცარე, და გაიპარა, გავიდა და წავიდა.

II Br-ს წინადადება საერთოდ არაა სინური პალიმფსესტის ტექსტში:

1. **მეფე მეფე მეფე : მეფე მეფე მეფე მეფე : მეფე მეფე**
მეფე მეფე მეფე მეფე : მეფე მეფე მეფე მეფე
მეფე მეფე მეფე მეფე : მეფე მეფე მეფე მეფე

ნახა ღმერთმა მისი შრომა, ტანჯვა, მოთმინება, მოქმედება, ლოცვა და მორჩილება, არ ისურვა, რომ დარაგრულიყო იგი, არამედ გამოაშკარავება და გამჟღავნება ყველასთვის მისი ღვთიური მორჩილებისა.

**მეცხრე მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის
 მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის
 მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის**

ამასთან ერთად, ნეტარი ისე არგენებდა თავს, თითქოს იგი გიჟია და ეშმაკია მასთან. ამიტომ შეზიზღებული იყო ყველასგან. ისე სძულდათ იგი და საზიზღარი იყო მათ თვალში, რომ სადღის დროს სცემდნენ მას, რომელიც მათთვის მოამზადა მან.

მონასტრის ყველა მოსამსახურეს ისე ემსახურებოდა, როგორც ცოცხი და ღრუბელი მონასტრისა, ადასრულა სიტყვა სახარებისა: ვისაც სურს, რომ იყოს ბრძენი უფლისა, იყოს სულელი ღმრთის წინაშე. აგრეთვე, ამას ძონძები ეხურა თავზე, ხოლო ყველა დას, მოსამსახურესაც და მონაზონსაც კუნკულები ეხურათ, იყვნენ ისინი რიცხვით სამასი და არასოდეს უნახავს ნეტარი ანისიმა არც ერთ მათგანს, რომ ყბას ანძრევდა და ჭამდა რაიმეს მათ წინაშე. არც მათთან ჯდებოდა მთელი წლების განმავლობაში მისი სიცოცხლისა. არც პურის ნატებს ჭამდა არასდროს, ნამცეცებს მხოლოდ, რომელსაც წმენდდა სუფრიდან. ტანსაცმელი მისი იყო ძველი და ცუდი. და არ კიცხავდა არავის და არ საყვედურობდა არავის და არ ამბობდა არც ერთ სიტყვას ვინმესთან. ასე ყოველდღე შეურაცხყოფილი, შეზიზღებული და განდევნილი იყო.

P-ში მთელი ზემოხსენებული ნაწყვეტის პარალელურად არის მხოლოდ ერთი წინადადება:

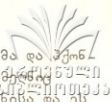
ბათ რაგობათ კათა კათა

და ყველასგან შეზიზღებული იყო.

გზვლებით [სიტყვათა] პერიფრაზირებას:

III.1.Br

**მეცხრე მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის
 მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის : მარცხენა
 მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის : მარცხენა
 მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის : მარცხენა
 : მარცხენა მხარის მარცხენა მხარის**

ქალი ერთი იყო ეგვიპტეში. სახელად ერქვა ანისიმა და შქონდა და მას თხუთმეტი ქალაქი და მთელი მისი ოლქები, რომელნიც მშობლებისეული იყო, რადგანაც მეფენი იყვნენ ქვეყანისა და ეს ერთადერთი ქალი ჰყავდათ მათ.

P. **რით ბარა . თქალა რით ბარ რხააძე რხა რხარ**
რით ბარა . რალა ბია' ბით ბარა . რხარ
რით რით ბარ რხა რხა : რხა რაა რხარაა ბარა

ქალი ერთი ნეტარი იყო ეგვიპტეში, რომელსაც ერქვა ანისიმა. იყო იგი მეფის ასული და შქონდათ მის მშობლებს თხუთმეტი ქალაქი ამ ქვეყანაში და ეს ასული ჰყავდათ მათ.

IV. 1. ზოგჯერ ერთი და იგივე აზრი სინონიმებითაა გადმოცემული:

Br **: რაა რაა რაა რაა რაა რაა**

და არ დამერქმევა მე ქმრის სახელი

P. **. რაა რაა რაა რაა**

და არ გამათხოვებენ მე.

2. Br **. რაა რაა რაა რაა**

წადი და გააჰყიდე შენი ქონება.

P. **რაა რაა რაა რაა რაა**

წადი და გააჰყიდე ყოველივე, რაც გაქვს შენ.

3. Br **რაა რაა რაა რაა რაა რაა**

ვტოვებ ქონებას და საწუთროს და ოქროს და ცოდვებს.

P. **რაა რაა რაა რაა რაა რაა**

ვტოვებ ქონებას ამქვეყნიურს და ოქროს ცოდვისას.

4. Br **: რაა რაა რაა რაა რაა**

და დაადო მას სამი ჯაჭვი.

P. **. რაა რაა რაა რაა რაა**

და დაადო მას სამი ბორკილი.

5. Br **: რაა რაა რაა რაა რაა რაა**

დატოვა იგი დედაბერმა სენაკში, დაატყვევა რა.

P.

ⲛⲓⲛⲓⲙⲉⲥ ⲛⲁ ⲛⲁⲓⲛⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ

დატოვა იგი დედაბერმა კარების სახლში, დააწყვევა რა.

6.Br

ⲛⲁⲓⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ

და სურდათ წაერთმიათ მისთვის ევანგელეს წიგნი.

P.

ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓ

და წავიდნენ, რომ გამოერთმიათ ბიბლია მისთვის.

ყველა ზემომოყვანილი განსხვავება უფლებას გვაძლევს ვივარაუდოთ სირიულში ორი რედაქციის არსებობა.

Br შეიცავს ვრცელს, ხოლო P მოკლე რედაქციას.

ზემოაღნიშნულ ორივე ტექსტში წარმოდგენილია თხზულების I და II ნაწილი. ბერლინის სამეფო ბიბლიოთეკის სირიულ ხელნაწერებში 74-ე ნომრით მითითებულია ხელნაწერი, გადაწერილი 1695 წ.⁹, რომელშიც 70-78 გვერდებზე მოთავსებულია სირიული „ნისიმეს ცხოვრება“¹⁰. სამწუხაროდ, ხელნაწერის მიღება ვერ მოვახერხეთ. აღწერილობაში მოცემულია ამ თხზულების საკმაოდ ვრცელი შინაარსი¹¹, საიდანაც ნათლად ჩანს, რომ ეს არის „ნისიმეს ცხოვრების“ სირიული ვერსიის III ნაწილი, რომლის ფრაგმენტები იპოვა ბეჯანმა პარიზის ნაციონალური ბიბლიოთეკის და ბრიტანეთის მუზეუმის ერთ-ერთი ხელნაწერის არეზე.

ე.ი. სირიულ ენაზე არსებობს „ნისიმეს ცხოვრების“ სამივე ნაწილი. იმ ხელნაწერებსა და გამოცემებში, რომლებზეც ხელი მიგვიწვიდა, წარმოდგენილია პირველი და მეორე ნაწილი ერთად, ხოლო

9 S a c h a u E., Verzeichnis der syrische Handschriften der Königlichen Bibliothek, Berlin, 1899, S. 288.

10 იქვე, გვ. 285-286.

11 ამ თარგმანს მოსდევს დასაწყისი, რომელიც ემთხვევა არაბულ და ქართულ ენებზე არსებულ შესატყვის ადგილს თხზულებისას.

მესამე ნაწილი ცალკე.

ი.ასფალგის სირიულ ხელნაწერთა კატალოგში აღწერილია ხელნაწერი, რომელიც 1705 წელსაა გადაწერილი. იგი შეიცავს „ნისიმეს ცხოვრებას“. აღწერილობის მიხედვით თხზულების პირველი და მეორე ნაწილი წარმოდგენილია ერთად (95 v - 62 v), ხოლო მესამე ნაწილი ცალკე (62 v - 68 v). ორივე მონაკვეთს აქვს თავისი სათაური და შესავალი ე.ი. იმ შემთხვევაშიც, როცა ისინი ერთ ხელნაწერში გვხვდება, დამოუკიდებელ თხზულებებად არიან წარმოდგენილი 12

II. არაბული ვერსია

თხზულების არაბული ვერსიის შემცველ ხელნაწერთაგან, რომლებიც ხელთ გვაქვს, უძველესია სინას მთის წმ.ეკატერინეს მონასტერში დაცული ნუსხა sin- 542; იგი ა.ს.ატიას აღწერილობის მიხედვით, პერგამენტზეა გადაწერილი, შედგება 285 გვერდისაგან, ფურცლების ზომაა 23,5 X 15; თავ-ბოლო ნაკლულია: წარმოდგენს აგიოგრაფიულ კრებულს, შეიცავს პალადი ელენობოლელის „ლავსა-იკონს“, რომელსაც წინ უძღვის 15 თხზულება. ამათგან ერთ-ერთია „ნისიმეს ცხოვრება“. ხელნაწერი დათარიღებულია ატიას მიერ IX საუკ. ბოლოთი და X საუკ. დასაწყისით¹.

მიკროფილმის მიხედვით², ატიასეულ აღწერილობას შეიძლება დავუმატოთ შემდეგი: ხელნაწერს აქვს სამი პაგინაცია: 1. ჩვეულებრივი, ევროპული. 2. არაბული ასოებით. 3. ქართული ასო-

12 Assfalg J., Syrische Handschriften ... S.49.

1 Atija A. S., The Arabic Manuscripts...p.22.

2 ხელნაწერის მიკროფილმი საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ცენტრალური ბიბლიოთეკის საშუალებით მიიღო აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკამ ვაშინგტონის კონგრესის ბიბლიოთეკიდან. ამჟამად ინახება აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში III2 ნომრით.

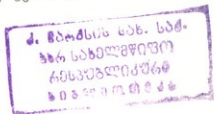
ეებით³. არაბული და ქართული პაგინაცია რვეულბრიცია. როგორც მოსალოდნელი იყო, არაბული პაგინაცია იწყება მარჯვნიდან მარცხნივ, ქართული კი - მარცხნიდან მარჯვნივ. ქართული პაგინაცია ბოლომდე მიჰყვება ხელნაწერს, არაბული კი წყდება მე-12 რვეულზე (١٢): ზოგი ფურცლის აშიაზე გვხვდება ბერძნული ასო-ებიც, რომელიც ბერძნული ან კოპტური პაგინაციის კვალი უნდა იყოს. ნაწერია გარკვეული ხელით, ასოები ოდნავ კუთხოვანია. ეს ხელი დახასიათებულია სამეცნიერო ლიტერატურაში, როგორც "გვიანდელი ქუფური" "ქრისტეანული ტიპის"⁴ ხელი.

ხელნაწერს საბაწმინდურად მიიჩნევენ. იგი, სხვა არაბულ ხელნაწერებთან ერთად უნდა მოხვედრილიყო სინას მთაზე⁵. ეს ხელნაწერები ზოგი გადაწერილია სინელ მამათა დაკვეთით საბას ლავრაში, ზოგი კი ლტოლვილმა ბერებმა ავბედობისაგან დასაცავად

3 არაბულ ხელნაწერებზე ქართული და ქართულ ხელნაწერებზე არაბული პაგინაციის და მინაწერების შესახებ იხ. Oestrup J., Über zwei arabische Codices Sinaitici der Strasburg Universitsts und Landbibliothek, ZDMG, N51, 1891, S. 454. Garitte G. Catalogue des manuscrite georgiens litteraires du mont Sinai, Louvain, 1956; Март Н. Крещение Армян, Грузин, Алланов и Абхазов святым ригорием, СПб, 1905, გვ. 163; Март Н., Описание грузинских рукописей Синайского монастыря, М. Л. 1940, გვ. I-2; Март Н. Предварительный отчет о работах на Синае Сообщение Импрр. Прав. Палест. общества, Т. XIV, ч. II, 1909, გვ. 33; Мегрелидзе И. Арабская азбука с древне-грузинской транскрипцией, Эпиграфика Востока, VIII, 1953, გვ. 36-42; ჯავახიშვილი ი., სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, თბილისი, 1947; გვარამია რ., „სინა-რაითის მამათა მოსრვის“ არაბულ-ქართული ვერსიები, თბილისი, 1973, გვ. 28; გვარამია რ., ქართული სინური ხელნაწერების არაბული მინაწერები, მრავალთავი, IX, 1961, გვ. 47.

4 Atija A.S., დასახ. ნაშრომი, გვ. XXVI.

5 იქვე, გვ. XVI.

გადაიტანეს სინას მთაზე⁶.

„ნისიმეს ცხოვრება“ მოთავსებულია 95-II6 გვერდებზე⁷ თხზულების სათაური მიკროფილმში ცუდად იკითხება. საფიქრებელია, რომ იგი ცუდად იკითხება ხელნაწერშიც. ეს უნდა იყოს მიზეზი, რომ მ. გიბსონის აღწერილობაში წმინდანის სახელი $\text{---} \text{---} \text{---}$ - ს ნაცვლად არის $\text{---} \text{---} \text{---}$ ⁸. შეიძლება ამიტომაც, არც კ. გრაფელი-ძისტვის⁹ და არც გ. გრაფისათვის¹⁰ არ იყო ცნობილი ამ თხზულების არსებობა სინას მთის არაბულ ხელნაწერებში.

თხზულების ბოლო სამ გვერდს მარცხენა მხარე დიაგონალურად მოხეული აქვს. ცუდად იკითხება 96-ე და 102-ე გვერდების ბოლო სტრიქონები: ზოგი სიტყვა გადაშლილია და აღდგენა არ ხერხდება.

ნაწარმოების ენა მარტივია, განსხვავებული კლასიკური არაბული ენისაგან. აქ გვხვდება ის ფონეტიკური, მორფოლოგიური თუ სინტაქსური მოვლენები, რომლებიც დამახასიათებელია ქრისტიანული არაბული ენისათვის. ეს მოვლენები, შემჩნეული და გამოვლენილი ქრისტიანული არაბული ლიტერატურის ძეგლების გამოცემების მიერ, ახალი მასალების დამატებით შეისწავლა და სისტემატურად ჩამოაყალიბა ი. ბლაჟმ¹¹. მან ქრისტიანული არაბული ენა

6 sin № 542 რ. გვარამიამ გამოიყენა თავის ნაშრომში „სინა-რაჰის მამათა მოსერის“ არაბულ-ქართული ვერსიები“ (1973, თბილისი), სადაც მოცემული აქვს ხელნაწერის უფრო დაწვრილებითი აღწერილობა და დიდი ადგილი აქვს დამოუკიდებელი იმ ლიტერატურის მიმოხილვას, რომელიც ეხება სინას მთისა და საბას ლავრის ურთიერთკავშირს. (გვ. 25-41).

7 გვერდები მითითებული გვაქვს ევროპული პაგინაციის მიხედვით.

8 Gibson Mg., Catalogue of the arabic Mss. London, 1894.

9 Кекелидзе К. დასახ. ნაშრ., ეტ. VII, გვ. 77.

10 Graf G., დასახ. ნაშრ., გვ. 529.

11 Blau J., A Grammar of Christian Arabic, Louvain, 1966.

განიხილა, როგორც საშუალო საფეხური კლასიკურ არაბულსა და თავ
ნამედროვე არაბულ დიალექტებს შორის¹². მკვლევარს, გარდა
ცემული ტექსტებისა, შესწავლილი აქვს არაბულ ქრისტიანულ ნელ-
ნაწერთა უმრავლესობა¹³, მათ შორის $\sin$ 542¹⁴.

$\sin$ 542-ში წარმოდგენილი „ნისიმეს ცხოვრების“ ტექსტი
შეიცავს თხზულების სამივე ნაწილს¹⁵.

თხზულების სამივე ნაწილს შეიცავს მინგანის კოლექციის
კარშუნული ხელნაწერებიც¹⁶:

1. *ming.* 138. დათარიღებული მე-16 საუკუნით, „ნისიმეს
ცხოვრება“ მოთავსებულია 67 v- 77 x გვერდებზე. იაკობიტური
ნაკლულია (თავსა და ბოლოში აკლია რამდენიმე ფურცელი).

2. *ming.* 146. მე-17 ს. „ნისიმეს ცხოვრება“ მოთავსებუ-
ლია 145 v- 151 v გვერდებზე, იაკობიტური.

-----
12 იქვე, I, გვ. 19, 36-58.

13 იგი ხელნაწერთა მონაცემებს იყენებს იმ შემთხვევაშიც,
როცა ტექსტი გამოცემულია. იხ. დასახ. ნაშრომი, გვ. 20-21.

14 იქვე, გვ. 28.

15 ა. ა ტ ი ა ს კატალოგში მითითებულია თხზულების
კიდევ ორი ნუსხა: $\sin$ № 469 (მე-13 ს.) და $\sin$ № 538
(12 II წ.). სამწუხაროდ, ვერ მოხერხდა ამ ხელნაწერთა მიკროფილ-
მების მოპოვება. როგორც მ. გიბსონის, ისე ატიას აღწერილობა ძუნწ
ცნობებს შეიცავენ და არ იძლევიან საშუალებას, წარმოგვინა
ვიქონიოთ ამ ხელნაწერებში მოცემული ტექსტების შედგენილობაზე.

16 *Catalogue of the Mingana Collection....; Graf G.
Geschichte ....I, S. 529.*

3. ming 200. მე-16 ს. გვ. Ir - 10r ; ნესტორიანული თაგნაკლული (აკლია ერთი ფურცელი).

4. ming 299. I55I წ. გვ. IV - 9r იაკობიტური, ნაკლული (შუაში აკლია 6 გვერდი).

5. ming 352. მე-18 ს. გვ. I08v - I2Iv, იაკობიტური¹⁷.

მინგანას კოლექციის ხელნაწერებში წარმოდგენილი „ნისიმეს ცხოვრება“ ერთი რედაქციისაა. შეიმჩნევა მხოლოდ უმნიშვნელო ვარიანტული სხვაობები. ამ სხვაობათაგან განსაკუთრებით თვალში საცემია ვრცელი შესავალი და ბოლო სიტყვა, რომელიც ყველა ხელნაწერში ერთნაირი სივრცით არაა წარმოდგენილი:

بسم الاب والابن وروح القدس اله واحد امين . بتنا بعون الله
 وحسن توفيقه ونكته تصه القدسه امراء ناسموس بنت الطك صلتا تحفظ
 حبيب بنى المعموده داخان اسمعا اخواتى و يا احبابى

სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა, ერთისა ღმრთეებისა. ამინ. ვიწყებ ღვთის დახმარებით და მისი კეთილი თანამშრომლობით და დავწერე მოთხრობა წმინდა ქალისა ნასიმუსისა, მეფის ასულისა. მისმა ლოცვამ დაგვიფაროს ჩვენ კრებული მართლმორწმუნეთა საუკუნოდ. ამინ. ისმინეთ, ძმანო ჩემნო და საყვარელნო ჩემნო!

-----
 17 აკად. გ. წერეთლის დახმარებით კემბრიჯის უნივერსიტეტიდან მივიღეთ ზემოხსენებული ხელნაწერებისაგან იმ გვერდების მიკროფილმები, რომლებიც შეიცავენ „ნისიმეს ცხოვრებას“. ტექსტის სისრულისა და ნაკლულობის შესახებ ცნობები მიკროფილმების საშუალებით დავაზუსტეთ. G. Graf მხოლოდ ming 200-ს თვლის ნაკლულად. მიკროფილმების მიხედვით კი ნაკლულია ming 299, რომელსაც შუაში აკლია ფურცლები. ასევე თავსა და შუაში აკლია ფურცლები ming 138. სრული ტექსტი წარმოდგენილია მხოლოდ ორ ხელნაწერში: ming 146 (მე-17 ს.) და ming 352 (მე-18 ს.).

كلت اخبار القديسه مرقى ناسيموس واخبار القديسين ارفاتاها صلاتها
 و صلاتهم و صلاه السيده الطاهره القيه المذرى البتول و جميع الشهاد
 القديسين تحفظ جميع المعموده من امتحانات الشيطان و جنوده داهيان
 امين وربنا الله الكاتب الطاهر و القارى الطاهر الفاطر المسكين و جميع
 المعمن الذين حاضرين امين

გაგასარულე ამბავი წმინდა ქალისა ნასიმუსისა და
 ამბავი მისი წმინდა მეგობრებისა. მისმა ლოცვამ და მათმა
 ლოცვამ და ლოცვამ წმინდა დედოფლისა, წმინდა უბიწო ქალწული-
 სა და წმინდა მოწამეთა კრებულისა და გვიფაროს მართლმორწმუნე-
 ნი სატანისა და მისი გუნდის განსაცდელისაგან, ამინ, ამინ.
 შეიწყალოს ღმერთმა მწერალი დახელოვნებული და მკითხველი წმი-
 ნდა, გლახაკი და საწყალი და ყველა მორწმუნე, რომელნიც მო-
 წამენი არიან. ამინ.

ზემოჩამოთვლილ კარშულ ხელნაწერებში წარმოდგენილი ტექ-
 სტი განსხვავდება სინური ტექსტისაგან. ჩვენი ყურადღება გან-
 საკუთრებით ლექსიკურმა სხვაობებმა მიიბყრო. ქვემოთ მოტანილ
 მაგალითებში ერთი და იგივე აზრი სინონიმური სიტყვებით ან
 განსხვავებული გრამატიკული ფორმებითაა გადმოცემული. სინურ
 ხელნაწერს ადვინიზნაფთ S ლიტერით, კარშულ ხელნაწერებს კი
 K თი.

S

K

صارت الى الكتيه

جازت الى الجمه

اذهب وبيع كل ما تطك وادفع
 الى المساكين ليكون لك كنز في
 السما

اضى و فرق ما لك طى جمع
 المساكين و تكون ذخيرتكم في
 السما

اماها

جارها

صارت

تصدت

مما قلت ان كان لي مال جهل
الدم بين من رجليها ما كانت
تمشي طي الشوك والقرطب

تا ما قلت اني كنت مسره
دم تديها بسيل من خويشه
النبا

ما ذا يقال

وكانوا تكلموا ظلم كانت تجاههم

اش يقال

وكانوا يسلموا ولا ترد طيم

هذه سجنه هي

هذه الجاربه تابهه

وكان كلما يدخلوا او يخرجوا
يلطموها ويضرك طيها

كانوا يسلموها اذا دخلوا ويسلموها
اذا اخرجوا ويمسروها

انت الساعيه فذلكم

انت الحق

كم سيرهم من عندنا

كم بعدهم من من هاهنا

ناطتى سيرهم من

اصطبقى باهني الذي معك

ეს განსხვავებული გვაფიქრებინებს, რომ S-სა და K-ს ტექსტი სხვადასხვა თარგმანს წარმოადგენს.

სირიული ვერსიის ორივე რედაქციისა და არაბული ვერსიის ტექსტების შედარებამ გამოავლინა შემდეგი:

I. არის შემთხვევები, როცა სირიული ვერსიის მოკლე (P) და ვრცელი (Br) რედაქციები და სინური ხელნაწერის ტექსტი (S) ერთნაირია, K კი განსხვავებულია მათგან:

1. Br : $\text{ܡܢ ܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ}$ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ

იყო ეგვიპტეში ერთი ქალი, რომელსაც ერქვა ანისიმა.

P. $\text{ܡܢ ܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ}$ $\text{ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ}$ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ
იყო ეგვიპტეში ერთი ნეტარი ქალი, რომელსაც ერქვა ანისიმა.

S. **كان بصره يقال لها انسيه**
იყო ეგვიპტეში ქალი, რომელსაც ერქვა ანსიმა.

K. **في ذلك الزمان كان امرأة خيرة من مدنيه يقال لها اعدا وكان اسمها**
იმ დროს იყო კეთილი ქალი ქალაქიდან, რომელსაც ერქვნ აყულა და სახელი მისი იყო ნასიმუს.

2 S -სა და Br -ში ჯერ ნათქვამია, რომ მამამ მოუშვა და გვირგვინი თავის ასულს, რადგან იყო მეფე ამ ქვეყნისა და ეს ერთი ასული ჰყავდა მხოლოდ. შემდეგ მოცემულია მეფის სასახლის აღწერა.

K -ში კი - ჯერ მეფის სასახლეა აღწერილი, შემდეგ მოდის თხრობა გვირგვინის დადგმის შესახებ.

3. Br. **كذلك في ذلك الزمان كان**
: **და**

მოუვიდა თავში აუცილებლობა ღვთის თავგანისცემისა, ამოიოხრა, ატირდა და თქვა.

P. **كذلك في ذلك الزمان كان**
მოუვიდა თავში (ფიქრი) და ამოიოხრა და თქვა.

S. **خطر في بالها مع كل حار فكر وتالت**
მოუვიდა თავში ფიქრი და მწარე ტირილით თქვა.

K **فتحسرت وتالت** ამოიოხრა და თქვა :

4. Br. **كذلك في ذلك الزمان كان**
: **და**

წავიდა ეკლესიაში. ილოცა და წავიდა სახლში სიხარულით.

.P. **كذلك في ذلك الزمان كان**
წავიდა ეკლესიაში... ილოცა და გაემართა სიხარულით სახლი-საკენ.

S. **صارت الى الكنيسة فالت ثم انصرفت الى قصرها بفرح**

წავიდა ეკლესიაში და ილოცა, შემდეგ გაემართა სასახლისაკენ სიხარულით.

K . **مى على نوحاه سروره القلب كما قداهت** ... **الى اليمه** ... **استجاب لها**

წავიდა და შევიდა ეკლესიაში. ილცა გახარებულმა და მხი-
არულმა გულით, რომ კეთილ ქმნა ღმერთმა მასზე და ისმინა მისი
ვედრება.

5.Br,P -სა და S -ის მიხედვით მონასტრიდან ნისიმეს წასე-
ლის შემდგომი ცხოვრების ამბავი ალექსანდრიის ეკლესიის მსა-
ხურმა ბერმა უამბო ანბა ზენონის ეკლესიის მომნახულებელს, ხოლო
მან ამ ეკლესიის მიტროპოლიტსა და ძმათა კრებულს.

K-ში კი თხზულების III ნაწილი იწყება პირდაპირ ალექსან-
დრიის ეკლესიის მსახურის თბობით.

6.Br **مى على نوحاه سروره القلب كما قداهت** ... **الى اليمه** ... **استجاب لها**

იყო მისწრაფებული წიგნების კითხვისაკენ სამი საათიდან
ცხრა საათამდე მთელი დღეების განმავლობაში მისი სიცოცხლისა.

P. **مى على نوحاه سروره القلب كما قداهت** ... **الى اليمه** ... **استجاب لها**

კითხულობდა წიგნებს სამი საათიდან ცხრა საათამდე მთელი
დღეების განმავლობაში მისი სიცოცხლისა.

S. **كانت تسمع على تراتب كى الله من طه ساطع من النهار الى مساء**

იყო მისწრაფებული საღმრთო წიგნთა კითხვისაკენ დღის სამი
საათიდან ცხრა საათამდე მისი სიცოცხლის მანძილზე.

K. **كانت الحارة يهتد قد درست الكتب كلها**

იყო ქალი ღვთისმოსავი, წაეკითხა ყველა წიგნი.

7. Br P-სა და S -ში მოტანილია მოხუცი მეკარის სიტყვები,
რომელსაც ის ეუბნება მონასტრის კარებთან მოსულ ნისიმას.

K ამ სიტყვებს არ შეიცავს.

8. Br **مى على نوحاه سروره القلب كما قداهت** ... **الى اليمه** ... **استجاب لها**

ეს ქალი გიჟია და მისი მშვენიერი სახე მოწმობს, რომ შეპყრო-
ბილია ეშმაკისაგან ჯადოთი.

P. *რატა თათანი აარი თან რათა ჰინ რათ* *რათა რათათა რათი მიათ რათ*
 ვაი, ეს ქალი გიყვია, და მისი მშვენიერი სახე მოწმობს, რომ
 შეპყრობილია ეშმაკისაგან.

S. *اذا ان تكون هذه الحارة حرة بعد طي قارة*
وبحال الشيطان لما
 მეშინია, რომ ეს ქალი გიყვია. და მისი ლამაზი სახე მოწმობს
 მის ცოუნებას და ეშმაკის ჯადოს მასზე.

II. ზოგ შემთხვევაში K ემთხვევა Br E-ს, ხოლო S განსხვავებულია მათგან.

1. BrP და K-ში აღნიშნულია, რომ მეფის სასახლე მორთული იყო ცხოველთა და ფრინველთა ქანდაკებებით (სირიული ვერსიით ცხვრებისა და ხარების ქანდაკებებით). S-ში მეფის სასახლის აღწერა ამ დეტალების გარეშეა მოცემული.

2. BrP-სა და K-ს მიხედვით, მონასტერში მისულ წმინდანს მეორეჯერ გამოეცხადება ანგელოზი.

S ამ ფაქტს არ იცნობს.

3. წმინდა ნისიმეს ვინაობის გაგების შემდეგ მონაზვნები პატრივისციემით ეპყრობოდნენ მას.

K-სა და BrP-ში დაწვრილებითაა გადმოცემული მონაზონთა საქციელი: მათ მოიხადეს თავსაბურავები, ფეხქვეშ დაუგეს წმინდანს და თხოვეს გაეთელა იგი ფეხით, აგროვებდნენ მის ფეხთა მტვერს და იცხებდნენ სხეულზე, როგორც მალამოს.

S-ში ზემოთ ჩამოთვლილი დეტალები არ არის.

III. არის შემთხვევები როცა S და K მსგავსია. Br და P მათგან სხვაობს. მაგ. ციტატა სახარებიდან BP-ში სრულადაა მოტანილი: 1.Br

ჰინჰჰ ჰინჰჰ ჟინჰჰ : ანჰან ჰინჰ
ჟინჰჰ ჰინჰ : ჰინჰჰჰ ჰინჰ ჟინჰჰ ჰინჰ

წადი და გაყიდე შენი ქონება, მიეც ზღაბაკთ, აიღე ჯვარი და მომყევი მე. და გიქნება შენ საუნჯე ზეცაში.

P. *იხა რხი უაღჷ ათი რათაჷ ათი უღ ჰარა ჷა რა ჯა*
რათაჷ რათაჷ უღ რითაჷ

წადი და გაყიდე ყოველივე, რაც გაქვს და მიეც ზღაბაკთა, აიღე ჯვარი და მომყევი მე და გიქნება შენ საუნჯე ზეცაში.

ქართული
ენების ინსტიტუტი

S და K -ში კი მოკლედ:

اذهب وبيع كل ما تملك وانضمه الى المساكين ليكون لك كنز في السماء

წადი და გაყიდე ყოველივე, რაც გაქვს, მიეცე გლახაკთა, რათა გქონდეს საუნჯე ცათა შინა.

K اضئ فرق ما تملك الى جمع المساكين وتكون ذخيرتك في السماء

წადი და გაუყავ, რაც გაქვს, გლახაკთ და გექნება საუნჯე ცათა შინა.

IV. როცა სირიული რედაქციები სხვაობენ, ზოგჯერ K ემთხვევა Br-ს და განსხვავდება S -ისა და P -საგან.

K და Br -ს მიხედვით, წმინდა ნისიმემ სამეფო სახლი საბვადმყოფოდ აქცია. S და P ამ ფაქტს არ იცნობს.

V. არის მატალითები, როცა S და Br ერთნაირია, ხოლო K და P მათგან განსხვავებული:

1. როცა წმინდა ღუბინამ იცნო ქალი, რომლისთვისაც მას გამოეცხადა ანგელოზი, დაეცა მის ფეხებთან, თაყვანისცა მას და სთხოვა კურთხევა.

S -სა და Br -ს მიხედვით წმინდა ნისიმეც დაეცა მის ფეხებთან და თვითონ სთხოვა კურთხევა.

K და Br -ში ეს ფაქტი გამოტოვებულია.

2. S და Br - ში აღნიშნულია, რომ:

Br . . . . .

ნეტარმა ქალმა ანისიმამ გააცვილა ისინი და იყო შემოსილი თეთრად.

S وان الطهيه اجزتها وهي لا ياض

ნეტარმა დაიტირა ისინი და იგი შემოსილი იყო თეთრად.

ხოლო P -ს მიხედვით:

P . . . . .

ხოლო ნეტარმა ანისიმამ ისინი გაახვია თეთრებში. :რწმინდა

3 S და Br -ს მიხედვით, მონასტრის მეკარე იდგა კარბანს
 ასოცი წლის განმავლობაში, P -თი - ორმოცი წლის განმავლობაში,
 K -ს მიხედვით კი - მთელი მისი სიცოცხლის განმავლობაში.

VII. ზოგჯერ Br S და K ერთნაირია და P - განსხვავებული.

1. S -ის, Br -სა და K -ს მიხედვით, წმ.ნისიმა კითხულობდა
 ევანგელეს უდაბნოში სამი საათიდან ცხრა საათამდე, P მიხედ-
 ვით კი - ექვსი საათიდან ცხრა საათამდე.

2. Br -ს ერთი მონაკვეთი საერთოდ არაა P -ში, არც K -სა
 და S -ში¹⁸.

ტექსტების შედარების დროს ზემოთ ჩამოთვლილ მსგავსება-
 განსხვავებათა გვერდით ცალკე უნდა შევიჩერდეთ ორ მაგალითზე:

I. S -ში ეკითხულობთ:

წმიდა ნისიმეს მშობლებმა:

მოუშზადეს მას თავიანთ სიცოცხლეშივე გვირგვინი ოქროსნი.

K -ს მიხედვით:

وضعنا لك على رأسنا

დაადგეს გვირგვინი მას თავზე.

BrP-ში შეესატყვის წინადადებაში ნათქვამია:

...¹⁹ ...

სიტყვას სირიულში ორი მნიშვნელობა აქვს:

1. დაადგა, დაადო, დაუგო: 2. მოამზადა, მოაწყო.

ე.ი. ერთმა მთარგმნელმა ეს სიტყვა პირველი მნიშვნელობით
 გაიგო (დაადგა), მეორემ კი - მეორე მნიშვნელობით (მოამზადა).

II. S -ში იმ წმინდანის სახელი, რომელსაც გამოეცხადა ან-
 გელოზი, არის -

زناناس

زناناس المساهد الذي كان محبوب في كتخ سين عد ترايا له لاك

الله قابل. زناناس قد حست خدمتك ...

18 იხ. ზემოთ, გვ. 10-11.

2. A 146. პერგამენტი. 202 ფურც. ნაკლული. გადაწერილი მე მაქსიმეს მიერ, ნუსხური, XIV ს. ხელით, პალიმესტის ძველი ტექსტი შეიცავს დავითის ფსალმუნებს. 180-202 გვ. მოთავსებულია „ნისიმეს ცხოვრება“ (სამივე ნაწილი).
3. A 382. ქაღალდი. 343 ფურცელი, ნუსხური. ორ სვეტად. XV ს. გადაწერილი რუთი. 95-103 გვერდები შეიცავს „ნისიმეს ცხოვრებას“ (სამივე ნაწილი).
4. A 126. ქაღალდი. 312 ფურც. ნაკლული. ნუსხური. გადაწერილი 1586 წ. 291-307 გვერდებზეა „ნისიმეს ცხოვრება“ (სამივე ნაწილი).
5. A 518. ქაღალდი. 543 ფურც. 1708 წ. გადაწერილი დიმიტრი, ძე პეტრესი. ნუსხური. მინაწერების მიხედვით გადაწერილია ძველი ხელნაწერიდან. შეიცავს წმინდანთა ცხოვრებებს. 316-326 გვერდებზე მოთავსებულია „ნისიმეს ცხოვრება“ (სამივე ნაწილი).
6. A 161. ქაღალდი. 205 ფურც. ნუსხური. გადაწერილია მოსკოვში 1738 წ. რომან მიტროპოლიტის, გიორგი ერისთავის ძის მიერ. 101-117 გვ. შეიცავს „ნისიმეს ცხოვრების“ სამივე ნაწილს.
7. A 643. ქაღალდი. 534 ფურც. მხედრული. XIX ს. გადაწერილია პეტრე ტაბლიაშვილის მიერ. 322-327 გვერდებზე მოთავსებულია „ნისიმეს ცხოვრება“ (პირველი და მეორე ნაწილი).
8. A 851. ქაღალდი. 60 ფურც. XIX ს. მხედრული. 43-48 გვერდებზე „ნისიმეს ცხოვრების“ პირველი და მეორე ნაწილია მოთავსებული.
9. A 1050. ქაღალდი. ნუსხური. საგალობელ-საკითხავნი. გადაწერილი 1801 წ. ნეოფიტეს მიერ. I - 18 გვ. შეიცავენ „ნისიმეს ცხოვრებას“ (სამივე ნაწილი).
10. S 134. ქაღალდი. 170 ფურც. მხედრული. XVIII ს. შეიცავს წმინდანთა ცხოვრებას. „ნისიმეს ცხოვრება“ მოთავსებულია 138 -144 გვ. (პირველი და მეორე ნაწილი).
11. S 139. ქაღალდი. 718 ფურც. მხედრული. XVIII-XIX ს. შეიცავს საკითხავებსა და წმინდანთა ცხოვრებებს. 571-581 გვერდები შეიცავენ „ნისიმეს ცხოვრებას“ (სამივე ნაწილი).
12. S 300. ქაღალდი. აგოგრაფიულ-მეტაფრასული კრებული. გადაწერილი 1765-1779 წ. თამა და იოანე კალოზბენელების ხელით. 67 - 68 გვერდებზე მოთავსებულია „ნისიმეს ცხოვრება“ (მეორე ნაწილი).

13. S 3640. XIX ს. მხედრული. „წმინდანთა ცხოვრებანი“. 50-54 გვერდები შეიცავენ „ნისიმეს ცხოვრებას“ (პირველი და მეორე ნაწილი).
14. H 286. წმინდანთა ცხოვრებანი. გადაწერილი 1853 წ. ელისაბედ ჯანდიერი-ხუციშვილის მიერ. მხედრული. 353-357 გვერდები შეიცავს „ნისიმეს ცხოვრებას“ (პირველი და მეორე ნაწილი).
15. 1762. XIX ს. დედათა ცხოვრება. მხედრული. 25 - 31 გვერდებზე მოთავსებულია „ნისიმეს ცხოვრების“ პირველი და მეორე ნაწილი.
16. H 947. ქაღალდი. მხედრული. 1864 წ. დედათა ცხოვრება. 26 - 32 .
17. H 2281. კრებული. მხედრული. გადაწერილი 1793 წ. გადამწერი გაიოზი, გარეჯის უდაბნო. 67 - 79 .
18. Wardr e-1 მხედრული. გადაწერილი 1784 წელს. შეიცავს წმინდანთა ცხოვრებებს. გვ. 341 „ნისიმეს ცხოვრება“.
19. Wardr e-2 მხედრული. შეიცავს წმინდანთა ცხოვრებებს: გადაწერილია XVIII ს. ნაკლული.

1911 წელს ნისიმეს ცხოვრების ქართული ვერსიის შესახებ გამოქვეყნებულ გამოკვლევაში კ.კეკელიძეს შესწავლილი აქვს თბილისის საეკლესიო მუზეუმის 7 ხელნაწერი, რომელთა მიხედვით იგი სამ რედაქციას გამოჰყოფს⁵:

A რედაქცია: A 249.

B რედაქცია: A 146, A 161.

C რედაქცია: A 382, A 518 და A 643.

ჩვენ შევისწავლეთ თხზულების კიდევ 12 ნუსხა. მათი შედარების შედეგად გაირკვა, რომ კ.კეკელიძის მიერ რედაქციებად დაყოფას ექვემდებარება ყველა ხელნაწერი. გაირკვა ისიც, რომ ხელნაწერებში წარმოდგენილი ტექსტი ერთგვარი შედგენილობის არაა.

ათი ხელნაწერი შეიცავს თხზულების სამივე ნაწილს: A 249;

A 146; A 382; A 126; A 518; A 161; H 2281; S 139; A 1050; Wardr. e-2.

5 ეტიუდები, VIII, გვ. 92.

შვიდი შეიცავს პირველ და მეორე ნაწილს: S I34; H 286; A 643; A 85I; H I762; S 3640. Wardr e-1; Wardr e-2 ხელნაწერი კი შეიცავს მხოლოდ მეორე ნაწილს ა 300⁶.

სამივე ნაწილის შემცველ ხელნაწერთაგან ჩვენ მიერ დამატებით შესწავლილი A I26; A I050 და H 2281 Wardr e-2 B რედაქციისაა.

პირველი და მეორე ნაწილების შემცველი ხელნაწერებიდან სამი B რედაქციისაა: S I34; H 286; S 3640; ხოლო ოთხი - C რედაქციისა: H 947; A 643; A 85I; H I762.

ჩვენ გამოვიყენეთ ხელნაწერთა ლიტერებით აღნიშვნის ის პრინციპი, რომელიც შეიმუშავა აკად. ვ. წერეთელმა „ვეფხისტყაოსნის“ ხელნაწერთა ლიტერებით აღნიშვნისათვის. B რედაქციის შემცველი ხელნაწერებია:

A I46=b¹, A I26=b², A I6I=b³ Wardr e-1 =b⁴, H 228I= b⁵, S I34= b⁶, S I39=b⁷, Wardr e-2=b⁸, A I050= b⁹, H =286b¹⁰, S 3640=b¹¹

C რედაქციის ხელნაწერებია:

A 382c¹, A 5I8=c², H 947=c³, A 643=c⁴, A 85I=c⁵, H I762= c⁶.

D ლიტერით აღვნიშნავთ S 300 ხელნაწერს. ტექსტების შეჯერების დროს მსგავსება-განსხვავებათა ანალიზით შესაძლებელი გახდა რედაქციების შიგნით ხელნაწერთა ურთიერთმიმართების დადგენა.

A რედაქცია, როგორც აღვნიშნეთ, ერთი ხელნაწერთაა წარმოდგენილი. ამიტომ პირველად შეგვხვებით B რედაქციის ხელნაწერებს.

ჩვენ შევეცდებით, მოვიტანოთ ხელნაწერთა ის ჩვენებანი, რომელთაც შესაძლებლობა მოგვცეს გვევარაუდა, რომ B რედაქციის ხელნაწერებს საფუძვლად უდევს XIV საუკუნის ხელნაწერი A I46 (ჩვენი ლიტერით b¹):

I. b¹ -ში „კასრის“ ნაცვლად შეცდომით არის „კარი“.

შდრ. A იყო კასრი მოსხმული აბანოსითა...

c¹ იყო კასოი მათი მოსხმული აბანოზითა.

b¹ იყო კარი მისა მოსხმული აბანოსითა.

რედაქციის ყველა ხელნაწერი იმეორებს ამ შეცდომას. მხოლოდ b¹⁰ და b¹¹ -ში იგი შეცვლილია „პალატით“.

6 იხ. ზემოთ, გვ. 5.

2. წინადადებაში „ამან განათავისუფლან მონანი და მკვეცალნი“
 ხ¹-ში გამოტოვებულია „მკვეცალნი“; გამოტოვებულია იგივე
 ციის ყველა ხელნაწერში.

3. A „არამედ მოვისულელო თავი, ცოფად ვიქცეოდი“. ხ¹-ში შე-
 ცდომითაა გადმოწერილი:

„ა“დ მოვისულელო თავიცა ფ“დ და ვიქცეოდი“. „ცოფ“დ ქარაგ-
 მით დაწერილი სიტყვა გადამწერმა ორად გაჰყო: პირველი ნაწილი
 წინამავალ სიტყვას მიაწერა ცუ ნაწილაკად, ხოლო მეორე ნაწილი
 ფ“დ“ გახსნა „ფრიად“ სიტყვად. ეს შეცდომა მეორდება B რედაქ-
 ციის ყველა ხელნაწერში.

4. ხ¹-ში გამოტოვებულია რამდენიმე წინადადება: „დაუთმო
 გინებასა ქ“ესათჳს, რ“ა იყოს ჩემდა სარგებელ წ“ე მისსა. ა“დ
 გიმარხვიდე და არაგინ ცნას და მაყუდრებდენ და მეტყოდიან:
 ნაყროვანო, და აგრეთვე მეღვინეობასა შემწამებდენ, ხ“ მე ვჰმისა-
 ხურებდე ა“დ იგინი ჰგონებდენ, ვ“დ ცუდად ვზი“. B რედაქციის
 არც ერთ ხელნაწერში ეს წინადადებები არ არის.

5: A „შეკრა იგი ზაჰჳთა სამკეცითა რკინისაჲთა“. ხ¹-ში „ზაჰ-
 ჳთა მტკიცითა რკინისაჲთა“. ასეა B რედაქციის ყველა ხელნაწერში.

6. „ურუენა მ“თ ვ“რმცა არა იყოდა, თუ რასა ეტყოდის მას“.
 ხ¹-ში „იყოდა“ სიტყვაში ც-ს შემთხვევით თავი აქვს შეკრული
 (ამ ადგილს ქაღალდი დაღებულა) და „ა“ ამოკითხულია დ-დ.
 აქედან გამომდინარე B რედაქციის ყველა ხელნაწერში „იყოდა“-ს
 ნაცვლად არის „იტყოდა“.

„ურუენა მ“თ, ვ“რმცა არა იტყოდა, თუ რასა ეტყოდეს მას“.

7. „დათა“ - სიტყვის ნაცვლად („ყოველთა დათა ჰმისახურებ-
 და“). ხ¹-ის გადამწერს აქვს „დღეთა“. ეს შეცდომა განმეორებუ-
 ლია B რედაქციის ყველა ხელნაწერში.

8. A „და იგი იყოფვის აღექსანდრიას მონასტერსა ბანტასინს“.
 ხ¹-ში ასეა წარმოდგენილი:

„და იგი იყოფვის აღექსანდრია გან ხასინს“.

ე.ი. აქ გამოტოვებულია „მონასტერსა“. დ-ს ნაცვლად ამოკით-
 ხულია დ და დ-ს ნაცვლად დ; და „ბანტასინის“, ამ უხზო ტომონი-
 მური სიტყვის, პირველი მარცვალი ა გ ა ნ თანდებულად გაგებული,
 მიმატებული აქვს წინა სიტყვას. B რედაქციის მომდევნო ხელნა-
 წერებში ეს წინადადება ასეა გამართული:

„და იგი იყოფის ალექსანდრიისგან ხასინს“.

9. **A** „რ“ იყო იგი განთქმულ“. **b**¹-ში **გ ა ნ** ზმნისწინა ცალკეა დაწერილი. **B** რედაქციის ყველა სხვა ხელნაწერებში ეს ცალკე დაწერილი **გ ა ნ** უკუგდებულა და ყველა ხელნაწერში არის „რ“ იყო იგი თქმულ“.

10. „თითოეულსა გინებასა მიუთხრობდეს“.

b¹-ში „გინებასა“ ჩამატებულია შემდეგ წვრილი ასოებით. ამიტომ ცუდად იკითხება: „გ“ უფრო ჰგავს „ვ“-ს, ამიტომაც **B** რედაქციის სხვა ხელნაწერებში იკითხება: „თითოეულსა ვნებასა მიუთხრობდეს“.

11. „ვიხილე სახმე მისი და სამოსელი“.

b¹ -ში „სახმე“ სიტყვა გაყოფილია და **მ-ს** ნაცვლად არის **ჩა-ლი** (**საქ** **ჩა**), **A** 249-ში არის მხოლოდ **ს ა ხ**. საფიქრებელია, რომ ამ რედაქციათა არქეტიპში ეს სიტყვა სტრიქონიდან სტრიქონზე იყო გადატანილი, შემდეგ გადაწერებისათვის შეუმჩნეველი დარჩა მეორე სტრიქონზე დაწერილი სიტყვის ნაწილი - ერთმა გადმოიტანა მხოლოდ **ს ა ხ**, მეორემ კი დაუმატა - **ლი**.

ეს შეცდომა მეორდება **b**¹, **b**², **b**³ და **b**⁴-ში. მაგრამ **b**³-ის გადამწერს, როგორც ჩანს, ყურადღება მიუქცევია იმისთვის, რომ აქ - „სახლი“ შეუფერებელია კონტექსტისათვის და გაუკეთებია შენიშვნა: „ვგონებ სახე“. **b**⁶ **b**⁷ -სა და **b**⁹-ში ან ამ შენიშვნის გამოა გასწორებული „სახლი“ „სახედ“, ან გადაწერებმა დამოუკიდებლად გაასწორეს ტექსტი.

12. **A** „მომეც მე სიმინდაჲ მხუმელად საწყაული ორი და ქსესტისა მეოთხედი ღვნოჲ ზედაშედ“.

b¹-ის გადამწერს „მეოთხედის“ ნაცვლად დაუწყია წერა „ნახევარ“-ისა. დაუწერია მხოლოდ სიტყვის ნაწილი „ნახე“-და მერე გადაუხაზავს იგი. **ე.ი.ბ**¹ -ში წინადადება ასეა დაწერილი:

„მომეც მე სიმინდაჲ მხუმელად საწყაული ორი და ქსესტისა მეოთხედი ღვნოჲ ზედაშედ“. „ნახე“ გადახაზულია, მაგრამ კარგად იკითხება. **b**² და **b**⁵ გვაძლევს ასეთ ვარიანტს: „მომეც მე სიმინდაჲ მხუმელად საწყაული ორი ქსესტისა ნახე მეოთხედი ღვნოჲ ზედაშედ“.

B რედაქციის ყველა სხვა ხელნაწერში ასეა გააზრიანებული წინადადება:

„მომეც მე სიმინდაჲ მხუმელად სანყაული ორი ქსესტისა და ნახე
მეოთხედი ღვთო ზედაშიედ“.

13. „მაშინ წარვედ მეწისქვესა თანა“.

ბ¹-ში „მეწისქვე“ - სიტყვის „მე“ მეღნიშობა გადაშლილი. ამის
გამო B რედაქციის ყველა ხელნაწერში არის „მაშინ მე წარვედ წის-
ქლსა თანა“.

14. ბ¹-ში წინადადება „და ვარქუ ვრ და თქა“ მეორე სტრიქონ-

ზეა გადატანილი. ასე: „და ვა რქუ ვრ“. გადამწერს „ვარქუ“-ს
პირველი ნაწილი გაუგია „ვზ“ ქარაგმიან სიტყვად, ხოლო „რქუ“ გა-
უგია „რქუა“ ზმნად. ამიტომ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹ ხელნაწერებში
გვაქვს: „და ვაჲ ვარქუა ვრდა თქა“. მხოლოდ ბ⁵-ის გადამწერს
აქვს სწორად ამოკითხული ეს ადგილი.

15. „მოცდა დღე ხუთშაბათი დიდი“.

ბ¹-ში „დღე“-ს ნაცვლად არის „დიდი“.

„მოცდა დიდი ხუთშაბათი დიდი“. მექანიკურადაა გადასული ეს შეც-
დომა ბ² ხელნაწერში. B რედაქციის სხვა გადამწერების მიერ კი ეს
წინადადება ასეა გასწორებული: „მოცდა დიდი ხუთშაბათი“.

16. „და ვიხილე გზასა, ვრ ნავსა ჰგვანდა“.

ბ¹-ში „ჰგვანდა“-ს ნაცვლად გადამწერს ამოკითხული აქვს „ად-
ჰყუნდა“. ეს შეცდომა მეორდება B რედაქციის ყველა ხელნაწერში.

17. „დაყო ორმეოცი წელი სხა“.

„სხა“ - ბ¹-ის გადამწერის მიერ ე -სა და დ -ს ადრევის გამო
ამოკითხულია „სტყა“-დ. B რედაქციის ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹ ხელ-
ნაწერები ასე ასწორებენ წინადადებას:

„დაყო ორმეოცი წელი სიტყვა“, ხოლო ბ⁵- „დაყო ორმეოცი წელი
უსიტყველობითა“.

ზემომოყვანილი მაგალითებიდან შეგვიძლია დავასკვნათ რომ B
რედაქციისათვის ამოსავალი არის ბ¹(მე-14 ს.). ამასთან ბ⁵ უშუალოდ
ბ¹-საგან მოდის, რადგან მასში სწორადაა ამოკითხული ბ¹ ხელნა-
წერში ძნელად ამრსაკითხი სიტყვები, ან სხვა ხელნაწერებისაგან გან-
სხვავებულადაა ტექსტი გასწორებული.

B რედაქციაში გამოიყოფა ხელნაწერთა ორი ჯგუფი, რომლებსაც,
გარდა რედაქციის საერთო წაკითხვებისა, ახასიათებთ, თავის მხრივ,

განსხვავებული წაკითხვები. ეს ნუსხებია $b^3 b^7 b^8 b^9$, ისინი შეიცავენ თხზულების სამივე ნაწილს და $b^6 b^{10} b^{11}$, რომლებსაც თხზულების მესამე ნაწილი არ გააჩნიათ.

საილუსტრაციოდ მოვიტანთ რამდენიმე მაგალითს:

$b^1 b^2 b^5$

$b^3 b^7 b^8 b^9$

და იყო შემდგომად დღეთა მცირედთა

და იყო დღეთა მცირედთა

არა ვყავ შუენიერად ერთიცა წუე ლა გინა თუ კაცთა არა ვქმენ

არა ვყვ შუენიერად ერთიცა წუე ლა გინა თუ კაცთა შუენიერად არა ვქმენ

b^1

$b^2 b^5$

$b^3 b^7 b^8 b^9$

ა~დ მეცნიერებით ვიყო თავით ჩემით მათ თანა

ა~დ მეცნიერებით ვყო თავი ჩემი მათ თანა

არამედ უმეცრებით ვყო თავი ჩემი მათ თანა

$b^1 b^2 b^5$

$b^3 b^7 b^8 b^9$

ამით და ესევეითარითა განზრახვითა განვიდა უდაბნოდ

ამით და ესევეითარითა ზრახვითა განვიდა უდაბნოდ

ვიყო ვა უცხოა

ვიყო ვა უცხოა და მწირ

ამსგავსებდა იგი ვრმცა უგუნური იყო

ამსგავსებდა ყლსავე იგი ვრმცა უგუნური იყო

პიტირიონ

პიტირუნ

მღუიძარებასა შნსა

მღწეებასა შნსა

ჰბურავს

ხურავს

ხოლო იგი კრებულსა შორის ზარსა არს

ბ~ იგი კრებულსა შს ზიარსა არს

b^5 -ში „ზარსა“ სიტყვას კითხვის ნიშანი უზის. ჩანს, b^5 -ის გადამწერისთვისაც გაუგებარი იყო ამ სიტყვის მნიშვნელობა. აქ „ზარი“, „მრავლის“, „ბრბოს“ მნიშვნელობით უნდა იყოს ნახმარი⁷.

6 აბულაძე ი., ძველი ქართული ენის ლექსიკონი, 1973, თბილისი.

აჰა მოიწიხ ჩემდა ბერი
 ცინმე
 მოიდრიკა თავი
 და ესევეთარი სიტყუა
 მდაბალი ჰქუს ვს ძმათა
 ნაწილი წა რა ეზიაროს

მო-აჰა-იწიხ ჩემდა ბერი ცინ-
 მე
 მოიდრიკა მუკლნი
 და ესმა რა სიტყა მდაბალი
 ჰქუს ვს ძმათა
 კრცი და სისხლი წა რა
 ეზიაროს

სჯობს უკეთუ დასჯდე და
 შუნიერ
 არა წარგიყვანებ შუნ აწ
 ჩემთანა ამას წელსა
 ად უკეთუ ცოცხალდა ვიყო
 წინასა წელსა მოვიდე და
 წარგიყუანო შუნ

სჯობს უკეთუ დასჯდე შუნიერად
 არა წარგიყვანებ შუნ აწ ჩემ-
 თანა
 არ არის

ხმე უაწენგიქეც ეკლესიად
 ვიხილე ყლისა თითოეულისა
 მათგანისა სახე იგივე
 სულნი მათნი ცხოველ წუე
 დმსა
 დადრეკილ იყო ზურგი ვად
 ვდის თავი მისი მუკლთა
 მისთა ჩაჩრილ იყო

ხ მოვიქეც ეკლესიად
 ვიხილე ყლისა თითოეულისა
 მათგანისა სახე იგი
 სულნი მათნი ცხოველ ცათა ში-
 ნა
 დადრეკილ იყო ზურგი და მუხლ-
 თა მისთა ჩაჩრილ იყო

ბ¹
 იყო ეკლესია იგი
 შებერილი გრძელად

ბ² ბ⁵
 და იყო ეკლესია
 იგი შეკრული
 გრძელად

ბ³ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹
 და იყო ეკლესია
 იგი შეკრული კამა-
 რედად

ბ¹ ბ² ბ⁵
 ნებაა მისი

ბ³ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹
 ლუაწლი მისი

და გზა მყვა ვრ მილიონ ერთ და ვრ ვლე მილიონ ერთ

ტექსტობრივი მონაცემებით ასევე ცალკე ჯგუფს ქმნის ხელნა-
 წერები **ბ⁶ ბ¹⁰ ბ¹¹**, ისინი განსხვავდებიან B რედაქციის ყველა
 დანარჩენი ნუსხისაგან. ზოგჯერ მათ აქვს ერთნაირი წაკითხვები:

B რედაქციის სხვა ხელნაწერები **b³ b¹⁰ b¹¹**

კასრად თუსა	პალატად თუსად
რა იყოს შინდა საფასე	რა იყოს შინდა საუნჯე
კარსა ზა კასრისა	კარსა ზა პალატისა თუსი-
თუსისასა	სასა
და იგინი სცემდეს და	და იგინი სცემდეს
ფერკითა ითრევდეს	
მაკურთხე მე	მაკურთხე მე, აბბა, დედაო
თქუნ ხართ ცოფნი	თქუნ ხართ სულენი
ესე ქალი მიღებულ არს	ესე ქალი ცნობა მიღებულ არს
და იგინი სცემდეს და	და იგინი სცემდეს
ფერკითა ითრევდეს	
რა განვერე მე ამას სა-	რა განვერე მე ამასა ამას
წუთოსა	საწუთოსა

ხშირად ამ სამ ხელნაწერში გამოტოვებულია წინადადებები, რომლებიც არის B რედაქციის ყველა სხვა ხელნაწერში:

B რედაქცია	b⁶ b¹⁰ b¹¹
უამსა ერთსა	-
და ვითარცა ესე ქმნა	-
და მოსცთენ	-
შეკრა ჯაჭვთა მტკიცითა რკინისაჲთა	-
და შრქუა მას სახელითა მის მხოლო-	
ასათა რომელი ამადლდა ძელსა ზედა	
და იქსნნა ნათელღებულნი, ეგვდრე	
მას და შეგეწიოს შენ	-
წარვიდოდა კარსა. ხოლო მე განსრულ	
ვიყავ გარე	-
ვა ბილვითა ვიხილე შევიპყარ	
ხელთა	-
რაათა დავჰბანდეთ ფერკთა	-
ამისთვის სძულდა მალთა ვადის დაცა	
არაგინ ჯდის მის თანა	-

- არცა ერთსა მას ზუთასთაგანსა -
- ყოველთა უამთა მისთა -
- არცა ნატეხი პურისაჲ მიიღო -
- აჲდ შუჲდნიედ და აგინებდეს ყოველნი -
- შენ უზი უდაბნოსა და გონებაჲ შენი -
- იარების სოფელსა -
- რჲ არა უნებს მაგას რაჲთა მივესცეს -
- სხუასა წიგნი ესე -

ამ ხელნაწერებს შორისაც არის განსხვავებული წაკითხვები. ხან x^6 და x^{10} განსხვავდება x^{11} -საგან, ხან x^6 და x^{11} განსხვავდება x^{10} -საგან. ზოგჯერ ერთ-ერთი მათგანის წაკითხვა ემთხვევა რედაქციის საერთო ჩვენებებს, ხოლო დანარჩენი ორი განსხვავებულია მათგან.

მიუხედავად ამისა, მათი წარმომავლობა განსხვავებული წაკითხვებიდანაც ჩანს:

B რედაქცია	ბ ⁶ ბ ¹⁰	ბ ¹⁰
1. ამან ნეტარმან შეშოსნა სპეტაკითა და დამარხნა	ამან ნეტარმან შეშოსნა სპეტაკითა და დამარხნა პატრივით	ამან ნეტარმან შეშოსნა პატრივით
2. ხ [~] იგი არა მოვიდა მისა	ხ [~] ნისივე არა მოვიდა მისა	გარნა იგი ნეტარი ნისივე არა მოვიდა
3. ნუჟუჟი განადვილნოს ღმერთმან ეშეპკი იგი რომელი არს მის-თანა	ნუჟუჟი განადვილნოს იგი უფ-ადმან ეშეპკისაგან რომელი არს მის თანა	ნუჟუჟი განადვილნოს ღმერთმან
4. ქალსა შემოფენიფებულსა	ქალსა ქალწულსა	ბ ¹¹
5. დააბნია ყოველივე ქუთყანასა ზედა	და დასდგა ქუთყანად, რაჟთა მი-ვეეს გლახაკთა	ბ ¹⁰ - და ყოველივე განუყო გლახაკთა ბ ¹¹ მისცა ყოვე-ლივე გლახაკ-თა
6. ვითარ ელო მრავალი ფარასხ	ბ ⁶ ელო მრავალი ღვე	ბ ¹⁰ ბ ¹¹ ელო მრავალი

	ბ ⁶ ბ ¹¹		ბ ¹⁰
7. ყოველნი იგი ქვეწარმავალნი ცხრა ტამიფგან ძიებამდ რაჟი-კისა	ყოველნი იგი ცხოველნი მიებამდ საზრდელსა მათისა		ყოველნი იგი ცხოველნი შოგ-ნამდ და საზრდელამ მიღებამდ
	ბ ⁶ ბ ¹¹		ბ ¹⁰
8. ცომსა ზელდა და პურსა იქმოდა	ცომსა ზელდა და პურსა იქმოდა და წყალსა პკრებამდ		ცომსა ზელდა და პურსა იქმოდა
	ბ ⁶	ბ ¹⁰	ბ ¹¹
9. და გული მისი მზიარულ იყო	და იგი სიზარულით იმ-შენდა	ხოლო იგი მზიარულ იყო მომშენამდ და მოიშმენდა მადლობითა ღმ ^რ თისათა	და გული მისი მზი-არულ იყო
10. რამთა არავინ თქუას თუ ცნობიერი არსო	რა არავინ ცნას თუ სათნოებითა იქმს	რა არა იღიდებოდეს კაც-თაგან	რამთა არავისგან პატივიცემებოდეს. სათნოებისათვის ა ^ნ დ იყოს დაფარული კეთილი მისი
11. ამას ესევითარსა შინა გარდახდა მ წელი	ამას ესევითარსა შინა მოღვაწეობასა და მომში-ნებობასა გარდახდა ორმე-ოცი წელი	ამას ესევითარსა შინა მოქალაქეობასა გარდახდა ორმეოცი წელი	ამას ესევითარსა შ ^ა გარდაქდა ორმეოცი წელი

	ბ⁶	ბ¹⁰	ბ¹¹
12. ხოლო მათ ვითარცა მოხუცებულსა და დიდებულსაიუს, კადნიერ იქმნეს შეყვანებად მისა. ვითარცა შევიდა, შეიწყნარა დედოფალმან მის მონასტრისამან	ვითარცა ესმათ სახელი მისისა პატროსნებისა და იხილეს მოხუცებული იგი მამაა წმიდა პიტრუმ, მიეგება და შეიწყნარა დედოფალმან მის მონასტრისამან	ბ [~] მათ ვითარცა ესმათ სახელი მისი, შეიყვანეს პატრივით	ხოლო მათ ვითარცა ესმათ სახელი პიტრიონისა, სიხარულით შეიწყნარეს პატრივით მოხუცებული იგი მამა და სახელდგანი მოღვაწე
13. ერთიდა სხუაჲ არს ვნებული სამაგროსა	ერთიდა სხუაჲ არს ვნებული და სუღელი	ერთიდა სხუაჲ არს ვნებული და ღვთით შემოსილი, მამათ	ერთიდა სხუაჲ არს ვნებული სამაგროსა
14. შემკული თუაღითა და მარგალიტითა და თუალთაგან პატროსანთა	იმეორებს B რედაქციის საერთო წაკითხვას	ბ¹⁰ ბ¹¹ შემკული თუაღითა და მარგალიტითა და ქუათაგან პატროსანთა	

თუმცა მაგალითების მხოლოდ მცირე ნაწილი მოვიტანეთ, ვფიქრობთ, აქედანაც ნათლად ჩანს, რომ $b^6 b^{10} b^{11}$ -ს გადაშენების თავისუფლად ექვევნიან ტექსტს, განმარტავენ თავისი სიტყვებით ან მექანიკურად ამოკლებენ მას. სამივე ეს ხელნაწერი შეიცავს ტექსტის მხოლოდ პირველ და მეორე ნაწილებს. ტექსტის ბოლოს რამდენიმე წინადადებით გადმოცემულია წმინდა ნისიმეს შემდგომი ბედი. ეს დაბოლოებები სრულიად განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან:

b^6 - შემდგომად მრავალსა უამსა საცნაურ იქმნა წმიდათა კაცთა, ვითარმედ იქმნა ნეტარი ნისიმე წინამძღვარი მრავალთა მძოვართა და განათლებული სულითა წინაშე ღმრთისა მივიდა. და გვრგვნითა ბრწყინვალეთა იხარებს საუკუნოდ. ანგელოზთა თანა უბაღობს ღმერთსა, რომლისა არს დიდება უკუნითი უკუნისამდე.

b^{10} - და იქმნა იგი განშორებულ წესსა მას ზედა დიდისა ანტონისისა და ანგელოზებრივ მოქალაქობდა და მრავალთა ღირსთა მოღვაწეთა იქმნა წინამძღვარ სასუფეველსა მიმართ. იხარებს და დიდებასა შინა ღმრთისასა დაუსრულებლად უკუნისამდე ამინ.

b^{11} - იქმნა იგი მძოვარ და მოურნე იყო მრავალთა სულთა მაცხოვნებელ და სრულსა საზომსა შეწევნული. მიიცვალა უფლისა მიმართ და სამარადისოდ იხარებს წინაშე ღმრთისა, რომლისა არს დიდება უკუნითი უკუნისამდე ამინ.

ეს ბოლო მინაწერები გადამწერთა მიერ უნდა იყოს მიმატებული, რომლებიც, ჩანს, კარგად იცნობდნენ თხზულების მესამე ნაწილსაც.

ყოველივე ზემოთქმულიდან შეიძლება დავასკვნათ, რომ B რედაქციაში გამოიყოფა ხელნაწერთა ორი ჯგუფი, რომლებსაც გარდა B რედაქციის საერთო წაკითხვებისა, მოეპოვებათ თითოეული მათგანისათვის დამახასიათებელი წაკითხვები, B რედაქციისათვის ამოსავალი არის b^1 .

C რედაქციის შემცველ ხელნაწერთაგან სრული ტექსტის შემცველია მხოლოდ c^1 და c^2 , ხოლო $c^3 c^4 c^5 c^6$ ხელნაწერები შეიცავენ თხზულების მხოლოდ პირველ და მეორე ნაწილს. ნუსხათა შედარებამ და შესაბამის-განსხვავებათა ანალიზმა მიგვიყვანა იმ დასკვნამდე, რომ ყველა ნუსხისათვის ამოსავალია XV საუკუნის ხელნაწერი A-382 (ჩვენი ლიტერით c^1), ან მასთან ახლოს მდგომი ნუსხა,

რომელიც ამჟამად ხელთ არაა გვაქვს. როცა c^1 -სა და c^2 -ს შორის განსხვავება სიტყვათა მატება-კლებით ან სიტყვათა გადართობით არის გამოხატული, $c^3 c^4 c^5 c^6$ ნუსხათა წაკითხვა მხარს უჭერს c^1 -ის ჩვენებას, ან განსხვავებული წაკითხვა c^1 -ით აიხსნება. ჩვენი მოსაზრების დასამტკიცებლად მოგვაქვს რამდენიმე მაგალითი:

c^1	c^2	$c^3 c^4 c^5 c^6$
დაშენ და მყუდრო	მშვიდ და მყუდრო	მდაბალ და მყუდრო

c^2 და $c^3 c^4 c^5 c^6$ -ში განსხვავება გამოიწვია „დაშენ“ სიტყვის უფრო გასაგებობის სიტყვით შეცვლამ.

$c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$	c^2
გამოხატულად და ქანდაკებულად	გამოხატულად და გამოქანდაკებულად
გამორჩინებად შეუნიერებისათვისა	გამორჩინებად შეუნიერებისათვისა ვისმე ხილვად

A რედაქციის „ცოფად“ c^1 -ში შეცდომით გადმოტანილია „ცობად“. „მოვისულელო თავი ცობად და ეგრეთ ვიყოფვოდე“. ამ შეცდომის ნიადაგზე $c^3 c^4 c^5 c^6$ ნუსხებში გვაქვს „მოვისულელო თავი ცნობად და ეგრეთ ვიყოფვოდე“, c^2 -ში კი გასწორებულია c^1 -ის შეცდომა: „მოვისულელო თავი ცოფად და ეგრეთ ვიყოფვოდე“.

$c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$	c^2
ამაღლდა ჯუარსა ზედა ნებსით	ამაღლდა ნებსით ჯუარსა ზედა
ვერ შეუძლეს გამოღებად იგი	ვერ შეუძლეს გამოთმევად იგი
და თქუეს: აცაღე	და მონაზონთა თქუეს მიუშით მაგას
და ვითარცა იხილეს ესრეთ დედოფალმან თქუა	ვითარცა იხილეს ესრეთ, დედოფალმან თქუა ესრეთ, ვითარმედ

ყვეს ეგრეთ და მუნ იყუდებოდა ყვეს ეგრეთ და მუნ მოვიდოდა
 შე-რაა-გიქმნა საჭმელი შე-რაა-ჯიზადო საჭმელე
 ცომისა ზელად და პურსა იქმოდის

ქვემოთა
 შიგლითა

„ზელა“ -ს ნაცვლად შეცდომით c^1 ხელნაწერში არის „ზელად“.
 ამ შეცდომამ სხვადასხვა ნუსხაში სხვადასხვაგვარი გასწორება
 გამოიწვია:

ცომისა ზელად და პურის ცხობად

ცომისა ზელ^{c3} და პურსა იქმოდის.^{c5 c6}

ცომისა ზელად და პურსა იქმოდის

არცა საცები პირისაა მიიღო

$c^3 c^5 c^6$ - აკლია.
 $c^3 c^5 c^6$

შენ ჰში პარეხსა ამას აქა
 მარტოა

შენ ჰში ნაპრალსა ამას მარტო

ე.ი. c^1 -ის „პარეხი“ c^2 -მა განმარტა, როგორც „კლდე“, ხოლო
 $c^3 c^5 c^6$ -მა „ნაპრალი“⁷.

ერთი არსდა ვნებული
 სამაგიროსა

ერთი ხ^{c2} არსა ვნე-
 ბული საეშმაკოსა

$c^3 c^4 c^5 c^6$
 ერთი ხ^{c2} არს-
 და ვნებული
 სამსახურსა

აქაც განსხვავება გამოიწვია ცდამ ჟუხო „სამაგირო“ შეცვბ-
 ლათ გასაგები სიტყვით.

-----

7 „პარეხი“ „კლდის ნაპრალი“ (იხ. ი. ა. ბ უ ლ ა ძ ე, ძვე-
 ლი ქართული ენის ლექსიკონი, თბ., 1973.

ქართული ენის ენციკლოპედია

<p>ც¹ ც⁴</p> <p>15. და დედაა არს თქუ- ენ ყოველთაა და ჩემი</p>	<p>ც³ ც⁵ ც⁶</p>	<p>და დედან არს ივე- ნიცა დათქუნენ ყო- ველთა</p>	<p>დედაა ყოველთა და ჩემი დაა</p>
---	--	--	--------------------------------------

პირველი და მეორე ნაწილის შემცველი ნუსხები ც³ ც⁴ ც⁵ ც⁶ გვიანდელია. ამით უნდა იყოს გამოწვეული, რომ ნუსხები შედარებით თავისუფლად ექცევიან ტექსტს, ცდილობენ შეცვალონ ლექსიკა და ტექსტი, რაც შეიძლება, გაამარტივონ. ამ მხრივ შედარებით კონსერვატიურობას იჩენს ც⁴, რომელშიც ხშირად ც¹ -ის შეცდომებზე კი უცვლელად არის გადმოტანილი.

ც³ და ც⁵ ნუსხები მთავრდება ასე:

„მაშინ გამოვიდა ფარულად და წარვიდა უდაბნოდ“, მაშინ როცა ც¹ ც² ც⁴ და ც⁵ ხელნაწერები დაბოლოების ვრცელ ვარიანტს გვთავაზობენ: „მაშინ გამოვიდა ფარულად მონასტრით და წარვიდა უდაბნოდ, სადა იგი უწყის უფაღმან და არავინ სოფელს მყოფმან. ხოლო ჩუენ ვადიდებთ ქრისტესა დმერთსა ჩუენსა, რომლისა არს დიდებაა უკუნიითი უკუნიასამდე, ამინ“.

ც³ ც⁵ ც⁶ ხელნაწერებში, რომლებიც თხზულების მხოლოდ პირველ და მეორე ნაწილებს შეიცავენ, ბოლოს რამდენიმე წინადადებით გადმოცემულია წმინდანის შემდგომი ბედი:

„იქმნა მუნ წინამძღვარ მრავალთა მძოვართა და საზომთა სრულთა, რომელნი იყვნენ წესსა ზედა დიდისა ანტონისა და საკვირველისა მის მსმენელნი ადიდებდიან დმერთსა, რომელი დიდებულ არს წმიდათა შორის თუსთა, აწ და მარადის და უკუნიითი უკუნიასამდე, ამინ“.

აშკარაა, რომ ამ ნუსხათა გადამწერათვის ცნობილი იყო თხზულების მესამე ნაწილიც და რომ იგი მექანიკურად არის ჩამოცილებული.

ქართული ვერსიის B და C რედაქციის ხელნაწერთა ურთიერთ-მიმართების გარკვევამ გამოავლინა, რომ B რედაქციისთვის ამოსავალი ხელნაწერი არის b¹ (A-I46. XIV ს.) და C რედაქციისთვის ც¹ (A-382. XV ს.). ე.ი. რედაქციათა შორის ურთიერთმიმართების შესწავლის დროს შეგვიძლია გამოვიყენოთ ხელნაწერები

A -249 (A რედაქციისთვის), A -146 (B რედაქციისთვის) და A 382 (C რედაქციისთვის). სანამ ქართული ვერსიის რედაქტირებას ურთიერთმიმართებას შევცვებოდე, შევეცდებით გავარკვიოთ, საიდან არის თარგმნილი ქართული ვერსია.

IV. ქართული ვერსიის თარგმანის საკითხისათვის

ქართული ვერსიის თარგმანის შესახებ ორი თვალსაზრისი არსებობს. პირველი ეკუთვნის კ.კეკელიძეს, რომელიც ვარაუდობდა, რომ ვრცელი ვერსია ნისიმეს ცხოვრებისა შემონახულია მხოლოდ ქართულ ენაზე და იგი კობტურიდან უნდა იყოს თარგმნილი; იქვე იგი უმეგობდა არაბულიდან თარგმნის შესაძლებლობასაც¹.

მეორე მოსაზრება გამოთქვა ბ.პეტერმა კ.კეკელიძის გამოკვლევაზე დაწერილ რეცენზიაში. მან უარყო ქართველი მეცნიერის ვარაუდი და მიუთითა, რომ ვრცელი ცხოვრება არსებობს სირიულ ენაზე, მან ქართული ვერსია სწორედ სირიულიდან თარგმნილად მიიჩნია².

სირიული, არაბული და ქართული ტექსტების შედარებითი შესწავლის შედეგად ჩვენთვის ცხადი გახდა, რომ ქართული ვერსია ყველაზე ახლოს არის Sin № 542-ში დაცულ ტექსტთან (ჩვენი აღნიშვნით S -თან).

არაბული და ქართული ტექსტების მსგავსება-განსხვავებათა ანალიზმა გამოავლინა მათ შორის მჭიდრო კავშირი და გაჩნდა ვარაუდი ქართული თარგმანის მომდინარეობის თაობაზე.

1 Кекелидзе К., Эпизод из начальной истории египетского монашества, ет. VII, გვ.92.

2 Peeters P., *Analecta Bollandiana*, XXXI, Paris, 1912, p.478-479.

2. წმინდა ნისიმე ერთ დღეს კითხულობდა სახარების იმ ადგილს, სადაც იესო ქრისტე ეუბნება მდიდარს: წადი და გაჰყვე ყოველივე, რაცა გაქუს და მიეცე გლახაკთა, რათა გქონდეს სიყვარული სე ცაში. წმინდა ნისიმემ ამოიხსრა და თქვა:

ياي اني من صاى اقرا نى كب الله وحسه واحده تجاه الله
ار تمام القدس لم اصل

გაი მე, რომ მე ჩემი ბავშვობიდან ვკითხულობ ღვთის წიგნებს და ერთი სიკეთე ან ღმერთის წინაშე, ან კაცთათვის არ გამოიკეთებია.

ქართული ვერსია: ვაჟმე, რამეთუ სიყრმით ჩემითგან ვიკითხავ წერილთა ღვთისათა და არა ვყავ შუენიერად ერთიცა წინაშე ღვთისა გინა თუ კაცთა.

Br ܐܢܝ ܡܢ ܨܘܝܐ ܩܪܐ ܢܝ ܕܟܒ ܕܐܠܗܝܘܬܐ ܘܚܫܘܬܐ ܘܐܚܕܐ ܬܗܘܐ ܕܐܠܗܝܘܬܐ
ܐܪ ܩܘܠܡ ܩܕܝܫܐ ܠܡ ܐܘܠܡ

გაი მე, რომ ჩემი ბავშვობიდან ვფიქრობ საღმრთო წიგნებზე და ერთი სიკეთე ღვთის წინაშე, ან ადამიანთა წინაშე არ მიქმნიდა.

K. ܐܠܝ ܠܝ ܐܢܐ ܕܢܝ ܕܪܘܫܬ ܕܟܩܕܝܫܐ ܘܠܡ ܐܘܠܡ ܐܚܕܐ ܩܘܠܡ ܩܕܝܫܐ
ܐܠܝܕܝ ܒܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܐ ܕܝܠ ܡܥ ܐܚܕ ܡܢ ܐܢܫܝܢ

გაი მე, მე რომელიც ვსწავლობ წმინდა წიგნებს და არ ვქმენ ერთი სიკეთე არც ჩემი უფლის იესო ქრისტეს წინაშე და არც წყალობა ვინმესთვის.

ქართული ვერსიის A რედაქცია სიტყვასიტყვით იმეორებს არაბულ სინურ ტექსტს. განსხვავებებს ქმნის აკუზატივში ჩასმული **حسه** - (სიკეთე, მშვენიერება) სიტყვის გაგება ვითარების გარემოებად, ნაცვლად პირდაპირი დამატებისა: არა ვქმენ კეთილი საქმე II არა ვქმენ შუენიერად. ქართულ ვერსიაში აზრი ბუნდოვანია. გადაშწერები ბუნდოვანების მოსახსნელად სხვადასხვა ვარიანტს გვთავაზობენ:

და ვერა ვყავ ნებაჲ მისი წესიერად წუე ღწსა გინა თუ კცთა C¹.

არა რაჲ ვყავ ნებაჲ მისი წესიერად წუე ღწსა გინა თუ კცთა C².

არა ვყავ ერთიცა შუენიერად წე ღისა გინათუ კაცთა ბ¹
 არა ვყავ ერთიცა შუენიერებაა წე ღისა გინათუ კაცთა ბ²
 და არცა ერთსა აღვასრულებ შუენიერად წე ღისა გინათუ
 კაცთა ც⁵.

3. უდაბნოში ცხოველებთან მყოფი ნისიმე წუხს:

S. **ليس احد يقاومنى ولا يكلمنى ولا يحزنى**

არაა ვინმე, რომელიც წინააღმდეგობას გამიწევს, ან მაწუხ-
 ნინებს, ან შემაწუხებს.

ქართ. ვერსია: ჩემდა არავინ არს მოურნე და არცა მეტყვს
 ვინ რასა და არცა შემაწუხებს.

Br 409, 17. **كَلِمَاتِي لَا تَحْزِنُنِي وَلَا يَكْفِيكُنِي أَحَدٌ**

არაა ვინმე, ვინც წინააღმდეგობას გამიწევს, ან მაგინებს
 და არცაა კაცი, რომელიც გამკიცხავს.

K. **ليس من يعاينى او يعاتبى او يعطهنى**

არავინაა ვინც წინააღმდეგობას გამიწევს, ან გამკიცხავს,
 ან შემაწუხებს.

სირიული ვერსია, არაბული სინური და კარშუნული რედაქცი-
 ები ემთხვევა ერთმანეთს. ქართული ვერსია მათგან რამდენად-
 მე განსხვავებულია. სხვაობის წყარო არაბული ტექსტის მცდარი
 წაკითხვა უნდა იყოს.

ქართულ ვერსიაში „მოურნე“–ს არსებობა უნდა იყოს გამოწვე-
 ული არაბული **يقاومنى** სიტყვის არასწორი წაკითხვი. ქართული
 ვერსიის მთარგმნელს იგი ორ სიტყვად აქვს გაგებული: **يقاومنى**
 და იცვბა, მზრუნველობა გაუწია, გაუფრთხილ-
 და.

ქართულ ვერსიაში არაბული **كلم** –ს შესატყვისად არის
 „მეტყვს“. სირიულ ვერსიასა და კარშუნულ რედაქციაში შესაბა-
 მისად — „მაგინებს“ და „გამკიცხავს“. ჩვენის აზრით, აქ **كلم**
 ბირველი თემის მნიშვნელობითაა ნახმარი: დაჭრა, აწყენინა.
 ხოლო ქართული ტექსტის მთარგმნელს იგი გადმოტანილი აქვს მეორე
 თემის მნიშვნელობით **كلم** – დაილაპარაკა, გამოელაპარა-

კბ 4.

4. მონასტერში მისულმა წმინდა ნისიმემ თავი მოისუფლა და მონასტრის წინამძღვარმა იგი დააბინავა „სახლსა სამსახურებელსა“.

و في ذلك كان دخله وخرجته كانت تحمدهم كهم

და იქ ეძინა, და შედიოდა და გამოდიოდა და ეწეოდა ყოველგვარ სამსახურს.

ქართ. ვერსია: მუნ იყოფოდა ჟამსა ძილისასა, შევიდის და მერმე განვიდის და შესახურებნ ყოველსავე.

Br 412, 15. **წმინდა ნისიმეს შესახებ:** **წმინდა ნისიმეს შესახებ:** **წმინდა ნისიმეს შესახებ:**

იქ წვიებოდა და დგებოდა, იქ შედიოდა და გადიოდა და ასუფთავებდა მისთვის, ვინც იყო სამსახურებელ სახლში და ყველას ნაცვლად მსახურებდა.

X. كانت تحمدهم الى الخوات

და ემსახურებოდა დებს.

ქართული ვერსიისა და არაბული სინური რედაქციის ტექსტის იდენტურობა აშკარაა. განსხვავებებს ქმნის არაბული წინადადების:

წმინდა ნისიმეს ქართული შესატყვისი: „მუნ იყოფოდა ჟამსა ძილისასა“. **წმინდა ნისიმეს** ზმნა მომდევნო იმპერფექტივთან ზმნას აძლევს ხოლმეობითის მნიშვნელობას, ე.ი. **წმინდა ნისიმეს** - ნიშნავს: ეძინა ხოლმე, იძინებდა. ქართულში კი **წმინდა ნისიმეს** - მისი პირვანდელი მნიშვნელობითაა გადმოსული (იყო). წინადადება ბუნდოვანი ჩანს. ქართულ რედაქციებში ეს წინადადება სხვადასხვა სახითაა წარმოდგენილი.

4 თემდღი ჩვენს ხელნაწერში არსად არაა აღნიშნული. ისე, რომ ამ შემთხვევაში **წმინდა**-ს და **წმინდა**-ს გრაფიკულად ერთნაირი დაწერილობა ექნებოდა და შეცდომაზე უფრო მოსალოდნელი იყო.

B რედაქცია: იქ იმყოფებოდა უამსა ძილისასა, შევიდის სსრ-
ასა სენაკსა და მერმე განვიდის და ჰმსახურებნ ყველსავე

C რედაქცია: უამსა ძილისასა შევიდის ლცვად და მერმე გან-
ვიდის და ჰმსახურებნ ყველსავე.

5. წმინდა ნისიმე ფიქრობს წავიდეს რომელიმე მონასტერში
და იქ ემსახუროს მონაზვნებს:

S. **واغسل ارجلهم وانيح الصبين والصين وتم طي الغرابى**

და დავბან მათ ფეხებს და მოვასვენებ დაღლილთ და მაშვრალთ
და უცხოობაში მყოფ ხალხს.

ქართ. დავჰბანდე ფერკთა მათთა და განუსუენებდე მაშურალთ
და ვიყო ვითარცა უცხოთ.

Br 410, 1. **وَأَغْسِلْ أَرْجُلَهُمْ وَانِيحِ الصَّبِيْنَ وَالصَّيْنَ وَتَمَّ طَيُّ الْغُرَابِيَّ**
და აგსილ არჯლემ და ანიხი სავინი და სავინი და თამა ტაი გურაბი

და დავბან ფეხებს დებს, მოვასვენებ დაღლილთ და მაშვრალთ,
შეურაცხყოფილ ვიქნები და გაკიცხულ დებისაგან და დავბან ფე-
ხებს უცხოთ.

K. **اغسل اقدامهم وبتحنوني واحتمل**

ვბანდე ფეხებს მათ და ისინი მაგინებდნენ და მე მოვითმინო.

ქართულ ვერსიასა და სხვა ვერსიებს შორის განსხვავებას
სინური ტექსტი ხსნის. ჩვენის აზრით, სინური არაბული რედაქციის
قتم - ქართული ტექსტის მთარგმნელისათვის არის **რა** ზმნა
- „დარჩა, დაჰყო, დაწილაკით შეჩერდა რაიმეზე“.

قتم კი **قتم** სიტყვის აკუზატივის ფორმად არის გაგებუ-
ლი: „უცხოთ“ ან „ვითარცა უცხოთ“, ნაცვლად **قتم** -ის მრავლ-
ბითისა (**قتم**). ქრისტიანულ ხელნაწერებში საყრდენიანი ჰამზის
ნაცვლად რჩება მხოლოდ საყრდენი, ხოლო ცალკე მდგომი (ჰამზა) არ აღი-
ნიშნება. ამიტომ **قتم** მთარგმნელმა აკუზატივის ფორმად გაიგო⁵.

6. აღექსანდრიელი ბერი ელოდება უღაბნოდან მძოვართა მოურ-
ნეს, რომელმაც დაუნიშნა მას დრო:

5 B l a u J, დასახ. ნაშრ., ნაწ. I, გვ. 20.

S

და მოვემზადე და ველოდებოდი ბერს, რომ მოსულიყო, როგორც ჩემი მოძრაობის დასაქმებული.

ქართ. ვერსია: სული ჩემი განმზადებულ იყო, რაჟამთ მოვიდეს წმიდა იგი ბერი, ვითარცა აღმითქუა.

K **و كنت اذ الایام حتی تعبر و بحی الود الذی اودنی**

და ვითვლიდი დღეებს, რომ (ჩქარა) გასულიყო და მოსულიყო დათქმული ღრო, რომელიც აღმითქვა მე.

ქართული ვერსიის: „სული ჩემი განმზადებული იყო“, სიტყვა-სიტყვითი თარგმანია არაბული **هیت نفس** - **نفس** - სიტყვა აქ პირის ნაცვალსახელის „თავი“-ს მნიშვნელობითაა ნახ-მარი და არა „სულის“, ე.ი. **هیت نفس** = მოგამზადე თავი ჩემი = მოვემზადე.

7. ალექსანდრიის ეკლესიის მეურვე უამბობს ანბა ზენონის ეკლესიის მომნახულებელ ბერს:

S **انا اتمت سین کثیره احمل کتب الفرس الی الروم و کتب الروم الی الفرس و لذلك اتخذت اصدا ً فی الاسکندریه و خاله شیخ واحد**

მრავალი წლის განმავლობაში მე დამქონდა სპარსეთის წიგნები ბიზანტიაში და ბიზანტიის წიგნები სპარსეთში და ამიტომ შევიძინე ალექსანდრიაში ბევრი მეგობარი, განსაკუთრებით ერთი ბერი.

ქართ. ვერსია: მე წელთა მრავალთა წარვიღი წიგნები სპარსეთით საბერძნეთად და წიგნები საბერძნეთით სპარსეთად და ა დ ვ ი დ ი ქ ე ვ ლ ი ს ს ა ქ მ ა რ ი ალექსანდრიად ფრიადი, რამეთუ იყო ბერი ერთი.

არაბული წინადადების „და შევიძინე ალექსანდრიაში ბევრი მეგობარი“ შესატყვისად ქართულ ვერსიაში გვაქვს: „და ალვილი ქველის საქმარი ალექსანდრიად ფრიადი“. აქაც არაბული სიტყვების პოლისემიურობაა განსხვავების გამომწვევი: **سأخذ** -

გარდა მნიშვნელობისა „აიღო“, აქვს მნიშვნელობა „შეიძინა“, ხოლო **صديق** - მრ. **اصدا ً** (გულწრფელი მეგობარი) ქართული ვერსიის მთარგმნელს მიუღია გრაფიკულად მსგავს სიტყვად: **صديق**

- მრ. **أحمد** - წყალობა, ქველის საქმარი.

ამ ნაწყმეტს, როგორც არაბულ, ისე ქართულ ვერსიებში შეყვას
აღლდ მოსდევს ამბავი სწორედ ალექსანდრიაში გაცნობილი ბერისა:
خاصه شيخ حارک من جمع الاصل الصالح

განსაკუთრებით ბერი ერთი კურთხეული, შემკული მრავალი
კეთილი საქმეებით.

ქართული ვერსია:

რამეთუ იყო ბერი ერთი შუენიერი და ყოველითურთ შემკული
საქმიოთა კეთილითა.

ბერლინის სირიულ ხელნაწერთა აღწერილობაში მოცემული თხზუ-
ლების მოკლე შინაარსის მიხედვით, სირიული ვერსია მხარს უჭერს
არაბულს: **Ich beforderte Briefschaften von den Persen zu
den Römern und umgekehrt, hatte in Alexandrien vile Freun-
de, so ein Greis** - მე დამქონდა წიგნები სპარსელებისა ბიზან-
ტიელებთან და პირიქით და ბევრი მეგობარი მყავდა ალექსანდრი-
აში, ასე მაგალითად, ერთი ბერი.

8. ალექსანდრიელი ბერი განაგრძობს თხრობას:

**و في بعض الايام كنت انا وهو زاهد في حاشه و اشد اخبرك
بشي قللت له قول ابناء ما شئت و يسط نحن نعيشي اخذت احداث اخبار الناس
سواح باركين كانوا في بلدنا و كنت انا ارجوا ان اسمع منه قصص القديسين
الذي كانوا في بلدنا قللت له ابناء قول ات**

ერთ დღეს მე და იგი მივდიოდით რაღაც საქმეზე. და დაიწყო
და მოთხრა: მინდა, რომ გაიმზომ შენ რაღაც; ვუთხარი მას: თქვი,
ანბა, რაც გსურს. და ჩვენი სიარულის დროს ვუამბობდი მას ამბებზე
კურთხეული ხალხის, მძოვრების შესახებ, რომელნიც იყვნენ ჩვენს
ქვეყანაში და ველოდი, რომ მოვისმენდი მისგან ამბავს იმ წმინდა-
ნებისა, რომელნიც იყვნენ მის ქვეყანაში. და (ამიტომ) ვუთხარი
მას: თქვი, ანბა, შენ.

ქართული ვერსია: და შემდგომად დღეთა მრავალთა მე და იგი
წარვიდოდით სახმრისათვის. მაშინ იწყო და მრქუა მე: მნებავს
რამათ გათხრა რამე. და მე ვარქუ მას: შე, თქვ, მამაო, რაღაცა
გნებავს, და ჩუენ ვიდოდით გზასა. მაშინ აღიღო ჰანბავი და მიტ-

ბროზა კაცთა წმიდათასა, რომელნი იყუნეს ქუეყანასა ჩუენსა და მე ვიყავ მათ თანა და მესმა მათგან ცხოვრება მამათაგან მელნი იყუნეს ქუეყანასა მათსა. და ვარქუე: ჰე, მამაო. **خبرني عن**

ქართული ტექსტის ბუნდოვანება ერთი შეხედვით თვალში საცემია. „აღილო ჰანზავი და მითხრობდა კაცთა წმიდათასა, რომელნი იყუნეს ქუეყანასა ჩუენსა და მე ვიყავ მათ თანა“ – გაუგებარია, რატომ უამბობდა მას სხვა ვინმე მისი ქვეყნის მძოვართა ამბავს, თუ იგი თვითონ იყო ამ მძოვრებთან. ეს ბუნდოვანება არაბული გრამატიკული ფორმების აღრევით შეიძლება მხოლოდ აიხსნას. 1. პირველი პირის ნაცვლად არაბული შესიტყვება **أخذت** ქართული ვერსიის მთარგმნელს გადმოტანილი აქვს მესამე პირით: „აღილო ჰანზავი და მითხრობდა“. 2. არაბული წინადადება სიტყვასიტყვითაა თარგმნილი მაშინ, როცა **أخذ** – ზმნა აქ ნახვარის მომდევნო იმპერატივთან, ნიშნავს „დაიწყო“ (და არა „აიღო“) და ზმნას აძლევს წარსული დროის უსრული ასპექტის მნიშვნელობას. ე.ი. **أخذ** = დაიწყო თხრობა ამბისა.

ქართული ვერსიის მთარგმნელს **أخبار** – გაგებული აქვს **أخذ** ზმნის პირდაპირ დამატებად, ხოლო **أخذ** – მეორე შემასმენლად (აღილო ჰანზავი და მითხრობდა). „წმინდა კაცთასა“ დარჩა საზღვრულის გარეშე. ამ ბუნდოვანების გასაღებად მომდევნო ხელნაწერებში ასეთ ვარიანტებს ვხედავთ: P რედ. „აღილო ჰანზავი და მითხრობდა **თხრობასა** შუენიერსა კაცთა წმიდათასა“⁶. C რედ. „აღილო პირი და ჰამზავი მიყო და მითხრობდა“⁷.

მომდევნო წინადადება არაბულსა და ქართულში ერთნაირია: არაბ. **سأله عن** (რომელნიც) იყვნენ ჩვენ ქვეყანაში.

6 იხ. ზემოთ, გვ. 45.

7 იხ. ზემოთ, გვ. 19. ბერლინის ხელნაწერის შინააქსიდან ჩანს, რომ სინურ არაბულ რედაქციას მხარს უჭერს სირიული ვერსია: „Ich ging mit ihm in seine Zelle und erzählte ihm die Heiligengeschichten unseres Landes“: E. Sachau .... S.285.

ქართ. რომელნი იყვნეს ქუეყანასა ჩუენსა,
შემდეგ კვლავ სხვაობაა:
არაბ.სინ.

كنت ارجوا ان اسمع منه تصلي القديسين الذي كان في بلد
და მე ვიმედოვნებდი, რომ მოვისმენდი მისგან თხოვბას იმ
წმინდათა შესახებ, რომელნიც იყვნენ მის ქვეყანაში.

ქართული ვერსია: და მე ვიყავ მათ თანა და მესმა მათგან
ცხოვრებაჲ მამათაჲ, რომელნი იყვნეს ქუეყანასა მათსა.

ჩანს, არაბულ იმ ხელნაწერში, რომელიც უშუალო დედანი იყო
ქართულისათვის, ფრაზაში كنت ارجوا (მე ვიმედოვნებდი) გა-
მოტოვებული იყო ارجوا, რამაც განაპირობა ქართულ თარგმანში
„მე ვიყავი“ (انا كنت). ხოლო „მათ თანა“ უკვე მთარგ-
მნელმა დაუმატა აზრის დასრულებულად წარმოდგენისთვის.

9. მძოვართაყენ მიმავალი ალექსანდრიელი ბერი ამბობს:

არაბული ვერსია
كنت انظر الى الطريق بلقاني مثل ربح
الركب السار العنى

ქართული ვერსია
და ვიხილე გზასა, ვითარ
ნ ა ვ ს ა მგუანდა.

და ვნახე გზაზე, რომ შეგვხვდა
მსგავსი ზ უ რ გ ი ს ქ ა -
რ ი ს ა, სასიამოვნო და სიხა-
რულის მომტანი.

არაბული ربح-ის („ზურგის ქარი“) ნაცვლად
ქართულში გვაქვს იდიომის შემადგენელი მხოლოდ მეორე სიტყვა
ركب „წავი“. ეს შეიძლება ორი მიზეზით იყოს გამოწვეული:
ან იმ ნუსხაში, რომელიც იყო დედანი ქართული ვერსიისა, ربح
გამოტოვებული იყო, ან ქართული ვერსიის მთარგმნელმა არ იცოდა
ამ იდიომის მნიშვნელობა, ამიტომ მხოლოდ ერთი სიტყვა დატოვა და
ამასთან დაკავშირებით უკუაგლო السار და العنى, რომლებიც
ركب-ის ეპითეტებად აღარ გამოდგებოდა.

კარშუნულ რედაქციაში შესაბამისი წინადადება არ არის, ხოლო
სირიული ვერსიის თხოვლების შესამე ნაწილის შედარების საშუალებ-
ზე ჩვენ არ გვაქვს.

10. ალექსანდრიელი ბერი მძოვართა მეურვეს, რომელმაც იგი
მიიყვანა უდაბნოში ეკითხება, როგორ მოიქცეს:

قلت له فماذا افعل يا اباي فقال لي اجلس الى جانب هذه الصخرة
 عند ينبوع العلى واسمت واخفى ليلا براك احد فان امك تطلع
 ولا يراك منهم انسان لان الابهات كلهم باتون واحد واحد فاذا التوا
 جميع دخلوا الى الهيكل بالصلاه وحينئذ ادخل انت خلفهم ولا يشعرون
 بك وقف حثا اتيتك والذي سمع وتبصر احفظه في قلبك ففعلت كما
 امرني فلما جاز وقت سمعه ساطت بدوا الابهات باتون واحد واحد كما
 قال لي

11 და ვუთხარი: მე რა უნდა ვქმნა, ანბა! მიიხრა: დაჯექ ამ
 კლდის გვერდით, რომელიც წყაროსთანაა, ჩუმად იყავ და დაიმაღე,
 რომ არ შეგამჩნიონ. როცა მოახერხებ, გამოდი ისე, რომ არავინ
 გნახოს, მამანი ყველანი მოვლენ თითო-თითოდ და როცა შეიკრიბე-
 ბა ყველა, შეველენ ტაძარში ლოცვით. მაშინ შედი შენ მათ შემ-
 დეგ და ვერ გაიგებენ. დადექ, სანამ არ მოვალ მე, რაც ისმინო
 და ნახო, დაიმახსოვრე. ვქმენ ისე, როგორც მიბრძანა. როცა გა-
 დავიდა დრო ცხრა საათისა, იწყეს მამებმა მოსვლა თითო-თითოდ,
 როგორც მიიხრა.“

ქართული ვერსია:

და ვარქუ მას, ვითარ ვყო მე, მამაო; ხოლო მან მრქუა მე:
 დაჯედ გუერდით ამას კლდესა, რომელსა წყაროა გამოდის, და დუ-
 მენ და დაიმაღე, რაათა არავინ გნახოს ყოვლადგე. და აჰა, იწ-
 ყეს მამათა მოსლვად თითოეული და შევიდოდეს ტაძარსა ლოცვად,
 მაშინ მოვიდა ბერი იგი წმიდაა და მრქუა: ნუ შეხუალ შენ შემდ-
 გომად უკუანა მათსა, რაათა არა ცნან შენთჳს და ივლტოდიან.
 არამედ, რომელი გესმას და იხილო, დაიმარხე გულსა შენსა. და
 ვყავ, ვითარცა მამცნა მე ბერმან; და ვითარცა წარჯდა უამი
 მეცხრე, იწყეს მამათა მოსლვად თითოა, ვითარცა მრქუა მე ბერ-
 მან“.

ეს ვრცელი ციტატა იმისთვის მოვიტანეთ, რომ ნათელი იყოს
 შეუსაბამობა ქართულ ვერსიაში ორჯერ გამეორებული წინადადებისა
 „და აჰა იწყეს მამათა მოსლვად თითოეული“.

არაბულ სინურ რედაქციაში ეს შეუსაბამსობა არ არის, რადგან

პირველი წინადადება ეკუთვნის მძოვართა მეორვე ბერს. წინასწარ ეუბნება იგი მის მიერ მოყვანილ ალექსანდრიელ ბერს: „მამები თითო-თითოდ“ — და შემდეგ ალექსანდრიელი ბერი ამბობს: „აი იწყეს მამებმა მოსვლას თითო-თითოდ, როგორც მოხრა“. ქართული ტექსტის მთარგმნელმა კი ორივეჯერ ეს ნათქვამი ალექსანდრიელ ბერს მიაწერა, მაგრამ როცა წინააღმდეგობას წააწყდა, — საჭირო გახდა ისევ მძოვართა მეორვე ბერის ნათქვამის გაგრძელება, იქ ჩაუმატა: „მაშინ მოვიდა ბერი იგი წა და მრქუა“. შეეცდომით გამოწვეული განსხვავებების მიუხედავად, ამ ნაწყვეტთა შედარების დროსაც თვალში საცემია ქართული და არაბული წინადადებების სიტყვასიტყვით დამხვევა. სიტყვათა რიგიც კი ქართულ ვერსიაში იკვირება, რაც არაბულში, არაბული წინადადების არც ერთი ლექსიკური ერთეული ქართულში დაკარგული არაა.

კარშული ვერსია იმავე ამბავს გადმოგვცემს, მაგრამ ასეთი მიმდევრობა წინადადებებისა და სიტყვებისა აქ დაცული არ არის.

قلت له ايش اعلم قال لي قوم خلف هذه الحجر التي هي عند هذه العين واستر حتى لا يصر احد وانت تبصر الابد القديسين باتون واحد واحد واذا استجمعوا كلهم يجوزون الى الهيكل ويبدون بالصلاة جوز انت ايضا معهم واجهد ان لا ينظروك وقوم حتى اجي اليك وايش ما تبصر احفظه في قلبك وكذلك عطت كما قال لي ولما صارت تسع ساعة من النهار ابتدوا الابداء مجتمعون كما قال

„ და ვუთხარი მას: რა ვქნა. მოხრა მე: დადექი ამ ქვის უკან, რომელიც წყაროსთანაა და დაიფარე, რომ არ განახოს გინმემ. და შენ ნახავ წმინდა მამები მოვლენ თითო-თითოდ. როცა შეიკრიბება ყველა ტაძარში შესასვლელად, რათა დაიწყონ ლოცვა, შედი შენ მათთან ერთად და ეცადე, რომ არ დაგინახონ. დადექ, სანამ მოვალ შენთან. რაც ნახო, დაიმახსოვრე. და როცა მე ვქმენ, რაც მოხრა, როცა გადავიდა დღის ცხრა საათი, იწყეს მამებმა შეკრება, როგორც მოხრა.“

II. აღექსანდრიელი ბერი მძოვრების შესახებ ამბობს:

لا نعلم قد امتازوا التعم في العالم، واحيوا لله

ისინი განდგომილიყვნენ სოფლისაგან და ცოცხლობდნენ ღვთისათვის.

ქართ. „რომელნი მომკუდარ იყვნეს სოფლისაგან, არამედ სულნი მათნი ცხოველ წინაშე ღვთისა.“

ქართულ ტექსტში აქაც არაბიზმი შეინიშნება: **امات نفس =**

„მოჰკლა, ჩაჰკლა თავისი თავი“, ე.ი. ეწეოდა ასკეტურ ცხოვრებას, ქართულად თარგმნილია სიტყვასიტყვით. თურმეობითის ხმარება კი ქართულში გაპირობებულია არაბული **قد** ნაწილაკით.

როგორც აღვნიშნეთ, ქართული ვერსიისა და არაბული სინური რედაქციების შედარების დროს ძვალში საცემია ის ფაქტი, რომ ხშირ შემთხვევაში სიტყვათა რიგიც კი წინადადებაში ერთნაირია, არაბა დაკარგული არც ერთი ლექსიკური ერთეული და საოცარი სიზუსტითაა დაძებნილი მათი შესატყვისები ქართული თარგმანისათვის. აქ მოვიტანთ რამდენიმე მაგალითს:

كان لها خمسة عشر مدية باقيا لها من رثتها

იყო კელსა ქუეშე მისსა ათხუთმეტი ქალაქი ყოვლითურთ დაბით და სანახებიოთ სამკვდრებელად მშობელთა მისთაგან.

وكانت جدرانها صخرة بالحشب النحل وانواع صور

და კედელნი, გამოწერილნი ხითა დანაკისკუდისაჲთა და ყოვლითურთ გამოხატულნი.

تفيا والديها في رثت واحد

გარდაიცვალნეს მშობელნი მისნი ერთსა შინა ჟამსა. نخرجت الطيانه ولم يلمعها شي البتة من ذخائر غير الانجيل فقط

და გამოვიდა ნეტარი იგი და არაჲ აღიღო ყოვლად ყოვლისა საფასისა, გარნა წმიდაჲ სახარებაჲ.

ولكن بنحى لى ان اذهب واسكن دير هاديه واهتم بنفسى

შემგავს მე, რაჲთა წარვიდე და ვიყოფოდე მონასტერსა შინა ღუმილით და მოვიმენდე სულისა ჩემისათჳს.

با سيدى ايش يامرنى به قدسك فيما اودتني في طم اول

ქართ. ო~ო, რასა უკუე მაზრანებს სიწმიდჳ შენოე
 მიქადე შარშა. ქართული ენის
 ენციკლოპედია

უხვად შეიძლება ასეთი მაგალითების მოტანა.

არაბული სინური რედაქციის ტექსტსა და ქართულ ვერსიაში გვხვდება რამდენიმე საერთო ხმარების სიტყვა, რომლებიც პარალელურად იხმარება მხოლოდ ქართული ვერსიის და სინური არაბული რედაქციის შესაბამის ადგილებში.

I. قصر - ქართ. - კასრი.

S. كانت تصرف معاشا بالحشيش والنخل والماج والنحاس

ქართ. და იყო კ ა ს რ ი მათი მოსხმული აბანოსითა და პილასს ძუალითა და სპილენძითა.

K. كانت دار الك مرسوه بالفصوص

Br : **كَلِمَاتٌ كَثِيرَةٌ فِي الْفُصُوصِ وَالْمَرْصُوفِ وَالْمَرْصُوفِ وَالْمَرْصُوفِ وَالْمَرْصُوفِ**

2.S. نزلت ثم انزلت الى قصرها بفرح
 ქართ. და ვითარცა ეზიარა, წარვიდა კ ა ს რ ა დ ვ ე თვისსა.

وخرجت قامت الى باب قصرها

ქართ. ხოლო იგი განვიდა და დგა კარსა ზედა კ ა ს რ ი ს ა თვისისა.

K. وخرجت الى باب الدار

Br : **وخرجت الى باب الدار**

ქართ. რაჲ ესე ქმნა კარსა თანა კასრისა თქუა:
القتة في الدار والقصر

Br : **القصر في الدار والقصر**

არაბული **قصر** ნიშნავს „ციხე-სიმაგრე, სასახლე“. ქართულ ლიტერატურულ ძეგლებში ეს სიტყვა იშვიათად გვხვდება. სულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონში „ნისიმეს ცხოვრება“ დამოწმებულია ფორმებთან „კასრაკი“ და „კასრაკისო“ და განმარტებულია ასე: „სახლაკივით რამ არს“⁸. ჩვენს ხელთ არსებულ არც ერთ ქართულ ხელნაწერში ეს ფორმები არ არის. როგორც ჩანს, სულხან-საბა

8 ორბელიანი ს.ს., ქართული ლექსიკონი...

ორბელიანს ხელთ ვქონია ხელნაწერი, რომელიც ჩვენთვის ცნობილი არ არის. „ნისიმეს ცხოვრებაში“ „კასრი“ გვხვდება ოთხჯერ, ხივიჯერ „სამეფო სახლის“ მნიშვნელობით. სულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონში „სამეფო სახლის“ მნიშვნელობით „კასრის“ განმარტებასთან დამოწმებულია რომანოზ ახლის მეტაფრასტი. ეს თხზულება კ.კეკელიძის მიერ გამოცემულია მისი ეტიკუდების VII ტომში. მისივე აზრით, თხზულების ავტორია სტეფანე საბაწმინდელი, იგი დაწერილია არაბულად და აქედან მომდინარეობს ქართული ვერსია⁹.

„კასრი“ ორჯერაა ნახმარი „ქართლის ცხოვრებაში“:

ა. „ამისა შემდგომად მოვიდა არჩილ კახეთად... დაჯდა წუქეთს და აღაშენა კასრი და კვესა ლაკუასტისასა აღაშენა ციხე“¹⁰.

ბ. „მასვე უამსა კიტაზში ვინმე არა შეეშუნეს კლარჯეთს... ნახევარნი მოვიდეს კახეთად არჩილის თანა, ერთსა მათგანსა... მიუბოძა წუქეთი ციხით და კასრითურთ¹¹. ჩვენის აზრით, ორივე შემთხვევაში „კასრი“ „სასახლის“ მნიშვნელობითაა ნახმარი¹².

ეს სიტყვა იხმარება ერთ ძველ ქართულ ნათარგმნ თხზულებაში „წამება ეგსტრატისი, ექუსანტისი, ეგგენისი, ორესტისა და მარდარისი“¹³.

-----

9 ეტ. VII, გვ.55-75.

10 ქართლის ცხოვრება, I; ჯუანშერი, ცხოვრება ვახტანგ გორგასალისა, გვ.249,9.

11 ი ქ ვ ე.

12 ტექსტის გამომცემელს აკად.ს. ყაუხჩიშვილს „კასრი“ საკუთარ სახელთა საძიებელში აქვს შეტანილი, დამოწმებული აქვს ზემოთ მოყვანილი ადგილები და აქ ეს სიტყვა ციხის სახელწოდებად მიაჩნია.

13 ეს ძველი მთლიანად არაა გამოცემული. იგი დაცულია კ.კეკელიძის სახ. ხელნაწერთა ინსტიტუტში მე-9 საუკუნის ცნობილ ხელნაწერში, საიდანაც კ.კეკელიძეს მხოლოდ ფრაგმენტები აქვს დაბეჭდილი ეტ. VIII ტომში, გვ. 10.

ა. „შეაყენეს იგი მათთანავე საპყრობილესა მას შინა კასარისასა და აუწყეს დუქსსა საქმე მისი“.

ბ. „მიეწია წმიდასა მას მახლობელად კასრისა ცფიქრობთ, რომ ორივე შემთხვევაში აქაც „კასარი“ „სასახლის“ მნიშვნელობითაა ნახვარი.

I. فرسخ - ფ ა რ ს ა ხ ი.

ქართ. ამით და ესტეფითაროთა განვიდა უდაბნოდ და ვითარ ელო მრავალ ფარსახ...

K. وسأهدت في السير الليل والنهار نحو اربعمائة فرسخ. და დაშვრა დღე და ღამე გამგლეღი დაახლოებით ორმოცი მანძილისა.

Br მათინ გავიდა წმინდანნი იგი უდაბნოდ და ელო ორმოცი (ღლის) საგლეღი.

2.S. قلت له وك بعدهم من هاهنا قال اربعة فرسنا

ქართ. და კულად ვჰკითხე მას: რაჯომ შორს არიან აქამთ და მან მრქუთ მე: ოთხას ფარსახ.

K. قلت وك يكون مسرهم من ههنا قال لي اربعة فرسخ. ვუთხარ: რა მანძილია ჩვენგან, მითხრა: ოთხასნი ფარსახი.

„ფარსახი“ ქართულში სხვადასხვა ფორმით გვხვდება: ფარსახი, ფარსანგი, ფარსაგი, ფარასხი. ზოგჯერ ერთსა და იმავე ნაწარმოებშიც გვხვდება იგი სხვადასხვა ფორმით. მაგ. „შაჰნამე“ ქართულ ვერსიაში არის „ფარსანგი“ და „ფარსახი“¹⁴ ასევე „სამკურნალო წიგნი“ არის „ფარსანგი“¹⁵ და არის „ფარსახი“¹⁶

14 შაჰნამე, I, 1214,1; 1521,1. მაგალითები ძველი ქართული ძეგლებიდან დამოწმებული გვაქვს საქ.სსრ მეც.აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებული „ვეფხისტყაოსნის“ აკადემიური ტექსტის დამდგენი კომისიის მასალებიდან.

15 ზაზა ფანასკერტელ-ციციშვილი. „სამკურნალო წიგნი კარაბადინი“, თბილისი, 1950, გვ.445.

16 იქვე, გვ.420,9.

ჩვენს ძველშიც იგი ყოველთვის ერთი ფორმით არ გვხვდება: **B**რე-
დაქციის ხელნაწერებში, როგორც ჩანს ქარაგმით ნაწერი ეს სიტყვა
ყვა: ფ¹სხ - ვახსნილია ასე: ხ¹ „ფრასახი“, ხ²ხ⁵ „ფრასხი“, **ც**
რედაქციის ხელნაწერებში კი „ფრასახ“.

ეს სიტყვა არსებობს სპარსულში, ბერძნულში, არაბულში. ქარ-
თულში დადასტურებული რამდენიმე ფორმა ამ სიტყვისა, ჩვენის
აზრით, მიუთითებს, რომ იგი სხვადასხვა ენიდან სხვადასხვა
დროსაა შემოსული.

3. **سِل** ქართ. „მილიონ“.

S **سِل** سرنا مقدار سِل واحد قال لي الشيخ

ქართ. „და ვითარ ვლენ ჩუენ ზომით ვითარ მილიონ ერთ, მრქუა
მე ბერმან“.

K **سِل** -ის ნაცვლად გვაქვს **فرسخ**

سِل سرنا قليلا لانا تد سرنا فرسخ واحد قال لي

ეს წინადადება თხზულების შესამე ნაწილიდანაა, რომლის სი-
რიული ტექსტი ხელთ არა გვაქვს. ქართულ ვერსიაში „მილიონ“
სიტყვა მეორეჯერაც გვხვდება: „გზა მყვა ვითარ მილიონ ერთ და
მოვიკითხეთ ურთიერთას და წარვიდა ბერი ადგილად თჳსა“.

სინურ არაბულ ტექსტში ეს ადგილი დაზიანებულია, ხოლო ქარ-
თულული რედაქციის შესატყვის წინადადებაში ისევე **فرسخ** -ია
ნახმარი.

4. **سند** - ქართ. სიმინდი.

S **سند** فان اردت ان اخذ منك بر ك فاطيني صاين من سند و س واحد شراب

ქართ. უკუეთუ ვნებაგს, რაათა აღვილო შენგან ევლოგიაჲ,
მომეც მე სიმინდაჲ მხუმელად საწყაული ორი და ქსესტისა მეით-
ხედი ღვნოჲ ზედაშედ.

K -ში **سند** -ის ნაცვლად ნახმარია **سند** - წმინდა ფქვილი:

K **سند** وان كنت تريد حتى اخذ منك بر ك فاطيني كذا سند و رطل خم

ქართული ვერსიის **ც** რედაქციაში მეორეჯერაც გვხვდება „სი-
მინდი“.

„მაშინ წარვედ მეწიქვილესა თანა და მოვართჳ სიმინდაჲ იგი
და ეკლესიით ზედაშე“. **A** და **B** რედაქციებში კი გვაქვს ისე,
როგორც სინურ არაბულ ვერსიაში.

ქართ. : „მაშინ წარვედ მეწიქვლესა თანა და მოვართჳ საცმა-“

რი მისი“.

S.

K.

تذمت الى الفناس وحيته ساجه
الذی طلب منی
1914355
1914355

ს ი მ ი ნ დ ი ძველ ქართულ ძეგლებში სხვადასხვა ფორმით გვხვდება: სიმინდაჲ, სიმინდოჲ, სამინდო, სამინდალი¹⁷. ყველგან იგი ნიშნავს ხორბლის წმინდა ფტვილს. არაბულ ლექსიკონებში ეს სიტყვა **سمند** - ფორმითაა მითითებული ხორბლის ფტვილის მნიშვნელობით.

ჩვენი ძეგლის არაბულ სინურ რედაქციაში და ქართულ ვერსიაში იგი ერთნაირი ფორმით გვხვდება:

سمند (smnd) და სიმინდი (**simindi**).

არც ერთი ეს ლექსიკური ერთეული არაბული წარმომავლობის არაა. ისინი იხმარებიან არაბულ, ლათინურ, არამეულ, ბერძნულ, სპარსულ და ქართულ ენებში. მაგრამ მათი პარალელური არსებობა არაბული სინური რედაქციის და ქართული ვერსიის შესაბამის წინადადებებში, ჩვენის აზრით, კიდევ ერთი საბუთია იმისა, რომ „ნისიმეს ცხოვრების“ ქართული ვერსია სინური არაბული რედაქციიდან მომდინარედ ჩავთვალოთ.

ვერსიათა შედარების დროს ჩვენი ყურადღება მიიპყრო განსხვავებებმა საკუთარ სახელებში.

I. წმინდანის სახელი სხვადასხვა დაწერილობით გვხვდება: Br-ში პ.ბეჯანს რამდენიმე ვარიანტი აქვს ამ სახელთან მითითებული: **سمند**; **سمند**; **سمند**; **سمند**; **سمند**

I7 ამ ტერმინის მნიშვნელობა დაზუსტებულია შრომებში: H. M a p p, Ипполит, Толкование Песни песней. ТИР.У,СПб., 1901, გვ. XVIII; ი.ჯ ა ვ ა ხ ი შ ვ ი ლ ი, საქართველოს ეკონომიური ისტორია, თბილისი, 1930, გვ.364; ს.ჯ ი ქ ი ა, შენიშვნები სიმინდ-სემიდალის შესახებ. თბილისის უნივერსიტეტის შრომები, XXX-XXXI, 1947, გვ.444-446; ალ.ლ ლ ო ნ ტ ი, ნ.ჩუბინაშვილის „ქართული ლექსიკონი“, ბოლსიტყვა, გვ.486-487.

P -ს სათაურში არის : **الاصحاب** - ხოლო ტექსტში მხოლოდ **الاصحاب** , S **انبي** , K **ناس** , ქართულ ვერსიაში ნებისმიერ შემთხვევაში, ნიშნები, ე.ი. წმინდანის სახელის მიხედვით სირიული, არაბული და ქართული ვერსიები ემთხვევა.

2. იმ წმინდანის სახელი, რომელსაც გამოცხადდა ანგელოზი, სირიულ ვერსიაში არის **سليمان** არაბულ სინურ რედაქციაში **سليمان** , რომელიც **سليمان** -დან მიღებული ჩანს.

K -ში **سليمان** , ქართულ ვერსიაში „პიტრიონი“ (აღრინდელ ხელნაწერებში) და პიტრიუმ (გვიანდელ ხელნაწერებში).

პალადი ელენობოლელისა და ეფრემ ასურის თხზულებებში წმინდანის სახელი, რომელიც მივიდა მონასტერში წმინდა ნი-სიმეს საქმეების გამოსამყლავნებლად, არის „პიტრიონი“.

3. მონასტრის სახელწოდება სირიულ მოკლე და ვრცელ რედაქციებში არის **الدير** **الدير** მხოლოდ ერთ ხელნაწერში აქვს ამ საკუთარ სახელს ვარიანტად: **الدير**

K-ში მონასტრის შტეია: **الدير** . ეს სახელწოდება თარგმანია სირიული **الدير** **الدير** (**الدير** მრ. **الدير** - კლასი, რიგი, მწკრივი, დასი).

S -ში მონასტერი ორგვარად იხსენიება:

- 1. **الدير** - სირიული ვერსიისა და კარშუნული რედაქციის მსგავსად.
- 2. **الدير**

18 როგორც კ.კეკელიძე აღნიშნავს, ბერძნულ „ლავსაიკონში“ წმინდანის სახელი არის „ისიდორა“. ასეა იგი დამოწმებული BHG -ში. როგორ გადაიქცა „ისიდორა“ „ნისიმედ“, კ.კეკელიძე ვერ ხსნის. აუხსენებია ეს ფაქტი ჩვენთვისაც, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ მსგავსი ფაქტების სიხშირეს ქრისტიანულ ლიტერატურაში.

19 იხ. ზემოთ, გვ. 25.

20 იხ. Кекелидзе К. , ეტ. VII, გვ.84, 858 .27.

ქართულ ვერსიაში არაბული სინური ვერსიის **العرف** სი
 შესატყვისად არის „მონასტერი ტაბენელთა“²¹ ხოლო **العرف**
 შესატყვისად ბ ა ნ ტ ა ს ი ნ ი.

S **وهي في الاسكندرية . . . المعروف بدير البطين**
 ქართ. და იგი იყოფების აღექსანდრიას მონასტერსა ბანტასინს.
 არაბ. სინური რედაქციის მეორე წინადადების **(انه قام)**
ونذهب الى البطين შესატყვისი წინადადება ქართულ ვერსიაში
 არ არის. ე.ი. საერთოდ ამ მონასტრის სახელწოდებად გვხვდება:

1. **العرف** (სირიული და არაბული ვერსიები).
2. ტაბენელთა, ტაბენესელთა (სირიული და ქართული ვერსიები).
3. ბანტასინი (არაბული სინური რედაქცია და ქართული ვერსია).
 ტაბენესი ადგილის სახელწოდებაა ეგვიპტეში. ცნობილია, რომ
 აქ დააარსა წმ. პახომმა პირველი მონასტერი²² და აქედან ჩაეყარა
 საფუძველი მონაზვნობის კინოვიტურ ფორმას. პალადი ელენოზო-
 ლელისა და ეფრემ ასურის ცნობებში ჩვენი წმინდანის შესახებ მი-
 თითებულა, რომ იგი სწორედ ტაბენესელთა მონასტერში მოღვაწე-
 ობდა. ამჟამად საინტერესოა, არაბულიდან თარგმნილ „ნისიმეს

21 ეს გეოგრაფიული სახელი ქართულ ხელნაწერებში სხვადა-
 სხვა ვარიანტითაა წარმოდგენილი. ბენელთა (A რედაქცია), ბ[~]ნ-
 ლთა (ხ¹ ხ² ხ⁵), ტაბენესელთა (ხ⁴ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ ხ¹⁰ ხ¹¹), ტიბნელთა
 (ე¹ ე² ე⁴). ჩვენი აზრით, უძველეს ხელნაწერში უნდა ყოფილიყო
 ტაბენელთა და იმის გამო, რომ პირველი მარცვალი გაურკვეველად
 იყო დაწერილი, ან მეორე სტრიქონზე იყო სიტყვა გადატანილი, A
 და B რედაქციის გადამწერებს იგი გამორჩათ, ხოლო C რედაქციამ
 შემოგვინახა ქარავმის ცუდად გახსნის შედეგად „ტიბნელთა“. რაც
 შეეხება გვიანდელ ხელნაწერებში დადასტურებულ „ტაბენესელთა“-ს,
 იგი შეგნებულად უნდა იყოს შემოტანილი გადამწერების მიერ, რომელიც
 კარგად იცნობდნენ ამ გეოგრაფიულ ტერმინს პალადი ელენოზო-
 ლელის „ღვასაიკონიდან“.

22 *Geographie de l'Egypte a l'epoque copt. Par E. Amelineau, Paris, 1890, p. 469. G. Grützmacher, Pachomius und das Alteste Klosterleben, Leipzig, 1894,*

ცხოვრების“ ქართულ ვერსიაში როგორ მოხვდა საკუთარი სახელი
ბიტირიონი სსკა -ს ნაცვლად და გეოგრაფიული სახელი „მონაწი-
ტერი ტაბენელთა“ الصريف „ა“-ს ნაცვლად.

ამ საკითხთან დაკავშირებით ჩვენი ყურადღება მიიპყრო „ნი-
სიმეს ცხოვრების“ ქართული ვერსიის ერთმა ნუსხამ S - 300,
რომელიც D ლიტერით აღვნიშნეთ.

ეს ნუსხა შეიცავს „ნისიმეს ცხოვრების“ მხოლოდ მეორე ნა-
წილს, ე.ი. წმინდანის ცხოვრებას მონასტერში.

წმინდანის ცხოვრების ეგვემ პერიოდი აქვს აღწერილი პა-
ლადი ელენოპოლელსა და ეფრემ ასურს. ჩვენ ეს მონაკვეთები შე-
ვუდარეთ ერთმანეთს და აღმოჩნდა, რომ D ლიტერით აღნიშნული
ნუსხა ზედმიწევნით, სიტყვასიტყვით იმეორებს ეფრემ ასურის
თხზულების ზემოხსენებულ მონაკვეთს²³, ხოლო პალადი ელენოპოლ-
ელის „ლავსაიკონში“ დაცული ტექსტი განსხვავებულია ქართული ვერ-
სიის შესაბამისი მონაკვეთისა და S - 300-ში წარმოდგენილი
ტექსტისაგან.

S 300-ის ტექსტის შედარებამ ქართულ A B C რედაქციებ-
თან აშკარა გახადა, რომ ქართული ვერსიის ტექსტი ზოგჯერ სიტ-
ყვასიტყვით იმეორებს S 300-ის ტექსტს, მაგრამ ქართულ
ვერსიაში არის ისეთი წინადადებები, რომლებიც არაა S 300-
ში და არის არაბულ სინურ რედაქციაში. საილუსტრაციოდ მოგვაქვს
ქართული ვერსიის შესაბამისი მონაკვეთი, არაბული სინური ვერ-
სიის თარგმანისა და S 300-ში წარმოდგენილი ტექსტის პარა-
ლელურად. ხაზგასმული ადგილების შედარებით ჩანს, რომ ქართულ
ვერსიაში გამოიყოფა ორი პლასტი: ერთი - არაბული სინური ვერ-
სიიდან თარგმნილი და მეორე, S 300 ხელნაწერის (ე.ი. ეფ-
რემ ასურის თხზულების) ტექსტი. ისინი ავსებენ ერთმანეთს:

-----
23 შესადარებლად გამოვიყენეთ კ.კეკელიძის გამოკვლევაში
მოტანილი ნაწყვეტი ეფრემ ასურის თხზულების რუსული თარგმანი-
დან და ქართული „ლავსაიკონის“ ხელნაწერი A - 143.

ქართული ფერსია

მუნ იყოფოდა ეამსა ძილისა-
სა შევიდის და მერმე განვიდის
და ემსახურებნ ყოველსავე ცოშსა
ზედდა და პურსა იქმოდა და ყო-
ველთა დათა ემსახურებდა. ოდეს-
მე აიღის ცოში და სტყორცის ქვ-
ნასა ზედა და ამსგავსებდა იგი
ვრცვა უგუნური იყო და იგინი
სცემდეს ფერკითა და ითრეფდის.
ხ გული მისი მზიარული იყო.
ოდესმე აიღის კოცაა და გან-
ვიდის გარე მონასტრით და ას-
უმნ წყალსა უხზოთა მოვზაურთა
და სხუაჲჲრ განტების კოცაა
ნეფსით რა არაეინ თქს ვდ
ცნობიერი არს და წედლიწაჲსა შა
სამგზის განხუტის გარე განსა-

ბქ ეძინა და შედოდა და გა-
დოდა და მსახურებდა ყველას.
და ზედდა და აცხოზდა დებისთს
თითქოს იგი განიკურნა სიგიტი-
საგან და ზოგჯერ აიღებდა ცოშს
და გათელავდა ფეხით, თითქოს იგი
გატი იყო. და ისინი სცემდნენ
მას და ათრეფდნენ და გული მისი
ამისთვის მზიარული იყო. ზოგჯერ
წაიღებდა წყლის კოცას და გადი-
ოდა და ასმევდა გზაზე უხზოთ.
და ზოგჯერ გატებდა კოცას მო-
ნასტერში, იმის მსგავსად ვისად

ცხოვრება ნეტარისა დედისა
ნისიშესი რლსა თაფი მოესტ-
ლელებინა

არს ადგილი თებაჲდას რლსა
პრქვან ტაბენესიოს. რომელსა
შინა იყუნენ დაყუდებულნი და
მმარხველნი რიცხვთ ხუთასნი.
ამათ შინა იყო ვინმე ქაღწეჲ
განთქმული ცოფად და ეშმაკე-
ულად

ვალეში ყლი მონასტრისა მხიარული-
თა გულითა ამისთვის სძულდა ყლითა.
ვწმის დაცა არავინ უღის მის თანა.
ამას ესევეთარსა ყოფასა შინა გარ-
დაქდა ორმოცი წელი და უდაბნოს
დაეყო ორმოცი წელი და განსრულდა
ოთხმოცი წელი. და აღასრულა მის
ზედა წერილი იგი რლსა იტყვს ვლ
პეტონებდის ოქონ შს ბრძენ ყოფად
იყავე იგი სულელ, რა იყოს იგი
ბრძენ და საბურველი თავისა მისისა
იყო ძველი და შეურაცხი, ხ სხუანი
ყნივე იყვენეს დაბურვილ, აქუნდა
კუნკულები. ამისა ცოხნაა არავის
სადა ენახა არცა ერთსა მას ზუთას-
თაგანსა, ყლითა ეამსა მისთა არცა
ტაბლასა დაჯდა, არცა ნატეხი პური-
საა მიიღო ალ ნაბიჯი ტაბლისაგან
და ნარცხი ქოთანისაა. ესე კმა ეყოფ
ვოდა, არა სადა მაგინებელთა მის-
თათს დრტვინვიდა არავის თანა ზრა-

ვისაც დაეუფლა ეშმაკი.სამეფრ
წელიწადში ხვეტდა მონასტრის
კუთხეებს ღვთისათს სიხარუ-
ლით და წმინდა გულით. სეემ-
დნენ მას რცა შედოდა და
რცა გადოდა და შეურაცხყოფ-
დნენ მას. და დაჰყო ამ ყოფა-
ში ორმოცი წელი სამსახურებელ
სახელში და ორმოცი წელი უდაბ-
ნოში სულ ოთხმოცი წელი.

ესეოდენ სძულდა იგი ყოველ-
თა ცითარმედ არცაღაფინ ჭამა
ინების მის თანა.

ხ მას უბაროდა ესე ყოვე-
ლი და სრბით სამაგიროსა ში-
ნა სადავე ჰყოფდა მსახურება-
სა ყოველთათს. და ყოველთა
მიერ ეწოდა მას მწმედელი
მონასტრისაა.

და აღესრულა წერილი იგი,
რომელსა იტყვა ვლ რომელი
პეტონებდის ოქვენ შორის
ბრძენ ყოფად, ამას სოფელსა
იყავნ იგი სულელ რაათა იყოს
ბრძენ.

ხევედა ღიფსა რას გინა მვირცხა
 ა"ღ შკუედნიეღ და აგინებდიან
 მას ყოველნი. მაშინ ნეტარსა
 პიტირიონს გამოცეხადა მისთვის,
 რომელი ჯდა პორფირიონსა რ"ღ
 არს ნაპრალი კლდისაჲ რ"ღ დაად-
 გრა მას ანგელოზი ღ"ჲ და პქ"ი:
 პიტირიონ, გ"წმუნდა მსა-
 ხურებაჲ შ"ნი ანგელოზთა მიერ
 და მხიარულ არიან შენთვის მღვ-
 ძობრებასა შენსა და ლცეასა და-
 უხრომელსა: და აწ გამოეღ შე-
 ნისა წარეღ და იყურახე დედა-
 კაცისა მისგან რ"ღსა თავი მო-
 უსულღღებია და იგი იყოფის
 აღექსანდრიას მონასტრისა ბან-
 ტასინს რ"ღ არს მუნ შინა დედა-
 კაცი რ"ღსა პბურავს თავს ძონ-
 ძი ძუელი, ხ"წ შინაგან ადგა
 გურგვინი სულიერი, რ"ღ იგი უმე-
 ტეს არს შენსა, შ"ე პში აქა
 პარეხსა ამას მარტოჲ. და არა-

ზუბანარიუს მაშვარლს, რომელიც იყო
 გამოკეტრილი კლდეში მრავალი წელი.
 ეჩვენა ანგელოზი ღ"ისა და უხარა:
 ზუბანარიუს, გამშვენდა შენი სამ-
 სახური ანგელოზთათვის და ხარობენ
 უფროსნი შენი სიფხიზლით და ლცვით
 ახლა გამოდი შენი გამოკეტრილობიდან
 და წადი და იყურახე ქალისაგან რო-
 მელსაც თავი მოუსულღღებია და არის
 იგი აღექსანდრიას, რომელსაც ეწო-
 ჳება მონასტერი ბანტასინისა. და
 შენ იხილავ ქალს, რომელსაც თავზე
 აქვს გვირგვინი. იგი უკეთესია შენ-
 ზე. რ"ღ შენ აქა ხარ მარტო დიდ
 ნეტარებაში და არა გაქვს შრომა

და საბურველი თავისა მისი-
 სა იყო ძინძი შეურაცხი. ხ"წ
 სხუანი ყ"წნივე იყუნეს დაბურ-
 ვილ და აქუნდა კუნკულები.
 ამისი ცოხნაჲ არავის ენახა
 არცა ერისა ხუთასთაგანსა. ყო-
 ველთა ჟამთა მისთა არცა ტაბ-
 ლასა დაჯდა, არცა ნატეხი პუ-
 რისა მიიღო, ა"ღ ნაბიჭი ტაბ-
 ლისაგან და ნარეხი ქოთნისა
 ესე კმა იყოფოდა. არა სადა
 მაგინებულთა მისთათვის დრტყ-
 ნავდა არა სადა ზრახვედა მვი-
 რცს რასმე გინა ღიფსა არა-
 მიღ შკუედნიეღ და აგინებეღ,
 ყოველნი.

ვინ არს შინადა მათხოებელ. ხ
იგი არს კრებულსა შორის ზარ-
სა და ყოველთაგან წყინებულ
არს და ტანჯულ და გული მისი
ყოადვე არა განეშორებინ და
აშე შინ უხი აქა და მრავალსა
ცთომასა შინა ხარ ნებითა შე-
ნითა. შეე უხი უდაბნოსა და
გონებაა შინი იარების ყოველ-
სა შინა. მაშინ ნეტარი იგი
გამოვიდა რად არასადა გამო-
სულ იყო სენაკით თსით და
ვივიდა მონასტერსა მამათასა
პად. და ევედრებოდა რა შე-
ვიდეს მონასტერსა დედათასა,
ხ მათ ვა მონაღებულისა და
დიდებულისათვის კადნიერ იქმ-
ნეს შეყვანებად მისსა. და ვა
შევიდა, შეიწყნარა დედათა-
გან მონასტრისამან. მაშინ
აქა მას ბერმან, მიჩუენენ

ადავიანებთან. ხოლო იგი მრავალ
კრებულთანა და იბრძვის და მისი
გული არასოფეს განეშორება დედათს.

შენ ზიხარ აქ და გული შენი გარს
უღლის ქვეყანას. და იგი აფგა და
წავიდა.

თხოვნით მიმართა მათ წინამძღვარს,
რომ შეეყვანათ ქალთა მონასტერში.
როგორც წმიდანი, რომელც დაბერდა
მონაზვნობასა და მოკრილუბაში. და
როცა შევიდა, ილაყა.

მაშინ ნეტარსა პიტროსსა
რნი უდა პორფირიონს, დაადგრა
მას ანგელოზი უღლისა და პრქუა
რწასათს დიდად უბრძნობ და
დიდად მადლი.

გნებაეს ხილვად უმშისესი
შენსა დედაკაცო, მივედ შენ
მონასტერსა დედათასა, რომელსა
პრქუან ტაბენელთაა. უპოო
მუნ ერთი მათგანი, რომელსა
აქუნდეს თავსა მისსა საბურფე-
ლად ძინდი.

ესე მრავალთაგან წყინებასა
არს და გული მისი არა განეშო-
რებინ დისაგან. ხ შენ უხი
აქა და მრავალსა ცთომას უყოფ
გონებითა შენით.

მე უწინ მყოფნი მონასტრისანი,
რამ ვიხილნე.

ხოლო იგი არა მოვიდა მისა.
შემდგომად თქვა: მოიყვანენით
უწინ რა ვიხილნე. ხუ მით უწეს;
ერთილს სხვა არს ენებულნი სამა-
გიროსა უწეს მით ბერმონ; მოიყ-
ვანეთ იგოცა რა ვიხილო. და ვა
მოვიღეს მოყვანებად მისა, ხუ
მონ არა ინება, რ ვულისკვა
ყო საქმე იგი. მაშინ მძღაერო-
ბით მოიყვანეს იგი და უწეს;
წვა პიტრიონ მისრულ არს და
ხილვამა ში ნებაგეს. რ იყო იგი
გუ თქუშულ და ვა იხილა იგი
ბერმონ და ძონძი მისი საბურველ
თავსა მისსა, შეესრულად დავარ-
და იგი წუე ფერკთა მისთა და
უქს მას; მაკურთხე მე, ღუდაო.

ბრძანა, რომ მოიყვანათ ყველანი მას-
თან თითო-თითოდ. და როცა შეხედა მათ
ყველას, ვერ ნახა ის, რომელიც აუწერეს
მას. და უთხრა მათ; მოდიეთ ყველანი და
უთხრეს: აი, ესა ვართ მხოლოდ და უთ-
ხრა ნეტარმა: შეჩვენება მე ერთი, რ-
მელიც მარცენა ანგელოზმა. და უთხრეს
მას: ერთი არის აქ გიგი სამზარეულო-
ში. და უთხრა მათ წმიდამან: მოიყ-
ვანეთ იგოცა, რათა ვიხილო და წავიღ-
ნენ და უხმეს მას და არ წამოყვა მათ.
მიხედა, რაც საქმე ეჩვენა მას.

მაშინ მძღაერობით მოიყვანეს იგი.
და მიათრევედნენ მას, სანამ შეიყვა-
ნეს მასთან. და როცა შეხედა მას...

მაშინ ნეტარი იგი გამოვი-
და, რომელ არსა გამოსრულ
იყო სენაკით თუსით და მივი-
და მონასტრისა მამთასა უღ
და ევედრებოდა მამთასახლის-
სა შესღვად მონასტრისა ღუ-
დათასა ხუ მით ვა დიდუ-
ბულისა და მოხუცებულისათ-
ვის კადნიერ იქმნეს შეყუა-
ნებად მისა და ვრ იგი შე-
ვიდა ეძიებდა ხილვად ყოველ-
თა, ხუ იგი არა მოვიდა მისა.
შუდ ამისა ურქუა მას: მოი-
ყვანეთ ყოველნი, რა ვიხილ-
ნე ხუ მით ურქუეს; ერთილს
სხვა არს ენებულნი სამაგირო-

და ევროპე იტალია დავარდა წუდ
 მისსა და შუა: შუნდა მაცურაბე
 მე, კო. მშენ გუნჯკრთეს უნივე
 იგი და პქს მას: ამბა, ნუტუდ
 იგინოს რ ცოფი მას, შუა მთ
 ნეტარმუნ პიტრიონ: აქნ ხარო
 ცოფნი, ხუ ეგე აქნიცა და რე-
 მიცა დედაა არს და ეილოცავ, რა
 მეცა ეიქმენე მსგაფს ამისა რე-
 ულისა. ესმა რაა ესე ულთა შე-
 ურდეს ფერკთა მისთა და აღუარებ-
 დეს: რწნიმე რწგნმენ ნარცხი პი-
 ნაციასა გარდაასხის მას, და
 სხუამან კურთთთა შემელსრა, და
 სხუამან მდოვუ შეაფსხა ცხურთა
 და თიოეულსა გინებასა მიუთბ-

წმინდანმა და იყო იგი დიდი მებ-
 სიერების და ეს ძონძები მას
 თავზე. მზურვალე თავყვანისკა
 მას ფერკით. და უთხრა: დამლოდე
 მე, დედაო: და რცა ნახა ეს,
 თავყვანისკა მანაც ავრეფე და
 უთხრა მას: შენ მაცურაბე მე, და
 უთხრეს მას მონაზენებმა: კ, მთ
 მათ, შეგხეფება გინება, რადგან
 გივია იგი. და უთხრა მათ: აქუ-
 ენ ხარო გიენი, ხოლო ეს კი უკე-
 თესია რემზე და თქვენზე. და მე
 ეთობოფ ღვთისაგან, რამ ეიყო
 მისი მსგაფსი განკითხვის დღეს.
 და რცა ისმინეს ეს სიტყვა,
 თავყვანისკეს ტირილით და აღიარე-

სა. პრქუა მათ: მოიყვანე
 უფედნი რა ეთიილე. ხუ მთ
 მოვიდეს მოყვანებად მისა ხუ
 მან არა ინება, რ გულსკმა-
 უს საქმე იგი. მათ მძღაფრე-
 ბით მოიყვანეს იგი და პრქულს
 წმიდა პიტრიონ მოსრულ არს
 და ხილვთა ში პნებაეს. ხუ
 იყო იგი განთქმულ ვთ იხილა
 ბერმან ძონძისა იგი საბურვე-
 ლი შებღსა მისსა, მეყუბუნლად
 დავარდა იგი წუდ ფერკთა მის-
 თა და შუა მას: მაცურაბე მე.
 ევროპე დავარდა იტალია წუდ
 მისსა და შუა: შენ მაცურაბე
 მე უფალო. მაშინ განჯკრთეს

რობდეს. ხ^მ ბერძან უო ლოცვაჲ და:
გამოვიდა საკრძაღ თუსა, შემდგო-
მად მისა მცირედთა დედათა, ვ^მრ
ვერ თავს იღებდა ღ^მბსა და პატრი-
სა ყველთასა დაუძიმიდა. მ^მნ
გამოვიდა ფარულად მონასტრით, წა-
რვიდა უდაბნოდ. სადა იგი უწყის
უფაღმან და არაგინ სოფელს მყოფ-
მან:

ბდენენ, როგორ შეურაცხებდნენ მას.
და ემდენ მას. ერთი ამბობდა:
მე მჯიღით გემდო მას. მეორე
ამბობდა: მე თავში ვურტყამდი
მას, და სხვა ამბობდა: მე ვრეც-
ხდი ჯამს და ვასხამდი მას თავ-
ზე. და სხვა ამბობდა: მე ზოგ-
ჯერ ცხურში მღოვავს ვასხამდი. და
ყველანი აღიარებდნენ, რაც ცუდი
უქმენს მას. და მიიღო მათგან
წმიდანმა აღსარება მათი ცოდვე-
ბისა, დალოცა იგი მასთან ერთად,
იკურთხა მისგან. შემდეგ განეშო-
რა. ამის შემდეგ დაიწყო პატრი-
ვისცემა მისი და განაღოდეს იგი
და ვერ აიტანა ეს და ვერ მოიო-

ყველნივე იგი და პატივს მას,
ამბა, ნუჟაჟი ივინოს, რ^მ ცოფ
აქს პ^მქა მათ ნეტარმან პატრი-
რონი: აქუნენ ხარბ ცოფნი, ხ^მ
ეზე აქუნეცა და ჩემიცა დედათ
აქს და ვილოცავ, რათა მეც
ვოქმენ მსგავს ამისსა რ^მეული-
სა. ესმა რაჲ ესე ყველთა:
შეურდეს ფრკვა მისთა და აღ-
უარებდეს: რომელმან მე ჩუნ-
განმან ნარცხი პინითა გარდა-
ასხის მას და სხუამან ქურთი-
თა შემუსრა და მყოფუ შთაუსხა
ცხურთა და თათეულსა გინებასა
მიუთხრობდეს. ხ^მ ბერძან უო

ლოცვა და გამოვიდა. შუღ მცირედთა
დღეთა, ვითარ ვერ იღებდა ღიღებასა
და პატრიცისა ყოველთასა, დაუძძიმდა
და მერმე გამოვიდა ფარულად მონას-
ტრით და ვიდრე ვიდა, გინა სადა და-
ადგრა, გინა სადა აღესრულა, არავინ
ცნა თუნიერ ღმერთისა, რლსა არს
ღუბა უკუნიითი უკუნისამდე ამინ.

აღსანიშნავია, რომ ქართულ ვერსიაში, არაბული ვერსიის მსგავსად, წმინდა ნისიმეს მონასტერში ცხოვრების ამბავი ასე მთავრდება: „ამას ესევითარსა ყოფასა შინა გარდახდა ორმეოცი წელი და უდაბნოს დაეყო ორმეოცი წელი და განსრულდა ოთხმეოც წლად“.

არაბულ ვერსიაში სხვა ეპიზოდის თხრობა იწყება, ქართული ვერსია კი უბრუნდება ისევ წმინდა ნისიმეს მონასტერში ცხოვრების აღწერას²⁴.

ეს შედარება საშუალებას გვაძლევს ვივარაუდოთ, რომ ქართული ვერსია ნათარგმნია არაბული სინური ვერსიიდან და შემდეგ არის შეესებული ეფრემ ასურის თხზულების იმ მონაკვეთის თარგმანით, რომელიც შეიცავს ცნობებს „ნისიმეს ცხოვრების“ შესახებ. ამავდემონაკვეთის გავლენით არის შეცვლილი ქართულ ვერსიაში წმინდანის სახელი **სსჟა** = „პიტრიონი“ და მონასტრის სახელწოდება **سرايا** = მონასტერი ტაბენელთაა.

-----
 24 იმავე პირობებს უნდა ვუქონდეს ადგილი სირიული ვრცელი რედაქციის ჩამოყალიბების დროს, მაგრამ სირიული ვერსიისათვის, ჩვენის აზრით, შესავსებად გამოყენებული უნდა იყოს „ლავსაიკონიდან“ ნაწყვეტი, რადგან რამდენიმე ფრაზა სირიულ ვრცელ რედაქციაში ემთხვევა „ლავსაიკონს“ მაშინ, როცა ისინი არაა არც ეფრემ ასურის თხზულებაში და არც ქართულ ვერსიაში.

აქვე გვინდა შევნიშნოთ, რომ პალადი ელენოპოლელის „ლაგსაიკონის“ არაბული ვერსიის **نظيرين** ქართულ „ლაგსაიკონის“ ში²⁵ ყოველთვის „ტაბენესი“ შეესაბამება.

რატომ იხმარება არაბულ და სირიულ ვერსიებში **الصنف** **صنف** ტაბენესის ნაცვლად, ჩვენ ვერ გავარკვეით. ვერცერთ ავტორთან, რომელნიც ეხებიან ეგვიპტის მონასტრებს, ჩვენ მონასტრის სახელწოდება **الصنف** ვერ ვნახეთ. ტაბენესი, როგორც ფიქრობენ, „პალმებით მდიდარ ადგილს“ ნიშნავს.²⁶ ამ მნიშვნელობას, ჩვენის აზრით, ვერ დავუკავშირებთ **صنف** (წყობა, რიგი, მწყარივი)-ის მნიშვნელობას. ერთი რამ გვინდა შევნიშნოთ: პალადი ელენოპოლელის „ლაგსაიკონის“ ერთ თავში: „განწესებათათვის საკრებულოთა, რომელი განიწესნის ანგელოზისა მიერ“, ნათქვამია: ანგელოზმა მისცა წმიდა პახუმს „წიგნი რვალისა“, რომელსა „წერილ იყო ესრეთ“: „უბრძანა ოცდაოთხად დასად განწესებაჲ ძმათა სახედ ოცდაოთხთა მათ ასოთა ანბანისათა და თითოეულსა დასსა სახელსდგა ასოთაებრ ელინთაჲსა აღტა და ბეტა. და შემდგომითი შემდგომად ვიდრე დასასარულისა ასოდმდე, ესე იგი არს ჯ. რამეთუ რაჟამს იკითხვიდეს, გინა გამოიძიებდეს არხიმანდრიტი რომლისაგე დასისათვის, ჰკითხოს შემდგომსა თვისსა, ვითარმე: ვითარ არს დასი აღფაჲსა, გინა ვითარ იყოფების მწყობრი ბეტაჲსაჲ... მარტივთა და მშუდთა უწოდა იოტი, ხოლო ფიცხელთა და უძნელესთა სახელსდგა ქსი, და ესრეთ განწესებულებისაებრ და დაწყნარებულებისა და გონებისა კეთილისა და სახისა და ცხორებისა თითოეულისა დასისა იყვის შემსგავსებით სახელცა“. ქვემოთ: „იყო მონასტერი დედათა, რომელთა ესევეითარი აქუნდა მოქალაქობაჲ და იყვნეს რიცხვთ ოთხასნი მითვე წესითა და მითვე განგებითა“²⁷.

შეიძლება სწორედ ზემოხსენებული „დასი“ და „მწყობრი“ იგულისხმებოდეს არაბულ და სირიულ ვერსიებში დადასტურებულ მონასტრის სახელწოდებებში.

25 Sin № 542, გვ. 127.

26 A m e l i n e a u E., Geographie de l'Egypte, p.469.

27 A-143, გვ. 51.

ქართულ რედაქციათა ურთიერთმიმართების გარკვევისათვის გამოვიყენეთ უმთავრესად არაბული ვერსიის სინური რედაქცია (S), რომელიც მიგვაჩნია ქართული თარგმანის დედნად. გზადა-გზა საკონტროლოდ ვიყენებდით სირიული ვერსიისა (Br.P.) და არაბული კარშუნული რედაქციის (K) ჩვენებებსაც^I.

ჩატარებული კვლევის შედეგად მიველით იმ დასკვნამდე, რომ ქართული ვერსიის სამი რედაქცია ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად მოდის ერთი არქეტიპის სხვადასხვა ხელნაწერიდან, რომლებიც ამჟამად ხელთ არა გვაქვს და შეიძლება მათ ჩვენამდე არც მოუღწევიათ.

ამ ვარაუდის საფუძველი მოგვცა ქვემოთ ჩამოთვლილმა შედეგებმა:

1. არის შემთხვევები, როცა A და B რედაქციების წაკითხვები ერთნაირია და განსხვავდება C რედაქციისაგან.

2. ზოგჯერ A და C რედაქციები ემთხვევა ერთმანეთს და B რედაქცია განსხვავებულია მათგან.

3. სამივე რედაქცია განსხვავებულია.

4. განსხვავებული წაკითხვებიდან ხშირ შემთხვევაში ერთ-ერთი ემთხვევა არაბული სინური რედაქციის წაკითხვებს, ან აიხსნება არაბულიდან არასწორი თარგმანით.

მოტანილი მაგალითებით შევეცდებით დავასაბუთოთ ჩვენი მოსაზრება და ზოგ შემთხვევაში დავადგინოთ, რომელი წაკითხვა უნდა ყოფილიყო თავდამირველ ტექსტში.

I Br, P და K-ს ჩვენებებს მოვიტანთ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა ისინი მხარს უჭერს ქართული რედაქციების წაკითხვებს, S -ისგან განსხვავებით.

I. A და B რედაქციების წაკითხვები ერთნაირად და განსხვავდება C რედაქციისაგან

ეს მაგალითები ჩვენ რამდენიმე კატეგორიად დავყავით.

I. AB რედაქციები ემთხვევა არაბულ ვერსიას, C რედაქცია განსხვავებულია მათგან.

AB	C	S
და კედელნი გამოწერი- ლნი ხითა დანაკის კუდისაჲთა	დაჰკიდულნი და გამო- წერილნი ხითა დანა- კის კუდოვანიითა	وكانت جدرانها والمشرب الخلل
დღეთა მისთა სიგრძე- სა	ყოველთა დღეთა მოუწ- ყინებელად	طولها يوما
ინება ღმერთმან გარ- დაიცვალნეს მშობელნი მისნი	ენება ღმერთსა გარ- დასცვალნა მშობელნი მისნი	احب الله كل توفيا والديها
ქრისტე ხოლო მარტოდ	ქრისტე მარადის მცველად	السيح وحده
სიცხისაგან მზისა	შეჰრაცხისაგან დღი- სა	من حر الشمس
რაჟამს ეწია მას ჰა- ერი მძიმე	რაჟამს ეცა მას სიმ- ძაფრე ჰაერისაჲ	فلما لحقها السموم
„ეწია“ და „ეცა“ ვლებული და	შეიძლება გრაფიკულ ნიადაგზე იყო შენაც- ვლებული და	
არამედ მე შევიწყნა- რო ესე ღმერთისათჳს და შევიყვანო ერთსა სენაკსა, რომელ არს კარსა თანა	არამედ მე შევიყვანო ესე ღმერთისათჳს და შევაყენო ერთსა სე- ნაკსა, რომელ არს კარსა თანა	لكني ارحمها منجل الله وادخلها واربطها بحض هذه الحوت الذي طي الباب

2 ამ მაგალითების დიდი ნაწილი განხილულია წინა თავებში სხვა დანიშნულებით. ამიტომ მსჯელობას მათ შესახებ აქ არ ვიმეორებთ.

სახელისა მის მხოლოა-
სათა

სახელითა მის ქრის-
ტესითა

რამათ იყოს ჩემდა
სარგებელ წინაშე მის-
სა

სარგებელ ყოს იგი
უფალმან ჩემთვის წი-
ნაშე მისსა

لي اجر تدايه

რომელი ამადლდა ძელ-
სა ზედა

რომელი ამადლდა ჯუ-
არსა ზედა ნებსით

الذي ارتفع على العود

ხოლო მას არა უნდა
სხუასა ადგილსა შეს-
ღვის

ხოლო მას არა ენება
სხუასა სახლსა შეს-
ღვა

لم يهوى دخول موضع
اخر

რამათ ცენა მიზეზი
რა რა საფასისა თქუა,
რომელი წარწყმიდა

რამათ ცენა ზედმიწევ-
ნით რა არა ჯორჯი-
ელისა საფასისა
თქუა წარწყმედა

ان ارف ما هو الكثر
الذي اهلك

არად შერაცხა სიტყუაჲ
მათი

არარად შერაცხა სიტ-
ყუაჲ მათი კაცთა
სათნოებისაჲ

ما كانت تعد كما هم

ცათა შინა

ცათა შინა და ცხო-
რებაჲ საუკუნოა

في ما

მაშინ ნეტარმან ნისი-
მა

მაშინ სამგზის ნე-
ტარებით შემკულმან
ნისიმამ

ان انسيه الطوبانيه

ვილცავ, რამათ მეცა
ვიქმნე მსგავს ამისა
რჩეულისა

ვილცავ წინაშე ღვთი-
სა, რამათაც ვიქმნა
მსგავს ამისა ცოფისა
წინაშე თქუნსა, ხოლო
ფრიად გონიერისა წი-
ნაშე ღმრთისა, რამეთუ
ამისთვის მოვივლინე
ღმრთისა მიერ აქა,
რამათ ვიკურთხო ამის
მიერ

وان اطلب من الله
ان اكون مثها

და მოვიკითხე მეცა	და მოვდერკ და თაყუ- ან-ვეც და მოვიკით- ხე მეცა	خاصة الشيخ واحد بارك من جميع الاعمال الصالحه
რამეთუ იყო ბერი ერ- თი შუენიერი და კურ- თხეული და ყოვლითურთ შემკჳ ი საქმიანა კე- თილითა	რამეთუ იყო ბერი ერ- თი მაღლითა სულისა- ათა განშუენებული და კითხული წიგნთა საღმრთთა ფრიად, ყო- ვლითურთ შემკჳლი საქმიანთა კეთილითა	

ერთ-ერთი მიზეზი C რედაქციის გავრცობისა უნდა იყოს ქა-
რაგმით დაწერილი „კახლი“ სიტყვის არასწორად გახსნა: „კურ-
თხეულის“ ნაცვლად „კითხული“. წინა წინადადებაში სწორედ წიგ-
ნებზეა ლაპარაკი.

მოვართვ საკმარი მი- სი	მოვართვ სიმინდაა იგი და ეკლესიით ზედაშე	حيثما ساجد
ვითარცა შევიდის ერ- თი მათგანი, მოიკით- ხის ძმაა	ვითარცა შევიდის ერ- თი მათგანი ეკლესი- ად და ილციის და მო- იკითხის	و كما قدم واحد منهم كان مسلم على اخيه
მაშინ წარვიდა მეკარე იგი	მაშინ წარვიდა ბერი იგი მეკარე	فذهبوا الخوات إليها

ამ შემთხვევაში შეიძლება არაბულ გრაფიკულ ცთომილებასთ-
თან გვექონდეს საქმე. იმ ნუსხაში, საიდანაც ითარგმნა ქართული,
შეიძლება იყო **الخوات** მეკარე, და არა **الخوات**. შეიძლება
ვივარაუდოთ ისიც, რომ ქართული ვერსიის მთარგმნელმა ამოიკით-
ხა **الخوات**, როგორც **الخوات**.

დავჳკჳმენით კარნი ეკ- ლესიისანი გარენი და შინანი და დავგრძალე- ნით	დავგრძალენით კარნი ეკლესიისანი კარენი და შინანი	اظقت ارباب الكنسه الخارجيه والداخله ونحرننا
---	---	---

მოვართუ მსწრაფლ სატ- მოვიწიე რაა იგი مثل احاجه سجد
 მარი მისი, ვითარცა ჩუ- უკმდა انما
 ეულ იყო
 ისმინე ჩემი, შულ ისმინე, შულ اسمع لي
 ჩემო

ზოგჯერ A B რედაქციებსა და არაბულ ვერსიაში ერთგვარი გრამატიკული ფორმებია ნახმარი, C რედაქციაში - მათგან განსხვავებული:

რაათამცა გამობრინა შუენიერებაა თუსი	გამოჩინებად შუენიე- რებისა თუსისა	ان تظهر حسنها تهدت و بكت وقالت اراني قد فرمت
სულთ-ითქუნა და ტირი- და და თქუა	სულთქუმით იწყო ტირი- ლად და იტყოდა	
მიხილა, რამეთუ შემე- შინა	მიხილა შეშინებულნი	

2. C რედაქცია ემთხვევა არაბული სინური რედაქციის ტექსტს და განსხვავდება AB რედაქციათა ჩვენებებისაგან. ამ შემთხვევაში, ჩვენი ვარაუდით, არქეტიპში C რედაქციის წაკითხვა უნდა ყოფილიყო.

და მე ვარქუ, ჰე	და მე მხიარულად ვარ- ქუ: ჰე, მამაო	قلت له نعم يا ابيه وانا فرح سرور
მამინ თქუა	ხოლო მამინ იწყო თქუ- მად	فابتدا الرجل قالا
დავარდა წინაშე მისსა	დავარდა წინაშე ფერ- კთა მისთა	سجدت على ارجله

3. AB რედაქციებისა და განსხვავებული C რედაქციის წაკითხვათაგან არაბულიდან თარგმნის დროს მთარგმნელს შეეძლო როგორც ერთი, ისე მეორე გამოთქმა ეხმარა.

AB	C	არაბ.
უმეტეს	უფროას	افضل من
ოდესმე აიღ.ს კოცაა	ოდესმე აიღის ჩადვი	ربما حطت جره ما هنا واحده حقا
ერთიღა სხუაა არს ვნე- ბული სამაგროსა	ერთი ხოლო არსდა სამაგროსა	في الطبخ

იქმნა ხილვამ მისი
მსგავსად აღისა ცეც-
ხლისაა

იქმნა ხილვამ მისი
ვითარცა აღი ცეცხლი-
საა

4. სამივე რედაქციის წაკითხვა განსხვავებულია არაბუ-
ლი ტექსტისაგან:

AB

G

S

ვეძიებდე სულისასა

ვეძიებდე სულისა
ცხოვრებასა წარუვაღსა

لا نبي اطلب
الخلاص

ვითარცა ეზიარა უამსა,
გამოვიდა და წარვიდა

ვითარცა ეზიარა, წარ-
ვიდა

فصلت ثم انصرفت

ძოვს მწუანესა, განძ-
ღების

ძოვს მწუანვილთაგან,
განძღების

يدوس العشب ولا
يشبع

მოვიწიენით კარსა. ვი-
თარცა განვიდოდა, თქუბა
ბერმან წმიდამან

მივიწიენით კარსა ქა-
ლაქისასა, ვითარცა გან-
ვიდოდა კარსა, მრქუბა
მე

لما بلغنا الباب
الخاص قال الشيخ

რომელნი მომკუდარ იყუ-
ნეს სოფლისაგან, არამედ
სულნი მათნი ცხოველ
წინაშე ღვთისა

რომელნი მომკუდარ
იყუნეს, ხოლო სულნი
მათნი ცხოველ იყუნეს
წინაშე ღვთისა

لانهم تد اطوا
التسعم في العالم
واحيوها لله

ქართულ ტექსტში შეინიშნება არაბიზმი - **اطا التمس**

მოკლა, ჩაკლა თავისი თავი, ე.ი. ეწეოდა ასკეტურ ცხოვრებას.
ქართულ ვერსიაში გადმოტანილია სიტყვასიტყვით. თურმეობი-
თის ხმარება კი ქართულ წინადადებაში გაპირობებულია არაბუ-
ლი **اذا** ნაწილაკით.

ქართული ვერსიის ზოგი ფრაზის შესატყვისი არაბულ სინურ
ვერსიაში არ მოიძებნება.

AB

რაჟამს მოგკუდე
არ დავიტევა მისგან ერთიცა
საჯმარად თავისა თუსისა

ჰაერისაგან ღამისა
მუნთქუესვე შემდგომად ზიარე-
ბისა

C

ოდეს მოგკუდე
არა დავიტევა მისგანი ერთი-
ცა თავისა თუსისა საჯმარი,
არამედ განაბნია და მისცა
იგი გლახაკთა მცნებისაებრ
უფლისა.
სიმკნესლა შუენიერისა დედა-
კაცისასა
ჰაერისაგან ნეფხვისა ღამისა
ვითარცა ეზიარა

ამ ფრაზებს არ ეძებნებათ შესატყვისი არც სირიულ ეგრის-
სსა და არც კარშუნულ რედაქციაში.

II. A და C რედაქციები ერთნაირია და განსხვავდება
B რედაქციისაგან.

I. AC რედაქციათა წაკითხვა ემთხვევა არაბულ სინურ ეგრ-
სიას, B რედაქცია კი განსხვავებულია. განსხვავებები
ზოგჯერ გრაფიკულ ნიშნავზეა გაჩენილი.

რამთა აღვიდე მონას-   რამთა განვიდე მონას-   ان اصعد الى
ტერსა ანბა ზენუნისა-   ტერსა ანბა ზენონისა-   اير انبا زنون
სა   სა

AC რედაქციების „აღვიდე“ სრული შესატყვისია არაბულ
اصعد -სი. გარდა ამისა, AC რედაქციაში საკუთარ სახელს
- „ზენუნი“ - არაბული ფორმა აქვს - زنون, ხოლო B
რედაქციის „ზენონი“ - გვიანდელ ფორმას ჰგავს.

AC   B   არაბ.
საკუთარელს   შულო   باحيبي
სვს წყალი ველური   სვს თაფლი ველური   شرب من ماء البعاج

B რედაქციაში „ველური თაფლი“ ბიბლიური ტექსტების გაცემის
 ღონით უნდა იყოს გარეწილი.

AC	B	S
ას ოცი წელი	ასი წელი	سبعون و عشرون سنة
აგრეთ არს სიყუარული ღვთისაჲ	არს იგი საყვარ ღი ღვთისაჲ	كذلك يحب الله

B რედაქციის ჩვენება ქარაგმით დაწერილი სიტყვის სყრღი
 - სხვაგვარად გახსნის შედეგია.

AC	B	S
იქ იყოფოდა, უამსა ძილისასა შევიდის და მერმე განვიდის	უამსა ძილისასა შე- ვიდის სხუასა სენაკ- სა და მერმე განვი- დის	فيه كانت كمنخل وتخرج
ვიხილე სახშ მისი და სამოსელი	ვიხილე სახლი მისი სამოსელი	رايت شكله ولباسه
გამოწერილნი	მოწერილნი	محرره
იკითხავნ მარადის წარჰვლიდა კარსა	იკითხა ვნ წარვიდოდა კარსა	كانت تدمن على قراءه

ბ: არაბულ ვერსიაში ქართულის შესატყვისი წინადადება არ არის:

AC	B
ქუეშე სართულთა მათ შემკობილთა	ქუეშე სართულთა მათ შემ- კულობითა
ხოლო ესე ქალი იყო დაშნ და ყუდრო	ხოლო ესე ქალი იყო შუდ და ყუდრო

ეს ფრაზა არ არის არც არაბულ სინურ და არც არაბულ კარ-
 შუნულ რედაქციაში, მაგრამ არის სირიულ ვრცელ რედაქციაში.

„ხოლო ეს ქალი სათნო და წყნარი...“

სავარაუდოა, რომ ეს ფრაზა იყო იმ ხელნაწერში, რომელიც იყო უშუალო დედანი ქართველი მთარგმნელისათვის.

გ. ქართული რედაქციები შინაარსობრივად სხვაობენ არა-ბული სინური რედაქციისაგან:

AC	B	خطر طى بالما مع حار نكر, قالت
განჭურდა გულითა, აღტირდა და თქუა	განჭურდა გულითა და სულითა, აღტირ- და და თქუა	მოუვიდა თბეში აზ- რი მხურვალე ტი- რილთან ერთად და თქვა.
ვითარცა ვიხილე, შევიპყარ ხელითა	ვითარცა ხილვითა ვიხილე, შევიპყარ ხელითა	جدتها من يد العدو გამოვტაცე მტერს (ეშმაკს) ხელიდან

B რედაქციაში გვაქვს პარანომაზიის შემთხვევა, რომელიც დამახასიათებელია სემიოტური ენებისათვის. შეიძლება დავუშვათ, რომ ქართული ვერსიის არაბულ დედანში იყო B რედაქციის წა-კითხვა, განსხვავებული სინური არაბული რედაქციის ზემომოყვან-ნილი წაკითხვისაგან.

III. AB და C რედაქციები სხვაობენ, ერთ-ერთის წა-კითხვა კი ემთხვევა არაბული სინური რედაქციის (S) ჩვენებას

I. არაბულ ვერსიას ემთხვევა A რედაქცია

A არამედ მოვისულელეო თავი, ცოფად ვიქცეოდი

B არამედ მოვისულულეო თავიცა ფრიად და ვიქცეოდი

C არამედ მოვისულელეო თავი ცოფად (- ცნობად) და ეგრეთ ვიყოფოდი

S **لكى اتجانن, احقق**

არამედ მე მოვიგიჟიანო თავი და მოვისულელეო.

- A მაკურთხე მე, დედაო
 B მაკურთხე მე
 C მაკურთხე მე, მკვევალ კრისტსო
 S على طي ساء
 დამლოცე მე, დედაო

- A და იგი იყოფვის ალექსანდრიას მონასტერსა ბანტასინს
 B და იგი იყოფვის ალექსანდრიისაგან ხასინს
 C არს იგი ალექსანდრიას მონასტერსა ტანტასინას

وهي في الإسكندرية ... المعروف بدير البتطين

- A რომელი იგი მიქადე შარშა
 B რომელი იგი მიქადე მე, ღირსო
 C რომელი იგი აღმითქვ წარყუანებად შუნ თანა
 S على اولي طي اول
 რომელიც დამპირდი შარშან

2. არაბულ ვერსიას ემთხვევა B რედაქცია

- A მაშინ იწყო და თქუა ტირილსა თანა, რამეთუ მრავალსა ათორ-
 მეტსა წელსა წინათ ვჰმსახურებდი მე ეკლესიასა, ვითარ-
 ცა ესე ღღეს მხედავ
 B მაშინ იწყო და თქუა ტირილსა მრავალსა: ათორმეტსა წელ-
 სა წინათ ვჰმსახურებდი მე ეკლესიასა, ვითარცა ესე
 ღღეს მხედავ
 C იწყო და თქუა ცრემლით და მწუხარებით: ათორმეტსა წელსა
 წინათ ვჰმსახურებდი მე ეკლესიასა, ვითარცა ესერა ღღეს
 მხედავ.

- S وابتدا يقول لي مع بك كبر قال منذ اثنا عشر سنة، وأنا تيم
 الكتب طما أنا اليوم
 იწყო (და) მითხრა მე მრავალ ტირილთან ერთად, თქვა:
 ათორმეტი წელის წინათ მე მსახური ვიყავი ეკლესიისა,
 როგორც მე ვარ ღღეს.

ქართული ვერსიის სამივე რედაქცია სიტყვასიტყვით იმეორებს არაბულ წინადადებას. როგორც ზემოთ აღნიშნული გვაქვს, არაბულ დაკარგული ქართულში არც ერთი ლექსიკური ერთეული არაბული წინადადებასა. წინადადებაში სიტყვების რიგიც კი ერთნაირია.

ჩვენის აზრით, განსხვავება პუნქტუაციურ ნიადაგზეა მომხდარი.

A რედაქციამ არქეტის (ამჟღერად B რედაქციის ჩვენება) ფრაზაში წინადადების გამყოფად შემოიტანა კავშირი „არამეთუ“, მაგრამ იგი ჩაწერა არა მის ადგილს, არამედ „მრავალსა“ სიტყვის წინ, რითაც ეს უკანასკნელი მომდევნო წინადადებას მიაკუთვნა და მივიღეთ არა „ტირილსა თანა მრავალთა“ (არაბ. **كثير مع**), არამედ „მრავალსა ათორმეტსა წელსა წინადათ“.

A ჩუენ კაცნი ცოდვილნი ვართ, რომელი სთქუ, ქრისტეს მოყუ-
არეო, მამაო.

B ჩუენ კაცნი ცოდვილნი ვართ და არა ღირს ვართ, რომელი
სთქუ, ღმრთის მოყუარეო.

ჩუენ კაცნი ცოდვილნი ვართ და არა ვართ ღირს სიტყუასა
მაგას, რომელი სთქუ, მ მონაო ქრისტესო.

S **ما نحن فاس خطا، ما نسهل ما قلت يا صبا المسح**

ჩვენ კი ცოდვილი ხალხი ვართ და ღირსი არა ვართ რაც
ეთქვი, ო, ქრისტეს მოყვარევ.

A რედაქციაში გამოტოვებულია „არა ღირს ვართ“. ეს გამოწვეულია იმით, რომ წინა წინადადება მთავრდება „ვართ“ სიტყვით.

C რედაქცია კი წინადადებას აგრცობს.

3. არაბული ვერსია განსხვავებულად ქართული ყველა
რედაქციისაგან.

A შულო, უკუეთუ მისმინო და შუდე შუობს შენთჳს და შეუნიერ
არს.

B შულო, სუობს უკუეთუ დასჯდე და შეუნიერ.

C შულო, უკუეთუ მისმინო და შუდე, კეთილ არს და შეუნიერ.

ო, შევილო, რომ დამიჯერო მე და დაჯდე, სჯობს შენთვის და უკეთესია.

სამივე რედაქციაში ჩანს არაბული სინური ვერსიის კვალი. **احسنك** სჯობს შენთვის, გადმოტანილია **احسن** - სიტყვის პირველადი მნიშვნელობით „მშვენიერი“... აქაც არაბიზმი ჩანს ქართულ ტექსტში.

A და **ჰრქუა** მათ: მიუშთ მაგას, რამეთუ არა ჰნებაგს მიცე-
მად წიგნი ესე სხუასა.

B და **ჰრქუეს** მას სხუათა: უტემე ეგი, რამეთუ არაგისდა
ჰნებაგს მიცემად წიგნი ესე.

C და **თქუეს**: აცადე, რამეთუ არაგისდა ჰნებაგს მიცემად
წიგნი ესე.

და **თქუეს**: აცადე, რამეთუ არაგისდა ჰნებაგს მიცემად
წიგნი ესე.

قال بعضهم لبعض ترا ايش في هذا الصحف الذي لا تله

უთხრეს ერთმანეთს: ნახე, რაა ამ წიგნში, რომელსაც არ
აძლევს არაგის.

განსხვავება ქართულსა და არაბულ სინურ ტექსტში, ჩვენის
აზრით, გრაფიკულ ნიადაგზე უნდა იყოს წარმოშობილი: არაბულ
სინურ ხელნაწერში ხშირად, და ამ შემთხვევაშიც, **ك** ასო და-
წერილია **ك** -ს სახით და ზოგჯერ წააგავს ღამს და ზოგჯერ
ალიფს. აქაც **ك** „ნახა“ ზმნის მეორე პირის იმპერფექტის
ფორმა (ქრისტიანულ არაბულში აღნიჭ მკაცრას ნაცვლად ალიფ-
მამდუდათია გადმოცემული) წაკითხულია **ك** „დატოვა“,
ზმნის ბრძანებით კილოდ. სამივე რედაქციაში ეს აზრია სხვა-
დასხვა სიტყვით გადმოცემული: **A** მიუშთ მაგას, **B** უტემე ეგი,
C აცადე.

ზემოთ მოტანილი მაგალითებიდან შეიძლება დავასკვნათ:

1. „ნისიემს ცხოვრების“ ქართული ვერსია უმთავრესად წარ-
მოადგენს არაბული სინური რედაქციის სიტყვასიტყვით თარგმანს.
2. ჩვენამდე მოღწეული ხელნაწერები ჯგუფებიდან სამ რედაქ-
ციად

3. სამივე რედაქციაში არის თავდაპირველი ტექსტიდან, ანუ ამ რედაქციათა არქეტიპიდან შემორჩენილი წაკითხვები, რაც ტურდებია არაბულ დედანში. თუ ამ წაკითხვების მიხედვით აღვადგინოთ არქეტიპის სავარაუდო ტექსტს, იგი ზედმიწევნით ახლოს იქნება არაბულ სინურ რედაქციასთან. რაც შეეხება იმ წინადადებებსა და სიტყვებს, რომლებიც არაა არაბულში და არის ქართული ვერსიის სამივე რედაქციაში, ზოგი მათგანი შეიძლება მივიჩნიოთ მთარგმნელის მიერ შეტანილად ტექსტის განმარტების, ან შთაბეჭდილების გაძლიერების მიზნით, ზოგი კი შეიძლება მოდიოდეს არაბული სინური რედაქციის იმ ხელნაწერიდან, რომელიც ქართული თარგმანის უშუალო დედანი იყო.

VII. თხზულების წარმომავლობის საკითხისათვის

შესავალში უკვე აღვნიშნეთ, რომ ნისიმეს (ანუ ონესიმას), ილარიას, მარი მეგვიპტელის, მარინას, არქელიდეს, და სხვათა ცხოვრებებს განიხილავენ, როგორც ლეგენდარული პროზის ნიმუშებს¹. ამ თხზულებათა წყაროდ ძველი ეგვიპტური თქმულებებია მიჩნეული².

ასკარ ლემმა „ილარიას ცხოვრება“ დაუკავშირა ბტოლემეანთა ეპოქაში შექმნილ სერაპისის კულტის ამსახველ ლეგენდას ბენო რეზის შესახებ³. ცნობილია, რომ ძველი ეგვიპტის საკულტო სამსახურებშია დიდი როლი შეასრულეს ქრისტიანული მონაზვნობის ფორმების ჩამოყალიბებაში. სერაპისის სამსახური კი თავისი ფორმით ემთხვევა ეგვიპტური მონაზვნობის ერთ თავდაპირველ ფორმას, ანაქორეტობას, და ამდენად, სერაპისის კულტის ამსახველი ლეგენდის გარდაქმნა ქრისტიანულ აგიოგრაფიულ თხზულებად თანმიმდევრულ მოვლენადაა ჩათვლილი.⁴

-----

1 Baumstark A., Geschichte ... S.192; Ortiz de Urbina, Patrologia Syriaca, Romae, 1965, p.201-202.

2 Giron N., Legendes Coptes, Paris, 1907.

3 Lemm O., Melanges Asiatiques Tires du Bulletin de L'Academie Imperiale, St.PeterbOurg, T.IX, p.595-597.

4 Grüzmacher G. Pachomius und das älteste Klosterleben, Leipzig, 1894; Weingarten, Der Ursprung des Mönchtum in Constantinische Zeitalter, Gotha, 1877, S.26.

„ილარიას ცხოვრების“ კობტური, სირიული, არაბული, კართუნული და ეთიოპური ვერსიები სპეციალურად შეისწავლა, ხელოვნურად შეკრებილი სტები ინგლისური თარგმანებითურთ გამოსცა ვენსინკმა⁵ და ტექსტებს წინ წაუმიძღვარა ძველევგვიპტური ბენ-არეშის ლეგენდის ინგლისური თარგმანი⁶.

ვენსინკს ილარიას ცხოვრების ვერსიათა შორის კობტური მიაჩნია ძველევგვიპტური ლეგენდის თავდაპირველ ქრისტიანულ ვარიანტად, რადგან მასში ყველაზე კარგადაა დაცული ძველევგვიპტური ლეგენდის ელემენტები⁷, მაგრამ საბოლოოდ გაფორმებულ აგიოგრაფიულ თხზულებად სწორედ სირიული ვერსია ჩანს. სირიული ვერსიის კვლევისას ვენსინკს პარალელები მოაქვს ლეგენდარული პროზის სხვა ნიმუშთაგან, და ამ დროს იკვთება განსაკუთრებული მსგავსება ილარიასა და ნისიმეს ცხოვრებებს შორის; ჩვენ აქ მოგვცქვს ეს პარალელები:

1. ილარია და ნისიმე სამეფო ოჯახიდან არიან.
2. ორივენი ბავშვობიდან იჩენენ განსაკუთრებულ სწრაფვას საღმრთო წიგნების კითხვისადმი.
3. ორივე ტოვებს მამის სასახლეს და მონაზვნად მიდის ეგვიპტის მონასტერში.
4. როცა გამუდმდებიან მათი ვინაობა და დაიწყება მათი პატრივისცემა მონაზონთაგან, ორივე, შიშით, რომ არ დაიღუპოს მათი ღვაწლი ღვთის წინაშე, იპარება მონასტრიდან და მიდის უდაბნოში⁸.

ყოველივე ზემოთქმულის გარდა უნდა აღინიშნოს, რომ ეგვიპტურმა მონაზვნობამ თავისი განვითარების მანძილზე სამი ეტაპი განვლო:

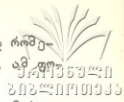
I. ანაქორეტული (ქრისტესადმი ფანატკური სიყვარულით გატაცებული ადამიანები ტოვებენ ადამიანთა საზოგადოებას და მიდიან უდაბნოში, სადაც ცხოველებთან ერთად ცხოვრობენ).

5 Wensink A., The legends of Eastern saints, v.II, Leiden, 1913.

6 იქვე, p.1-7.

7 იქვე, p.XI-XXXII.

8 იქვე, p.XXXII.

2. ნახევრად კინოვიტური (ისინი იკრიბებიან მხოლოდ რომელიმე დღესასწაულზე და ერთად ასრულებენ ღვთისმსახურებას. ამ წესის მამამთავრად ანტონი დიდი ითვლება).

3. კინოვიტური (მონასტრებში ცხოვრობენ იმ წესების მიხედვით, რომელიც სამონასტრო ცხოვრების მამამთავარს წმინდა პახომს ეუწყა წმინდა სულისაგან და რომელიც მან დააწესა მის მიერ დაარსებულ მონასტრებში).

„ნისიმეს ცხოვრებაში“ ეგვიპტური მონაზვნობის სამივე ძირითადი ფორმაა მოცემული: წმინდა ნისიმე მამის სახლიდან ჯერ მადის უდაბნოში, სადაც ეწევა ანაქორეტულ ცხოვრებას, შემდეგ ტაბენესელთა მონასტერში, ხოლო ბოლოს მას ვხედავთ ისევ უდაბნოში მძოვართა წინამძღვრად, რომელიც ცხოვრობენ ანტონი დიდის წესების მიხედვით.

სირიული ვერსიის მიხედვით ნისიმე მონასტერში წასვლის წინ დებს ღუმილის აღთქმას. მოღვაწეობის ეს სახე პირველად ეგვიპტეში დასტურდება და შემდეგ პოულობს გავრცელებას სირიულ მონაზვნობაში¹⁰. ყოველივე ზემოთქმულის მიხედვით თითქოს ყველა საფუძველი არსებობს ვივარაუდოთ ძველის კომპლური წარმომავლობა, მაგრამ ჯერჯერობით არც ერთი ფრაგმენტი ამ თხზულებისა კომპლურ ენაზე მიკვლეული არ არის. ამდენად ჩვენთვის მისაღები ჩანს ბაუმშტარკის თვალსაზრისი, რომელიც ნისიმეს ცხოვრებას ორიგინალურ სირიულ თხზულებად თვლის, რომელიც ისლამამდეა შექმნილი სირიაში არსებულ ეგვიპტურ სამონასტრო წრეებში¹¹.

ჩვენი აზრით, ეფრემ ასურისათვის წყაროდ შეიძლება სწორედ ძველეგვიპტური ლეგენდის კომპლური ვარიანტი ვივარაუდოთ; შემდეგ ეგვიპტური სამონაზვნო წესებისა და ფორმების მიხედვით უნდა შექმნილიყო თხზულების პირველი და მეორე ნაწილი სირიულ ენაზე. რაც შეეხება III ნაწილს, იგი უფრო გვიანაა შექმნილი. ეს თხზულების ტექსტიდანაც ჩანს: სირიული და კარშენული ვერსიების მიხედვით, როცა მძოვართა მოურვე ბერი აუწყებს აღექსანდრიელ ბერს ნისიმეს შესახებ, რომ მძოვართა ეს წინამძღვარი არის მეფის ასული ნისიმე, რომელმაც დატოვა მეფის სასახლე, წავიდა ჯერ უდაბნოში

9 Meinardus O., Monks and Monasteries of Egyptian desert, Coire 1951, p. 2-20; Farag Hifail Farag, Sociological and moral studies in the field of coptic monasticism, Leiden, 1964.

10 Иеромонах Анатолий, Исторический очерк сирийского монашества, Киев, 1900, 149.

11 Baumstark, A., Geschichte... S. 192.

და შემდეგ ტაბენესელთა მონასტერში, იქვე დასძენს: როგორც ეს მოთხრობილია მის ცხოვრებაში. თხზულების მესამე ნაწილში ნაწილი წარმოშობის დამადასტურებლად კ.კეკელიძეს მოაწოდებენ ნაწილის ბოლო: „სად წავიდა და სად განისვენა, იცის მხოლოდ დემეტრე და არაგინ კაცთაგანმაო“. ასე მთავრდება ევრემ ასურისა და პალადი ელენოპოღლის მოთხრობაც. როგორც კ.კეკელიძე აღნიშნავს, მათთვის რომ ცნობილი ყოფილიყო თხზულების მესამე ნაწილი, ასე არ დაამთავრებდნენ მოთხრობას¹². გარდა ამისა, როგორც შესავალში აღვნიშნეთ, ხელნაწერებში მესამე ნაწილი ხშირად ცალკე თხზულებად არის გამოყოფილი, ეს ხდება იმ შემთხვევაშიც, როცა I, II და III ნაწილები ერთ ხელნაწერში თანმიმდევრულად არის წარმოდგენილი¹³.

ბერძნულ და ლათინურ სვინქსარებში წმინდანის ხსენების დღე არ ჩანს¹⁴. ქართული ხელნაწერების მიხედვით, ხშირად „ნისიმეს ცხოვრების“ ტექსტი საგალობელ-საკითხავებში (თთუენი) არის წარმოდგენილი, სადაც ყველა წმინდანის ხსენების დღეა მითითებული, გარდა ნისიმესი¹⁵. კ.კეკელიძეს „ნისიმეს ცხოვრების“ ქართული ტექსტის სათაურთან მისი ხსენების დღეა მითითებული აქვს IO მაისი¹⁶. ეს არის ისიდორა ტაბენესელის ხსენების დღე, როგორც იწოდება „ლავსაიკონში“ ჩვენი თხზულების გამოირ¹⁷.

ქართულ სვინაქსართაგან მხოლოდ იოანე ზოსიმეს კალენდარში ვპოულობთ ნისიმეს ხსენებას¹⁸, მაგრამ არა IO მაისს, არამედ I4 თებერვალს. ამ კალენდარში, როგორც ცნობილია, ასახულია როგორც ბიზანტიური, ისე აღმოსავლური ეკლესიის ტრადიციები¹⁹. სწორედ ამ უკანასკნელით აიხსნება წმინდა ნისიმეს ხსენების არსებობა იოანე ზოსიმეს კალენდარში.

12 კეკელიძე კ., ეტიუდები, ტ. VII, გვ. 83

13 Handschriften beschrieben von J. Assfalg, Wiesbaden, 1963.

14 Smith Lewis, A., St. Sin. IX, 1900, p. IX

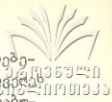
15 კეკელიძე კ., ეტი. VII, გვ. 84.

16 იქვე, გვ. 84.

17 იქვე, გვ. 81.

18 ჯავახიშვილი ი., სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, თბილისი, 1947.

19 კეკელიძე კ., ეტიუდები... ტ. V, 1957, გვ. 242-252.

არაბული სინური ვერსია თარგმნილია სირიულიდან, საფიქრებელია საბაწმინდის ლავრაში მოღვაწე ბერების მიერ. ამას უპირველეს ყოვლისა, გვაფიქრებინებს „ნისიმეს ცხოვრების“ უძველესი არაბული წესხა sin 542, რომელიც სწორედ საბაწმინდური წარმოშობისა არის²⁰.

საბაწმინდის ლავრასთან უნდა იყოს დაკავშირებული ქართული თარგმანის წარმოშობაც. ამ ვარაუდის საფუძველს გვაძლევს ქართული ვერსიის შემცველი ყველაზე ადრინდელი ხელნაწერი A -249. უტიესა²¹ და ესბროკის²² უკანასკნელი გამოკვლევებით ეს ხელნაწერი წარმოადგენს პალესტინური ტრადიციების მიხედვით შედგენილ მრავალთავს, რომელიც შეიცავს ძირითადად სირიულიდან არაბულის გზით თარგმნილ თხზულებებს: იოსებ არიმთაიელის ცხოვრებას²³, ეფრემ ასურის ცხოვრებას²⁴, ეფრემ ასურის რამოდენიმე თხზულებას²⁵ და სხვა. ამავე თვალსაზრისს ადასტურებს ხელნაწერში მოთავსებული თხზულების, „სტეფანესა და ნიკონის ცხოვრების“ ანდერძი: „ითარგმნა ცხოვრებაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა საბას ლავრასა“.

ე.ი. „ნისიმეს ცხოვრებაც“ იმ თხზულებათა რიცხვს ეკუთვნის, რომლებიც სირიულიდან არაბულის გზით ქართულად ითარგმნა საბაწმინდის ქართველ მოღვაწეთა მიერ.

20 Atiya A. S., The arabic manuscripts...p.22.

21 Outtier B., Le manuscrit Tbilisi A249, Bedi Kartlisa, vol. XXXV, pp. 97-108.

22 Esbroek M. L'histoire de l'eglise de Iydda dans deux, textes georgiens, Bedi Kartlisa, vol. XXXV, pp. 109-131.

23 Mapp H., Т. и Р. I, СПб, 1900

24 Outtier B. Le manuscrit ... pp97-108.

25 იქვე.

ქალი ერთი იყო ეგვიპტეში, სახელად ერქვა ანისიმა. მას სამ-
ფლობელოდ ჰქონდა თხუთმეტი ქალაქი თავისი სანახებიითა და შე-
მოგარენით, მიღებული მემკვიდრეობით მშობლებისაგან, რომლებიც
იმ ქვეყნის მეფენი იყვნენ და ჰყავდათ მათ ეს ერთადერთი ქა-
ლი. დაადგეს მას გვირგვინი თავიანთ სიციხეებში, რადგან
თქვეს: არ შეწყდეს ჩვენს შემდეგ სამეფო გვარი და ვინც მოვა
და იქორწინებს მასზე, იყოს მეფედ ჩვენს შემდეგ.

მათი სასახლის მთელი იატაკი მარმარილოს ფილებით იყო მო-
პირკეთებული და გამოქანდაკებული იყო მასზე ცხვრები და ხარე-
ბი. მათი სასახლის მთელი კედლები დაფარული იყო მარადმწვანე
ხის საფარველით, სპილოს ძვლის ფირფიტებითა და სპილენძის
ნაჭრებით და ამოტვიფრული იყო ფინიკები და ჩუქურთმები და ორ-
ნამენტები.

ხოლო ახალგაზრდა ქალი, მდაბალი და სათნო, მუდამ კითხუ-
ლობდა წიგნებს სამი საათიდან ვიდრე ცხრა საათამდე მთელი მისი
სიციხეების განმავლობაში. იგი, მრავალი სათნოებით შემკული,
უკეთესი იყო თავისი დროის ყველა ქალზე.

ერთ დღეს, როცა იგი იჯდა და კითხულობდა წიგნს, მოუვიდა
აზრი ღვთის თაყვანისცემის აუცილებლობისა, ამოიხარა, ატირდა
და თქვა: ეგების ინებოს ღმერთმა და ერთად გარდაიცვალოს ჩემი
ორივე მშობელი, მაშინ არ ვახსენებ ქმრის სახელს და არ დაე-
რჩები საცხოვრებლად ამ წარმავალ ქვეყანაში.

მცირე ხნის შემდეგ დაგარდნენ მისი მშობლები, ორივე ერ-
თად დასწულდა და ორივე ერთ დღეს გარდაიცვალა. ნეტარმა ქალ-
მა ანისიმამ გააცილა ისინი და იყო შემოსილი თეთრად.

მათი დამარხვის შემდეგ გაემართა იგი ეკლესიისაკენ, თავზე
კი ეღვა გვირგვინი. ილცა და სიხარულით წამოვიდა სახლში.

კიცხავდა მას ხალხი და ამბობდა: არ შეშფოოდა მას, ქალწულს,
მეფის ასულს, რომ გამოეჩინა თავისი სიღამაზე. ხოლო ნეტარმა
არ მიატვია მათ ყურადღება.

I სირიული ვრცელი რედაქციის თარგმანი.

მრავალი დღის შემდეგ, როცა იგი იჯდა და კითხულობდა წმინდა სახარებას, მიაღწია ადგილს, სადაც უთხრა უფალმა ტაბუკს წადი, გაყიდე შენი ქონება და მიეცი გლახაკებს, აიღე ყველა მომყვები მე და გექნება შენ საუნჯე ზეცაში. მაშინ ნეტარმა ამოიხარა, ატირდა და თქვა: ვაიმე, რომ ბავშვობიდან ვფიქრობდი საღმრთო წიგნებზე და ერთი კარგი საქმე ღვთის ან ადამიანთა წინაშე არ გამიკეთებია. გააზარა და მოაყვანიდა სწავლულნი და მეცნიერნი და უანდერძა ყველაფერი, რაც მქონდა, ობლებსა და ქვრივებს, ეკლესიებსა და თავშესაფრებს და ბრძანა ავრეთვე, რომ იყოს მისი სასახლე თავშესაფარი ვაჭირებულთათვის. გაათავისუფლა მონები და მხევლები, გავიდა და დადგა თავისი სასახლის კარებთან, განიძარცვა პერანგი და სამოსელი სხეულისაგან, ოქროს ქამარი - წელისაგან, სამეფო გვირგვინი - თავისაგან, დაჰყარა ესენი თავისი სასახლის კარიბჭის შიგნით და თქვა: განვიშორებ ჩემგან სიმდიდრეს და ამ საწუთროს, ოქროსა და ცოდვებს და მხარის დამჭერად ჩემთან იყოს მხოლოდ მესია. გამოვიდა თავისი სასახლიდან და არაფერი წაუღია მამის საუნჯიდან სახარების გარდა, რომელიც ეფო შიშველ მკერდზედ.

მიაღწია ერთ სანაგვეს, ამოიღო ძველი ძონძები, დაწნა მათგან გვირგვინი, დაიღო თავზე^I და თქვა ნეტარმა გულში: არ შემფერის მე დარჩენა იმ ადგილს, სადაც მიცნობენ; მნახავენ ადამიანები და იტყვიან: ამან გაათავისუფლა მონები და მხევლები, გასცა საბოძვარი და წყალობა და დამიწყებენ ქებას. რაც გამიცვლის ქრისტეს სიყვარულს ამ წარმავალი ქვეყნის სიყვარულში. არამედ გავეცლები და წავალ მე უცხო ქვეყნად, სადაც რომ კიდევაც თქვას ვინმემ, რომ მქონდა რაიმე, არავინ დაიჯერებს. თავს მოვარჩენებ ღვთის გლახად და ვერ მომწვედება პატრივ კაცთაგან. ვინც მნახავს, დამცინებს, გამიკიცხავს, დამარბევს და მცემს, არც ხალხსა და არც უღაბნოში არ ვილაპარაკებ, არამედ ვიკითხავ წიგნს და ვემსახურები ღმერთს.

I დაწნა მათგან გვირგვინი და დაიღო თავზე]და დაიფარა სხეულის ნაწილი, რომ არ ყოფილიყო შიშველი.

ასე წავიდა ნეტარი უდაბნოში, გაიარა ორმოცი დღის საგვლი და როგორც კი მიეწია მას მზე, მთელი მისი სილამაზე დაჰყარა როგორც ყვავილი, რომელსაც მოუსწრო სიციხემ. დადიოდა იგი უდაბნოში, სდიოდა და იღვრებოდა სისხლი იარებიდან, რომლებიც ფეხებზე შქონდა, რადგან მწირ უდაბნოში დადიოდა, ჯდებოდა და კითხულობდა წიგნს. და გროვებოდა მის გარშემო უდაბნოს ცხოველები და ფრინველები, სხდებოდნენ ნეტარის ფეხებთან და უსმენდნენ მის ხმას; იგი კითხულობდა ექვსი საათიდან ცხრა საათამდე, როცა ცხრა საათზე აიღებდა შესანახად წიგნს, მიდიოდნენ ცხოველები მისგან და მიემართებოდნენ ჯოგებად საძოვრებისაკენ, მაგრამ როგორც კი განშორდებოდნენ მისგან ცხრა ნაბიჯით, პოულობდნენ საზრდოს, რომელიც იყო მომზადებული დღით-საგან ცხოველთა ყველა ჯიშისათვის იმგვარი, როგორც შეეფერებოდა მათ საჭმელად.

ასე იყრიდნენ თავს მის მახლობლად ყოველ დღე ამ მკითხველთან, მშვიდთან და სათნოსთან. ორმოცი წლის განმავლობაში იკრიბებოდნენ ცხოველები უდაბნოში, მის მახლობლად ისხდნენ მუდამ, არ შორდებოდნენ მას. ნეტარის საკვები იყო ფინიკის ნაყოფი, სვამდა დამღვარ წყალს, იქამდე, რომ შავი ფერის გახდა მისი სახე.

ორმოცი წლის შემდეგ, რაც ის იყო უდაბნოში, თქვა თავის გულში: ვაიმე, როგორ ვარ აქ განმარტოებული მშვიდად, ვცამ ფინიკის ნაყოფს, ვსვამ წყაროს წყალს და ვგავარ ველურ ვირს, რომელიც თელავს ბალახს და არ არის ხმა, რომელიც ზედამხედველობას გაუწევს, არ არის ძალა, რომელიც წარუძღვება მას. ამგვარად ვარ მეც: არ არის ადამიანი, რომელიც უსიამოვნებას შემამთხვევს და შეურაცხყოფს არ არის არავინ, ვინც დამცინებს, რათა განვედიდო ამით და მიქნდეს საზღაური. თუ არ იქნება კაცი, რომელიც დამორგუნავს, რა სამაგიერო მექნება დღითს მიერ. საჭიროა, რომ წავიდე სხვა ქვეყანაში და ვიციხოვრო ქალთა მონასტერში, ვიზრუნო ჩემი თავისა და ამხანაგებისათვის, დავბანო ფეხები დებს და მოვასვენო დალილნი და დამაშვირალნი; შეზიზღებულ ვიქმნე და არადრავდებული დებისაგან. დავბანო ფეხები უცხოთ. მოვითმითო მონასტრის წინამძღვრისაგან და აბურჩადაგებული ვიყო იმათგანაც, ვინც უმცროსია ჩემ-

ზე, ავტიანო უპატრობა ქრისტეს სიყვარულისთვის. და მექნება მე სამაგიერო ღვთისგან. ვიმარხულებ, არ ეცოდინებათ და იტყვიან: ღორმუცელა იგი; თავს შევიკავებ ღვინისგან და იტყვიან: რომ ჩუმად ვსვამ; ვემსახურები და ჩამთვლიან უქნარად; ვიფხიზლებ და მიწოდებენ მძინარას; თუ არ ავტიან ყოველივე ამას, არ მექნება მე წარმატება და, თუ ტყვიღს არ მოვიტმენ და შერცხვენას არ გავუძლებ, არ მექნება მე სამაგიერო ღვთისგან.

ამგვარად ფიქრობდა და ზრუნავდა ნეტარი ნისიმა. გამოვიდა უდაბნოდან და წავიდა დათა მონასტერში, რომელსაც ერქვა დერ საღრე¹ (მონასტერი მწკრივთა), რომელშიც იყვნენ და ცხოვრობდნენ დები, რიცხვით სამასნი. დააკაცუნა მონასტრის კარზე და გამოვიდა და პასუხი გასცა მას ერთმა დედაბერმა, რომელიც იდგა მონასტრის კარებთან ასოცი წლის განმავლობაში, ისე რომ სიცოცხლის ხანგრძლივობისა წელთა სიმრავლისაგან² ჩაერგო თავი მუხლებში. უპასუხა მას დედაბერმა და უთხრა: მიიხარ, ჩემო შვილო, რა გსურს³. შეეღა ხომ არ გინდა, ან იქნებ ტყვილი რაჟმე გაქვს და მოგემსახურები, ან განუგეშებ. ღუმდა ნეტარი შვიდი დღის განმავლობაში (თავი მოისულელა) და არ მისცა მას პასუხი. დედაბერმა თქვა: ეს ქალი გიყვია, ეს ჩანს იქედან, რომ სახემშევენიერია; ესე იგი, ის ვნებუღია ეშმაკისაგან მტრობით. ვეცდები, რომ შევიწყალო ღვთისათვის; შევიყვან და დავაბამ სახლის კარიბჭის ერთ სენაკში, რომ არ ჩამოვიდეს სატანა რომელიმე მთიდან და არ დაამარცხოს იგი⁴ (დაიმორჩილოს იგი). დაადო მას სამმაგი ჯაჭვი (ბორკილი) და უთხრა: ერთადერთის სახელით⁵, რომელიც ამადლდა ძელზე, დაგადე შენ სამი ჯაჭვი, შეინანე ერთადერთის წინაშე და შეგეწივა იგი. დაატყვევა და დატოვა იგი დედაბერმა ამ სენაკში, წავიდა და უთხრა მონასტრის

I მონასტერი ტაბენესელთა.

2 სიცოცხლის ხანგრძლივობისა და წელთა სიმრავლისაგან¹¹ სიცოცხლის წელთა სიძველისაგან.

3 რა არის, რასაც ელოდები.

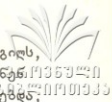
4 დაამარცხოს იგი¹¹ დაიმორჩილოს იგი.

5 ერთადერთის¹¹ იესო ქრისტეს

წინამძღვარს: დედოფალს, ერთ ქალს დაუფლებია სატანა, ადამი-
ანის მტერი, კარებთან ჩაიარა, მიეუსწარი და შენე-
ლით გამოეცა ცე ხელიდან. თუ მიბრძანებ, შემოვიყვანე შენთან
მონასტრის წინამძღვარმა უხრბა: კარგი, შვილო, შემოიყვანე და
დავბანოთ მას ფეხები. ასეთია ღვთის ნება, რომ მოვასვენოთ
დადლილი და დამაშვრალი და მძიმე ტყვილითა და ტვირთით შე-
წუხებულნი. კეთილი საქმეა უცხოთა ფეხის დაბანა: მათი მტერი
იქნება ჩვენი ცოდვების შერბილება. წავიდნენ დები მის მოსაყ-
ვანად. მან კი თავი მოისულელა, არ უნდოდა, რომ წაჰყოლოდა მათ.
ძალით მოათრევდნენ. უნდოდათ, რომ გამოერთმიათ მისთვის სახა-
რება და ვერ შეძლეს, რომ წაერთმიათ ხელიდან. არ მისცა მათ,
არამედ მოისულელა თავი, ვითმდა არ იცოდა, რას ეუბნებოდნენ.
მაშინ უხრბეს ერთმანეთს: რა არის ეს წიგნი, რომელსაც ატარებს
და არ სურს, რომ მოგვეცეს. როცა მოიყვანეს, ეცადნენ, რომ და-
ებანათ მისთვის ფეხი და არ მიიკარა ისინი, თითქოს ისევ გიჟი
იყო, ცდილობდა შეხებოდა მათ ტანსაცმელს¹. ეკითხებოდნენ მას
და არ აძლევდა პასუხს. როცა ნახეს ამ მდგომარეობაში, უხრბეს
მონასტრის წინამძღვარს: დედოფალს! ღვთის გლახა იგი და დაე-
ტოვოთ სატრაპეზოში. მონასტრის წინამძღვარმა უხრბა მათ: რა
თქმა უნდა, ჩემო შვილებო, დაგტოვოთ იქ და იყავით ფრთხილად,
რომ არ ჩამოვიდეს ეშმაკი და ცეცხლით არ დათრგუნოს იგი. ასე
მოათავსეს იგი სატრაპეზოში. იქ ეძინა და ღებოდა, იქ შედი-
ოდა და გადიოდა, ასევე აღაგებდა სატრაპეზოს და ყველას ნაც-
ვლად მსახურობდა. ზოგ დღეს, როგორც ვინმე, რომელსაც მოსცილ-
და სატანა, ზედდა ცოცხს და აცხობდა პურს დებისათვის; დრო და
დრო კი, როგორც ის, რომელიც წააქეზა ეშმაკმა, თელავდა ფეხე-
ბით ცოცხს, თითქოს დაეცა მას სატანა. იკვებებოდა ყოველდღე
დებისაგან და მისი გული მხიარული იყო. ზოგჯერ აიღებდა და
მიჰქონდა წყლის კოკა, გადიოდა და ასმევდა გზაზე უცხო მოგზა-
ურთ. სხვა დროს ამტვრევდა კოკას მონასტრის ეზოს შუაში, რო-
გორც ის, რომელთანაც არის სატანა. სამჯერ წელიწადში, ღვთის-

I ცდილობდა, შეხებოდა მათ ტანსაცმელს და მან მოჰგლიჯა მათ თავსაბურავები თავიდან.

თვის გონების დაკარგვის გამო, რცხდა თავის ხელით იმ ადგილს, სადაც მიდიოდნენ დები მოსაშარდად. როცა შედიოდა, სცემდნენ და როცა გადიოდა, სცემდნენ. ამ დროს ნეტარი თავს აჩვენებდა, როგორც ცნობამიღებული, რომელთანაც არის ეშმაკი. ამიტომაც შეზიზღებული იყო იგი ყველასაგან იქამდე, რომ შეურაცხყოფდნენ მას სადილობისას, რომელიც მის მიერ იყო მომზადებული. ასე სწირავდა იგი მსხვერპლს ქრისტეს, მშვიდად, სიამოვნებით იმყოფებოდა სატრაპეზოში, მუშაობდა მონასტერში ყველას ნაცვლად ისე, რომ იყო როგორც მონასტრის ცოცხი და ღრუბელი და იმეორებდა სახარების სიტყვებს: ვისაც სურს, შექონდეს სიბრძნე უფლისა, იყოს იგი სულელი ღვთის წინაშე. ნეტარს თავზე ეხურა ძონძები მაშინ, როცა ყველა დას, იმასაც, ვინც მოსამსახურე იყო და მასაც, ვინც მონაზონი იყო, კუნკულები ეხურა. იყვნენ ისინი რიცხვით სამასნი და მათგან არც ერთს ენახა ნეტარი ანისიმა, რომ ჭამდა, ან გემოს უსინჯავდა რაიმეს, არც სუფრასთან ჯდებოდა მათთან მის სიციცხლეში, არც პურის ნატეხს ჭამდა, მხოლოდ ნამცეცები, როცა წმენდდნენ მაგიდან, და ქონის ნარეცხი იყო მისი საკვები. საყვედურს არ ამბობდა და არ კიცხავდა არავის და არ წარმოსთქვამდა სიტყვას არავისთან. და ასე მუდამდე უგულვებელყოფილი და შეზიზღებული და გაძევებული იყო. ორმოცი წლის შემდეგ, რაც იყო უდაბნოში, ორმოცი წელი იყო მონასტრის სატრაპეზოში, სულ ოთხმოცი წელი.

როცა ნახა ღმერთმა მისი ღვაწლი, ტვირთი და მოთმინება, გონიერება, ლოცვა და სიმდაბლე, არ ისურვა მისი უგულვებელყოფა, არამედ გამელაგნება და გაცხადება ყველასთვის მისი ღვთიური სიკეთისა ასე: ღუბინას, მონაზონთა წინამძღვარს, რომელიც გამოკეტილი იყო უდაბნოში სენაკში, კაცს წმიდასა და რჩეულს, როცა იჯდა თავის სამყოფოში, ეჩვენა ღვთის ანგელოზი და უთხრა მას: ღუბინა! სიკეთედ იქცა შენი ღვაწლი ანგელოზთა წინაშე, ხარობენ ანგელოზნი შენი სიფხიზლით. ახლა გამოდი შენი სენაკიდან, წადი და იკურთხე ქალისაგან, რომელიც გამოკეტილია დრსედრეს სატრაპეზოში და ორჯერ მეტი იქნება შენი სამსახური ღვთის ნებითა და ქრისტესთვის საზღაურით. გამოვიდა ნეტარი სენაკიდან, წავიდა დათა მონასტერში ანგელოზის ბრძანებისა-

მებრ და თხოვნით მიმართა ეპისკოპოსსა და ზედამხედველს, რომ
ნება დაერთოთ, შესულიყო მონასტერში, რამეთუ არასოდეს შესულ-
ლა იქ კაცი. რადგან მამა იყო მონაზონთა და მათთვის დღევანდელ
ცნობილი მოწესე მისი კეთილი ცხოვრებით, ვერ შეძლეს ეპისკო-
პოსმა და მეურვემ, რომ დაებრკოლებინათ იგი და მონასტერში
არ შეეშვათ. როცა შედიოდა ნეტარი ღვთისმეტყველის მონასტრის კარებ-
ში, უთხრა მას ანგელოზმა: შეხვალ და აი, ყველა და, რომელთაც
ჰხურავს კუნკულები, მას კი, რომელზეც გითხარი, აქვს ძველი
ძონძების გვირგვინი თავზე და შიშველია მთლიანად. მიუახლოვ-
დი და იკურთხე მისგან. ძმები, რომლებმაც ნება მისცეს შესე-
ლისა, წავიდნენ და მივიდნენ მასზე ადრე და უთხრეს მათ:
ესაა მონაზონთა მამა ღვთისმეტყველი, მოვიდა თქვენთან, რათა იკურთ-
ხოს თქვენგან. როცა გაიგონეს დემა, შეშფოთდნენ ყველანი და
ტირილით თქვეს: ვაი, ჩვენი ცოდვები გამოცხადდება ღვთის წი-
ნაშე და მოვიდა მისი მსახური, რათა დაგვწყვიტოს ჩვენ და
მოგვეღიოს ღვთის სამართლიანი განაჩენი. როცა მივიდა ნეტარი
ღვთისმეტყველი მათთან და შევიდა, შეხვდნენ დები მას გალობითა და
ფსალმუნებით. ხოლო ის და არ მოვიდა მასთან შესახვედრად, რად-
გან თქვა გულში: თავს ვაჩვენებ სულელად, დავრჩები სატრაპე-
ზოში და ჩუმად ვიქნები. და თუ არ დავრჩები და მნახავს, გამ-
ჟღავნდება ჩემი საქმე ღვთის მიერ: ვინ ვარ მე და ვისი ასუ-
ლი ვარ. გაიგებენ დები, პატივს მცემენ და დამეღუპება შრომა,
რაც ვიდგაწე ღვთისათვის. დები მიუახლოვდნენ მას (ღვთისმეტყვე-
ლის), მიესალმნენ, იკურთხეს მისგან და, როცა იგი ადგა და მიმოიხე-
და, და, რომელზეც უთხრა ანგელოზმა, ვერ დაინახა, ჰკითხა მონ-
ასტრის წინამძღვარს: ერთი და ვაკლიათ თქვენ და მსურს, რომ
ენახო იგი და ვიკურთხო მისგან. უპასუხა მონასტრის წინამძღ-
ვარმა: არავინ არის, უფალო, გარდა ერთი ქალისა, რომელიც არ
გამოდის სატრაპეზოდან, რადგან ღვთის გლახაა იგი. უთხრა ნე-
ტარმა: გაგზავნე მოსაყვანად. წავიდნენ დები, რომ მოეყვანათ
იგი და მან არ ისურვა, რომ გამოსულიყო. მიათრევდნენ, ურტყამ-
დნენ სახეში და აყრიდნენ ნაცარს თვალებში, სცემდნენ სატრაპე-
ზოს რკინის ჯოხით და ეუბნებოდნენ: დატოვე, გამოდი, ბოროტო
ეშმაკო! აი შენი სატანა, ცნობს ღვთის მსახურს, რომელიც გა-
რეთ ღვას და გიშლის, რომ არ გახვიდე და იკურთხო მისგან,

რომ იგი გაგეცალოს შენ. მოათრიეს და შეიყვანეს და ნახა რა
იგი ნეტარმა, სასწრაფოდ დაგარდა და თაყვანი სცა მას, მორიგე
და კუნკული თავიდან და უთხრა: მაკურთხე მე, დედაო! ესეც და-
გარდა მის ფეხებთან და უთხრა: უფალო, შენ მაკურთხე მე. მაშინ
უთხრეს ღებმა: აღდექ, უფალო, სულელია იგი. ხოლო მან უთხრა
მათ: თქვენ ხართ სულელნი, ეს კი დედა ჩემი და თქვენი და
მარილია იგი სასურველი და საქები. შურით შეგაცდინათ თქვენ
სატანამ. და როცა ეს თქვა, შეინანეს გულწრფელი ტირილით, მო-
იხსნეს სამასი კუნკული თავიდან, გაშალეს ისინი მის წინაშე
და უთხრეს მას: უფალო, სთხოვე მას, ამ წმიდა მხევალს, რომ
გაიაროს მოსასხამებზე, რადგან არ არის ჩვენ შორის ერთიც, რომ
არ შეეცოდოს მის წინაშე. აღიარა თვითეულმა მათგანმა, რასაც
უშავებდნენ. ერთი ამბობდა: მე ვურტამდი, ზოგი ამბობდა: მე
შეურაცხვეყოფდი, სხვა ამბობდა: გავრეცხდი ჯამსა და საჭმლის
ჭურჭელს და ვასხამდი თავზე თოვლიან და ყინვიან დღეში. აღიარ-
ეს და თაყვანი სცეს და დაეცენ წმიდანის ფეხებთან, სცემდნენ
მიწას თავს და ამბობდნენ: შეგვიწყალე ჩვენ, ქრისტეს დედაო,
და სთხოვე ჩვენ ნაცვლად ქოჩილის უფალს, რომ არ დაგეტოვოს
ჩვენ კარებს გარეთ წყვდიაღში. ტიროდნენ მის წინაშე. და გახ-
და მონასტრის ეზო, როგორც მათი თვალებიდან გაღმონადენი ცრემ-
ლებით მორწყული მიწდორი. ნეტარი ღუმდა კარეგნულად და ბრწყინ-
ნავდა შინაგანად, თითქოს არ ესმოდა, რას ეუბნებოდნენ, სანამ
არ მოისმინა ხმა ზეციდან, რომელმაც უთხრა: მიიღე და მივიღებ
თქვენი სინანულის ცრემლებს. და როცა ისმინა ეს ხმა ნეტარმა,
მობრუნდა და ქმნა, რაც თხოვა ნეტარმა ღუბინამ: გამოსახა სიგ-
რძით და სიგანით ჯვარი, თქვა ღუბინამ: ღმერთმა განსაჯოს
თქვენი კრებულის ცოდვა. უხსნიდა მათ სამი საათიდან ცხრა სა-
ათამდე მათი ცხოვრების საზღაურის შესახებ. ადგა და დატოვა
ისინი. მიაცილეს იგი მონასტრის კარებამდე და, როცა მიაღწია
კარებს, უთხრეს მას: უფალო, აი ასოცი წელია აშენებულია ეს
მონასტერი და არაა ვინმე, რომელსაც ეხილოს ეს კარები მის
შემდეგ, რაც შემოვიდა აქ, გარდა ამ დედაბერისა, რომელიც იც-
ავს მას ასოცი წელია. ამ კარებიდან მივიღეთ შენ და ამ კარ-
ებიდან გაცილებთ. იარე მშვიდობით შენი სამყოფელისკენ და ილოცე
ჩვენთვის შენს მონასტერში შენი უფლის წინაშე.

დალოცა ისინი, დატოვა და წავიდა თავის სამყოფ სენაკში
უდაბნოს კლდეში.

მაშინ შეიკრიბნენ ყველანი, მობრუნდნენ და წაიყვანეს
წმინდა ანისიმა ხელში აყვანილი მონასტრის გარე ეზოდან სა-
ლოცავ სახლამდე, სადაც ეწეოდნენ ღვთის მსახურებას. ადიდებ-
დნენ და აქებდნენ მას, როგორც სათაყვანოსა და ნეტარს.

იყო მონასტერში ათი ღღის განმავლობაში და არ ტოვებდნენ
მას, კრეფდნენ მისი ფეხის მტვერს მალამოსათვის და იცხებდ-
ნენ მას სხეულზე. დარდობდა გულში, რომ პატივსაცემდნენ მას
და ათი ღღის შემდეგ, როცა ნახა გამრავლება პატივისცემისა
და, როცა შეამჩნია, რომ არ იყო კარების მცველი, გავიდა და
გაიპარა. საით წავიდა და სად განისვენა არავინ იცის ადამი-
ანთაგანმა.

არაბული სინური რედაქცია (S)
და მისი ქართული თარგმანი

ტ ე ქ ს ტ ი ს ა თ ე ი ს

სინური რედაქცია (S) წარმოდგენილია sin 542 ხელნაწერის ტექსტით. ტექსტის გამოცემის დროს უცვლელად დაცემულა ის თავისებურება, რაც დამახასიათებელია ამ ხელნაწერისათვის და, საერთოდ, ქრისტიანული არაბული ხელნაწერებისათვის, სახელდობრ:

1. თჱ შარბუტას ორი წერტილი არა აქვს.
2. ჰამზა არც ერთ პოზიციაში არ აღინიშნება. წარმოდგენილია მხოლოდ საყრდენი (ალიფი, ვავი, იოტა).
3. **ح** ნაწილაკი ყოველთვის იწერება ალიფით (**ه**)
4. სახელები მრავლობით რიცხვში, ნაცვლად მოსალოდნელი სახელობითი ბრუნვისა, ირიბ ბრუნვაშია.
5. განუსაზღვრელი სახელები ირიბ ბრუნვაში არ ირთავენ ალიფს.

თუ მომდევნო სიტყვა იწყება ალიფით, წინამდებელ სიტყვაში მოსალოდნელი დაცვის ალიფი წარმოდგენილი არ არის. რადგან ეს უკანასკნელი თავისებურება სისტემატიურ ხასიათს არ ატარებს ჩვენი ხელნაწერის ფარგლებშიც კი, ამიტომ მხოლოდ აქ ვუშვებთ გამონაკლისს და ყველა საჭირო შემთხვევაში გამოცემულ ტექსტში შევგვაქვს დაცვის ალიფი.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

هذه قصة انيسه القديسه الخيره

كان بصر مره يقال لها انيسه وكان لها خمسة عشر
 مدينه باقاليما ورثتهم من والدها . لانهم كانوا طوك البلد
 وكانت هذه الجاربه وحيدتها فعيوا لها في حياتها تاج
 من ذهب وقالوا لها يكون هذا التاج لك ليا ينقطع اسم
 الطك منا ولكن الذي يتزوجك يكون ملك من بعدنا
 كان قصرهم معشا با ٠٠٠ والعاج والنحاس وكانت جدرانها
 صوره بالتمثيل / ٠٠٠ / النخل وانواع الصور .
 فاما الجاربه فكانت مدمنه على قراءه كتب الله من ثلثه
 ساطت من النهار الى تسعه ساطت طول ايامها وكنت هذه
 الجاربه مزينه بانواع الجطل افضل من بنات العالم . وفي يوم
 من ذلك وهي جالسه تقرا في بعض الكتب خطر على بالها
 مع بكاء حار فكرت وقالت ان كان لله هوا ان يموت ولدك قبل
 ان يزوجاني ولا اتع في هذا العالم الفان لاني اطلب الخلاص
 فلم يكن الايام تلابل كما احب الله حثا توفيا والدلها في
 وقت واحد وان الطوبانيه جنزتها وهي لابسه بياض وبعد
 ما تبرتها لبست التاج وصارت الى الكنيسه فصلت ثما
 انصرفت الى قصرها بفرح . فكانوا الناس باهتين منها وبهتوا
 بها قائلين ما كان ينبغي لجاربه بكر من بنات الطك ان
 تظهر حسنها والقديسه فط كانت تعد كلامهم .
 وبعد ايام كثيره جلست تقرا في الانجيل از وافت
 الموضوع الذي قال ربنا لذلك الغنى اذهب وبيع كل ما تملك
 وادعه الى مساكين ليكون لك كنز في السما وان انيسه
 الطوبانيه تتعدت وبكت وقالت ولى انى من صباى اقرا في

ما تطك لليتاما والارامل والى الحاجتهم واعتقت صيدها
واماها وخرجت فقامت على باب قصرها فنزعت ثيابها والزناير
الذهب الذى كان عليها وقلعت تاج الطك الذى كان
على راسها ورمت بذلك كله وصارت الى باب القصر وقالت
اخلف الغنم مع الخطيه ويكون معى المسيح وحده .
فخرجت الطوبانيه ولم يلحقها شى البته من ذخايرها
غير الانجيل فقط . وبقيت عربانه والانجيل على صدرها .
وانها صارت الى مزبله فلقطت عنها خرق باليه وهم سترت
عورتها وقالت ليس ينبغي لى ان اكون فى موضع اعرف فيه
ليلا يمدحونى الناس ويقولوا هذه الذى اعقت العيب والاما
وفرقت الاموال فاهل حب المسيح بحب ليس بهاتى ولكن
اصير الى بلد لا اعرف فيه واكون غريبه ومما ط قلت لى
كنت موسره لا يصدقنى انسان ولكن اتجانن واحقق ليلا
ينجلونى الناس فاهلك بكرمتهم واصبر على الهزوا والضرب
ولا اترافع لافى الخلا ولا فى الملا ولكن بمعرفه اكون
فيما انا فيه .

عند ذلك خرجت الطوبانيه الى البريه سيره عده فراسخ
عده فلما اصابها حر الشمس تغير حسنها لانها كانت مثل
الزهر فلما لحقها السموم شوه به . كانت تمشى فى البريه
و دم قدسيها يسيل من خشونه النبات . وكانت تقرا فى
الانجيل وكانوا الحيوان يلبثوا الها مع دبابات الارض وطيور
السطا وكانوا يقيموا عندها يسمعون قراتها من ثلثه ساطات
الى تسعه ساطات . فاذا ما غلفت الانجيل ضمته الى صدرها

حَسْبُكَ فِي بَطْرَفَا الْحَيَاةِ فِي تَسْعَةِ سَاعَاتٍ بِلْتَمَسُونَ لَهُمْ مَعَا
 مَعَاشٍ وَلَمْ يَكُونُوا يَتَّبَعُونَهَا كَثِيرًا وَلَكِنْ قَدَارَ تَسْعَةِ خَطَا
 وَكَانُوا يَوَافُوا مَعَاشَهُمْ مَعِيَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْكُلِّ وَمَا كَانُوا
 يَفَارِقُونَهَا . وَكَانَتْ الْقَدِيمَةُ تَتَغَدَّى بِقَلْبِ النَّخْلِ وَتَشْرَبُ مِنْ
 مَا الْبَقَاعُ حَتَّى صَارَ لَوْنُهَا أَسْوَدَ .

فَقَامَتْ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ أَرْبَعِينَ سَنَةً فَلَمَّا تَمَّتْ فِي الْبَرِيَّةِ
 أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَتْ وَيْلَى أَنَا الْخَاطِئَةُ كَيْفَ أَنِي هَاهُنَا هَادِيَةٌ
 مَنِيحَةٌ مَنَعْتَهُ أَكَلَهُ شَارِبُهُ كَمَثَلِ حَمَارِ الْوَحْشِ الَّذِي يَدُوسُ
 الْعُشْبَ وَلَا يَشْبَعُ وَلَا يَسْبَعُ عَلَيْهِ رَقِيبٌ كَذَلِكَ وَأَنَا لَيْسَ أَحَدٌ يَقَاوِمُنِي
 يَقَاوِمُنِي وَلَا يَكْلِمُنِي وَلَا يَحْزِنُنِي فَيَكُونُ لِي أَجْرٌ . فَإِنْ كُنْتُ
 أَنَا أَنَا مَحْفُوظَةٌ عِنْدَمَا لَا أَرَا رَجُلًا فَإِنَّ رَجُلًا لِي مِنَ اللَّهِ .
 وَلَكِنْ يَنْبَغِي لِي أَنْ أَذْهَبَ وَأَسْكُنَ دَهْرَ هَادِيَةٍ وَ أَهْتَمُّ
 بِتَقْوَى وَأَكُونُ أَمَةً لِأَصْحَابِي وَأَغْسِلُ أَرْجُلَهُمْ وَأَبِيحُ التَّمَسُّنَ
 وَالنَّصِيحِينَ وَقَوْمَ عَلَى الْغُرْبَاءِ وَأَصْبِرُ لِلْهَوَانِ مِنْ كِبِيرَتِهِمْ
 وَصَفِيرَتِهِمْ وَاحْتِمَلَ الْعَارَ وَالْفَقْرَ مِنْجَلِ الْمَسِيحِ لِيَكُونَ لِي أَجْرٌ
 قَدَامَهُ وَإِنْ صَعْتُ لَا يَعْلَمُوا وَيَكُونُوا يَقْرَعُونِي بِالرَّفِيقَةِ وَكَذَلِكَ
 يَحِبُّ الشَّرَابَ وَأَخْدَمَ وَيُظَنُّونِي بِطَالِهِ وَأَسْهَرَ وَيَدْعُونِي تَائِبَةً
 أَنْ لَمْ أَجُوزْ فِي هَذِهِ الشَّدَائِدِ كُلِّهَا فَلَيْسَ لِي قَدَامَ اللَّهِ ثَوَابٌ
 عِنْدَ ذَلِكَ صَارَتِ الطَّوْبَانِيَّةُ إِلَى دَهْرٍ يُقَالُ لَهُ دَهْرُ الصَّفُوفِ
 وَكَانَ فِيهِ ثَلَاثَةٌ رَاهِبَةٌ قَرَعَتْ الْبَابَ فَكَلِمَتُهَا عَجُوزٌ كَانَتْ
 بِرَاهِبَةٍ لَهَا هَذَا صَارَتْ عَلَى الْبَابِ مَابَهُ وَعَشْرِينَ سَنَةً قَدْ نَحْنَتْ
 مِنْ طَوْلِ الزَّمَانِ وَكَثُرَتْ السِّنِينَ قَالَتْ لَهَا الْعَجُوزُ لِمَا لَكَ
 تَقْرَعِي عَلَى الْبَابِ يَا بِنْتِي لِمَ لَعَلَّكَ مَحْتَاجَةٌ نَوَاسِيكَ أَمْ أَنْتِ عَلَيْهِ
 فَاصِلٌ لَكَ شَيْءٌ فَمَكَّمْتُ تَسَابُلَهَا أَسْبَحَهُ أَهَامٌ فَلَمْ تَرُدَّ عَلَيْهِا جَوَابًا
 كَلِمَةً وَاحِدَةً قَالَتْ الْعَجُوزُ أَخَافُ أَنْ تَكُونَ هَذِهِ الْجَارِيَّةُ مَجْنُونَةٌ

وحسن وجهها بشهد طى ضاره وبخبال الشيطان لها ولكن
 أرجلها منجل الله وادخلها فأربطها فى بعض هذه الميوت
 الذى طى الباب لىلا يطيرها الشيطان فى هذه الجبال فأدخلتها
 فى بيت وقيدتها بثكته قيود وقالت لها باسم الوحيد الذى ارتفع
 طى العمود قد قيدتك بثكته قيوده وقوه الواحد تعينك وزهبت
 فأطمت ريسه الدبر قابله باسيده فدىن جاره قد تغلب طيها
 الشيطان جازت طى الباب وأنى خرجت مع قوه صلواتك وجذبته
 من بدن العدوفا تمربنى ادخلها فقالت لها ريسه الدبر نعم
 ادخلها بابتنى واغسلوا ارجليها كذلك بحب الله نياح الثقيلين
 الأوساق . كذلك انتم فاغسلوا أرجل الغربا لىلا يصبر فبارهم طيها
 مثل صدا الخطايا . فذهبوا الخوات ايها فجعلت نفسها مجنونه
 ولم تعوا دخول موضع اخر فادخلوها بشده وارادوا اخذ الانجيل
 منها فمقدروا طى ذلك لانها تجننت طيهم كانها ما تعرف ايش
 يقال لها فقال بعضهم لبعض ترا ايش فى هذا الصحف الذى لا
 تسلمه الى احد . اردوا اغسل رجليها وهى حاطته فلم تتركن
 وكانت تتعلق بشياهم وكانوا يسلوها ولا ترد طيهم فلما نظروها
 بهذا وشبهه قالوا لريسه الدبر بامه هذه الجاره تابعه
 ولكن نجعلها فى بيت الخدمه ويفعلوا ذلك وفيه كانت تكلم
 وتدخل وتخرج وكانت تخدم خدامتهم كهم وكانت تعجن
 و تخبز للخوات كانها قد صحت من جنها وربط اخذت المعجين
 فتدوسه بهرجليها كانها معتره وكانوا يضرنوها ويجرروها وكانت
 فرحه القلب بذلك وكانت ربط حطت جره الط وتخرج تستقى
 للغربا فى الطريق وفى الاحيان كانت تكسر الجره فى الدبر مث
 مثل من قد طوده الشيطان وثلثه مرات فى الدبر كانت تكس
 كف الدبر منجل الله بفرح وقلب نقى . وكانوا يضرهوا اذا

ادخلوا وبصروها اذا خرجوا وبمعروها . فمكثت على الحالة
اربعين سنة في بيت الخدمة واربعين سنة اقامت في البرية
تمام ثمانين سنة .

ذوباناريس المجاهد الذي كان محبوس في كرخ سنين
عده تراها له ملك الله قايلا باذوباناريس قد حسنت
خدمتك لللايكه وفرحت الربسا بسحرك وصلواتك من الا
اخرج من حبسك واذهب تبارك من مره تتجانن وهى في
اسكندريه المعروف بدير البنطيين . اذهب فانك
تجد مره على راسها التاج . تلك افضل منك لانك هاهنا
وحبك بالقرقرن العظيم وليس لك مع انسان مثل وتلك مع
جماه كثيره تصارع ولم تدع قلبها قط يفارق الله وكل من
معها يزدروا بها واما انت فجالس هاهنا وقلبك يدور في
العالم . وانه قام وذهب الى البنطيين قبلوه بافضل
القدس كساير القديسين وطلب الى ريسهم ان يبدلوه على
دير النسا الرهبانيات كمثل القديس الذي قد تمتق في
الرهبانيه وعبادتها . فلما ادخلوه الدير صلا وامر ان
ياتوه باجمعهم فصاروا اليه واحده واحده فلما نظر اليهم
كهم لم يرا تلك التى وصفت له فقال لهم تعالوا باجمعكم
فقالوا له هو ذا نحن كلنا فقال القديس لهن قد ترايت
لى واحده التى اورانى اياها اللاك فقالوا له هاهنا واحده
حقا فى الطبخ فقال لهم القديس اتوا بها لانظر اليها
فذهبوا ودعوا فلم تحقهم واطنوا فيما احسب ارحى العا
فاخرجوها وجروها حثا صاروا بها اليه فلما اراها ذوباناريس
القديس وكان عظيم الذكر وتلك الخرقه على راسها حر ساجد

طوبى رجلها وقال لها صلى على بامته فلما رات ذلك سجدت
وهي ايضا طى رجله وقالت له انت صلى على باب و سيد
قالوا له الرهبانيات اياك باهونا تلقا قيسا لانها معتوه فقال
لجباطهم انتم الحق فاما هذه فانها اخير منى ومنكم وانا
اطلب من الله ان اكون مثلها يوم القيامه . فلما سمعن هذا
القول حروا ساجدات باكميات يعترفوا له كيف كانوا يسخروا بها
وبضربوها واحده كانت تقول انا لطمتها اخى كانت تقول انا
كنت اترعها اخرى تقول انا غسلت القصعه وسكبته على راسها
اخرى تقول انا ضربتها اخرى تقول انا ربطا صنعت فى منفرها
خردل . وكلهم اعترفوا بها قد اسوا اليها قبل منهم القديس
اعترافهم بذنوبهم و صلا طيهم معا وقرآها وتبارك منها ثم
انصرف .

بعد ذلك اخذوا بكرموها وبمظموها فلم تحتل ذلك ولم
تصبر لم يجلوها وبمعدرون منها ولكنها خرجت سرا من الدير .
وبعد خروجها من الدير ظهر ذلك طى بدى قيس كنيسه
الله بالاسكندريه قال هذا القيس تفكرت فى بعض الايام ان
اصعد الى دير انا رهنون فاقيم هناك صيفه واحده ففعلت
ذلك وفى بعض الايام وانا هناك بعد فراغه من صلا والغداء
اخذت صحف وخرجت اقرا فيه خارج الدير الى وقت ثلثه
ساعات وفيما انا جالس اقرا اذ انا بهرجل مومن قد اتا فظاطا
راسه وسجد قدامى ودخل بصلى فى الكنيسه فعلمت انه
رجل نوا معرفه عندما رايت شكله ولباسه فوقفت له حثا
خرج من الكنيسه فسلمت عليه فقال لى اقبل السلم من
مطربليط البلد ومن جعاه بنى كنيستنا الطاهره فقلت له
وانت يا بنياه فاقبل سلم راس الدير و جميع الاخوه الذين

فذهبت الى راس الدبر فاخبرته فخرج اليه مع
جميع الاخوة فلم بعضهم طي بعض ودخلنا الى الكنيسة
وجلسنا جميع سكونا فابتدا الرجل قايلا ما احسن مساكنك بالله
القوات تاقت نفسى الى دور الرب تياقا حق يقين انكم انتم
هم الذين تسكنون ديار الرب وتخدموه بقلوب نقيه ومنجل
ذلك طوباكم الى الابد فى العالمين جميعا فقال له راس
الدبر طوبا الذين يعطون هوا الله ويحفظون وصاياه فاما نحن
فناس خطاه وما نستاهل ما قلت يا محب المسيح ومثل هذا
الكلام تكلم هو والاخوه وبعد ذلك حركته نعمه الله فجعل
بخبر بظهور اناس سياحين قد يسير قال سمعت فى مدينة
الاسكندرية قصة كانت فى ايامنا ولى عهدنا ارهد اخبركم
بها لتسبحون المسيح معظم كنيسة ومبيده . قال انا اقامت
سنتين كثيره احمل كتب الفرس الى الروم وكتب الروم الى الفرس
ولذلك اتخذت اصداقا عد فى الاسكندرية وخاصة شيخ
واحد مبارك مزين بجميع الاعمال الصالحه وهو كان قيم
كنيسة الاسكندرية وفى بعض الايام كنت انا وهو زاهيين
فى حاجه فابتدا يقول لى ارهد اخبرك بشى نقلت له قول
بانباء ما شيت وفيما نحن نمشى اخذت احده اخبر اناس
سواح مباركين كانوا فى بلدنا وكنت انا ارجو ان اسمع منه
قصص القديسين الذين كانوا فى بلده نقلت له بانباء قول
انت فتهد وبكا بكا حار وقال يا بنى ما ذا اقول لك كنز
واحد روحانى كان لى وبغير صبر اهلكته فلما سمعت هذه
كلمه صرخت ان اعرف وما هو الكنز الذى اهلك فابتدا يقول
لى مع بكا كثير قال منذ اثنا عشر سنه وانا اقيم فى الكنيسة

35920
802 011033

مطلقا انا اليوم . صباح يوم الاحد بعد فراغ القنون فذهب
 كل انسان الى منزله وبقيت انا والخادم لانا فاطقنا ابواب
 الكنيسة الخارجه والداخله وتحرزنا وذلك للذي كان فيه
 من الاثامه الفاخره وتطبيق المتاع الشريف لكرامه العيد
 القدس فقلت لذلك الاخ يابني تعال نساوي الرجل ونستريح
 قليلا وفيما نحن في ذلك لم نعمل بعد شيا شمت رايحه
 بخور طيب ط لم يشم انسان مثله قطه فظننت ان النار وقع
 في بيت البخور وفيما انا مفكر اذا انا بصوت يهتف قابلا باخي
 لا تجزع انا انسان مثلك وهذه الراهبه فهي رايحه سماويه
 فدنوت وفتحت الكوه لانظر ط السيل فرايت ضوا بفوق ضوا
 الشمس ورجل شيخ ساجد يهلى وبمسط يدها الى السما
 وبعد قليل صار منظره شبه لهيب النار ولونه مثل لآك
 الله وكان طيبه منظر هابل فوق طى الرب فلما اراني قد
 فرغت قام من صلاته فسلم طى وقال لى انا انسان فلا تخاف
 قدس اطلب منك فتقدمت وانا افزع من عوب فاعطيت القربان
 وفيما انا في ذلك اخذت شى لادفعه اليه بعد القربان
 فسبقنى وخرج الى الدار فلحقته وطلبت اليه وقلت له
 ياسيدى اغفر لى وخذ هولا القربانتين معك فقال لى قد
 اخذت حاجتى فان اردت ان اخذ منك بركه فاعطينى صاين
 من سمند وربع واحد شراب لانى محتاج اليه قلت له نعم
 ياسيدى انا اعطيك فذهبت الى الفرنس وجيته بحاجة فلما
 اخذها قال لى اغفر لى باخى وخذها معك حقا نخرج من
 باب المدينة فقلت له نعم وان اجييت فانا اصير معك الى

وقلت لما ذا تريد هذا فقال لي يا بني ان لي
ان لي ناس سواح في البريه وانا اخادهم اصنع لهم قربان من
من سنه الى سنه في هذا العيد القدس الذي هو قيامه
سيدنا يسوع المسيح ققلت له وكم عددهم فقال اربعه مائه

نفس ققلت له وكم بعدهم من هاهنا فقال اربعه مائه فرسنا
ققلت له يا بناء فاليوم حد القيامه فمما تبلغهم على هذا البعد
فقال لي يا حبيبي اما قرأت الذي قال الطك للقدسيه طارترهم
انه لا يعوز الله شيا فلما بلغنا الباب الخارج قال الشيخ اعطيني
يا بني الذي معك وارجع بسلم فسلمت عليه ورجعت الى الكنيسه
وانا متعجب مما سمعت منه واخذت اصلى وارجوا ان عشت
الى سنه اخري ورايت الشيخ تباركت منه فلما تمت تلك السنه

قدم الى يوم السبت الكبير ذلك الشيخ المبارك ففرحت به جدا
عند ما رايتيه وسبحت الله فلما سلم بعضنا على بعض قال لي
تعطيني مطلقا دفعتني الى عام اول ققلت له نعم يا بناء وانا
فرح مسرور وزهبت وجيتي مثل العاده وحطقت معه وخرجت
الى خارج وقبل ما يبلغ باب المدينه طلبت اليه وقلت له يا بناء
ان رايت ان تتفضل على وتاخذني معك الى الابهاث القدسين .
حتا اتبارك منهم . اجاب الشيخ وقال لي وهو فرح يا بني ان اطعنتي
اطعنتي فالحوش احسن بك واخير لك فان لم يكن بذلك من ذلك
فانا ان احب الله اتى بك في العام الاتي واشير عليك بالذي به
ينبغي لك ان تفعله فلما كان في السنه الاثنيه جاني الشيخ الطويان
الطويان ققلت له يا سيدي امش يا مرنى به قدسك فيما اوعدتني
عام اول فقال لي لا بد لك مما تذهب ققلت له نعم يا سيدي

قَالَ اسْمِعْ مِنِّي يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ لَيْسَ أَخَذَكَ هَذِهِ سَنَةٌ وَلَكِنْ أَنْ
سَبَّحْتَ إِلَيَّ قَابِلًا فَنَا أَحْبَبْنَاكَ وَأَخَذْنَاكَ مَعَنَا وَلَيْسَ أَحْبَبْنَاكَ يَوْمَ
السَّبْتِ وَلَكِنْ يَوْمَ الْخَمِيسِ الْكَبِيرِ فَكُنْ عَلَيَّ عَدُوًّا نِصْفَ النَّهَارِ
عَلَيَّ مِثْلَ هَذَا فَارْتَفَعْنَا وَزَهَبْنَا إِلَى الْبَرِيَّةِ وَرَجَعْنَا أَنَا
إِلَى الْكَيْسَةِ وَمَنْ فَرِحَ قَلْبِي كُنْتُ حَرِيصًا أَنْ تَتِمَّ السَّنَةُ لِيَتَى
ذَلِكَ الْقَدِيسِ وَيَأْخُذَنِي مَعَهُ كَمَا أَوْعَدَنِي فَلَمَّا تَمَّتِ السَّنَةُ
بِحَبِّ سَيِّدِنَا وَكَانَ الْخَمِيسَ الْكَبِيرَ أَصْلَحْتُ الَّذِي أَرَدْتُ
وَهَيَّيْتُ نَفْسِي وَأَتَمْتُ أَمْرًا الشَّيْخِ لِيَأْتِيَ كَمَا أَوْعَدَنِي فَلَمَّا
كَانَ نِصْفَ النَّهَارِ إِذَا أَنَا بِالشَّيْخِ الْمُبَارَكِ قَدْ أَقْبَلَ فَفَرِحْتُ بِهِ
فَرِحَ عَظِيمًا وَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ وَقَبَّلْتُ سَلَامَهُ وَقُلْتُ لَهُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
مَعَكَ كَمَا أَوْعَدَنِي إِلَى الْإِبْهَاتِ الْقَدِيسِينَ لِاتِّبَارِكُ مِنْهُمْ فَقَالَ
تَعَالَى بِسَلَامٍ شَدِيدٍ عَلَيَّ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ نَعْمًا وَأَخَذْتُ الْحَاجَةَ وَكَذَلِكَ
أَخَذْنَا نَسِيرًا فِي الطَّرِيقِ وَكُنْتُ أَنْظُرُ إِلَى الطَّرِيقِ طَلْقَانًا مِثْلَ
رِيحِ الْمَرْكَبِ السَّارِ الْعَنِي فَلَمَّا سَرْنَا مَقْدَارَ مِيلٍ وَاحِدٍ قَالَ
لِي الشَّيْخُ طَعْمَتْ أَنَا قَدْ بَلَّغْنَا عَمْرُنَا فَقُلْتُ لَهُ سُبْحَانَ اللَّهِ
هَذَا الْبُحْدُ كُلُّهُ قَطَعْنَا سَرِيعًا قَالَ الشَّيْخُ أَلَمْ أَقُولْ لَكَ أَنَّهُ
لَيْسَ يَعْزُزُ اللَّهُ شَيْئًا فَقُلْتُ لَهُ فَمَا أَفْعَلُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ فَقَالَ اجْلِسْ
إِلَى جَانِبِ هَذِهِ الصَّخْرَةِ الَّتِي عِنْدَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَصْمِتْ وَارْتَفَعْنَا
لَيْلًا يَبْرَأُ أَحَدٌ فَانْصَرَفْنَا فَتَطَّاعَ وَلَا يَبْرَأُ أَحَدٌ مِنْهُمْ إِنْسَانٌ لِأَنَّ
الْإِبْهَاتِ كُلَّهُمْ بَاتُونَ وَاحِدًا وَاحِدًا فَذَا التَّمَاوَا جَمِيعًا دَخَلُوا إِلَى
الْهَيْكَلِ بِالصَّلَاةِ وَحِينَئِذٍ دَخَلَ أَنْتَ خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْعُرُونَ بِكَ
وَقَفَّ حَتَّى آتَيْتَكَ وَالَّذِي تَسْمَعُ وَتَبْصُرُ أَخْفِظْهُ فِي قَلْبِكَ فَفَعَلْتُ
كَمَا أَمَرَنِي فَلَمَّا جَازَ وَقْتُ تَسْمَعِهِ سَاعَاتٍ بَدَا الْإِبْهَاتِ بَاتُونَ
وَاحِدًا وَاحِدًا كَمَا قَالَ لِي وَرَأَيْتُ عَلَيَّ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ مِثْلَ
الْبَهَائِ الَّذِي رَأَيْتُ عَلَى الشَّيْخِ الَّذِي أَرَانِي فِي الْبَدَنِ وَرَأَيْتُهُمْ

كلم ناس بالحقيقه الا انهم قد اماتوا نفعهم في العالم
 والحيثما نزل الله وكذلك كانوا ليس يرا لهم شي الا الجلد
 والعروق على عظامهم وكانت مناظرهم مثل الظل وثيابهم قد
 بليت وكلما قدم واحد منهم كان يسلم على اخيه و يجلس
 صامتا فلما اجتمعوا كلمهم رايت انسان شيخ كبير عتيق ومن
 كثره سنه كان منحى حيا كان راسه قد بلغ ركبتيه وكان
 جسده بضي ضوا يفوق الشمس والراحه الطيبه الذي كان
 يشتم منه كانت تعلوا كل بخور في العالم مرتفع ورايت في
 تلك البريه نور مشرق وفرح للقلب فقلت حق بقينا ليس هولا
 ناس ولكن ملايكه ورايت ذلك الشيخ الذي كان يستند على
 عصاتين واثنين من الاخوه بمسكوه الواحد عن يمينه والاخر
 عن يساره .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

كتب الله وحسنه واحده تجاه الله ان تدام الناس لم
اعمل عند ذلك جمعت الحكمة و المشايخ

.....

.....

.....

.....

..... طاهر

..... على يدى

..... فهرست

..... ولها زمان

..... الاطهار ليتعززون

..... مقام انطونيوس القديس

..... بعضها بعض وليس فيهم من

..... واحده فى السنه وفى هلا الثلثه

..... يجتمعون ويرون بعضهم بعض وليس

..... السبت فقط واذا هاج على احد شى فى

..... وقتها به يصير الى تلك القديسه فتصلى عليه

.....

و صدقني .....
 ياتي .....
 اهم فنخير .....
 ان حياتهم .....
 يجتمعون بعض .....
 الكلام تركني وذهب الى .....
 صبح اتاني فقال لي تحب ان تصرف .....
 له نعم باسيدي فقال لي قم اذهب .....
 واحد وسلمت طيه ورجعت الى .....
 قلت طي سيدي المسيح و صلوات الابا .....
 بلغني الى مرضى بقير تعب كما اجيت .....
 .....

ذلك و.....
 السنه .....
 فاتبارك منه .....

وذكرت قوله .....
 لذلك اشتد عني و .....
 لم اصبر معه فقلت له .....
 قبلنا ولكن صدق انه كما .....
 ان تظهر طي بديك اخبر هولاء القديسين .....
 بدرس عن القيم والعموم الذي اخبره عنهم .....
 يكون طينا مع صلوات نظر اباهم من الابا وطي جميع .....
 كنيسه الله ..... من الان والى الداهرين امين .
 قصه انسيه .

მოთხრობა წმინდა ანისიასი

იყო ეგვიპტეში ერთი ქალი, რომელსაც ერქვა ანისიმა და ჰქონდა მას თხუთმეტი ქალაქი თავისი სანახებიითურთ, რომლებიც დარჩა მას მემკვიდრეობით მშობლებისაგან. რადგან ისინი იყვნენ მეფენი ამ ქვეყნისა და ჰყავდათ მათ მხოლოდ ეს ქალიშვილი, გაუკეთეს მას გვირგვინი ოქროსი თავიანთ სიციხეებშივე და უთხრეს: შენი იყოს ეს გვირგვინი, რომ არ შეწყდეს ჩვენი სამეფო გვარი, არამედ ვინც იქორწინებს შენზე, იყოს მეფე ჩვენს შემდეგ. იყო მათი სასახლე მოკაზმული . . . . .ით, სპილოს ძეგლითა და სპილენძით. მისი კედლები მოხატული იყო ფინიკით და ნაირფერი სურათებით. ქალს ჩვეულებად ჰქონდა საღვთო წიგნთა კითხვა დღის სამი საათიდან ცხრა საათამდე მისი სიციხეების განმავლობაში^I. იყო ეს ქალი შემკული მრავალგვარი სიკეთით და იყო უკეთესი ამ ქვეყნის ყველა ასულზე. ერთ დღეს იგი იჯდა და კითხულობდა წიგნს, რომ მოუვიდა თავში აზრი და მხურვალე ტირილთან ერთად თქვა: თუ ინებებს ღმერთი და გარდაიცვლება ჩემი მშობლები მანამ, სანამ მე გამათხოვებენ, არ დავრჩები ამ სააქაო ქვეყანაში, იქნებ ვიპოვო ხსნა (სულისა).

არ გასულა რამდენიმე დღე, რომ ისურვა ღმერთმა და გარდაიცვალნენ მისი მშობლები ერთდროულად. ნეტარმა დაასაფლავა ისინი და თვით იყო თერთად შემოსილი. შემდეგ, როცა დამარხა ისინი, დაიდგა გვირგვინი, გაემართა ეკლესიისკენ და ილოცა. შემდეგ გამობრუნდა სასახლეში სიხარულით. ხალხი განცვიფრებული იყო, კიცხავდნენ მას და ამბობდნენ: არ შეუძეროდა სამეფო გვარის ქალწულ ქალს, რომ გამოაჩინა თავისი სიღამაზე, წმინდანმა კი არად ჩააგლო მათი ლაპარაკი.

მრავალი დღის შემდეგ იგი იჯდა და კითხულობდა სახარებას და წააწყდა იმ ადგილს, სადაც უფალი ჩვენი ეუბნება მიდიდარს: წადი და გაყიდე ყველაფერი, რასაც ფლობ, დაურიგე გლახაკთ,

I სიგარძე მისი დღეებისა.

რათა გქონდეს ზეცაში საუნჯე. ნეტარმა ანისიმამ ამოიხრა, ატირდა და თქვა: ვაიმე, რომ მე ბავშვობიდან ვკითხულობ საღმრთო წიგნებს და ერთი კეთილი საქმე ღვთისათვის, ან ადამიანი თა წინაშე არ გამოიკეთებია. ამ სიტყვებთან ერთად შეკრიბა ბრძენნი და უხუცესნი და ყველაფერი, რასაც ფლობდა, უანდერძა ობლებსა და ქვრივებს მათი საჭიროებისათვის, გაათავისუფლა თავისი მონები და მხევლები, გამოვიდა და დადგა თავისი სასახლის კარებთან, გაიხადა სამოსელი, მოიხსნა ოქროს ქამარი, რომელიც მასზე იყო, მოიხადა მეფის გვირგვინი, რომელიც თავზე ედგა, დაყარა ეს ყველაფერი, გაემართა სასახლის კარებისაკენ და თქვა: ვტოვებ სიმდიდრეს ცოდვებთან ერთად და ჩემთან იყოს მხოლოდ ქრისტე. გამოვიდა ნეტარი და თავისი საუნჯიდან არაფერი წაიღო, ერთი სახარების გარდა. დაჩრა შიშველი და სახარება [ჰქონდა] მკერდზე. იგი გაემართა სანაგვისაკენ, ამოარჩია იქედან ძველი ძონძები, იმით დაიფარა თავისი სიშიშველე და თქვა: არ შემეფრის, რომ ვიყო იმ ადგილს, სადაც მიცნობენ, რათა არ მაქოს მე ხალხმა. იტყვიან: ეს არის, ვინც გაათავისუფლა მონები და მხევლები და დაარჩია ქონება და გამეცვლება ქრისტეს სიყვარული იმ სიყვარულში, რომელიც საუკუნო არაა. არამედ წავალ ისეთ ქვეყანაში, სადაც არ მიცნობენ, ვიქნები უხეოდ და მე თუ არ ვიტყვი, რომ ვიყავი მდიდარი, არავინ გაიგებს სიმართლეს. პირიქით, მოვისულელებ თავს და მოვიგითიანებ, რომ არ მადიდოს ხალხმა და მათი პატივისაგან არ დავიღუპო; მოვითმენ შეურაცხყოფასა და დაცინვას, სიტყვას არ ვიტყვი არც მართოდ და არც ხალხში, და განზრახ დავჩრები იმ მდგომარეობაში, რომელშიც აღმოვჩნდები. ამ სიტყვებთან ერთად გამოვიდა ნეტარი უდაბნოში, გაიარა მრავალი ფარსახი და როცა მოეწია მას მზის მზურვალეობა, შეიკვალა მისი სიღამაზე, რადგანაც იგი ყვაველის მსგავსი იყო და როცა მიეწია სამუმი, დააუშწნოვა იგი. მიდიოდა უდაბნოში და უხეში ბალახისაგან ფეხებიდან სისხლი სდიოდა. კითხულობდა სახარებას და იკრიბებოდნენ ნადირნი მის გარშემო ქვეწარმავლებთან და ფრინველებთან ერთად, დადგებოდნენ მასთან და ისმენდნენ მის კითხვას სამი საათიდან ცხრა საათამდე. როცა სახარებას დახურავდა და დაიდებდა გულზე, მაშინ, ცხრა საათზე, განშორდებოდნენ ნადირნი, ეძებდნენ თავის

საზრდოს. და არ შორდებოდნენ მას ბევრად, არამედ დაბნობით ცხრა ნაბიჯით. და ყველა შოულობდა თავის საზრდოს, ფეხსაცმელსა და კმენილს ისე, რომ არ სცილდებოდნენ მას. წმიდანის კი იკვებებოდა ფინიკის გულით, სვამდა დამდგარ წყალს და გახდა ფერი მისი შავი.

ამ მდგომარეობაში იყო ორმოცი წელი. როცა შესრულდა ორმოცი წელი, თქვა: ვაიმე, მე, ცოდვილი, როგორ ვარ აქ მშვიდად, დაკმაყოფილებული და წყალობაქმნილი, მჭამელი და მსმელი გარეული ვირის მსგავსად, რომელიც თელავს ბალახს, არ ძღება და არავინ ჰყავს მას ზედამხედველი. ასევე მეც, არავინ არის, ვინც წინააღმდეგობას გამიწევს, არავინ მაწყენინებს და გულს არ მატკენს, რომ ღვთისაგან მქონდეს საზღაური. და თუ ვიქნები ისე, რომ ვერ ვნახავ ვინმეს კაცთაგან, რა საზღაური მექნება ღვთისაგან. ამიტომ შემფერის, რომ წავიდე და დავსახლდე მონასტერში მშვიდად და ჩემი სულისათვის ვიზრუნო, ვემსახურო ჩემს ამხანაგებს და დავბანო მათ ფეხები, მოვასვენო დამამშვიტებელი, დაღლილი და ყარბობაში მყოფი ხალხი. მოვითმინო ჩემი ნებით დიდთა და მცირეთაგან და გადავიტანო შეურაცხყოფა და კიცხვა ქრისტესთვის, რათა მექმნეს სამაგიერო მის წინაშე: თუ ვიმარხულებ, არ ეცოდინებათ მათ და მისაყვედურებენ მხიარულების გამო, ასევე სასმელის სიყვარულისა გამო. ვიმსახურებ და ესენი იფიქრებენ, რომ უქმად ვარ, ვიფხიზლებ და მძინარას მიწოდებენ. თუ არ გადავიტან ყველა ამ სიძნელეს, არ მექნება მე ღვთის წინაშე საზღაური.

მაშინ წავიდა იგი ნეტარი მონასტერში, რომელსაც ერქვა დაირ-ულ-სუფუფ (მწკრივთა მონასტერი); მასში სამოცი მონაზონი იყო. დააკაკუნა კარზე და გამოელაპარაკა მას ბებერი ქალი, რომელიც იყო მეკარე. უკვე ას ოცი წელი შესრულებული იყო, რაც ის კართან იღვა და დროის სიგრძისა და წელთა სიმრავლისაგან მოხრილი იყო, უთხრა მას ბებერმა ქალმა: რა ხდებბ შენს თავზე, რომ კარზე აკაკუნებ, ასულ ჩემო! ეგებ გაჭირვებული ხარ და თანავიგრძნობ, ან ავადა ხარ და გიშველი რამეთი. ეკითხებოდა მას შვიდი დღის განმავლობაში და არ უპასუხა არც ერთი სიტყვით. თქვა ბებერმა: ვშიშობ, რომ ეს ქალი სულელია და მისი სახის სილამაზე მოწმობს მუხანათობა-

სა და მასზე ეშმაკის მახეს. მაგრამ მე შევიწყნარებ მას ღვთისგულისათვის, შემოვიყვან და დავაბამ იმ სენაკში, რომელიც კარიბჭესთანაა, რათა გათავისუფლდეს ეშმაკის მახისაგან. შეიყვანა იგი სენაკში, შეკრა სამმაგი ბორკილით და უთხრა: ერთადერთის სახელით, რომელიც ამალდა ძელზე, შეგკარი მე შენ სამმაგი ბორკილით და ერთადერთის ძალამ გიშველოს შენ. წავიდა და აცნობა მონასტრის წინამძღვარს, უთხრა: დედოფალო, ჩემთან არის ქალი, რომელსაც ეშმაკი დაუფლებია. კარებთან მიდიოდა, მე გავედი შენი ლოცვის ძალით და მოვტაცე იგი მტრის ხელს. თუ მიბრძანებ შემოვიყვან. მონასტრის წინამძღვარმა უთხრა: კარგი, შემომიყვანე ასევე ჩემო, და დავბანოთ ფეხები, როგორც სურს ღმერთს მოსვენება დაღლილთა და მასშერალთა; ასევე ჩვენც, დავბანოთ ფეხი უცხოთ, ეგების იქმნეს მათი მტვერი ჩვენი ცოდვების მიტვევებად. წავიდნენ მასთან დები, მან კი მოისულელა თავი და არ მოისურვა სხვაგან შესვლა, ძალით შემოიყვანეს იგი; მოინდომეს, რომ გამოერთმიათ სახარება და ვერ შეძლეს, რადგან იგი გაშმაგდა მათ წინაშე, თითქოს არ ესმოდა, რას ეუბნებოდნენ. და ერთმანეთს უთხრეს: ნეტავ, რა წიგნია ეს, რომელსაც არავის აძლევს. მოინდომეს, რომ დაებანათ მისთვის ფეხი; იგი გაჯიუტდა და ნება არ მისცა. ებლაუჭებოდა მათ ტანსაცმელზე. ეკითხებოდნენ და პასუხს არ სცემდა. როცა ასე და ამგვარად იხილეს, უთხრეს მონასტრის წინამძღვარს: დედაო, ეს ქალი სალსია, მაგრამ დავაყენოთ იგი სამსახურებელ სენაკში. და ასე ქმნეს. იქ ეძინა, და შედიოდა და გადიოდა, მსახურობდა ყველას სამსახურს: ზელდა პურს და დებისათვის აცხობდა, თითქოს განიკურნაო სიშმაგისაგან. ზოგჯერ აიღებდა ცომს და მას ფეხით გათელავდა, როგორც ცნობამიღებული. სცემდნენ მას და ათრევდნენ და მისი გული ამიტომ ხარობდა. ზოგჯერ წაიღებდა წყლის კოკას, გავიდოდა და ასმევდა გზაზე უცხოთ. დროდადრო ამსხვრევდა კოკას მონასტერში იმის მსგავსად, ვისაც დაუბრუნდა ეშმაკი. წელიწადში სამჯერ ჰგვიდა მონასტრის კუთხეებს ღვთისათვის სიხარულითა და წმიდა გულით, სცემდნენ, როცა შედიოდნენ, სცემდნენ, როცა გადიოდნენ და შეურაცხყოფას აყენებდნენ მას. დარჩა იგი ამგვარად ორმოცი წელი სამსახურებელ სახლში, ორმოცი წელი იდგა უდაბნოში, სულ ოთხმოცი წელი.

ზუბანარიუს მოდგაწეს, რომელიც მრავალი წლის განმავლობაში იყო ჩაკეტილი კლდის ნაპრაღში, გამოეცხადა ღვთის ანგელოზი და უთხრა: ო, ზუბანარიუს, სიკეთედ იქცა ანგელოზთათვის შენი სამსახური და შენი სიფიზილითა და ლცევებით წინამძღვარი გახდი. ახლა კი გამოდი შენი განმარტოებიდან, წადი და იკურთხე ქალისაგან, რომელსაც თავი მოუსულელებია. აღექსანდრიაში მონასტერია, რომელიც ბანტასინის მონასტრის სახელითაა ცნობილი. მიდი და ნახაც ქალს, რომელსაც თავზე გვირგვინი აქვს, იგი შენზე უკეთესია, რადგანაც შენ აქ მარტო ხარ [...^I დიდსა] და არავითარი საქმე არა გაქვს ადამიანებთან. იგი კი მარტოდ იბრძვის მრავალრიცხოვან კრებულთან და მისი გული არასოდეს თხოვლობს, რომ ღმერთს განეშოროს. ყველანი, ვინც მასთან არიან, შეურაცხყოფენ მას. შენ კი ზიხარ და შენი გული ამ ქვეყანას დატრიალებს თავს.

მაშინ იგი ადგა და წავიდა ბანტასინს. მას, როგორც წმიდანს, განსაკუთრებული გალობით შეხვდნენ. მან ითხოვა წინამძღვრისაგან, რომ შეეშვათ ქალთა მონასტერში, როგორც წმიდანი, რომელიც დაბერდა მონაზვნობასა და თავყვანისცემაში. როცა შეიყვანეს მონასტერში, ილცა და ბრძანა, რომ მასთან მოეყვანათ ყველანი. შევიდნენ მასთან თითო-თითოდ. და როცა ისინი ყველა იხილა და ვერ დაინახა ის, რომელიც აუწერეს მას, უთხრა მათ: მოიყვანეთ ყველანი. უპასუხეს: აი ყველანი ჩვენ ვართ და უთხრა მათ წმიდანმა: მე [მეჩვენა] ერთი, [რომელიც] მარცხენა ანგელოზმა. უთხრეს მას: აქ არის მხოლოდ ერთი საღოსი სამზარეულოში. უთხრა მათ წმიდანმა: მომიყვანეთ ისიც, რომ ვნახო. წავიდნენ და უხმეს მას და იგი არ წამოჰყვა. მიხვდა, რაც გამოეცხადა (ზუბანარიუსს) და გამოიყვანეს და მოათრევდნენ და შეიყვანეს მასთან. და როცა შეხვდა მას ზუბანარიუს წმიდამ და დიდი იყო მისი სახელი, და მის თავზე ძონძები, დაიჩოქა, თავყვანი სცა და უთხრა მას: „დამლოცე, დედაო“. როცა დაინახა ეს, თავყვანი სცა მანაც და უთხრა: „შენ დამლოცე, მა-

I

بقر قرن

მომ და მეუფეო“. უთხრეს მონაზვნებმა: მამაო, უბატოებო შეგ-
ბედება, რადგან იგი სულელია. და უთხრა კრებულს: თქვენთვის
ხარტ სულელნი, ეს კი ჭეშმარიტად უკეთესია ჩემზე და თქვენზე.
და მე ღმრთისაგან ვისურვებ, რომ მისი მსგავსი ვიყო განკით-
ხვის დღეს. როცა გაიგონეს ეს სიტყვები, ძირს დაეცნენ და ტი-
რილით თაყვანი სცეს, აღიარებდნენ, როგორ დასცინოდნენ და
შეურაცხყოფდნენ და სცემდნენ მას. ერთი ამბობდა: მე მუშტი
ცემდი; მეორე ამბობდა: მე თავში ვურტყამდი; სხვა ამბობდა:
მე გავრეცხე თეფში და გადავასხი თავზე. სხვა ამბობდა: მე
ცემდი. სხვა ამბობდა: მე ზოგჯერ მდოგვს ვასხამდი ცხვირში.
და აღიარებდნენ ყველანი, რა ბოროტებაც ჩაიდინეს მის მიმართ.
მაშინ მიიღო წმიდამ აღსარება მათი ცოდვებისა, ილცა მათთვის
მასთან ერთად, ნუგეში სცა მას და მისგან იკურთხა. შემდეგ კი
წავიდა.

ამის შემდეგ შეუდგნენ მის პატივისცემასა და განდიდებას.
ვერ აიტანა ეს, ვერ მოითმინა, როცა აღიდებდნენ და ბოდვის
იხდიდნენ მის წინაშე და გამოვიდა ჩუმად მონასტრიდან [წავი-
და].

მისი მონასტრიდან გამოსვლის შემდეგ გამოეცხადა ალექსან-
დრიის მონასტრის მსახურს შემდეგი: თქვა ამ მსახურმა: ერთ
დღეს განვიზრახე, რომ ავსულიყავი ანბა ზენონის მონასტერში
და გავჩერებულყავი იქ ერთი ზაფხულის განმავლობაში. ასეც
ვქმენ. იქ ყოფნისას, ერთ დღეს, ცისკრის ლოცვის დამთავრების
შემდეგ, ავიღე წიგნი და გავედი მონასტრის გარეთ, რათა მე-
კითხა იგი სამი საათიდან. და მაშინ, როცა ვიჯექი და ვკით-
ხულობდი, აი უცბათ ვიღაც მოწმუნე კაცი მოვიდა, მოიდრიკა
თავი, თაყვანი მცა და შევიდა სალოცავად ეკლესიაში. როცა შევ-
ხედე მის გარეგნობასა და ტანსაცმელს, ვიფიქრე, რომ ეს ვიღაც
ნაცნობი იყო. დაეყუდა სანამ გამოვიდოდა ეკლესიიდან, და
მივესალმე. მან მითხრა: მიიღე სალამი ამ ქვეყნის მიტროპოლი-
ტისაგან და წმიდა ეკლესიის შვილთა კრებულისაგან. მე ვუთხარი:

I იგულისხმება მომდევნო ამბავი.

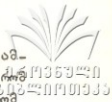

შენც, ანბა, მიიღე საღამო მონასტრის წინამძღვრისა ეკლესიაში კრებულისაგან, რომელნიც მისი ქვეშევრდომნი არიან და მონასტრის წინამძღვართან, ვაცნობე და გამოვიდა იგი ძმათა კრებულთან ერთად. მიესალმნენ ერთმანეთს, შევედიო ეკლესიაში და ყველანი ჩუმად დაესხედით. მაშინ დაიწყო ამ კაცმა და თქვა: „რა მშვენიერია თქვენი საცხოვრებელი ღვთის ძალით. ისწრაფოდა ჩემი სული ღვთის ეზობისაკენ¹. უცილობელი ჭეშმარიტებაა, რომ თქვენ ის ხალხი ხართ, რომელიც ღვთის ეზოში ცხოვრობს და მას წმიდა გულით ემსახურება. ამის გამო ნეტარნი ხართ თქვენ ყველანი სამუდამოდ. მონასტრის წინამძღვარმა უთხრა: ნეტარია ის, ვინც იცის ღვთის ნება და მის აღთქმას იცავს, ჩვენ კი ცოდვილი ხალხი ვართ და არა ღირს ვართ იმისა, რაც თქვით, ქრისტეს მოყვარეო. ამგვარად ლაპარაკობდნენ იგი და ძმები. ამის შემდეგ ამოქმედა იგი ღვთის მადლმა და დაიწყო წმიდა მძოვართა გამოჩენის ამბავი. თქვა: ქალაქ ალექსანდრიაში გავიგე ამბავი, რომელიც მოხდა ჩვენს დროსა და ჩვენს საუკუნეში. მინდა გიამბოთ, რათა ვადილოთ დიდებული ქრისტე, მისი ეკლესია და მონანი მისნი. თქვა: მე მრავალი წლის განმავლობაში დამქონდა სპარსული წიგნები ბიზანტიაში და ბიზანტიის წიგნები სპარსეთში. ამგვარად გავიჩინე ბევრი მეგობარი ალექსანდრიაში, კერძოდ, ერთი კურთხეული ბერი, მრავალი კეთილი საქმით შემკული. იგი იყო ალექსანდრიის ეკლესიის მსახური. ერთ დღეს მე და ის რაღაც საჭიროებისათვის მივდიოდით და დაიწყო და მითხრა: მსურს, რომ რაღაც გიამბოთ. ვუთხარი: თქვი, ანბა, რაც გსურს. და როცა ჩვენ მივდიოდით, მე ვუამბობდი მას იმ კურთხეულ მძოვართა ამბავს, რომელნიც ჩვენს ქვეყანაში იყვნენ. მე მეგონა, რომ მისგან მოვისმენდიო წმიდათა ამბავს, რომელნიც მის ქვეყანაში იყვნენ. და ვუთხარი მას: ანბა, თქვი შენ. მან ამოიხსრა, ატირდა მწარედ და თქვა: ჩემო შვილო, რა გითხრა, ერთი საუნჯე მქონდა ჩემთვის და მოუთმენლობით დავდუპე. როცა მესმა ეს სიტყვები, ძალიან მომინდა, გამეგო მიზეზი, რა არის ის განძი, რომელიც დაიღუპა. დაიწყო და ცხარე ქვითინით თქვა: თორმეტი წლის წინ მე ვმსახურებდი ეკლესიაში ისე, როგორც დღეს. ერთ

I ფსალმ.

კვირა დღეს, დილის ლუცვის დამთავრების შემდეგ, ყველანი წა-
ვიდნენ თავიანთ ბინაზე და დავრჩით მე და ერთი მსახური მხო-
ლოდ. დავხურეთ ეკლესიის გარე და შიდა კარები და დავკეტეთ
ეს ვეშენით იმ ძვირფასი ჭურჭლისა და ძვირფასი ჩამოკიდებული
ნივთების გამო, რომელიც იყო მასში (ეკლესიაში) წმიდა დღე-
სასწაულის პატივსაცემად. და ვუთხარი ამ ძმას: ჩემო შვილო,
გავმართოთ ფეხი და დავისვენოთ ცოტა. მაშინ, როცა ჩვენ არა-
ფერს ვაკეთებდით, ვიგრძენით საკმეველის ისეთი სასიამოვნო სუ-
ნი, როგორც არასდროს ეყნოსა ადამიანს. ვიფიქრეთ, რომ ცეც-
ხლი გაჩნდა სასაკმევლეში. და სანამ მე საგონებელში ვიყავი,
უცბად მომესმა მაღალი ხმა, რომელიც ამბობდა: ო, ჩემო ძმაო,
ნუ გეშინია, მე ადამიანი ვარ შენებრი, ეს სუნი კი არის ზე-
ციური სურნელება. მივუახლოვდი, გავაღე სარკმელი, რომ შენა-
ხა წყარო(ამ სურნელებისა) და დავინახე მზის სხივზე უფრო
ძლიერი სხივი და კაცი ბერი, მუხლმოყრით მლოცველი, რომელსაც
გაეწვიდნა ხელები ცისაკენ. ცოტა ხნის შემდეგ მისი გარეგნობა
ცეცხლის ალის მსგავსი შეიქმნა და მისი ფერი ღვთის ანგელო-
ზის მსგავსი. საშინელი სანახავი იყო. დიდი ზარი დამეცა. რო-
ცა დაინახა, რომ შემეშინდა, ადგა ლუცვისაგან, მომესალმა და
მითხრა: მე ადამიანი ვარ და ნუ გეშინია, შენგან სიწმიდეს
ვხოხულობ. მე მივუახლოვდი, თან ვკანკალებდი შიშისაგან და
მივეცი მას სეფისკვერი. როცა ავიღე სხვაც, რომ მიმეცა მის-
თვის სეფისკვერის გარდა, დამასწრო და გავიდა ეზოდან; დავე-
წიე მას და თხოვნით ვუთხარი: ჩემო მეუფეო, შემიწმინდე და ეს
ორი სეფისკვერი წაიღე. მან მითხრა: რაც მჭირდებოდა, უკვე
ავიღე, და თუ გსურს, რომ შენგან წყალობა მივიღო, მომეცი
ორი წონა სიმინდი და ერთი მეთოთხედი სასმელი, რადგანაც ის
მჭირდება. ვუთხარი: კეთილი, უფალო, მოგვიმ. წავედი მცხოველ-
თან და მოვუტანე მას, რაც სჭირდებოდა. როცა აიღო იგი, მითხრა:
მაბატიე, ჩემო ძმაო, და წამომიღე ეს, ვიდრე გავიფიქრე ქალაქის
კარის გასასვლელამდე. ვუთხარი: კარგი, მე წამოგიღებ და წა-
მოვალ შენთან შენ მიერ დანიშნულ ადგილამდე. გავედი მასთან
ერთად და ვუთხარი: რისთვის გჭირდება ეს? მითხრა: ჩემო შვი-
ლო, მე მოძღვარნი მყვანან უდაბნოში და მათ ვემსახურები.
ვმოულობ მათთვის საზიარებელს წლიდან წლამდე ამ წმიდა დღე-

სასწაულზე, რომელიც არის ჩვენი მეუფის იესო ქრისტეს აღ-
დგომა. და ვკითხვ: რამდენია მათი რიცხვი. მითხრა: ოთხასი
სული. ვუთხარი: და რა მანძილზე არიან აქედან ისინი. მითხრა:
ოთხას ფარსახზე. ვუთხარი: ანბა, დღეს აღდგომის კვირაა და
როგორ დაფარავ ამ მანძილს? მითხრა: ჩემო ძმაო, არ წაგიკით-
ხავს, რაც უთხრა ანგელოზმა წმიდა მარიამს ნათლის მშობელს,
რომ ღვთისათვის შეუძლებელი არაფერია. როცა მივაღწიეთ გა-
ხასხველ კარებს, ბერმა თქვა: მომეცი, ჩემო შვილო, რაც გაქვს
და მშვიდობით დაბრუნდი. დავემშვიდობე, დავბრუნდი ეკლესიაში,
და განცვიფრებული ვიყავი იმით, რაც მისგან მოვისმინე. და-
ვიწყებ ლოცვა და ვიმედოვნებლი, რომ ვიცოცხლებდი მომავალ
წლამდე, ვნახავდი ბერს და მივიღებდი კურთხევას მისგან. როცა
დასრულდა ეს წელი, გამოჩნდა დიდ შაბათს ბერი. გამებარდა,
როცა დავინახე იგი და თხუვანი ვეც ღმერთს. როცა მივესალმეთ
ერთმანეთს, მითხრა: მომეცი მე იგივე, რაც პირველ წელს მო-
მეცი. ვუთხარი: კარგი, ანბა! ბედნიერი და გახარებული წავე-
დი და მოვუტანე მას ჩვეულებისამებრ, რაც ესაჭიროებოდა.
წავუღე იგი და გავედი თქალაქგარეთ. სანამ ქალაქის კარებს
მივაღწევდით, თხოვნით ვუთხარი: ანბა! ცხედავ, რომ კეთილად
ხარ განწყობილი ჩემდამი, წამიყვანე წმინდა მამებთან, რომ
მათგან კურთხევა მივიღო. მიპასუხა ბერმა და მითხრა გახარე-
ბულმა: ჩემო შვილო, დამიჯერე, რომ უმჯობესია მოითმინო, თუ
აუცილებელი იქნება, მე, თუ ინებებს ღმერთი, წაგიყვან მომა-
ვარ წელს და თან გეტყვი, როგორ უნდა მოიქცე. როცა მოვიდა
შემდეგ წელი, მოვიდა ნეტარი ბერი და ვუთხარი: ჩემო უფალო,
რას მიბრძანებს მე შენი სწმინდე იმის შესახებ, რასაც დამ-
პირდი შარშან. მითხრა: ივარგებს შენთვის, რომ წამოხვიდე.
ვუთხარი: კარგი, უფალო. და მითხრა: გამიგონე, ჩემო შვილო,
ამ წელს არ წაგიყვან, მაგრამ, თუ ვიცოცხლებ მომავალში, მო-
ვალ და წაგიყვან, შაბათს კი არ მოვალ, არამედ დიდ ხუთშა-
ბათს და მზად იყავი დღის მეორე ნახევარში. ასე დამცილდა
იგი და წავიდა უდაბნოში. დავბრუნდი ეკლესიაში და მხიარული
გულთ ველოდებოდი, რომ გასრულებულიყო ეს წელი, რათა მოსუ-
ლიყო ის წმინდანი და წავეყვანე, როგორც დამპირდა. როცა დას-

რულად წელი უფლის სურვილით და იყო დიდი ხუთშაბათი, მოვამზადე, რაც მჭირდებოდა, გაცემზადე და ველოდებოდი ბერს, წამეცხანე დაპირებისამებრ. შუადღისას უბათ დავინახე, რომ კურთხეული ბერი უკვე მოვიდა. ძალიან გამეხარდა, მივესალმე მას და მივიღე მისი სალამი და ვუთხარი: ანბა, წამეცხანე წმინდა მამებთან, როგორც დამპირდი, რათა ვიკურთხო მათგან. მითხრა: წამოდი, შეიკარ ტანსაცმელი შენი კარგად და წამოიდე სახმარი. ამგვარად შევუღებთ გზას და ვნახე, რომ გზაში მოგვეწია სასიამოვნო და სასარგებლო ზურგის ქარი. როცა გავიარეთ დაახლოებით ერთი მილი, მითხრა ბერმა: იცი, რომ უკვე მივადწიეთ ჩვენ გზის დასასრულს? ვუთხარი, დიდება დმერთს, რომ მთელი ეს მანძილი სწრაფად გადავლახეთ. თქვა ბერმა: არ გითხარი განა შენ, რომ ღვთისათვის არაფერია შეუძლებელი? ვუთხარი: როგორ უნდა მოვიქცე, ანბა? მითხრა: დაჯექი ამ კლდის ძირას, რომელიც წყაროსთანაა და ჩუმად იყავი: დაიმალე, რომ არავინ განახოს. თუ შესაძლებლობა გექნება, გამოდი ისე, რომ მათ არ შეგამჩნიოთ, რადგან ყველა მამა მოვა თითო-თითოდ და, როცა შეიკრიბებიან, ყველანი ლოცვით შევლენ ტაძარში. მაშინ უკან მიჰყევი მათ და ისინი ვერ შეგამჩნივენ. დადექი, სანამ მე მოვალ, და რაც გაიგონო და იხილო, დაიმარხე გულში. ვქმენ, როგორ მან მიბრძანა და როცა შესრულდა ცხრა საათი, დაიწყეს მამებმა მოსვლა თითო-თითოდ, როგორც მითხრა. და ვნახე ყველა მათგანზე ის ბრწყინვალეობა, რომელიც იმ ბერზე ვნახე, რომელიც პირველად მოვიდა ჩემთან. ვნახე, რომ ისინი ჭეშმარიტად ადამიანები იყვნენ, მაგრამ მათ მოაკვდინეს თავიანთი თავი საბაქოსთვის და არსებობენ ღვთისათვის. ამიტომ მათზე ჩანდა მხოლოდ ტყავი და ძარღვები ძვლებზე (გადაკრული). ისინი აჩრდილებს დამსგავსებოდენ, სამოსი დაძველებულიყო. წარუდგებოდნენ ერთმანეთს, მიესალმებოდნენ და სხდებოდნენ ჩუმად. როცა შეგროვდნენ ყველანი, დავინახე მოხუცებული და მიხრწნილი ბერი, რომელიც ისე მოხრილიყო წელთა სიმრავლისაგან, რომ მისი თავი მუხლებამდე აღწევდა, მისი სხეული ასხივებდა მზის სხივზე მეტად და სასიამოვნო სურნელი, რომელიც ასდიოდა მას, საკმევლად მაღლდებოდა მაღლა ქვეყნად. ვიხილე უდაბნოში ციცილი აღმომავალი და გულის მალხინებელი და ვთქვი: უეჭ-

ველი ჭეშმარიტებაა, ესენი კაცნი არ არიან, არამედ ანგელოზნი,
და დავინახე, რომ ის ბერი ორ ჯოხს ეყრდნობოდა და ორი ძმა
იჭერდა მას. ერთი მარჯვნიდან, მეორე მარცხნიდან.

ქართული
საბჭოთაო

რათა...

და როცა...

აქეთკენ...

მცხოვრები და...

მომავალნი ჩემთან ერთად...

ის, რომელიც ჩემთან...

შეშინებისაგან, განცვიფრებული იმისაგან, რაც ვნახე...

მზის შუქზე მაღალი და სურნელი მაღლდებოდა...

ქვეყნად. და ხმა მომდინარე წყნარად, ისე, რომ ძლიერ შეიძლე-
ბოდა მოსმენა და გაგება, რას ამბობდნენ. და მიხმო მე იმ წმი-
დანმა კრებულის წინამძღვართან, წარმადგინა და დამლოცა ასევე
მოიქცა ყველა.

.....

... ვინაა იგი.

... საითაა მათი გზა.

... ამბავი, რომელი მიამბე.

... დადგა წინამძღვრის, რომელიც

... დაგტოვებ შენ. ეს არის წინამძღვარი

და იგი მისი ბუნებით არაა [.....] ქალი. იგი არის ამ
უდაბნოში დიდი ხანია. არ გაგიგია ამბავი მეფის ასულის ანი-
სიმას შესახებ? და ვუთხარი: დიახ, ანბა. მითხრა, ესაა ანი-
სიმა, მეფის ასული და ამ უდაბნოში მოვიდა, როცა გამოიქცა.
და დადგა ამ უდაბნოში.

.....

შეხედა და...

წმინდა...

მის წინ...

და გაიქცა...

მას დრო დიდი...

წმიდა, რათა ადიდონ...

დადგან ანტონიუს წმიდა...

ერთმანეთი. და არაბა მათში...

ერთ წელიწადში და ამბავიანი სამი...

იკრიბებიან და ხედავენ ერთმანეთს და არ...

შაბათი მხოლოდ. და როცა აღელდება რომელიმე...

და მომაცვდინებელი, მოვა ამ წმიდანთან და დალოცავს მას.

.....

და მომცა მე

წავიდა.

მათ და ვუამბე

...რომ მათი სიცოცხლე

... იკრიბებიან, რომ

...სიტყვა დამიტოვა მე და წავიდა...

...მომიყვანა მე. და მიტხრა მე, წადი, მოსცილდი

...მას. კარგი, ო, ბატონო ჩემო და მიტხრა: ადექი და წადი

... ერთი, და დავემშვიდობე მას და დავბრუნდი

... ჩემი უფლის ქრისტეს და ლოცვა რათა

... მივაღწიე იმ ადგილს დაუღვლეად, როგორც მივედი

.....

ეს...

წელში...

და ვიკურთხე...

ვუამბე მისი ნათქვამი...

ეს ძნელი იყო ჩემთვის...

არ წავედი მასთან და ვუთხარი მას.

ჩვენზე ადრე, არამედ დაიჯერა, რომ იგი როგორც...

რომ გამომეცხადა შენ ამბავი ამ წმიდანებისა.

და ვისწავლე იმ მოწმუნე მსახურისაგან, რომელმაც მიაშო მათ-
ზე.

... ჩვენზე ლოცვით მამა მათი. და ყველაზე...

ეკლესია ღვთისა სრულიად ახლა და უკუნეთი უკუნისამდე ამინ.

... მოთხრობა ანსიმასი.

არაბული კარშუნული რედაქცია და მისი ქართული თარგმანი
ტ ე ქ ს ტ ი ს ა თ ე ი ს

კარშუნი წარმოადგენს არაბულ ტექსტს, ჩაწერილს სირიული ასო-
ებით. სირიული და არაბული ენების განსხვავებული ბგერითი სისტე-
მები ქმნიან ერთგვარ პრობლემას არაბული ზედმეტი ბგერების სირი-
ული ასოებით გადმოცემისას. ჩვენი ხელნაწერების მიხედვით ასოთა
შესატყვისობის ასეთი სურათი წარმოგვიდგება:

კარშუნი	=	არაბული
١ (გამალი)	=	ح (ჯიმი) خ (დაინი)
٢ (დაღეთი)	=	د (დალი) ذ (ზალი)
٣ (ტეთი)	=	ط (ტა) ظ (ზა) ض (დად)
٤ (ქაფი)	=	ك (ქაფ) ق (ხა)
٥ (თაუ)	=	ت (თა) ث (სა)
٦ (ჰა)	=	ه (ჰა)
٧ (ხეთი)	=	ح ჰ ა
٨ (სიმქათ)	=	س სინი

ეს შესატყვისობანი საერთოა ხუთივე ხელნაწერისათვის²⁹,
მაგრამ ორ ხელნაწერში შეიმჩნევა საერთო ასოთა განმასხვავებელ
ნიშნები: ხელნაწერებში ming 229 და ming 200.

١ - გამალი შუაში წერტილით აღნიშნავს - არაბულ
ح (ჯიმი)ს.
ხოლო ქვემოთ წერტილით - არაბულ - خ (დაინ)ს.

٣ - (ტეთი) უწერტილოდ = არაბულ ط - (ტა)-ს.
შუაში წერტილით = არაბულ ظ - (ზა)-ს.
ქვემოთ წერტილით = არაბულ ض - (დად)-ს.

საქართველოს
ხელნაწილების
სამეცნიერო ცენტრი

ჟ - (ქაფი) უწერტილოდ = არაბულ ქ - (ქაფ)-ს.

წერტილით ქვემოთ = არაბულ ḵ - (ხაქ) -ს.

ჸ - (თაუ) უწერტილოდ = არაბულ ṭ (თა)-ს.

წერტილით ქვემოთ = არაბულ ṭ (სა)-ს.

ჟი - (ჰე) უწერტილოდ = არაბულ ḥ (ჰა)-ს.

ორი წერტილით ქვემოთ აღნიშნავს ḥ (თამარბუტა)-ს.

ჰამზა ming-I46, mingI38 და ming- 352 ხელნაწერებში არ აღინიშნება. სიტყვის ძირში აღინიშნება მხოლოდ საყრდენები.

ming 299-ში კი ჰამზა წარმოდგენილია საყრდენით და უსაყრდენოდ³⁰.

კარშუნული რედაქციის ტექსტს ვაქცივებთ ming I46 ხელნაწერის მიხედვით, რომელიც სრული ტექსტის შემცველ ხელნაწერთაგან უფრო ძველია.

29 ასოთა ასეთი შესატყვისობაა ბერლინის სამეფო ბიბლიოთეკის კარშუნულ ხელნაწერებში, რასაც მოწმობს ხელნაწერთა აღწერილობაში მოტანილი თხზულებათა დასაწყისები.

30 როგორც ჩანს, კარშუნულ ხელნაწერებში არაბული ზგერების სირიული ასოებით გადატანა ყოველთვის ერთგვარი არაა. დ.სგანის ნაშრომში „არსენიოს ფახურის ტრაქტატი სირიული ენის შესახებ“, მითითებულია, რომ ლენინგრადულ ნუსხაში, რომელიც კარშუნულია, ჩვენი ხელნაწერებისაგან განსხვავებით, არაბული ḥ (დად)-ის გადმოცემად გამოყენებულია სადე (𐌆) წერტილით, ხოლო არაბული ḥ (ḥ)-სა და ḥ (ხა)-ს გადმოსაცემად სირიული ხეთი (𐌗). იხ. დ.სგანი „არსენიოს ფახურის ტრაქტატი სირიული ენის შესახებ“, სადისერტაციო ნაშრომი, 1974 წ.

გამოცემის დროს ვიცავთ ხელნაწერის იმ თავისებურებებს, რომელიც სისტემატურ ხასიათს ატარებს. სხვა შემთხვევაში კი შეგვაქვს ჩვენი კონიექტურა.

I. ხელნაწერში ჰამზა არ აღინიშნება, არის მხოლოდ მისი საყრდენი.

2. სუსტ ზმნებში ბრძანებითი კილო წარმოდგენილია II და III ძირეული სუსტი თანხმონით.

3. სახელები მრავლობით რიცხვში ნაცვლად მოსალოდნელი სახელობითის ფორმისა, ირიბ ბრუნვაშია წარმოდგენილი.

4. მიმართებითი ნაცვალსახელები სქესს არ განასხვავებს.

5. ვოკატივში ლ ნაწილაკის შემდეგ მოსალოდნელი აკუზატივის ნაცვლად იხმარება სახელობითი.

6. რიცხვითი სახელების ხმარების დროს არაა დაცული შეთანხმება სქესში.

რადგან ზემოაღნიშნულ თავისებურებებს სისტემატური ხასიათი აქვთ, ამ თვალსაზრისით ტექსტი უცვლელი დავტოვეთ.

მაგრამ, გარდა ზემოაღნიშნულისა, არის არასისტემატური ხასიათის რამდენიმე შემთხვევა:

I. ზოგჯერ ქესრასა და დამმას გამოსახატავად ანლაუტში გამოყენებულია ლოტა ან ვაგი.

2. შა მარბუტას ზოგჯერ ორი წერტილი არა აქვს.

3. თუ მომდევნო სიტყვა იწყება ალიფით, დაცვის ალიფი დაკარგულია.

4. განუსაზღვრელი სახელები აკუზატივში ალიფს არ დაირთავენ.

რადგან ეს გადახვევები არასისტემატური ხასიათისაა, ჩვენ შესაძლებლად მივიჩნიეთ მათი უნიფიცირება არსებული ნორმების მიხედვით.

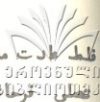
بسم الاب و الابن و روح القدس الله الواحد

نبتدى بعون الله وحسن توفيقه و نكتب قصة ناسيه. موس بنت
الطك صلاتها تحفظ جميع بنى المعمودية امين

كانت فى ذلك الزمان امرأة خيرة من مدينة يقال لها اعدو
وكان اسمها ناسيموس. وكان ابوها ملكا فى زمانه وكان له
خسة وعشرين مدينة. وكانت دار الطك مرصعة بالفصوص
ومزوقة بشاثل الحوش والطيور وحيطانها منسوجة بالعاج
وموصولة بالحديد والنحاس ومطلية بالذهب.

وكانت ناسيموس جميلة المنظر. لان ابوها كان ملكا ولم
يكون له ولدا غيرها فوضع التاج على راسها حتى لا يزول
الطك منهم لانه قال ازوجها لمن يقيم الطك بعدى.
وكانت الجارية دنيئة قد درست الكتب جميعها. ثم
انها فى بعض الايام وهى تقرأ الانجيل فوصلت الى موضع
يقول ان الانسان يجازى على قدر اعماله فتحسرت وقالت فى
نفسها ان الاختيار لى فى موت والدى فى ساعة واحدة
واستجاب الله منها واتفق الثقالهما جميعا من غير الم
ووجع مثلما طلبت القديسة من الله.

ثم ان ناسيموس جنزتعا وجهرزتعا باجتماع ما يكون

فلما جات من القبر جات الى اليمع والتاج طى راسها وهى
 دماها وفى اليوم الثالث وهى تقرا فى الانجيل اذ وصلت الى
 ذكر الفنى الذى جا سايلا الى سيدنا المسيح لذخيره
 السجود والتسبيح عن طكوت السما فاجابه السيد وقال اضئ
 فرق ما تملك طى جميع المساكين وتكون ذخيرتك فى السما
 فتحسرت وقالت الوهل لى انا التى درست الكتب ولم اعمل
 حسنه واحده قدام السيدى يسوع المسيح ولا جيلا مع الناس
 ثم عدت طى جميع ما تملكه وبدت تفرق طى الضعفا والمساكين
 والارامل والايتام واليسع والديهوره والرهبين والسواح وتجعل دار
 المطكه مارستان ففعلت ذلك كله واوقفت طيها اوقافا كثيره
 واعقت عبيدها وجوارها وخرجت الى باب الدار ونزعت التاج
 من راسها والمنطقه الذهب عن ظهرها وجميع لباسها القته
 فى الدار وقالت فى نفسها اخرج ولا يتبمنى شئ سوا هذا
 الانجيل القدس ثم انها قصدت الى منزله واخذت منها
 خلقانا وانسترت بتلك الخلقان وقالت الراى عندى

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

اني اسير من هذا البلد الذي انا فيه معروفه ليا يقولون
الناس ان هذه هي ناسيموس ابنة الطك ففعلت كذا وكذا
وفرت الاموال واعقت العبيد ومن مدح الناس حتى لا
بضيع وببطل اجرى قدام سيدنا يسوع المسيح بل
الراى ان امض الى بلد غريب واذا قلت ان كان لى مال
جزيل. وفرقة لم يصدقنى احد واجعل نفس ساهيه زاهيه
مجنونه ولا افكر بمدح الناس ولا يكون لى موضع معروف .
ثم انها اقامت طى قديصها ووقفت فى الصلاة وقالت باسيدي
يسوع المسيح منك سمعت و اياك تبعت وجاهدت فى المسير
الليل والنهار نحو اربعين مرمله واحرقتها الشمس حتى
ذهب لون وجهها واسود جلدھا وكانت تصير فى الطريق
بلا حذا و الدم كان يجره من رجليها ما كانت تشى طى
الشوك والقرطب الذى كان فى البريه وراحت و جلست
فى البريه تقرا فى الانجيل من ثلث ساطت من النهار الى
تسع ساطت وكانوا الوحش يدورون حولها ويسمعوا صوت
قراتها الى حين ط تفرغ من قراء الانجيل ثم تعود الى
موضع كانت تاكل منه العشب و العقاقير و مكث بذلك
مده اربعين سنه والوحش محيطين بها فى تلك

واتمت في البريه وكانت ايضا تاكل من اثمار النخل
 وتشرب من ينبوع كان هناك حتى صارت تشبه مسح شعر ومن
 بعد هذه المده افتركت في نفسها وقالت الويل لي
 اني تركت الدنيا وحصلت هاهنا في راحة
 ونعيم اكل واشرب و اشبه حمار الوحش الذي ياكل من
 العشب شبع وليس احد يبرده ويضربه هكذا انا ليس من
 يمنني او يعاتبني او يصطهدني فاي ثواب لي قدام سيدى
 يسوع المسيح لكن انا اتقوم اضي الى بعض الادباره واخدم
 الى الخوات واغسل اقدامهم و يشتموني واحتمل ويضربوني
 واطلب منهم الغفران يتهموني بكل قبيح واحتمل لاجل
 محبه سيدى يسوع المسيح واصوم ويقولون اني قد اكلت
 واسهر الليل ويقولون اني نعمت وكل ذلك ولا يصعب
 على شى ولا يلحقنى منه غم فلما استوا هذا الفكر على
 قلبها قامت وقصدت دير النسا ووقفت على باب الدهر وكان
 يعرف بدير الصفوف ققرعت الباب وطلعت اليها امراه عجوز
 وكانت في الباب مدة حياتها وكانت عجوز فاضلة فكلمتها
 فلم ترد طيها الجواب فردت الباب ورجعت فبقيت القديسة
 على الباب مدة سبعة ايام وكل يوم تدق الباب وتطلع المجوز

تلكها ولم تعطها الجواب وفي يوم الثامن لما قرعت الباب
طلعت المعجوز وجذبتها وادخلتها الى الدبر وكفتها وجازت
الى رسة الدبر وقالت لها يا ابي ان منذ سبعة ايام اتت
الى باب الدبر اخت قليلة العقل وكانت كليوم تدق الباب
% مرة واحدة وكنت اطلع اليها اكلها فلم تجيبي وانا اليوم
قد ادخلتها بقوة حيل صلاواتي الى الدبر وكفتها بظت
رباطات بسم الثلث اتانيم القدسة وكان في ذلك الدبر
ثلاثة مائة راهبة ما وقعوا العالم قط فقالت لها رسة الدبر
جدا عطى يا اختي وقالت قوموا بنا وهاتوا ماء و اغسلوا
راسها ورجليها لان هذا هو رضا الله عز وجل اسمه
تفرجون عن المكرومين وتحطون اثقال المتمولين وخرجوا في
وقتهم ليسرعوا بها الى جوز الدبر فلم تمكنهم فحطوها حتى
اتوا بها الى وسط الدبر والانجيل في حضنها واهتوا
كثيرا ان ياخذون منها فلم بقدروا طيها لانها كانت تجن
روحها كانها ليس تعرف ما ذا يقول لها وقاملا حتى بفلسوا
راسها ورجليها فلم كانت تمكنهم وكانت تخرق ثيابهم لتتحقق
انها مجنونة وكانوا يكلموها فلم كانت تجاوبهم فلما راوها طى
ذلك الحال قالوا لرسة الدبر هذه مجنونة هي بجيب طينا
ان نتركها في بيت الفوا فاجابتهم طى ذلك وقالت لهم
احتفظوا بها ليلا بهريصا العدو في النار فتركوها في بيت

في بعض الاوقات كانت تخدم الخوات وتعينهم في الخبز والعجين وفي
العجين بهرجليها وهي تضحك وكانوا الخوات بهضهونها وهي فرحانه
مسروبه وبعض الاوقات كانت تحمل جره الماء وتخرج الى الطريق وتسقي
ماي الى كلمن بهجر ويهرجع ومرة تطرح الجره وتكسرها في الدبر
كانها قد اتها العارض وثلاث دفعات في السنة كانت تنظف
بيوت الماي للخوات وكان كلمن يدخل ويخرج بلطمها وضحك
طيها ولما تمت اربعين سنة في الدبر واربعين سنة في
الدبر فنظر الله الى حسن صبرها واحتالها وصومها
وصلاتها وسهرها وحسن يقينها فآظمر الله اعمالها على بدي
دويمني راس المتوحدين فترابه الطاك وقال له انت تزهل
في صومك وصلاتك في هذه الصومعة انك قد قاومت الفضائل
وفي دبر الصفوف اخت من الخوات هي ارفع درجة منك عند
المسيح قوم انزل واض الى عندها وتبارك منها فلما سمع
القديس كلاما الطاك له قام من ساعته وقصد الاسقفا والابا
وطلب منهم ان يازنوه بدخول الدبر فاجابوه الى ذلك
فلما وقف على باب الدبر قال له ملاك الرب بادويمني الخوات
كلهم في رويسهم قنانس اما الاخت التي اوحى الله اليك من
اجلها على راسها تاج من خرق بالية وهي خفيفة كسوة

تقدم وتبارك منها ودخلوا المومنين بين يدي القديس واطموا
الخوات بقدم القديس اليهم ففرغوا وقالوا لعل المسيح
قد اطلع سو اعلمنا وارسله حتى يويخونا ووقع فيهم الخوف
والبكا فلما اراد الدخول الى الدبر القوه بالصلاه والبنور
والانجيل وما تخلف من الخوات واحدة منهم فير هذه
القديسة مره ناسيموس لانها كانت قد احس قلبها بمجيي
القديس اليها فلم تطلع كي لا يظهرون الخوات
حسن اعماله فلما تقدموا كلمهم تباركوا منه واحدة بعد واحدة
فلما نظر الى جميعهم فلم يبصر العلاماتي قال له الطاك
فقال لريسة الدبر قد تخلف منكم اخت واحدة قالوا له يا ابونا
ما تخلف منك الا اخت وهي مجنونة وناقصة قلها وان
تخرج الى عندك تخرق ثيابك فقال لهم اضوا اتوني بها فلما
ضوا نحوها فلم تطيعهم طي الخروج وكانوا يقولون لها
قد عرف شيطانك بمجيي القديس لاجله هذا لم يترككي
حتى تهجى الى عنده لئلا يكون لكي راحة بصلاته وهي ساكنة
ولم تتكلم فضربوها وسحبوها طي وجهها الى نحوه فلما نظر
عليها برك طي ركبتيه وسجد لله تعال بين يديها وقال لها
يا ابى باركي طي فقالوا له الخوات يا ابونا هذه الامراة هي
ساهية من قلها فقال لهم ابعدن فني يا جاهلات انتم هم

اراضت الله باعمالها الحسنه فلما سمعوا الخوات عنه هذا الكلام اعترضهم الغم والحزن والقلق ووقع عليهم الخوف والغزع فاخذوا الثلاثابه قناسهم من رروسهم والقوها على اقدام القديسه ناسيموس وقالوا للقديس بالله يا ابونا قول لها حتى تظا على مغافرتنا من اجل ما فينا واحده الا و قذافات ايها ومنهم من تقول انا ضربتها و منهم من تقول انا قد سكبت غساله العلى على راسها ولما اعترفوا فى ذنوبهم بين يدي ناسيموس وبين يدي القديس وهم يتكون تنكسون رروسهم على الارض وتقولون ارحمنا يا امه المسيح لاجل اعمالنا الرديه وهم يبكون ويهتجبون حتى املا صحن الدير دموط وكانت ناسيموس صامته كانها ليس تفهم ما ذا يقولون لها الى ان سمعت من السط صوت بنادى و يقول قد قبلت توبه دموعكم و غفرت لكم ذنوبكم فبعد ذلك مسك مار دويينى بيدها و مشاها على تلك المغافر طولاً و عرضاً كمثل الصلب وقال لهم الله يكون لكم حافظاً وانا اساله ان ينجيكم من كبد العدو و مصابده حينئذ طعمهم و وعظهم و برك عليهم قام بعضى الى مسكنه

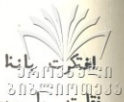

الى باب الدبر وقالوا له يا ابونا اذكركنا فى صلاتك
بِالسَّلام حينئذ صاروا الخوات يحطون القديسة على
ابدبهم وكل مكان تضاء كان باخزون ترابه وبعطون حنان
وهم فارحين مسرورين وبقيت ناسيموس القديسة على هذه الصفة
نحو عشرة ايام فصعب عليها من ذلك عظيم فقامت فى بعض
الايام وغافت البواب وطلعت من الدبر ولم يعلم بها احد
من الخوات الى ابن هضت ولا الى ابن ساحت وذكرها الافاق
حتى الى قدوم سيدنا يسوع المسيح لذكرة السجود والتسبيح
وفى الاخيرة تكون لنا شفيعة مع السيدة امة النور وجميع
القديسين امين

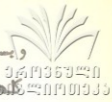
وهذا ما اخبر بها رجل كان خادم بيت الله فى بيعة
الاسكندرية قال انى كنت فى بعض الايام الاعداد يوم سبت
النور وقد تقربوا الناس وهضوا الى بيوتهم وبقيت انا وشماس
وقد غلقت ابواب البيعة وظيفت القناديل و ردت الستورة وجلست
لاستريح ساعة لاجل لا يكون احد من الشعوب قد تخلف
وباتى هو ليقرب وفيما نحن جالسين فاملات البيعة رواحا
طيبة اطيب من المشك والكور وظننت ان شى قد وقع
من السما فى البيعة فقمتم وانا ارتعدت من الغزع فاذا قد
سمعت صوت بقول لى لا تخاف يا اخى لان هذه رواح

بجانبه ويا هو
السبب فابصرت الهيكل كله بضئ بالنور ورجل ساجد قدام
الذبيح فلما قام رايت وجهه بضئ بالنور وهو مثل الملاك
فوقع على خوف عظيم من هيئته وبقيت ارجف من فزع فقال
لى لا تخاف يا اخى لانى انا بشرى مثلك واريد انترب
فدنوت منه فقربته واسقيته من الكاس واخذت بركتين وطلعت
لاعطيه فقلت له يا اخى خذ هذه البركة معك فقال لى
الذى كنت محتاج اليه اخذته وان كنت ترهد حتى اخذ
منك بركة فاعطينى كيل دقيق ورجل خمر لان انا محتاج
اليه فقلت له السلام معك واحضرت له الذى طلب
منى فقال لى احطه معى حتى نطلع من المدينة ولما
طلعنا قلت له يا اخى ابنى برشان ما اخذت معك هذا
الدقيق ابش ترهد تعمل به قال لى انا مشش انسان من
القدسين واعمل لهم قربان من سنة الى سنة فى هذا
العيد القيامة وقلت له يا ابنى كم يكون عددهم قال لى
اربعماية ورجل قلت وكم يكون سيرهم من عندنا قال لى
اربعماية فرسخ فقلت له يا ابنى ومع هذا البعد كله متى
تصل الى عندهم وغدا هو عيد القيامة قال يا اخى ما قرأت
الذى قال الملاك للسيدة ام السيد يسوع المسيح انه ما

بعسر على الله شيا ثم قال ناولنى الذى معك و ارجع
 فلما مشى رجعت الى اليمعه و بقيت مفتكرا بطا ابصرت
 وانا متوقع العيد الثانى مفتكر لما ابصرته و فى يوم السبت
 فى الوقت الذى ابصرته فيه اقبل على كالبوق الخاطف
 ففرحت به و دنوت منه و قربته فقال لى يا اخى اعطينى
 البركة فلما جيت له و حطتها معه الى خارج المدينة
 و قلت له يا ابها الاب اشتهى ان اجى معك و اتيبارك
 من الابا القديسين: حين تبسم و قال لى ان لم تجى
 يكون اخير لك و ان كان تحب و تختار المجى فان اشأ
 السيد يسوع المسيح سنة اخره اخذك معى ان كان
 هو المسيح يختار و ما اجى يوم السبت بل اجى يوم
 الجمعة التى هى يوم جمعة الامام و انت كون على
 حضر فى نصف النهار و تركنى و ضى و بقيت حزينا من
 فرقة ذلك الاب و كنت اعد الابهام حتى تعبر و يجى الوجد
 الذى اودنى فلما كان يوم الجمعة حطت البركة و قفت
 فى وسط النهار انا و ذا قد اقبل على كما قال لى ففرحت
 فرحا عظيما و دنوت منه و سلمت عليه و قلت يا ابى قد
 اشتاقت نفي الى الابا و اريد ان اتيبارك منهم فقال لى
 قوم على اسم سيدنا يسوع المسيح شد وسطك شدا
 جيدا فاخذت البركة و طلعت الطريق و لما سرنا قليلا

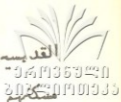
قلت يا سبحان الله العظيم هذا البعد كله وقد وصلنا
نحن في ساء واحد فقال لي ما قلت لك ما يعسر على
الله شي فقلت له ايش اعمل قال لي قوم خلف هذه الحجر
التي هي عند هذه العين واستر حتى لا يبصر احد
وانت تبصر الابا القديسين باتون واحد واحد واذا استجمعوا
كلهم يجوزون الى الهيكل ويبدون بالصلاه جوز انت ايضا معهم
واجهد ان لا ينظروك وقوم حتى اجي اليك وايش ما تبصر
احفظه في قلبك وكذلك عمت كما قال لي ولما صارت تسع
ساعة من النهار ابتدوا الابا يستجمعون كما قال وكنت
ابصر مع كل واحد منهم مظما ابصرت مع الاب الذي كان معي
وابصرت اناس قد زكوا الدنيا وهم مع الله همز وجل
ومن كثرة عبادتهم قد بجوهدها وبقيوا كالخيال وكان كلهم
جامعهم بقرا الصلاه وهو صامت وجلس ومن بعد ما استجمعوا
كلهم ابصرت رجلا قد طعن في السين ومن كبره قد انحنى
حتى وصل راسه الى عند ركبته وكان حوله نور يضي مثل
الشمس وكان يجي منه رواح زكية طيبة وصارت العديرة
بشعل بالنور وظننت انهم ملايكة وليس هم بشر وابصرت
ذلك الشيخ وهو مستند على عكازين

وبسندوه اخين واحد عن بيته واخر عن شماله فلما ابصره
كلمهم قاموا الى قدامه وسلموا عليه وسجدوا له ثم ابتدوا
بالصلاة وجازوا الى الهيكل وابتدوا القداس الشريف وبقيت
انا ارجف من الخوف والفرقة حتى لا يعرفنى احد منهم فلما
تقربوا وعبروا الى السلام عرفوا بنى الربسم فقال مقدمهم
احضرنى الشمس حتى يجى فلما جا قال له يا اخى لما ذا
اتميت هذا الابا الصكين ووجهته معك الى هذا البعد وهذا
المدير القفر فقال له باسيدى لا تاخذنى انا ليس قلت له
حتى يجى وسيدى يسوع المسيح طم انى ما جيته ولازمته
بل قلت له وما سمع منى فقال له ذلك القديس قرهه الى
فلما جا الى ابصرنى فى الزاوية قائم وانا ارتعد من كثره
الخوف ففكر متمجب بما هم فيه لان كان بض نورهم
اعظم من نور الشمس وراجه ما لها شيه فى هذا العالم
واصواتهم كاصافر العصافير من رقتها ولما قدمنى الى عند
القديس الذى هو ربسم وضع يده على راسى وصلا
على وبعد ذلك باركونى كلمهم وقال لى المسيح يرضى عليك
وسجدت قدامه ورجعت الى موضى وبعد ما اتقربوا الابا
وضوا كلمهم وما بقى عندى غير الشيخ الذى جا بنى
فدطنى وقال تقدم وتغرب ولما تحمرت اعطانى برشان

وشربة ما وقال كل واشرب واسترح قليلا حتى اجن
ولما جاء الى قلت له يا ابي من هو مقدمكم ومتى استجمعوا
هولاء القديسين الى هاهنا وان يسكنون وما هو ماكلهم
ومن يعلمهم حتى يستجمعون في هذا اليوم المبارك يوم
القيامة فقال لي ابصرت ذلك الشيخ الذي كان فوق الكل
وصلا طيك ذلك هو مقدمنا وليس هو رجلا بل هو امراة
و سكنت في هذا الدبير اربعين سنة قبل ما جات الى
هذا المكان وما سمعت بكبر ناسيموس ابنة الطك قلت له
نعم يا سيدى قال هذه هي ناسيموس القديسه وجات الى
هذا الدبير من بيت ابيها و سكنت هاهنا اربعين سنة ولما
حبت التواضع لاجل السيد المسيح اتت الى دبير
الخوات و سكنت فيه اربعين سنه ولما كلت التواضع
سيدنا يسوع المسيح من الجوع والمعش والمعى
والحيفا والشتمه والضرب والاستحقار من الخوات والتورع
والتجرهد الذى هو راقوا العبادة والرهبنة وبعد ذلك
كشف امرها الى بعض القديس كما هو مكتوب في
خبرها وبعد ذلك هربت من الدبير وجات الى هذا البر
ولها هاهنا زمانا كثيرا واجتمعوا عندها هولاء

القديسين وهى لهم مثل الاب انطونيوس فى زمانه وهولاي

مستكبرهم قريبا لبعضهم بعض وما فيهم من بصر رفيقه الا

دفعه واحده فى السنه وفى هذا العيد المبارك يستجمعون

ويبصرون بعضهم لبعضا وان كان لواحد منهم طاقه او شغل

قلب بكشفه قدامها وتصلى عليه هى مره ناسيموس والابا وبشفيه

الله بصلاواتها واريد تعلم يا اخى ان ما كان مجى الى عندك

من حاجه لان سيدنا المسيح قادر ان يرسل هو لنا جميعا

ما نحتاج اليه لان هو اراد ان يكشف سبب هولاي

القديسين الى العالم على يدك ومن الان والى بعد ما

بقا براهيم بشرى الى مجى سيدنا يسوع المسيح واما استجماعهم

فى العيد المبارك اللاك كان عليهم حتى يجتمعون ثم قال

لى تحب الرجوع الى مكانك قلت نعم يا ابي فقال لى قوم

على اسم سيدنا يسوع المسيح فقامت فلما سرنا فرسخ طريق

ارسلنى ورجع فوصلت الى مقامى بلا تعب وفى ما انا مفكر

فى امر القديسين ما رايت نفسى الا وانا على باب اليبعه

فجزت وصليت وحمدت الله الذى بنعمته استحققت ان انظر

القديسين وقصصت قصتى على الشعب كله فقالوا سبحان الرب

القوى الذى لا توصف قدرته ثم بقيت انا منتظر

العبد حتى بجى القديس وانظره نظره واحده فلم يعود
بالتقائه مع غيره
بالتقائه مع غيره

فكلمت اخبار القديسه مره ناسيموس واخباع القديسين
ارفاقها صلاواتها تكون معنا وصلاواتهم وصلاواه السيده
مرم تحفظ جميع اولاد المعموديه من امتحانات الشيطان
وجنوده وبرحم الله الكاتب الخاطى والقارى الطاهر والسامعين
الحاضرين والغايين وجميع المومنين امين . كلمت قصة القديس
ناسيموس بنت الطك .

სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა ღმრთისათა.

ვიწყებ ღვთის შეწევნით და მისი კეთილი დახმარებით და დაგწერეთ მოთხოვნა ნასიამასი, მეფის ასულისა. მისმა ლოცვამ დაიფაროს ქრისტეანეთა კრებული, ამინ.

იყო იმ დროში კეთილი ქალი ქალაქიდან, რომელსაც ერქვა აყუდა და მისი სახელი იყო ნასიმა (ნასიმუს). იმ დროს მამამისი იყო მეფე და ჰქონდა ოცდახუთი ქალაქი. მეფის სასახლე ძვირფასი თვლებით იყო შემკული და მორთული იყო ცხოველთა და ფრინველთა ქანდაკებებით, კედლები კი დაფარული იყო სპილოს ძვლის წნულით, შეკრული სპილენძითა და რკინით და ოქროთი დაფარული. ნასიმა ლამაზი გარეგნობისა იყო.

რადგანაც მამამისი მეფე იყო და შვილი არ ჰყავდა ამის გარდა, დაადგა თავზე გვირგვინი, რომ არ შეწყვეტილიყო მისი მეფობა და თქვა: გავათხოვებ მასზე ვინც დადგება მეფედ ჩემს შემდეგ.

იყო ქალი ღვთისმოსავი, რომელსაც წაკითხული ჰქონდა ყველა წმინდა წიგნი.

იგი ერთ დღეს იჯდა და კითხულობდა სახარებას და მიადწია იმ ადგილს, სადაც ნათქვამია, რომ კაცო ფასდება მისი საქმეების მიხედვით. დანადგლიანდა და თქვა გულში: ჩემთვის უმჯობესია დაიხლონ ჩემი მშობლები ერთდროულად. ისმინა ღმერთმა მისი, დასწულდნენ ისინი ტკივილისა და მწუხარების გარეშე ისე, როგორც თხოვა წმინდამ უფალს. შემდეგ ნასიმამ დაიტირა ისინი და დაასაფლავა, შეასრულა ყველა წესი, რაც იყო საჭირო, და როცა დაბრუნდა სასაფლაოდან, წავიდა ეკლესიაში, გვირგვინი კი (ეხურა) თავზე. ილოცა მან გახარებულმა, მხიარული გულით, რომ წყალობა ჰყო ღმერთმა მასზე და ისმინა მისი ვედრება.

მესამე დღეს, როცა იგი კითხულობდა სახარებას, აი წააწყდა ხსენებას მდიდრისას, რომელიც მივიდა და ჰკითხა უფალს ჩვენსას იესო ქრისტეს თაყვანის ცემისა და ღვთის დიდების საზღაურზე ცათა სასუფეველში. უფალმა უპასუხა მას და უთხრა: წადი, გაუნაწილე ყოველივე, რაც გაქვს, გუბაკთ და გექნება საუნჯე ზეცაში. დანადგლიანდა და თქვა: ვაიმე, რომ მე ვსწავლობ წმინდა წიგნებს და ერთი კეთილი საქმე ჩემი უფლის იესო ქრისტეს წინაშე, ან წყალობა ერთი კაცისთვის არ მიქნია. შემდეგ მიჰყო ხელი და ყველაფერი,

რასაც ფლობდა, გაუნაწილა საწყლებს და გლახაკებს, ქვერივეებსა და ობლებს, ეკლესიებსა და მონასტრებს, მონაზვნებსა, ფეხმძვინვარეებს, ურებს, გადააქცია სამეფო სასახლე სააცადმყოფოდ. შემდეგ მონასტრები და მხევლები, გამოვიდა სასახლის კარებთან, მოიხადა გვირგვინი თავიდან, ოქროს სარტყელი (მოიხსნა) წელიდან, მთელი მისი ტანსაცმელი დაჰყარა სასახლეში და თქვა თავის გულში: გავდივარ და არ მიმყვება არაფერი გარდა ამ წმინდა სახარებისა. შემდეგ იგი გაემართა სანაგვისაკენ, აიღო იქიდან ძონძები, შეიმოსა ამ ძონძებით და თქვა: ჩემი აზრია, რომ წავიდე ამ ქვეყნიდან, სადაც მიცნობენ, რათა არ თქვას ხალხმა, რომ ესაა ნასიმა, ასული მეფისა, ქმნა ესა და ეს, დაურიგა ქონება ხალხს, გაათავისუფლა მონები და ხალხის ქებისაგან არ დავიღუპო და არ დამეკარგოს საზღაური უფლისა იესო ქრისტესი. არა, ჩემი აზრია, რომ წავიდე უცხო ქვეყანაში და თუ ვიტყვი, რომ მქონდა მე დიდძალი ქონება და დავარიგე იგი წყალობად, არ დამიჯერებს მე არავინ. თავს მოვისუფლე, ცოფად და ჭკუანაკლულად (ვარგვენებ). არ ვიფიქრებ ხალხის ქებაზე და ჩემთვის ნაცნობი არ იქნება ის ადგილი. შემდეგ მან დაიჩოქა, დადგა ლოცვად და თქვა: ო უფალო ჩემო, იესო ქრისტე, შენ გისმენ და შენ მოგყვები. იარა დღისით და ღამით, გაიარა დაახლოებით ორმოცი დღის სავალი და შეწვა იგი მზემ ისე, რომ შეიცვალა მისი სახის ფერი და გაშავდა მისი კანი. ფეხშიშველი მიდიოდა იგი გზაზე და ფეხებიდან სდიოდა სისხლი, რადგან დადიოდა ეკლიან უბეშ ბაღახზე, რომელიც უდაბნოში იყო. როცა ისვენებდა და ჯდებოდა უდაბნოში, კითხულობდა სახარებას დღის სამი საათიდან ცხრა საათამდე. ცხოველები გარს ეხვეოდნენ მას და უსმენდნენ მის ხმას, სანამ არ დაამთავრებდა სახარების კითხვას. შემდეგ ბრუნდებოდა თავის ადგილზე და ჭამდა ბაღახს და მწვანილს. დაჰყო ასე ორმოცე წელი და ცხოველები გარს ეხვეოდნენ მას იმ ხნის განმავლობაში, რაც იყო უდაბნოში. ჭამდა აგრეთვე ფინიკის ნაყოფს და სვამდა ჭის წყალს. იყო აქ, სანამ არ დაემსგავსა იგი თმის საცხებ ზეთს. შემდეგ ჩაფიქრდა იგი და თქვა: ვაიმე, რომ დავტოვე საბაქო და მოვიპოვე განცხრომა და სიამოვნება, ვჭამ და ვსვამ და ვგავარ ველურ ვირს, რომელიც ჭამს ბაღახს, ძღება და არ არის ვინმე, რომელიც წაუძღვება მას და სცემს მას. ასე ვარ მეც. არ არის ვინმე, ვინც წინააღმდეგობას გამიწევს, ან გამკიცხავს, ან გამაფრთხილებს. და რა საზღაური

მაქვს მე ჩემი უფლის იესო ქრისტეს წინაშე, არამედ მე უნდა
ავდგე, წავიდე ერთ-ერთ მონასტერში, ვემსახურო დებს და დავ-
ბანო მათ ფეხი. მაგინებენ მე და მოვიტყენ, მცემენ მე დამ-
ცხოვ მათ შენდობას, დამაბრალებენ მე ყოველგვარ საძაგლოებას
და მოვიტყენ ჩემი უფლის იესო ქრისტეს სიყვარულისთვის, ვიმარ-
ხულებ და იტყვიან, რომ ვჭამე, ვიფხიზლე და მით და იტყვიან,
რომ მიძინავს. ეს ყველაფერი სრულიადაც არ იქნება ჩემთვის
ძნელი და არ შემიპყრობს ამით ნაღველი. როცა მომწიფდა ეს
აზრი მის გულში, ადგა და გაემართა ქალთა მონასტრისაკენ და
დადგა მონასტრის კარებთან. ეს მონასტერი ცნობილი იყო დაირ-
-ულ სუფუფის სახელით. დააკაკუნა კარზე და გამოვიდა მოხუცი
ქალი, რომელიც იყო მეკარედ მთელი მისი სიცოცხლის განმავლო-
ბაში. მოხუცი კეთილი იყო და გამოელაპარაკა მას, ხოლო მან
არ მისცა პასუხი. მაშინ დაკეტა კარი და დაბრუნდა. დარჩა
წმინდანი კარებთან შვიდი დღის განმავლობაში; ყოველ დღე აკა-
კუნებდა კარზე, გამოდიოდა დედაბერი, ელაპარაკებოდა მას და
არ აძლევდა პასუხს. მერვე დღეს, როცა დააკაკუნა კარზე, გა-
მოვიდა მოხუცი, შეიპყრო იგი, შეიყვანა მონასტერში, შეკრა
იგი, წავიდა მონასტრის წინამძღვართან და უთხრა მას: დედაო
ჩემო, შვიდი დღის წინ მოვიდა მონასტრის კარზე ერთი ჭკუანაკ-
ლული და. ყოველდღე ერთჯერ აკაკუნებდა კარზე და გავდიოდი
მასთან, ველაპარაკებოდი და არ მპასუხობდა. დღეს შემოვიყ-
ვანე იგი შენი ღოცვის ძალითა და ძლიერებით მონასტერში და
შეგპარი იგი სამმაგი ბოროტით წმინდა სამების სახელით.

იყო ამ მონასტერში სამასი მონაზონი, რომლებსაც დაეტოვებ-
ბიათ საბაქათ სრულიად. უთხრა მას მონასტრის წინამძღვარმა:
„ძალიან კარგად ჰქმენ, დაო ჩემო“. და თქვა: ადექით და მომი-
ტანეთ წყალი, რომ დავბანოთ მას თავი და ფეხები, რადგან ეს
არის ნება ღვთისა, დიდება და ქება მის სახელს, რომ ნუგეში
სცეთ დამწუხრებულთ და იტვირთთ მამშვრალთ ტვირთი. გავიდნენ
მაშინვე, რომ საჩქაროდ შემოეყვანათ იგი მონასტერში და ვერ
შეძლეს. მიათრევდნენ მას, სანამ მიიყვანეს მონასტრის შუაში
და სახარება (ჭქონდა) მას მკერდზე. ბევრი ეცადნენ, რომ გა-
მოერთმიათ მისთვის და ვერ შეძლეს, რადგან მოისულელა თავი,
თითქოს არ იცოდა, რას ეუბნებოდნენ მას; ადგნენ, რომ დავებ-
ნათ თავი და ფეხები მისთვის და ვერ შეძლეს, ანაკუწებდა მათ
ტანსაცმელს, რომ დაერწმუნებია ისინი, რომ იგი გიჟია. ეკით-
ხებოდნენ და არ პასუხობდა. როცა ნახეს იგი ამ მდგომარეობა

ში, უთხრეს მონასტრის წინამძღვარს: ეს სულელია და უნდა დავ-
ტოვოთ იგი გზაბანეულთა სენაკში. დაეთანხმა და უთხრა მათ: გა-
უფრთხილდით მას, რომ არ ჩააგდოს იგი მტერმა ცეცხლში. ~~1949 წელს~~
იგი გზაბანეულთა სენაკში. ემსახურებოდა დებს და ეხმარებოდა
მათ პურის ცხობასა და ცომის მოწევაში. ზოგჯერ დავარდებოდა,
თითქოს დახვდო იგი მტერმა, თეღაცდა ცომს ფეხებით. და იცინოდა.
დები ცემდნენ მას და იგი გახარებული და კმაყოფილი იყო. ზოგ-
ჯერ მიჰქონდა წყლის კოკა, გადიოდა გზაზე და ასმევდა წყალს
ყველას, ვინც აივლიდა და ჩაივლიდა, ხოლო ზოგჯერ დაავადებდა
კოკას და დაამსხვრევდა მონასტერში, თითქოს მოვიდა მასთან
მტერი. სამჯერ წელიწადში წმინდად დების საპირფარეშოებს, ამი-
ტომ ყველა, ვინც შედიოდა და გამოდიოდა, მუშტით სცემდა და
დასცივდებოდა მას. როცა შესრულდა ორმოცი წელი მონასტერში და
ორმოცი წელი უდაბნოში, ნახა ღმერთმა მისი მოთმინების სიკეთე
და სათნოება, მარხვა, ლოცვა, სიფხიზლე და კეთილი რწმენა მი-
სი, გამოაცხადა ღმერთმა მისი საქმეები განდგომილთა მეტა-
ურის დუბინას ხელით, რომელსაც ერგენა ანგელოზი და უთხრა: შენ
ამაყობ შენი მარხვითა და ლოცვით შენს სენაკში, მაგრამ შენ
წინ აღუდები სათნოებას. დაირ-ულ სუფუფში (მწკრივთა მონასტერ-
ში) არის ერთი დაჯ, რომელიც ღირსებით შენზე მაღლა დგას ღვთის
წინაშე. ადექი, გაემართე, მიდი მასთან და იკურთხე მისგან.
როცა ისმინა წმინდანმა ანგელოზის სიტყვა, ადგა მაშინვე და მი-
მართა ებისკოპოსს და წმინდა მამებს და სთხოვა მათ, რომ დაერ-
თათ ნება მისთვის, შესულიყო მონასტერში. ნება მისცეს მას და
როცა დადგა მონასტრის კარებზე, მაშინ უთხრა მას ანგელოზმა
უფლისა: დუბინა, ყველა დას თავზე აქვს კუნკულები, ხოლო იმ დას,
რომლისთვისაც მომავლინა ჩვენებად ღმერთმა შენთან, თავზე აქვს
გვირგვინი ძონძებისაგან და იგი მსუბუქ ტანსაცმელშია. მიუახ-
ლოვდი და იკურთხე მისგან. მორწმუნენი წმინდანზე ადრე შევიდ-
ნენ და აცნობეს დებს წმინდანის მოსვლა მათთან, ისინი შეშფო-
დნენ და თქვეს: ეგების ქრისტემ გაიგო ჩვენი ბოროტი საქმეები
და გამოგზავნა იგი, რათა გაგვიცხოს, და დავცა მათ ზარი და
გოდება. როცა ისურვა შესვლა მონასტერში, შეხვდნენ ლოცვით,
საკმეველითა და სახარებით, და არ დარჩენილა დათაგან არც ერ-
თი მათგანი, გარდა წმინდა ნასიმასი, რადგან იგარძნო მისმა
გულმა წმინდა დუბინას მოსვლა მისთვის, და არ გამოვიდა, რომ
არ გაემტდებინათ დებს მისი კეთილი საქციელი. როცა წარუდ-
გნენ ყველანი, იკურთხნენ მისგან სათითაოდ. და როცა შეხვდა

ყველას და ვერ ნახა ის ნიშანი, რომელიც უთხრა მას ანგელოზმა, უთხრა მონასტრის წინამძღვარს: გაკლიათ ერთი და. უთხრეს, მამაო ჩვენო, არ გვაკლია არავინ გარდა ერთი დისა, რომელიც გიჟი და უსუსულო ჰქვანდა. რომ გამოსულიყო შენთან, დაანაკუწებდა შენს ტანს საცემელს. უთხრა მათ: წადით და მომიყვანეთ იგი; როცა წავიდნენ მასთან, ვერ შეძლეს მისი გამოყვანა, ეუბნებოდნენ მას: გაიგო შენმა ეშმაკმა წმინდანის მოსვლა და ამიტომ არ გვიღებდა შენ, რათა არ მიხვიდე მასთან, რომ არ გქონდეს შეგება მისი ლოცვისაგან. იგი კი ღუმდა და არ ლაპარაკობდა. სცემდნენ მას სახეში, ურტყამდნენ და მიათრევდნენ მისკენ. როცა შეხედა მას, დაეცა მუხლებზე, თაყვანისცვა მადალ ღმერთს მის წინაშე და უთხრა მას: დედაო, მაკურთხე მე. დებმა უთხრეს: მამაო, ეს ქალი ჰქვანდა უსუსულოა. უთხრა მათ: შორს ჩემგან, ურწმუნოო! ეს თქვენ ხართ ჰქვანდა უსუსულო, ეს კი დედაა კეთილი, რომელიც ესაგს ღმერთს თავისი კეთილი საქმეებით. და როცა მოისმინეს დებმა მისგან ეს სიტყვები, მოიყვა ისინი ნაღველმა და სევდამ და მღვდლებამ, დაეცა მათ შიში და ძრწოლა, მოიხადეს სამასი კუნკული თავიდან, დააფინეს წმინდა ნასიმას წინაშე და უთხრეს წმინდანს (ღუბინას): გაფიცებთ ღმერთს, მამაო, უთხარი მას, გათელოს ჩვენი თავსაბურავები, რადგან ყოველი ჩვენგანი ცოდვილია მის წინაშე. ზოგი მათგანი ამბობდა: მე ვცემდი მას, ზოგი მათგანი ამბობდა: მე ვახამდი ნარეცხ წყალს თავზე. და აღიარეს თავიანთი ცოდვები წმინდა ნასიმას წინაშე და წმინდანის (ღუბინას) წინაშე, და ისინი ტიროდნენ, სცემდნენ თავს მიწაზე და ამბობდნენ: მოგვიტევე ჩვენ, მხევალ ქრისტესო, ჩვენი ცუდი საქციელი, და ტიროდნენ და მოთქვამდნენ ისე, რომ აივსო მონასტრის ეზო ცრემლებით წმინდა ნასიმა ღუმდა, თითქოს ვერ გეპულობდა, რას ეუბნებოდნენ მას, სანამ არ მოესმა ზეციდან ხმა, რომელიც უბოძდა და ამბობდა: მივიღე თქვენი მონანიების ცრემლი და მოგიტევეთ თქვენი ცოდვები. ამის შემდეგ მოჰკიდა ხელი მას ნეტარმა ღუბინამ, გაატარა იგი მათ თავსაბურავებზე სიგრძე-სიგანით ჯვრისებურად და უთხრა მათ: ღმერთი იყო თქვენი მფარველი და ვთხოვ მას, რომ გიხსნათ ეშმაკის ცდუნებისა და მისი მახისაგან; შემდეგ აუწყა მათ, უქადაგა, აკურთხა ისინი, ადგა და გაემართა თავისი სამყოფლისაკენ. გაჰყვნენ მას მონასტრის კარამდე და უთხრეს მას: მამაო; მოგვიხსენე შენს ლოცვაში და იარე მშვიდობით. აქედან იწყეს დებმა წმინდა ნასიმას ხელით ტარება ყველ-

გან. ყველა ადგილი გაბრწყინებული იყო, სადაც დადგებოდნენ, გა-
ლობდნენ, ხარობდნენ და ზემოზდნენ.

დარჩა წმინდა ნასიმა ამგვარად დაახლოებით ათი დღე და დღე-
შემომდა ეს დღეება, ადგა ერთ დღეს და, როცა გაიგულა მესაკრე,
გამოვიდა მონასტრიდან და არ იცის მის შესახებ არც ერთმა დამ,
საით წავიდა და სად აღესრულა. იყოს მომავალში იესო ქრისტეს
მოსვლამდე ღვთის დიდებასა და თავგანისცემასთან ერთად მისი
ხსენება და აღსასრულის დღეს იყოს ჩვენთვის მხარის დამჭერი
სინათლის დედასთან და წმინდანთა კრებულთან ერთად, ამინ.

და ეს არის ის, რაც თქვა ერთმა კაცმა, რომელიც იყო მსა-
ხური ღვთის სახლისა ალექსანდრიის ეკლესიაში. თქვა: დღე-
სასწაულის ერთ დღეს, ნათლის შაბათს, ეზიარა ხალხი და წავიდა
ყველა მათგანი თავის სახლში. დავრჩით მე და დიაკონი და დავ-
კეტე ეკლესიის კარები, ჩავაქრე სანთლები, ჩამოვაფარე ფარდე-
ბი და დავჯექი, რომ დამესვენა ერთ საათს, რადგან არ იყო ად-
მიანთაგან ერთიც, რომ დარჩენილიყო და მოსულიყო საზიარებლად.

მაშინ, როცა ჩვენ ვისხედით, აივსო ტაძარი საამო სურნელ-
ებით, უფრო სურნელგანით ვიდრე ძმრისა და მუშკისა. ვიფიქრე,
რომ რაიმე ჩავარდა ციდან ეკლესიაში. ავდექი და მე ვძრწოდი
შეშით. უკმათ გავიჯონე ხმა, რომელიც მეუბნებოდა მე: ნუ გეშინ-
ია, ძმაო, რადგან ეს სურნელება ზეციურია და არა მიწიერი.
ავწიე ფარდა, რათა მენახა მიზეზი და ვნახე, ტაძარი მთლად
განათებული და კაცი დარჩილი საკურთხევლის წინ. როცა ად-
გა, დავინახე მისი სახე გაბრწყინებული და იყო ანგელოსის
მსგავსი. დამეცა დიდი ზარი მისი დიდებულებით და დავრჩი
აცახცახებული შეშით. მან მითხრა: ნუ გეშინია, ძმაო, რადგან
მე კაცი ვარ შენი მსგავსი და მინდა, რომ ეზიარო. მივუახლო-
ვი, ეზიარე და ვასვი ფიალიდან, ავიღე ორი სეფისკვერი, გამო-
ვიღე, რათა მიმეცა მისთვის და ვუთხარი მას: ძმაო ჩემო, წა-
იღე ეს ევლოგია. და მითხრა: მე რაც მჭირდება, უკვე ავიღე და
თუ გსურს, რომ ავიღო შენგან ევლოგია, მომეცი მე ორი საწყაო
ფქვილი და მეოთხედი საწყაო ღვინო, რადგან მე მჭირდება იგი.
ვუთხარი მას: მშვიდობა იყოს შენთან და მივუტანე ის, რაც
მთხოვა. მითხრა: წამომიღე, სანამ გავალთ ქალაქიდან.
როცა გავედი, ვუთხარ მას: მამაო, საზრდო რომელიც აიღე ეს
ფქვილი, რა უნდა ქმნა მაგით. მითხრა: ძმაო ჩემო, მე მოსამ-
სახურე ვარ წმინდა ხალხისა და ვუკეთებ მათ ევლოგიას წლიდან
წლამდე ამ ადგილის დღესასწაულზე. გკითხვ: მამაო, რამდენ-

ნია მარი რიცხვი, მიიხრა: ოთხასი კაცი. ვკითხე: და რამდენია
სავალი ჩვენგან, მიიხრა: ოთხასი ფარსახი. ვუთხარ: მამაო, ამ
სიშორეს როდის მიაღწევ მათთან, ხვალ აღდგომის დღესასწაულზე
უკვე; თქვა: ძმაო, არ წაგიკითხავს, რომელიც უთხრა ანგელოსმა
დედოფალს, უფლის იესო ქრისტეს დედას, რომ დვთისათვის ძნელი
არაფერია. შემდეგ თქვა: გადმოვიცი, რაც შენთან არის და დაბ-
რუნდი. და როცა წავიდა, დავბრუნდი მე ეკლესიაში, ვიყავი ჩა-
ფიქრებული იმით, რაც ვნახე და ველოდებოდი მეორე დღესასწაულს,
იმ ფიქრით, რომ ვნახავდი მას. შაბათ დღეს, იმ დროს, როცა
ვნახე, იგი გამომეცხბა ელვისებურად. გავიხარე, მივუახლოვ-
დი, ვიკურთხე მისგან და მიიხრა: ძმაო, მომიც მე ევლოგია. რა-
ცა მივართვი და წავფუე ქალაქის გასასვლელამდე, ვუთხარ: მამაო,
მსურს, რომ წამოვიდე შენთან და ვიკურთხო წმინდა მამებისაგან.
მაშინ გაიღიმა და მიიხრა: რომ არ წამოხვიდე, უკეთესი იქნება
შენთვის. და თუ ისურვებ და არჩევ წამოსვლას, თუ ისურვებს
უფალი იესო ქრისტე, მეორე წელს მოვალ და წავიყვან შენ, თუ
ისურვებს ღმერთი, არ მოვალ შაბათ დღეს, არამედ მოვალ პარას-
კევე დღეს, რომელიც იქნება ვნების პარასკევი. და შენ იყავ
მზად შუადღისას. დამტოვა, წავიდა და დავრჩი ნაღვლიანი ამ
მამის განშორებით. ვითვლიდი ღვებს, რომ გასულიყო და მოსუ-
ლიყო დიქმული დრო, რომელიც აღმიიქვბა. როცა მოვიდა პარასკევი
ღმე, ავიღე ევლოგია, დავდექ შუადღისას და აი, შემხვდა მე,
როგორც მიიხრა. გავიხარე დიდი სიხარულით, მივუახლოვდი, მივე-
სალმე და ვუთხარ: მამაო, ძალიან მსურს მამებთან წასვლა, მინ-
და, რომ ვიკურთხო მათგან; მიიხრა: ადექ ჩვენი მეუფის იესო
ქრისტეს სახელით, შემოირტყი წელი შენი კარგად. ავიღე ევლო-
გია და გავედით გზად. როცა გავიარეთ მცირე მანძილი, ვიფიქრე,
რომ გავიარეთ ერთი ფარსახი, მიიხრა: მოვედით უკვე. ვუთხარი
მასუ მაღლობა დიდებულ ღმერთს, გავიარეთ ასეთი სიშორე და მო-
ვაღწიეთ ერთ საათში. მიიხრა მე: არ გითხარ განა შენ? არაფე-
რია ღმერთისათვის შეუძლებელი. ვუთხარ: როგორ მოვიტყე? მიიხ-
რა: დადექ ამ ქვის უკან, რომელიც წყაროსთანაა და დაიმაღე,
რომ არ დაგინახოს ვინმემ. შენ ნახავ წმინდა მამებს, რომელ-
ნიც მოვლენ თითო-თითოდ და როცა შეიკრიბება ყველა, შევლენ
ეკლესიაში და დაიწყებენ ლოცვას, შედი შენც მათთან ერთად და
ეცაღე, რომ არ გნახონ. იდექი, სანამ მე არ მოვალ შენთან,
რაც ნახო შეინახე გულში. ვქმენ ისე, როგორც მიიხრა. და როცა

გახდა დღის ცხრა საათი, დაიწყეს მამებმა შეკრება, როგორც
მიიხრა. და ვნახე თითოეულ მათგანზე ის, რაც ვნახე ამ...
რომელიც ჩემთან იყო. ვნახე ხალხი, რომელთაც დაეტოვებინათ...
სააქაო და იყვნენ ღმერთთან, ღიღება და ქება მის სახელს. დიდი
მორჩილებისაგან გამოფიტული იყვნენ და დარჩენილიყვნენ როგორც
აჩრდილნი. ყოველი მათგანი ამბობდა ლოცვას და ჩუმად ჯდებოდა.
როცა შეიკრიბა ყველა, ვნახე კაცი, დაბერებული, სიბერისაგან მოხრილიყო ისე, რომ მისი თავი მუხლებამდე აღწევდა.

მის ირგვლივ ბრწყინავდა ნათელი, მზის მსგავსი და მოდიოდა მისგან სანეტარო სურნელება. უდაბნო გაბრწყინდა ნათლით. ვიფიქრე, რომ ისინი ანგელოზებია და არა ადამიანები. ვნახე ეს მოხუცი ეყრდნობოდა ორ ყავარჯენს და იჭერდა მას ორი ძმა, ერთი მარჯვნიდან და მეორე მარცხნიდან. როცა დაინახეს იგი, ყველა ადგა მის წინაშე, მიესალმნენ და თაყვანისცემს მას, შემდეგ დაიწყეს ლოცვა, შევიდნენ ტაძარში და დაიწყეს წირვა ღიღებულად. დავრჩი მე და ცვახცახებდი შიშისა და ძრწოლისაგან, რომ არ ვეცნე რომელიმე მათგანს. როცა ეზიარნენ და წავიდნენ მშვიდობით, მივინო მე მათმა მეტაურმა და თქვა წინამძღვარმა: მომიყვანეთ მსახური, მოვიდეს. როცა მოვიდა, უთხრა: ძმაო ჩემო, რისთვის გასარჯე ეს საწყალი მამა და მოიყვანე ამ სიშორეს და მწირ უდაბნოში? უთხრა მას: უფალო ჩემო, ნუ დამსჯი, მე არ მითქვამს მისთვის, რომ წამოსულიყო. მეუფემ ჩემმა იესო ქრისტემ იცის, რომ მე არ მომყავდა იგი და არ დამიძალეობია. არამედ ვუთხარ და არ ისმინა ჩემი. უთხრა მას წმინდანმა: მომიახლოვე იგი. როცა მოვიდა ჩემთან, მნახა კუთხეში მდგარი, ცვახცახებდი დიდი შიშისაგან გაოგნებული და გაკვირებული იმით, რაც ვნახე, რადგან ანათებდა მათი ნათელი მზის სინათლეზე დიდი და სურნელება, რომლის მსგავსი არ იყო ამ ქვეყნად, ხმები მათი როგორც ჩიტების სტვენა მისი მელღიურობით. როცა წარმადგინეს წმინდანთან, რომელიც იყო მათი უფროსი, დამადო მისი ხელი თავზე და დამლოცა. ამის შემდეგ მაკურთხა მე ყველამ. და მიიხრა მე: ქრისტემ კეთილი ჰყო შენზე. თაყვანი ვეცი მას და დაგბრუნდი ჩემს ადგილს. როცა ეზიარნენ მამები, წავიდა ყველა და დარჩა ჩემთან მხოლოდ ის მოხუცი, რომელმაც მომიყვანა. მიხმო და მიიხრა: მოდი და ეზიარე. როცა ეზიარე, მომცა მე ევლთგია და ზედაშეს წყალი და მიიხრა: ჰამე და სვი და დაისვენე მცირედ, სანამ მივალ. როცა მოვიდა ჩემთან, ვუთხარი: მამაო, ვინაა თქვენი წინამძღოლი, როდის იკ-

რბივებიან ეს წმინდანები აქ, სად ცხოვრობენ, რა მათი საქმე-
ბი, ვინ აცნობებს მათ, რომ შეიკრიბონ ამ კურთხეულ დღეს, აღ-
დგომის დღესასწაულის დღეს. მიიხრან: ხომ ნახე ის მოხუცი კრ-
მელიც ყველაზე მაღალი იყო და დაგლოცა. ესაა ჩვენი წინამძღო-
რი. იგი არაა მამაკაცი, არამედ იგი ქალია. ცხოვრობდა ამ უდაბ-
ნოში ორმოცი წელი, სანამ აქ მოვიდოდა. არ გსმენია ამბავი ნა-
სიმასი, მეფის ასულისა? ვუთხარ: კი, უფალო; მიიხრან: ესაა ის
წმინდა ნასიმა, მოვიდა ამ უდაბნოში მამამისის სახლიდან და
ცხოვრობდა აქ ორმოცი წელი. როცა ისურვა თავის დადება ჩვე-
ნი მეუფის იესო ქრისტესთვის, წავიდა დათა მონასტერში და იც-
ხოვრა იქ ორმოცი წელი. როცა გაასრულა თავდადება ჩვენი უფ-
ლის, იესო ქრისტესთვის შიმშილით, წყურვილით, სიშიშვლით,
შეურაცხყოფით, გინებით, არად ჩაგდებით დებისაგან და ღვთის-
მოსაობით და თავდავიწყებით, რომელიც წმინდად ხდის თაყვანის-
ცემასა და მონაზვნობას, ამის შემდეგ გაუმჟღავნა უფალმა მისი
საქმე ერთ წმინდანს, როგორც ეს არის მოთხრობილი მის ცხოვრე-
ბაში. ამის შემდეგ იგი გაიტყა მონასტრიდან და მოვიდა ამ უდაბ-
ნოში. აქ არის დიდი ხანია. იკრიბებიან მასთან ეს წმინდა
მამები და იგი არის მათთვის, როგორც მამა ანტონი თავის ეპო-
ქაში. ესენი ახლოს ცხოვრობენ ერთმანეთთან, მაგრამ არაა მათ
შორს არც ერთი, რომელიც ნახულობდეს მის ამხანაგს გარდა ერთი
დღისა წელიწადში. ამ კურთხეულ დღესასწაულზე იკრიბებიან და
ხელავენ ერთმანეთს. თუ შეემთხვა რომელიმე მათგანს წინააღმდე-
გობა ან გულის საქმე რაიმე, გაუმჟღავნებს მას, დალოცავენ მას
წმინდა ნასიმა და წმინდა მამები და განკურნავს მას ღმერთი
მისი ლოცვით. მინდა გაცნობო, ძმაო ჩემო, რომ ჩემი შენთან მოს-
ვლა საჭიროების გამო არ იყო. უფალს ჩვენსას იესო ქრისტეს შე-
უძლია, რომ გამოგვიგზავნოს ჩვენ ყველაფერი, რაც გვჭირდება.
მაგრამ უფალს სურს, რომ გაუცხადოს ამ წმინდანების საქმე ქვე-
ყანას შენი საშუალებით. აწ და შემდეგში, რაც დარჩა, ნახოს
იგი აღამიანებმა, ჩვენი უფლის იესო ქრისტეს მოსვლამდე.

რაც შეეხება მათ შეკრებას ამ კურთხეულ დღესასწაულზე, ან-
გელოზი აცნობებს მათ, რომ შეიკრიბონ. შემდეგ მიიხრან: გასურს
დაბრუნება შენს ადგილზე? ვუთხარ: კი, მამაო; მიიხრან: ადექ
ჩვენი უფლის იესო ქრისტეს სახელით და ავდექი. როცა გავიარეთ
დაახლოებით ფარსანი გზისა, გამომგზავნა მე და დაბრუნდა. მი-
ვაღწიე ჩემს სამყოფს დაღლის გარეშე. მაშინ როცა ვფიქრობდი

ამ წმინდანთა საქმეების შესახებ, ვერ ვიგრძენი, რომ მე უამრავი
ეკლესიის კარებთან ვიყავი. შევედი ვილოცი და ვმეფობო და
ღმერთს, რომლის მადლმა ღირს მყო მისი სიკეთით მენახა წმინდა
დანები, მოვუთხრე ჩემი ამბავი მთლიანად ხალხს და თქვეს: ქება
უფალს ძლიერს, რომლის შესაძლებლობა აუწერელია. შემდეგ ველოდე-
ბოდი მეორე დღესასწაულს, რომ მოსულიყო წმინდანი იგი და მენა-
ხა ერთხელ და არ დაბრუნდა, აღარ მოვიდა. გასრულდა ამბავი
წმინდა ნასიმასი და ამბავი წმინდანთა, მისი მეგობრებისა. მისი
ლოცვა იყოს ჩვენთან და მათმა ლოცვამ და ლოცვამ ჩემი დედოფლი-
სა მარიამისამ დაგვიფაროს ქრისტეანთა კრებული ეშმაკისა და
მისი ლაშქრის გამოცდისაგან. შეიწყალოს ღმერთმა მწერალი ცოდ-
ვილი და მკითხველი დახელოვნებული, მსმენელი დამსწრე და და-
უსწრებელი და კრებული მოწმუნეთა, ამინ.

გასრულდა მოთხრობა წმინდა ნასიმასი მეფის ასულისა.

ტ ე ქ ს ტ ი ს ა თ ვ ი ს

ქართული ტექსტისათვის ძირითადად ავიღეთ $A - 249$ ხელნაწერი (A - რედაქცია). ტექსტის დადგენის დროს გავითვალისწინეთ არაბული სინური რედაქციის ჩვენებები ($\sin 342$, S რედაქცია) და მხოლოდ იმ შემთხვევაში შევიტანეთ B და C რედაქციის წაკითხვები ძირითად ტექსტში, როცა ისინი არ იყო A რედაქციაში, მათი შესატყვისები კი მოიპოვებოდა არაბულ, ან სირიულ ვერსიებში.

ორთოგრაფიულ ვარიანტებს ვიძლევიტ მხოლოდ ძველი ხელნაწერებისას $A - 249$, $A - 146$ (b^1) და $A - 382$ (c^1).

ცხორებაა და განგებაა^I ნისიმესი², რომელი იყო ასული
მეფისაა მეგვებელისაა³ და იქმნა⁴ მამასახლის⁵ უდაბ-
ნოს⁶ მძოვართა⁷ ზედა რიცხვით ოთხასთა წმიდათა⁸ მამა-
თა⁹

იყო ეგვიპტეს¹⁰ დედაკაცი¹¹ რომელსა ერქუა¹² ნისიმა¹³
და იყო კელსა ქუეშე მისსა ათხუმეტი¹⁴ ქალაქი ყოვლითურთ
დაბით¹⁵ და სანახებით სამკვდრებელად¹⁶ მშობელთა მისთაგან,
რამეთუ იყო მამაა მისი მეფე¹⁷ მის ქუეყანისაა¹⁸ და ესე
ქალი მარტო¹⁹ ხოლო²⁰ ესუა მათ ცხორებასა მათსა და²¹ შეუქ-
მნეს²² მას გვრგვნი²³ ოქროსაა²⁴ შემკული თუალთაგან პა-

I მოქალაქობაა $b^3 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{10} b^{II} c^3 c^4 c^6$; მო-
ქალაქებაა $c^I; -c^2$. 2 წმიდისა ნისიმესი $b^3 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{10} b^{II}$
 $c^I c^2 c^3 c^4 c^5 c^6$; 3 ეგვიპტელისაა A; მეგვიპტელისა-
თა b^{10} . ეგვიპტისაა $b^6 b^{II} c^2 c^3 c^4 c^6$; მეგვიპტისაა b^2 ; ეგ-
ვიპტის მეფისა c^5 . 4 და II რომელი $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 5 წინამ-
ძღუარ b^5 ; განწორებულ b^{10} ; მძოვარ c^5 ; - $b^3 b^4 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{II}$.
6 - უდაბნოსა $b^3 b^4 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{10} b^{II} c^5$. 7 მძუვართა A;
მძოართა b^I ; მოძღუართა $c^I c^4$. 8 - წმიდათა $b^I b^2 b^5$.
9 მამათა c^4 ; ამთ ზ~ა c^I ; - b^I ; იქმნა მამასახლის... მამა-
თა II იქმნა პ~ლ სულელ და უკანასკნელ იქმნა მოუარე მძოვართა,
ესე იყო ასული მეფისა მეგვიპტელისა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 b^{II}$.
10 - ეგვიპტეს b^{10} . II დედაკაცი + ერთი c^{I-6} ; ქალი b^{I-9}
ქალი ქალწული b^{II} ; ქალწული ერთი c^5 ; ქალი ვინმე ქალწუ-
ლი b^{10} . 12 რომელსა ერქუა II სახელით b^{I-II} . 13 ნისიმე b^{I-II}
 $c^3 c^4 c^5 c^6$. 14 ათორმეტი $b^{10} b^{II}$. 15 დაბით c^I .
16 სამკვდრებელად A; სამკუიდრებელად b^I . 17 მეფე A b^{10} .
18 ქუეყანისაა c^I . 19 მარტო A. 20 ხ~ მარტო b^{I-II} ; $b^I c^I$. 21 I და
+ მამამან b^{I-II} . 22 შეუქმნა A b^{I-II} . 23 გურიგუინი b^{I-II} .
24 ოქროსაა A; ოქროსა c^I .

ტიოსანთა^I და ჰრქუეს² მას³; ესე გვრგვინი იყოს შენდა⁴ და
 ოდეს მე⁵ მოვკუდე და ასწყდეს⁶ სახელი მეფობისა ჩემისაა⁷,
 რომელმან შეგიერთოს შენ⁸, იყოს მეფობაა მისი შემდგომად⁹,
 და ესე გვრგვინი ედგას თავსა მისსა და იყოს კასრი⁹ მოსხმუ-
 ლი¹⁰ აბანოსითა¹¹ და პილოას¹² ძულითა¹³ და სპილენძითა¹⁴ და
 კედელნი¹⁵ გამოწერილნი¹⁶ ხითა დანაკის კუდისათა¹⁷ ყოვლი-
 თურთ¹⁸ გამოსხატულნი¹⁹. ხოლო ესე ქალი იყო დაშენ²⁰ და ყუდრო²¹
 და იკითხებენ²² მარადის²³ წიგნთა სადმერთთა სამკამითგან ვიდ-
 რე ცხრა²⁴ უამამდე²⁵ დღეთა მისთა სიგრძესა²⁶.

I თუალთაგან პატრიოსნითა II თუალთა პატრიოსნითა c^{I-6}; თუ-
 ლითა და მარგალიტითა და თუალთაგან პატრიოსნითა ხ^{I-9}; ქუათა-
 გან პატრიოსანთა ხ¹⁰ ხ^{II}. 2 ჰრქუა A c^{I-6}. 3 მას + მამამან
 მისმან c^I c² c³ c⁴ c⁵ c⁶. 4 შენდა + შულო ჩემო ხ⁶ ხ¹⁰ ხ^{II}.
 5 ოდეს მე II რაუბას c^{I-6}; - მე ხ⁶ ხ^{II}. 6 და ასწყდეს II დასწყ-
 ყდეს ხ² c^I c⁴; და დასწყდეს ხ^{3-II} c³ c⁵ c⁶. 7 ჩემისაა +
 და ხ^{I-II}. 8 შეგიერთოს შენ II შენ შეგიერთოს c^{I-6}. 9 კასრი +
 მათი c^{I-4}; კარი მისი ხ^I ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹; პალატი
 ხ¹⁰ c⁵; პალატი მისი ხ^{II}. 10 მოსხმული A; მუსხმული c^I.
 II - აბანოსითა ხ¹⁰ ხ^{II}. 12 - პილოას ხ⁶. 13 ძულითა ხ^I ხ²
 c²; - ხ⁶. 14 - ხ⁶ ხ¹⁰ ხ^{II}. 15 და კედელი II და კედელი ხ¹⁰;
 დაჰკიდულნი + და c^I c² c⁶; დაჰკიდულნი c⁵; დაჰკიდულნი c³ c⁴;
 - ხ⁶. 16 გამოწერილნი II მოწერილნი ხ^I ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ ხ¹⁰
 ხ^{II}; - ხ⁶. 17 კუდისათა ხ^I ხ² ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ ხ¹⁰ ხ^{II}
 c⁶; კუდოვანითა c^{I-5}; - ხ⁶. 18 ყოვლითურთ A. 19 ყოვლი-
 თურთ გამოსხატულნი II გამოსხატულად და ქანდაკებულად c^{I-6}. 20 შუ-
 იდ ხ^I; მშუდ ხ² ხ³ ხ⁵ ხ⁶ ხ⁷ ხ⁹ c²; მდაბალ c³ c⁴ c⁶.
 21 ყუდრო A. 22 იკითხვიდა ხ⁶ ხ⁷ ხ⁸ ხ¹⁰ ხ^{II}. 23 -მარა-
 დის ხ^{I-II}. 24 მეცხრე ხ³ ხ⁴ ხ⁶ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹. 25 უამამდე ხ^I
 ხ³ ხ⁴ ხ⁶ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ ხ¹⁰ ხ^{II}. 26 დღეთა მისთა სიგრძესა II ყო-
 ველთა დღეთა მოწყინებულად. c^{I-6}; ხ¹⁰ ხ^{II}.

და იყო ეს ქალი^I შუენიერ ფრიად² უმეტეს³ ყოველთა მყოფთა⁴ ქუეყანისათა⁵ და აღესა ერთსა ჯდა რაჲ იგი⁶ ქუეშე სარტულთა მათ შემკულთა⁷ და იკითხვიდა წერილთა⁸ საღმრთთა⁹ და განკურდა¹⁰ გულითა^{II} და აღტირდა და თქვა: უკუეთუ ნებაჲ ღმრთისაჲ¹² იყოს, რაჲთა აღესრულნენ მშობელნი ჩემნი უწინარეს ჩემისა¹³ მიცემად¹⁴ ქმარსა¹⁵, განვერე¹⁶ მე ამას¹⁷ საწუთროსა¹⁸ და ვიძიებდე სულისასა^{I9}.

I ესე ქალი II ქალი ესე c^I c² c⁵ c⁶. 2 შუენიერ ფრიად II ფ^დ შუენიერ ხ^{I-II}; - ფრიად c^I. 3 უმეტეს II უმეტე ხ^I; უფ^რს c^{I-6}. 4 მყოფთა II მუნ მყოფთა + მის c³ c⁴ c⁶; მყოფთა + მის c^I c² c⁵; მკუიდრთა + მის ხ^{I-II}. 5 ქუეყანისათა II ქალაქისათა ხ^{I-II}. 6 - რაჲ იგი c^{I-6}. 7 შემკულთა II შემკულობითა ხ^I ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁸ ხ⁹; შემკულეებითა ხ^{II}; შემკობითა ხ⁷; ქუეშე სარტულთა მათ შემკობილთა II სარტულთა მათ ქუეშე შემკულობითა ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁸ ხ⁹; სარტულსა ქვეშე შემკობითა ხ⁷; სენაცსა მისსა შემკობილი ხ⁶; პალატსა შინა ხ¹⁰; - c⁵. 8 წერილსა ხ^I; წიგნსა ხ⁶ ხ^{II} c⁵. 9 წერილთა საღმრთთა II წ^სა სახარებასა ხ¹⁰. 10 განხორდა A. II გულითა II სულითა c^I c² c³ c⁴ c⁵ c⁶; გულითა და სულითა ხ^I ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ ხ¹⁰; სულითა ღმრთისა სიყვარულითა ხ⁷; გული მისი და სულითა მდუღრითა ხ¹⁰. 12 ნებაჲ ღმრთისაჲ II ლ^სა ხ¹⁰. 13 ჩემისდა c²; ჩემსა + და c^I. 14 მიცემადმდე ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁸ ხ⁹ ხ¹⁰; მიცემისა c^I c² c³ c⁵; მიცემასა c⁴. 15 ქმრსა ხ^I ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁶ ხ⁸ ხ¹⁰ ხ^{II} c^I c⁴ c⁵ c⁶; ქმრისასა c² c³ c⁴; ქმრისა ხ⁷ ხ⁹. 16 განვერე II და განვერე ხ^I ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ c⁵. 17 ამას II ამისა c^I; ამის c³; ამას II ამას ხ⁶ ხ¹⁰; ამასა ხ^{II}. 18 საწოთროსა A. 19 სულისა ცხორებასა წარუგაღსა c^I c² c⁴ c⁶; სულისა ცხონებასა წარუგაღსა c³ c⁵.

და იყო შემდგომად¹ ღლეთა მცირედთა² ვითარცა³ ინება ღმერთ-
 მან⁴ გარდაცვალებს⁵ მშობელნი მისნი ერთსა შინა უამსა⁶ და
 ამან⁷ შემოსნა⁸ სპეტაკითა⁹, შემურნა და დაჰმარხნა¹⁰ და
 შემდგომად დამარხვისა მათისა, ღლესა კვრიაკესა¹¹ შემოსსა
 სამოსლითა სამეფოთა¹² და გვრგვნი იგი დაიდგა თავსა¹³
 და¹⁴ წარვიდა¹⁵ წმიდად¹⁶ ეკლესიად¹⁷. და ვითარცა¹⁸ ეზიარ-
 რა¹⁹ უამსა²⁰, გამოვიდა²¹ და წარვიდა²² კასრადვე²³ თუსსა²⁴.
 ხოლო კაცთა, რომელთა²⁵ იხილეს²⁶, ჰგომობდეს²⁷ მას²⁸ და

I - შემდგომად $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 2 ღლეთა მცირედთა (L)
 მცირედთა ღლეთა $b^6 b^{10}$. 3 - ვითარცა $c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$. 4 ინება
 ღმერთმან II ენება ღმერთსა $c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$, 5 გარდაცვალებსა
 c^{1-6} ; გარდაცვალებსა + ღმერთმან c^2 . 6 ერთსა შინა უამსა
 II ერთსა უამსა b^1 ; უამსა ერთსა $b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 c^{1-6}$;
 ღლესა ერთსა b^9 ; - $b^6 b^{10} b^{11}$. 7 ამან + ნეტარმან b^{I-II}
 $c^1 c^2 c^3 c^4 c^6$; ამან + ნეტარმან ბრძენმან ქალწულმან c^{51} .
 8 შემოსნა + იგინი c^2 ; შემოსნა b^{10} ; შემურნა b^1 ; - b^{11} .
 9 - სპეტაკითა b^{11} , 10 შემურნა + სარწმუნოებითა პატროსნე-
 ბითა დაჰმარხნა $c^1 c^4$; შემურნა + სარწმუნოებითა და პატროს-
 ნად დაჰმარხნა c^2 ; შემურნა სარწმუნოებითა და პატროსნად და
 დამარხნა c^6 ; შემურნა + და პატრივით დამარჯვნა c^5 ; შემურნა
 და დამარხნა პატრივით $b^6 b^{10}$ 11 კვრიაკისა + აღდგომისასა b^{10}
 12 სამეფოთა $b^6 c^3 c^4 c^5 c^6$. 13 თავსა + თუსსა b^{1-11} ; თავ-
 სსა + მისსა $c^3 c^4 c^5 c^6$. 14 და + ესრეთ c^{1-6} . 15 წარვი-
 და + დიდებით წარვიდა c^5 . 16 - წმიდად $b^1 b^2 b^3 b^5 b^6 b^7 b^9$
 $b^{10} b^{11}$ 17 წმიდად ეკლესიად (L) ეკლესიად წად c^{1-6} , კა-
 რად თუსსად b^{11} . 18 - ვითარცა b^{1-11} . 19 - ეზიარა $b^6 b^{10}$.
 20 უამსა II საიდუმლოსა b^{11} ; - უამსა c^{1-6} . 21 - გამოვიდა
 და $b^{10} c^1 c^7 c^3 c^4 c^5$. 22 კასრადვე II კასრად $b^1 b^5 b^9 b^{11}$
 $c^2 c^4 c^9$; კასრად $b^2 b^3 b^7$; კასრად $c^1 c^3$; კასრად $b^4 b^8$;
 პალატად $b^6 b^{10} b^{11}$; პალატადვე c^5 . 23 თუსსა b^{11} ; თ-
 სად $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 b^{10}$; თუსსა + საყოფლად A. 24 რომელ-
 თა II რლთაცა $c^1 c^3 c^4 c^6$; - b^{11} . 25 იხილეს + იგი b^{10} ; იხი-
 ლეს ესრეთ c^5 . 26 ჰგომობდეს II დაჰგომობდეს c^1 . 27 - მას b^3
 $b^4 b^6 b^7 b^8 b^9$.

და აბრაღედეს¹ და იტყოდეს²: არა შეუგვანდა³ ჯერეთ ქალსა⁴
 მოოდენწიფებულსა⁵ ასულსა მეფისასა, რაათამცა⁶ განმოდენწიფებულსა⁷
 შუენიერებაა⁸ თვისი⁹. ხოლო წმიდამან¹⁰ არად¹¹ შეჰრაც-
 ხა¹² სიტყუა¹³ მათი¹⁴.

და¹⁵ შემდგომად დღეთა მრავალთა¹⁶ ჯდა¹⁷ და იკითხვიდა¹⁸
 წმიდასა სახარებოსა, და მიემთხვა¹⁹ ადგილსა მას, რომელსა²⁰
 ქრისტემან ღმერთმან ჩუენმან შრქუა მდიდარსა²¹ მას²²;
 უკუეთუ განებაეს რაათა სრულ იყო²³, განყიდე ყოველივე, რაა-
 ცა²⁴ გაქუს²⁵ და მიეცე გლახათა, რაათა²⁶ იყოს²⁷ შენდა²⁸

I აბრაღედეს c^3 ; ჰბასრობდეს c^1c^2 ; $-b^{11}c^5$. 2 იტყოდეს II
 მეტყველნი b^{10} ; $-b^{11}c^2$. 3 შეჰგუანდა $b^2b^6c^4$; შეგუანდაო
 b^3 ; შეგუანდა c^6 ; შეჰგვანდა b^1c^1 ; შეგვანდა $b^3b^4b^5b^7b^8b^9$
 c^3 ; ჰშვენოდა c^4 ; $-b^{11}$. 4 ქალსა + მას c^2 . 5 მოოდენწი-
 ფებულსა II შემოოდენწიფებულსა b^1 ; შემოოდენწიფებულსა b^2b^3
 $b^4b^5b^7b^8b^9$; მოყმესა $c^1c^2c^3c^4c^6$; ქალწულსა b^6b^{10} ; ყრმა-
 სა c^5 ; $-b^{11}$. 6 - რაათამცა c^{1-6} . 7 გამოაჩინა II გამოჩინებად
 c^{1-6} ; $-b^{11}$. 8 შუენიერებაა II შუენიერებისა c^{1-6} ; $-b^{11}$.
 9 თვისი II თვისსა $c^1c^2c^4c^5c^6$; თვისისა + ვისმე ხილვად c^2 ;
 - b^{11} . 10 წმიდამან + მან c^5 ; $-b^{11}$. 11 არად II არარად c^{1-6} ;
 - b^{11} . 12 - შეჰრაცხა b^{11} . 13 სიტყუა II სიტყუანი $b^{10}c^5$;
 სიტყუად c^1c^4 . 14 მათი II მათნი b^{10} ; იგი c^2 ; იგი + კაცთა
 სათნოებისა $c^1c^3c^4c^6$; იგი + კაცთა სათნო ყოფისანი c^5 ;
 - b^{11} . 15 და II ად b^6b^{10} ; $-c^2c^3c^4$. 16 - (შემდგომად
 დღეთა მრავალთა) $b^{10}c^2c^3c^4$. 17 ჯდა II დაჯდა b^{11} ; ვა ჯდა c^3
 ჯდა + იგი c^5 ; ჯდა + ყთა თა და ეგრეთ c^2 . 18 იკითხვიდა II
 იკითხვენ + ჟამ ყლ c^2 . 19 მიემთხუა A. 20 რომელსა II რ-
 მელ c^1 . 21 მდიდარსა II ჰბაბუცსა c^5 ; $-b^3b^4b^7b^8b^9$. 22 მას +
 ვლ $b^{11}c^2$. 23 იყო II იქმნე $b^1b^2b^3b^4b^6b^7b^8b^9b^{11}$; $-b^5$.
 24 - რააცა b^{11} . 25 გაქუნდეს b^7 ; $+b^{11}$; გაქუს + შენ c^1 ; გაქუს +
 შენი $c^2c^3c^4c^5c^6$. 26 რაათა II და $c^3c^4c^5c^6$; $-b^{11}$. 27
 იყოს II გაქუნდეს $b^{10}b^{11}$. 28 - შენდა $b^{10}b^{11}$.

საფასე I. ცათა შინა².

მაშინ ნეტარმან³ ნისიმა⁴ სულთიქუნა და ტიროდა⁵ და⁶ თქუა⁶: ვაამე, რამეთუ მე⁷ სიყრმით ჩემითგან ვიკითხავ წერილ-
თა⁸ ღმრთისათა⁹ და არა¹⁰ ვყავ¹¹ შეუნიერად¹² ერთიცა¹³
წინაშე ღმრთისა გინა თუ კაცთა არაა ვქმენ¹⁴. ამისსა შემდ-
გომად შეიკრიბნა¹⁵ ბრძენნი და მოხუცებულნი¹⁶ ქალაქისა და
დაწერა¹⁷ ყოველივე რააცა აქუნდა სიობლესა¹⁸ მისსა¹⁹ და არა²⁰
დაიტევა მისგან²¹ ერთიცა²² საცმრად თავისა თვისისა²³ და
განათავისუფლნა მონანი და მკეცვალნი თვისნი²⁴ და მისცა საც-

I საფასე II საუნჯე $b^6 b^{10} b^{11}$. 2 შინა + და ცხორებაა საუკუ-
ნო c^{1-6} ; 3 ნეტარმან II სამგზის ნეტარებით შემკულმან c^{1-6} .
4 ნისიმა II ნისიმე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^{10} c^3 c^5 c^6$;
ნისიმემ b^9 ; ნისიმე $c^1 c^2$. 5 სულთიქუნა და ტიროდა II სულთიმით
იწყო ტირილად c^{1-6} . 6 თქუა II იტყოდა c^{1-6} . 7 - მე b^{2-11} . 8
წიგნთა c^{1-6} . 9 ღმრთისათა II საღმრთთთა $b^5 c^1 c^2 c^3 c^4 c^5 c^6$;
წერილთა ღმრთისათა II წმიდათა წერილთა b^{10} . 10 არა II არარაა
 c^2 ; ვერა c . 11 ვყავ + ნებაა მისი $c^1 c^2 c^3 c^4 c^6$; ვყოფ+
ნებასა მისსა c^5 . 12 შეუნიერად II წესიერად c^{1-6} . 13 ერთიცა +
შუენიერად $b^3 b^9$; ერთიცა + შუენიერება b^7 ; - $b^5 c^{1-6}$.
14 არაა... ვქმენ II არცა ერთსა აღვასრულებ შუენიერად წუე
ღმრთისა და კაცთა b^{10} ; - არაა ვქმენ c^{1-6} . 15 შეიკრიბა II
შეკრიბნა $b^5 b^6 b^7 b^{10} c^2 c^6$; შეკრიბნა + ყწნი $c^1 c^3 c^4 c^5$. 16 მო-
ხუცებულნი A. 17 დაწერა II აღწერა $c^3 c^4$; აღწერნა b^{10} ; აღს-
წერა b^{11} ; აღწერნა c^5 . 18 სიობლესა. + შინა c^1 . 19 მისსა
II თწსსა $b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{11} c^1 c^2 c^5$; თვსა $c^3 c^4 c^6$;
- b^{10} . 20 არა II არარაა $b^6 b^{10} b^{11} c^5$. 21 მისგან II მისგანი
 $b^6 b^{10} c^1 c^2 c^3 c^4 c^6$. 22 ერთიცა II არცა ერთი $c^2 c^5$; ერთიცა
მისგან $b^3 b^4 b^7 b^9$. 23 საცმრად თავისა თვისისა II თვისისა
თვისისა საცმარი c^5 ; თვისისა თვისისა საცმარი რაამე c^1 ; თა-
ვისისა თვისისად საცმარი რაამე c^2 ; თავისისა თვისისათწს საცმარი
რაიმე $c^3 c^6$; თვისისა + აწდ განაბნია და მისცა იგი გლახკით
მცნებისაებრ ოისა $c^1 c^2 c^4 c^6$; + აწდ ყწი გლახკით განუყო
+ და განუყო გლახაკთა b^6 . 24 - თვისნი $b^{11} c^2 c^3$.

მარი, რომელი ფართობით ეყოფოდა¹ ცხორებასა მათსა² ხოლო³ იგი განვიდა⁴ დაღვა⁵ კარსა ზედა კასრისა⁶ თვისისასა⁷ განიძარცუა სამოსელი თვისი და სარტყელი ოქროქსოილი⁹, რომელი ერთკა და აღიკადა გურგვნი იგი თავისაგან და დააბნია ყოველი-ვე ქუეყანასა ზედა¹⁰ და ვითარცა ესე ქმნა¹¹ კარსა თანა¹² კასრისასა¹³, თქუა¹⁴: განვაგლო¹⁵ ცოდვამ¹⁶ სიმდიდრესა¹⁷ თანა რაათა იყოს ჩემთანა ქრისტემ ხოლო მარტოდ¹⁸ და გამოვი-და ნეტარი იგი¹⁹ და არარაა²⁰ აღილო ყოვლად²¹ ყოველისა მის-გან კეთილისა²², გარნა²³ წმიდაა²⁴ სახარებოა და იყო²⁵

I ეყოფოდა II ეყოფოდა A; კმა ეყოფოდა b; კმა საყოფელი იყო b¹⁰b¹¹2 ცხორებასა მათსა II მათდა b¹¹3 ხოლო + თვთ b⁶c¹⁻⁶; b~ იგი თვთ b¹⁰. 4 - განვიდა b¹⁰5 დაღვა II და დაღ-ვა b¹b²b³b⁴b⁵b⁶b⁸b⁹11c²c³c⁵c⁶; დასჯდა b¹⁰6 კა-რისა b⁴b⁷b⁸; პალატისა b⁶b¹⁰b¹¹c⁵. 7 თვისისასა + ოი სიმბ-ნესლა შუენიერისა დედაკაცისასა c¹⁻⁶. 8 და II რ~c¹⁻⁶. 9 ოქრო-ქსოილი II ოქროასა b⁵b¹⁰. 10 დააბნია ყ~ლივე ქყნასა ზ~ა II და დასდვა ქ~ყნად, რათა მიეცეს გლახაკთა b⁶; და ყოველივე გა-ნუყო გლახაკთა b¹⁰; და მისცა ყ~ივე გლახაკთა b¹¹; და განაბ-ნია მოწყალეებად c⁵. II ვითარცა ასე ქმნა II ხ~ გ~ა ქმნა ესე c¹c²c³c⁴c⁶; და გ~ა ჰქმნა ესე კეთილი c⁵; -b⁶b⁷b¹⁰. 12 თანა II ზედა b¹b²b³b⁴b⁵b⁸b⁹; -b⁶b⁷b¹⁰b¹¹c¹⁻⁶. 13 კასრისა II პალატისა b¹¹; + თვისისასა c¹c³c⁴c⁵c⁶. 14 თქუა II და თქ~ა b¹b²b⁵; თქ~ა + ესრეთ c²c³c⁶. 15 განვაგლო II განვაგდებ b²b⁶; განვაგდე b³b⁴b⁵b⁷b⁸b¹⁰. 16 თქუა გან-ვაგლო ცოდვამ II ცოდვა განვაგდე თქ~ა b⁹; განვიძარცვავ ცოდ-ვასა b¹¹; ესრეთ განვაბნოთ ცოდვა c⁵. 17 სიმდიდრესა II სიმდიდ-რესავე c¹⁻⁵. 18 ქრისტემ ხოლო მარტოდ II ქრისტემ მარადის მცემ-ლად c¹; ქ~ე მდის მცემელ c²c³c⁴c⁵; -b~ მარტოდ b¹¹. 19 იგი + სახლისაგან მამულისა თვისისა c¹⁻⁶; + პალატით b¹. 20 არარაა II არა b³b⁴b⁷b⁸b⁹. 21 ყოვლად II ყოვლადვე c¹⁻⁶. 22 კეთილისა II საფასისა c¹⁻⁶; განძეულისა b⁴b⁸. 23 გარნა + მცირე b¹⁰. 24 წმიდაა + იგი c¹c³c⁵c⁶. 25 იყო + იგი ყ~ლდ c¹c²; იყო+იგი ყ~ლდვე c³c⁴c⁶; იყო + იგი c⁵

შიშუელი და სახარებაჲ მკერდსა^I და ვითარცა² მიიწია სას-
 კორეთა³ ქალაქისათა⁴, შეიკრიბა⁵ ძონძი ძუელი⁶ და დაიფარა⁷
 რა⁷ სიშიშულე თვისი და თქუა: არა ჯერ არს⁸ ადგილსა⁹,
 მელსა მიცნობენ, ჩემი ყოფაჲ, რაჟთა არა¹⁰ მაქებდენ¹¹
 მე¹² კაცნი¹³ და იტყოდიან¹⁴: ამან¹⁵ განათავისუფლნა მო-
 ნანი და მჭევალნი¹⁶ თვისნი¹⁷ და განუყო მონაგები¹⁸ გლახაკ-
 თა და მისცვალა¹⁹ სიყუარულსა²⁰ ქრისტესა²¹. და მოსცთენ²²

I მკერდსა + მისსა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^8 b^9 b^{11} c^1 c^3 c^6$;
 მკერდსა + თვისსა $b^7 c^5$; მკერდსა + მისსა ეღვა c^2 ; იყო...
 მკერდსა II და დაიდგა სურვილით მკერდსა თვისსა b^6 ; და და-
 იდგა მკერდსა თვისსა b^{10} ; 2 - ვითარცა¹¹ $c^2 c^3$ სასკორეთა II
 სანებხვეთა b^5 . 4 - (ვა... - ქლქსთა) $b^6 b^{11} c^5$ შეიკრიბა II
 შეიკრიბა $b^1 b^3 b^5 b^7 b^9 b^{10} c^1 c^6$. 6 ძუელი II დაბეჭკული b^{10} .
 7 დაიფარა II მით დაიფარა b^{10} ; დაიბორა A. 8 არა ჯერ არს
 II აქა არა ჯერ არს c^5 . 9 ადგილსა... ყოფაჲ II ჩემი ადგილ-
 სა, რომელსა მიცნობენ (- ყოფაჲ) A, ჩემი ადგილსა, რლსა
 მიცნობენ მე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; ყოფა ჩემი ადგილსა,
 რლსა მიცნობენ მე კაცნი b^6 ; დგომა ჩემი ადგილსა, რო-
 მელსა მიცნობენ მე b^5 ; ჩემდა ადგილსა ამას ყოფაჲ, რომელსა
 მიცნობენ მე b^{10} ; ჩემი ყოფა ადგილსა, რომელსა მიცნობენ
 მე b^{11} ; 10 - (რა არა) $c^3 c^6$. II მაქებდენ II მაქებენ
 $c^3 c^6$; 12 - მე $b^{11} c^1 c^5$. 13 - კაცნი b^6 . 14 იტყოდიან II იტყო-
 დენ $b^1 b^2 b^3 b^7 b^{10}$; იტყოდიან + ესრეთ ვლ $c^1 c^2 c^4$; იტყო-
 დენ + ვლ $b^6 b^{11} c^5$, იტყვიან + ესრეთ ვლ $c^3 c^6$. 15 ამან +
 ქალმან $b^1 c^{11}$; 16 - მჭევალნი $b^1 c^{11}$. 17 თვისი $b^1 c^{10}$; 18
 მონაგები II ყოველი საფასე $c^1 c^6$. 19 მისცვალა II მიიცვალა A.
 20 სიყუარულსა II სიყვარულისათვის b^{10} ; სიყრლი c^5 21 ქრისტესა
 II ქუესადა c^5 ; ქუესისა b^{10} . 22 და მოსცთენ II უკუთუ არა
 ვიყოფოდე (ვყოფდე $b^2 b^3 b^5 b^7 b^9$, ვყო + დიდად $b^4 b^8$) მოვ-
 სცთე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; და ესევერი ნეტარებაჲ
 ვლ ვნებაჲ იქმნა (იქმნას c^2 , იქმნების $c^3 c^4 c^5 c^6$) ჩემდა და
 ნუჯუშ მოვსცთე ცუდად დიდებითა $c^1 c^6$; - $b^6 b^{10} b^{11}$.

არამედ¹ მივიღე ქუეყანასა², რომელსა³. არავინ მიცნობდეს⁴ მის⁵ და ვიყო უცხოებასა⁵, რაჟთა არა ცნან⁶ კაცთა, ვითარჲმედ⁷ სიმდიდრე მივიც⁷ ქველის საქმედ⁸ და მაღიღებდენ მე კაცნი⁹, არამედ მოვისულელო თავი¹⁰, ცოფად¹¹ ვიქცეოდი¹², რაჟთა შეურაცხმყოფ კაცთა¹³ და მოვითმინო გინებაჲ და ცემამა¹⁴ და არამედ¹⁵ შევჰრაცხო¹⁶, არამედ მეცნიერებო¹⁷ ვყო¹⁸ გონებით თავით ჩემით¹⁹.

ამით და²⁰ ესევეითარითა²¹ გონებითა²² განვიდა უღაბნოდ

I არამედ II ხოლო c¹. 2 ქუეყანასა + უცხოთა c¹⁻⁶; უცხოთა ქუეყანასა b¹⁰; უცხოთა აღგილსა c⁵. 3 რომელსა II რომელი c⁴. 4 მიცნობდეს II მიცოდის c¹; 5 უცხოებასა II უცხოებასა A b¹; უცხოებასა + შინა c³ c⁴ c⁵ c⁶; - b¹⁰. 6 ცნას b⁵. 7 მივიც II განვაბნივე c¹⁻⁶. 8 საქმედ II საქმრად c¹ c² c³ c⁴ c⁶; - (რაჟთა... საქმედ) b¹⁰. 9 მაღიღებდენ მე კაცნი II კაცნი მაღიღებდენ b^I b² b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹ b^{II}; კაცნი მაქებდენ b⁵; c^{I-6}. 10 თავი II თავითა b^{I-II}. 11 ცოფად II ცოზად c^I; ცნობად c² c³ c⁴; ჩემი c⁵; ფად b^{I-II}. 12 ვიქცეოდი II და ვიქცეოდი b^{I-10}; ეგრეთ ვიყოფოდი c^I c³ c⁴; ესრეთ ვიყოფოდი c⁵; ასრე ვიყოფოდი c⁶; ეგრეთ ვიტყოდი c²; - (აჲდ... ვიქცეოდი) b^{II}. 13 კაცთა II ყოფელთა კაცთა c^{I-6}; (რა... კაცთა) b^{II}. 14 ცემამა II ყუედრებაჲ და ცემამა c^{I-6}; ცემამა + და გინება b¹⁰; - (მოვითმინო... ცემამა) b^{II}; ცემამა + ქუესფუს b⁶. 15 არად II არარაჲდ c^{I-6}; - b⁶ b^{II}. 16 შევჰრაცხო II შევირაცხო b⁷; შეურაცხო c^I; - b⁶ b^{II}. 17 მეცნიერებით II უმეცრებით b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. 18 ვყო II ვიყო Ab¹ c⁶, 19 გონებით თავით ჩემით II თავი ჩემი მთ თანა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹; და განზრახვით თჳით ჩემით მჴთ თჳ რჴლთა თჳ ვიყო c¹ c² c³ c⁶; და განზრახვით თავი ჩემი რჴლთა თჳ ვიყო b⁴; და განზრახვით ნებისით ჩემით რაჟთა ქუეს თანა ვიყო გონებითა c⁵; თავსა შჳ ჩემსა b⁶; - (აჲდ... ჩემით) b¹⁰ b¹¹. 20 - და c². 21 ესე-ვითართა b¹⁰ b¹¹. 22 გონებითა II განზრახვითა b¹ b² b⁵ b⁶; ზრახვითა b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹; რა განიზრახვიდა b¹⁰ b¹¹; -A.

და ვითარ¹ ვლო² მრავალ³ ფარსაბ⁴. სიციხისაგან მზისა⁵ და
 ჰაერისაგან ღამისა⁶ შეიკვალა⁷ შეუნიერებაჲ პირისა მისი-
 საჲ⁸ რამეთუ იყო პირველ ვითარცა ყუაფილი⁹, და რაჟამს
 ეწია¹⁰ მას ჰაერი მძიმე¹¹, შეწუა იგი¹². და ვიდოდა¹³
 უღაბნოსა¹⁴ და სისხლი¹⁵ ფერკთა¹⁶ მისთა¹⁷ სდიოდა¹⁸ სიფიც-
 ხლისაგან¹⁹ მის²⁰ ქუეყანასა და რაჟამს²¹ იკითხავენ²²
 იგი²³ წმიდასა²⁴ სახარებასა, ნადირნი ველისანი შემოკრ-

I - ვ¹ ბ¹ბ²ბ³ბ⁵ბ⁶ბ⁷ბ¹⁰ბ¹¹. 2 ვლიდა ბ⁷. 3 - მრავალ ბ³
 ბ⁴ბ⁷ბ⁸ბ⁹. 4 ფარსაბი ბ²ბ⁵ბ⁶; ფარსაბი ბ¹; ფარსაბი
 ფ^რსაბი ბ⁹; ფერი საბ^მ A; ფერხივ ბ⁴ბ⁸; დღე ბ⁶; - ფარსაბ
 ბ⁷ბ¹⁰ბ¹¹ბ⁵. 5 შეკრაცხისაგან ღლისა ბ¹ბ²; შეიკრაცხა
 ღლისა ბ³ბ⁴ბ⁶; შეიკვალა სიციხისაგან ღლისა ბ⁵; - ბ¹¹.
 6 ჰერისაგან ნეფხვისა ღამისა ბ¹; ნეფხვისაგან ჰაერისა
 ღამისა ბ²; ჰაერისაგან ღამისა და ნეფხვისა ბ³ბ⁵ბ⁶; ჰაე-
 რისაგან ღამისა და ნეფხვისაგან ბ⁴. 7 შეიკვალა ბ¹⁰. 8 თნი-
 სა ბ¹ბ²ბ³ბ⁴ბ⁷ბ⁸ბ⁹. 9 ყუაფილი + მშვენიერი ბ⁶; წწ^რმტყლი
 ბ⁹. 10 ეცა ბ¹⁻⁶; - ბ⁶. II ჰაერი მძიმე II სიმძაფრე ჰაერისაჲ
 ბ¹⁻⁶; ჰაერი მერმე ბ¹¹. 12 შეწუა იგი II შეიკვალა ბ¹¹; - ბ⁶; და
 შეწუა იგი + ვ^ა ფურკელი ვარღისაჲ ბ¹⁻⁶. 13 ვიდოდა + რაჲ
 იგი ბ¹⁰ბ¹¹. 14 უღაბნოსა + მას ბ¹⁻⁶; უღაბნოდ ბ¹ბ²ბ³ბ⁴ბ⁵
 ბ⁷ბ⁸ბ⁹. 15 რ^ს სისხლითა ბ¹⁻⁶. 16 ფერკთაგან ბ¹⁰ბ¹¹; ტერ-
 ფთა ბ¹ბ²ბ³ბ⁴ბ⁷ბ⁹; ტერფთაგან ბ⁸. 17 მისთათა ბ¹⁻⁶;
 - ბ¹ბ²ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁷ბ⁸ბ⁹. 18 სდიოდა II შეიღებოდა ქუეყანაჲ ბ¹⁻⁶.
 19 სიფიცხისაგან ბ³ბ⁴ბ⁷ბ⁸ბ⁹; - ბ⁶; სიფიცხისა ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁶;
 სიციხისაგან ბ¹ბ¹⁰ბ¹¹ბ¹ბ². 20 მისგან ბ³⁻⁶. 21 რ^ქს +
 იგი ბ⁹; და დაჯდა ბ²; და დაჯდის ბ¹ბ³ბ⁴ბ⁶; და დაჯდის ნე-
 ტარი იგი ბ⁵. 22 იკითხვიდა ბ⁶ბ¹⁰ბ¹¹; და იკითხვიან ბ³ბ⁶;
 და იკითხავენ ბ¹. 23 - იგი ბ⁹ ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁶. 24 წმიდასა +
 მას ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁶.

ბიან¹ ქუეწარმძრომლითურთ² ქუეყანისაჲთ³ და ფრინველთა⁴ ცისანი⁵ გარემოადგებიედ⁶ მას⁷ და ისმენედ⁸ კიოხვასა⁹ სა⁹ სამუთამითგან ვიდრე ცხრა უამამდე¹⁰. და ოდეს შეყვის¹¹ წმიდაჲ¹² სახარებაჲ და დაიდვის¹³ მკერდსა თჳსსა, მაშინ¹⁴ წარვიდიან ყოველნი იგი ქუეწარმავალნი¹⁵ ცხრა უამითგან ძიე-
ბად როჭიკისა¹⁶ და ვითარცა გაძდიან, მოვიდიან¹⁷ და არა¹⁸

I შემოკრებიან II შემოტკრებიან ხ^I ხ^{II}; მოკრებიან ხ³ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁹. 2 ქუეწარმძრომლითურთ II ქუეწარმავალითურთ ხ⁵; და ქუეწარმძრომელნი c^I c² c³ c⁴ c⁶. 3 ქუეყანასა ხ^I ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ ხ^{II}; ქუეყნისანი c^I c² c³ c⁴ c⁶; ხ⁶. 4 მფრინველნი ხ^{I-6} c^I c² c⁵; ფრინველნი c³ c⁴ c⁶. 5 - ცისანი ხ²⁻⁹. 6 გარემოადგებიედ II გარემოადგვიან ხ^{I-9} c^I c² c⁴ c⁶; გარემოადგინა c³. 7 - მას c^I c² c⁴ c⁵; ქუეწარმძრომლითურთ . . . . . მას II ქუეწარმავალნი ქვეყნისანი და მფრინველნი ცისანი შემოკრებულდენ და გარემოადგებულდენ მას ხ⁶; ქუეწარმძრომნი ქუეყნისანი და მფრინველნი ცისანი შემოკრებულდენ და გარემოადგებულდენ c⁵. 8 ისმენედ II ისმენდიან ხ²⁻¹⁰ c^{I-5}. ისმენდა ხ^I; ისმენდენ ხ¹⁰. 9 კიოხვასა მას მისსა c^I c² c³ c⁴ c⁶; ვამატკბილობით კიოხვასა მისსა ხ⁹; კიოხვასა მისსა ვამამშვენიერად c⁵; ვამამშვენიერად კიოხვასა მას მისსა ხ^{II}. 10 ცხრა უამამდე II ცხრა უამამდის c^I c² c⁴; ცხრაჲ უამამდე c³ c⁶; მეცხრედ უამამდე ხ^I ხ⁷; მეცხრე უამამდე ხ² ხ⁵; მეცხრე უამამდე ხ³ ხ⁴ ხ⁶ ხ⁸ ხ⁹ ხ^{II}. II შეკრის ხ^{II} c³ c⁴ c⁵ c⁶. 12 წმიდაჲ + იგი c^{I-6}. 13 დადვის ხ^I c^I c³ c⁶. 14 მაშინდა c^I c² c³ c⁴ c⁶. 15 მკვეცი და ქუეწარმავალნი ყ^{ნი} იგი მხეცნი და ქუეწარმავალნი ხ⁹; ყ^{ნი} იგი ცხოველნი ხ⁶ ხ¹⁰ ხ^{II}; - (ყოველნი იგი) ხ⁹. 16 ძიეზად როჭიკისა A; ძიეზად საზრდელისა მათისა ხ⁶ ხ^{II}; შოგნად და საზრდელისა მიღებად ხ¹⁰; ძეზნად როჭიკისა თჳსისა უ^ა ცხრა უამისსა c^I; პოვნად საზრდელისა მათისა უ^ა ცხრა უამისსა c⁵. 17 მოვიდიან + მისა ხ^I; მოვიდიან II მოვიდლიან + მისა ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁹ ხ^{II}; მოვიდლიან + მისავე ხ^I; მოვიდლიან ხ¹⁰ c^{I-6}. 18 - არა ხ¹⁰.

განშორებულად^I არამედ ვითარ² ცხრა ბიჯ ოდენ³ დადგრიან⁴ და დაუშზადიან⁵ მასცა მცენარეთაგან ქუეყანისათა⁶ და წყალიცა⁷ და არა განეშორებოდეს ყოვლადვე. ხოლო წმიდამან⁸ ისერის⁹ გულისაგან ფინიკისა და¹⁰ სვეს წყალი^{II} ველუ^{III}, ვიდრემდის დაშავდა¹² ფერი¹³ მის¹⁴. და დაყო¹⁵ ესევეითარსა ცხორებასა შინა ორმეოცი¹⁶ წელი და ვითარცა განსრულდა¹⁷ უდაბნოს¹⁸ ორმეოცი წელი¹⁹, თქუა²⁰. ვაქმე ცოდვილსა ამას, ვითარ მე აქა ვარ²¹ ყუღროებით²² და განვისუენებ²³ ყოვლითა კეთილითა, გჭამ და ვსუამ²⁴, ვითარცა კანჯარი, რომელი ძოცს²⁵, მწუანენსა²⁶, განძღების²⁷ და არავისგან შრცხუენის²⁸ გინა²⁹

I განშორებულ b^{10} ; განეშორებოდა $b^4 b^8$; განეშორებიან $c^3, 2$ ვა b^9 ; - ვრ $c^1 c^2 c^3 c^4$ ცხრა ბიჯ ოდენ + გინა ათ $c^{1-6, 4}$ დაადგრიან $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; დადგრიან $b^6 c^{1-4}$ დასდგრიან $b^{10, 6, II, c^5 c^6}$; ცხრა ბიჯ ოდენ განშორებულად დასდგრიან $b^{10, 5}$ და დაუშზადიან II დაუშზადიან c^1 ; დაუშზირდიან $b^7, 6$ ქუენისათა + საზრდელი $b^{10, c^{1-6}}$ საზრდელი მცენარეთაგან ქუენისათა $b^{11, 7}$ და წყალი c^{1-6} ; და წყლისა და შაერისა $b^{11, 8}$ ხ[~] წ[~] ა იგი b^{1-11} , ნისიმე $b^{6, 9}$ მი-
 ილოს c^{1-6} ; ისერებნ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 b^{10, 11}$; ისერებდა b^6 .
 10 რ[~] ისამე $b^3 b^7$; - b^9 . II თაფლი b^{2-11} . 12 დაშავნა c^1 ; და დაშავ-
 დის $b^2 b^5$; დაშავდეს $b^3 b^9$; დაშვრა b^7 ; დაშვენა c^3 . 13 ფერკ-
 ნი $c^3 c^6$. 14 მისნი $c^3 c^6$. 15 და იყო b^7 და ჰყო $c^3 c^6$. 16 მ^I b^2
 $b^3 b^5$. 17 - და ვითარცა განსრულდა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 b^{10}$.
 18 უდაბნოს II უდაბნოსა მას შინა $c^1 c^2 c^5$; უდაბნოთა შინა $c^3 c^6$
 უდაბნოთა მათ შინა c^4 ; - $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 b^{10}$. 19 - ორმეოცი წელი b^3
 $b^4 b^7 b^8 b^9 b^{10}$. 20 და თქა $b^5 b^6$; და შუდ სთქუა b^{10} ; მერ-
 მე თქა c^{1-6} . 21 ვრ აქა ვარ მე $b^{1-11} c^{1-6}$. 22 ყუღრო-
 ებით Ac^1 ; მყუღროებით b^1 ; მყუღროებით $b^{2-11} c^4 c^5 c^6$; მყუღ-
 როებითა $c^2 c^3$. 23 განვისუენებ + მე $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^3 c^4 c^6$.
 24 გჭამ და ვსუამ II ვსუამ და გჭამ c^1 ; ნებისაებრ
 ჩემისა ვსუამ და გჭამ c^2 . 25 ძოცნა c^{1-6} . 26 მწუანენითაგან
 c^{1-6} , მწუანენითა + ველისათა b^6 ; მწუანენილსა b^{11} . 27 და განისვე-
 ნებნ b^6 ; - $b^{10} b^{11}$. 28 - (არავისგან შრცხუენის) $b^6 b^{11}$. 29 გი-
 ნათუ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.

იურგის¹. ეგრეთვე ჩემდა არავინ არს მოურნე² და არც³ მც-
 ყვს³ ვინ რასა⁴ და არცა⁵ შემაწუხებებს⁶ რაჲ სარგებელს⁷ ჩემდა⁷
 ცინაძეთგან მე აქა მშუღობით⁸ ვზი და კაცთაგანსა⁹ არა¹⁰
 ვხედავ¹¹ ყოვლადვე¹². აწ¹³ ღვთისა მიერ¹⁴ შემს-
 გავს¹⁵ მე¹⁶ რაჲთა წარვიდე და ვიყოფოდე¹⁷ მონასტერსა
 შინა¹⁸ ღუმილით¹⁹ და მოვითმინდე²⁰ სულისა ჩემისათჳს²¹ და
 ვიყო ყოველთა მსახურ მოყუასთა²², რომელნი იყვნენ მონას-
 ტერსა შინა. დავჰბანდე ფერკთა²³ და განუსუენებდე მაშურალ-
 თა და ვიყო ვითარცა უცხო²⁴ და მოვითმინდე ყოველსავე²⁵

I იორგის A; იურგინ c¹; არას იურგინ b⁶; არავისგან იურგის
 c⁵; - (გინა იურგის) c³c⁴; 2 არავინ არს მაურვებელ c¹c²c⁴;
 არავინ არს მაწუხებელ b⁶c³c⁵c⁶; არავისგან მაქუს შეწუ-
 ხება b¹⁰3 - მეტყუს b⁶b⁹b¹⁰. 4 რასა ვინ c¹c²c⁴; ვინ-
 მე რასა c³c⁵c⁶. 5 არცა II აქაცა b⁹. 6 შერთვის მწუხარე-
 ბასა c¹; შევერთვი მწუხარებასა c²; შეჰრია თავი მწუხარე-
 ბასა c⁴; - b⁶b¹¹c³c⁵c⁶. 7 იყოს ჩემდა II იყო ჩემი b¹;
 იყოს ჩემი b²b³b⁵b⁷b⁹; არს ჩემდა b¹¹c²c⁵c⁶. 8 მშუღო-
 ბით A. 9 კაცთაგან b²b³b⁴ b⁷b⁸b⁹; კაცთა b⁵b⁶b¹⁰b¹¹
 c⁵c⁶. 10 არავის c¹c²c³c⁵c⁶. 11 ვხედავ II ვმსახურებ b⁶
 b¹⁰b¹¹c³c⁵c⁶. 12 ყოვლადვე b¹¹. 13 აწ II აწ b⁵. 14
 ღვთისა მიერ b⁶. 15 შემსგავს b⁶; შემიგავს A b¹¹c³c⁴c⁵c⁶.
 16 - მე b¹¹. 17 ვიყოფოდი c¹; ვიყოფოდე b⁴b⁶b⁸b⁹b¹⁰c²
 c³c⁴c⁵c⁶; ვიყოფოდი + მე b¹b²b³b⁵b⁹. 18 მონასტერ-
 სა შინა + ქალწულობასა b¹¹c³c⁵c⁶. 19 ღუმილით A. 20 მო-
 ვითმინო b⁶ b¹¹ c¹⁻⁶; მოვითმინო + მე b¹b²b³b⁴b⁷b⁸b⁹.
 21 ჩემისათჳს + ყვივე c¹⁻⁶ 22 მსახორ მოყუასთა A; მსახურ
 ყლთა მოყუასთა b¹⁻¹¹; ყლთა მსახურთა c¹⁻⁶. 23 ფერკთა +
 მათთა c¹⁻⁶. 24 ვითარცა უცხო II ვითარცა შეჰგავს უცხოებით
 c¹c⁴; ვა შეჰგავს უცხოობასა c²; ვა შეჰგავს უცხოთა c³
 c⁵c⁶; უცხო და მწირ b³b⁴b⁷b⁸b⁹. 25 ყოველსავე II მათ-
 გან c¹⁻⁶.

დიდობა და მცირეთაგან¹ დაუთმო გინებასა ქრისტესთვის? რაათა იყოს ჩემდა სარგებელ წინაშე მისსა³ და კუალად⁴ ვიმარხვიდე და არავინ ცნას⁵ და მაყუდრებდენ⁶ და მეტყოდიან: მ ნაყუდრებანო; და ეგრეთვე მეღვინობასა⁷ შემწამებდენ⁸, ხოლო მე⁹ ვმისახორებდე¹⁰, არამედ¹¹ იგინი¹² ჰგონებდენ ვითარმედ ცუდად¹³ ვზი¹⁴. მე ვიღვძებდე¹⁵ და იგინი იტყოდიან¹⁶. ვითარმედ¹⁷ სძინავსო¹⁸ ვიდრემდის¹⁹ წარკდენ ღვინი ჩემნი²⁰. და ესე ყოველი ჭირი²¹ არარაა²² არს წინაშე ქრისტესა²³, რაათა²⁴ ვიწოდო²⁵ მკვიდრთა²⁶ მისთა²⁷ თანა²⁸. ესე ვითარითა განზრახ-

- I მცირეთაგან + ყლსავე³c⁶; + ყლთასა სწორად c¹c²c⁴.
- 2 დაუთმო გინებასა II დაუთმო ყლთა შეუტრაცხებასა და გინებასა ქესთვის c¹⁻⁶; - (დაუთმო... ვზი) b¹⁻¹¹ *3 რაათა იყოს ჩემდა სარგებელ წინაშე მისსა II და სარგებელ ყუს იგი უფალმა ჩემთვის წინაშე მისსა c¹⁻⁶ *4 კლდ + მე c³c⁵c⁶. 5 იცოდის c¹⁻⁶. 6 მაყუდრებდენ c¹; მაყუდრებდენ... ვზი II მაყუდრებდენ უქმობასა c³. 7 მეღვინობასა A; მემთრვალობასა c².
- 8 შემწამებდენ + და ყლვე მე გემოცა არა მეზიღვოსა c¹⁻⁶.
- 9 ხ~ მე II და მე მწდის c¹c²c⁴c⁵c⁶. 10 ვმისახორებდე A. II ად II და c¹c²c⁵c⁶. 12 იგი c¹c²c⁶. 13 ცოდად A. 14 ჰგონებდენ ... ვზი II მაყუდრებდენ უქმობასა c¹c²c³c⁵c⁶; -c⁴. 15 ვიდრემდის Ab²b³c²; -c⁴. 16 იტყოდენ c¹⁻⁶c²c³c⁵c⁶; ჰგონებდენ b¹¹. 17 - ვლ c⁶. 18 მწდის სძინავსო c³c⁴c⁵c⁶; თუ სძინავსო b¹¹. 19 ვწდის II და ამას შინა c¹⁻⁶.
- 20 ჩემნი + უნდოდეს თუ უფალსა c¹⁻⁶. 21 ჭირი II ღწლი c¹⁻⁶.
- 22 არარაა II მცირე c¹⁻⁶. 23 წუე ქესა II თმენათა მათ წუე ქესა c¹; დათმენად წუე ქესა c²; თმენათა მათ ქესთა c⁴; მოთმინებათა მათ ქესთა c³c⁵c⁶. 24 რა II მც თუ ხ~ c¹c²c⁴; მც თუმცა c³c⁵c⁶. 25 ვიწოდო II ღირს ვიქმნე b⁶. 26 მკუდრთა A; მკდრთა b¹b²; მკვიდრთა b³b⁴b⁸ II; მკუდართა b⁵ (მინაწერი: ეგებ მკვიდრთა უნდა) მკვდრთა c¹ სასუფეველსა b⁶.
- 27 მისთა II მისსა b⁶. 28 თანა + სკუნდ c¹⁻⁶.

ვითა¹ მივიდა მონასტერსა², რომელსა ერქუა³ ტაბენესელთა⁴ მონასტერი
 და იყო⁵ მონასტერსა⁶ მას⁷ ხუთასი⁸ დანი და მკვდრებულნი⁹ მისნი¹⁰
 შინ მივიდა¹⁰ კარსა¹¹ და კმა უყო¹² დედაბერსა¹³ რომელი
 იყო¹⁴ მეკარედ. და¹⁵ დაეყო დედაბერსა მას ასოცი¹⁶ წელი
 მეკარეობასა¹⁷ მონასტრისასა. ვიდრემდის მოდრეკილ იყო ზურ-
 გი¹⁸ მისი წელთა სიმრავლითა¹⁹. და ვითარცა კმა იყო²⁰ ჰრქუა
 მას²¹ ბერმან მან²²; რაჲსა უკუე²³ ჰვმოზ²⁴ კარსა²⁵,

I ესევეთართგან ზრახვითა c¹; 2 მონასტრად b¹b²b³b⁴b⁷
 b⁹b¹¹; მონასტერსა + ერთსა c¹ c²; მონასტერსა + ქალწულ-
 თასა c³c⁵c⁶; მონასტერსა + ტაბენესელთასა b¹⁰; მონასტრად +
 ქალწულთასა b⁶. 3 ჰქუან A; ჰქვან c; ჰქვიან c²c³c⁴c⁵
 - b⁶b¹⁰. 4 ბენელთა A; ბწლთა ა¹b²; ბწელთა b⁵; ბიბ-
 ნელთა c¹c²c⁴; ტაბენესელთა b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹ b¹⁰ b¹¹ c³
 c⁵c⁶. 5 და იყო II იყუნეს c² c³ c⁴ c⁵. 6 - მონასტერსა b¹c¹. +
 7 მას + შინა b¹-II c¹-6. 8 ხოთასი A; ხუთიათასი b¹b³b⁴b⁵b⁶
 b⁷b⁸b⁹b¹⁰b¹¹; ხუთ ათასი b⁶. 9 A-ში წაშლილია „ენ-
 კრატისი“ და შემოადანა დაწერილი „ქალწული“. ენკრატისი b¹-11;
 დედანი დამკვდრებულ c²c⁵c⁶; ქალწული b¹¹. 10 მაშინ მივიდა II
 მივიდა გ^ა c¹; გ^ა მივიდა c²c³c⁵c⁶; მივიდა რაჲ b¹⁰
 c²c⁴. II კარსა + ზედა b³; კარსა + მისსა c¹-6; კართა b¹⁰.
 12 კმა ჰყო c³c⁶; კმა ჰუყო c⁵. 13 დედაბერსა + მას b³b⁷b⁹.
 14 რომელი + დადგინებულ იყო b¹⁰; - (წლი ... გ^აკმა უყო)
 b¹⁰. 15 და II რ^ა c¹c³c⁴c⁵c⁶b¹¹ (რ^ა... დედაბერსა) b¹⁰.
 16 ასოცი II ასი b¹-11. 17 მეკარეობასა + შ^ა მის b⁶c¹-6;
 მეკარეობასა + მას b². 18 ზორგი A. 19 - (გ^ადს ... სიმ-
 რავლითა) c¹-6; 20 უყოს II ყო b¹b²b⁹; ჰყო b³b⁴b⁵b⁷b⁸;
 უყო + დედაბერსა მას b¹¹; უყო + მას ნისიმეგ b⁶. 21 ჰრქუა
 მას II მიუგო b¹⁰. 22 ბერმან(-მან) b³b⁴b⁷b⁸b⁹; დედაბერ-
 მან c³c⁴c⁶; დედაბერმან მან c⁵; მოხუცებულმან b⁶; მეკარემან
 b¹¹. 23 - უკუე b¹⁰. 24 რაჲსა უკუე ჰვმოზ II რაჲ გინებს c¹-6.
 25 - კარსა b¹-11 c¹.

ასულ, ანუ გინებს რაჲ ქველის საქმარი¹. გინა თუ² სნეულ³
 ხარ⁴ და შერამე-გიქმნა⁵ საჭმელი⁶ და მოგართუა შენ⁷. ხოლო
 მან⁸ არღარა⁹ მიუგო მას¹⁰ პასუხი და დაყო შუდი დღე და
 სიტყუა¹¹ არღარა¹² მიუგო. და¹³ თქუა¹⁴ ბერმან¹⁵. რამე-
 თუ¹⁶ არს ესე ქალი პირშუენიერი¹⁷ და მეშინის ნუჯუჲ იყოს¹⁸
 ცოფი¹⁹ და ეწამებცა²⁰ ვითარმედ²¹ ნაკლულ²² არს²³ ესე²⁴
 ცნობითა. არამედ²⁵ მე²⁶ შევიწყნარო²⁷ ესე²⁸ ღმრთისათჳს²⁹

I გინებს რაჲ ქუელის საქმარი II რაჲ გინებს რაჲ ქველის
 საქმე $b^1 b^5$; გინებს რაჲ ქუელის საქმე b^2 ; რა გნებავს, რა
 ქველის საქმე $b^3 b^4 b^7 b^8$; გნებავს რაჲ ქველის საქმე b^9 ;
 რაჲ გნებავს ქველის საქმეაა $b^6 b^{10}$; რაჲ გინებს ანუ თუ
 ქველის საქმე b^{11} ; ქველის საქმარი რაჲ გიკვს $c^1 c^4$; ქველის
 საქმარი რაჲმე გიკვსა $c^2 c^3 c^5 c^6$. 2 გინათუ¹¹ რ¹¹ლითა b^9 ; ანუ
 b^{10} . 3 სნეულ + რაჲმე $c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$; სნეულ + რაჲთამე c^2 .
 4 ხარ + ა $b^6 c^3 c^5 c^6$. 5 შე-რაჲმე-გიქმნა II შერაგიქმნა b^7 ;
 თუ გიქმნა რაჲმე b^{11} ; შერაჲმეგიმზალო c^2 ; - (შერაჲმეგიქმნა
 საჭმელი) $b^6 b^{11}$. 6 ჭამადი b^{11} . 7 - შენ A; 8 - მ¹¹ნ c^1
 $c^2 c^4$. 9 არღარა II არარაა $b^1 b^2 b^4 b^5 b^8 b^{10} b^{11} c^5$; არარა $b^3 b^7$
 b^9 . 10 - მას $b^{10} c^1-6$. 11 სიტყვაჲ II ყოვლად სიტყუაჲ c^1-6 .
 12 არღარა II არარაა $b^1 b^2 b^5 b^6$; არარა $b^3 b^4$
 $b^8 b^9 c^2$; არაბ b^7 ; 13 და II მაშინ c^1-6 . 14 თქუა II ჰრქვა $c^3 c^4 c^6$;
 ჰსთქუა c^5 ; სთქუა $b^{10} b^{11}$. 15 ბერმან + მან $b^1 b^2 b^3 b^4 b^8$;
 ბერ A; დედაბერმან $b^{10} c^3 c^5 c^6$; მეკარემან $b^6 c^4$; დედამან b^{11} .
 16 რ¹¹ II რ¹¹ა $b^2 b^3 b^5 b^6$; რაი b^7 ; რა $b^4 b^8 b^9$; ვ¹¹დ რა b^{10} ; -
 - რამეთუ $c^1 c^2$. აჰა c^3-6 . 17 არს ქალი ესე პირშუენიერი II
 ქალი ესე პირშუენიერი არს $c^3 c^4 c^5 c^6$. 18 ნუჯუჲ იყოს +
 ესე c^1-6 . 19 ცოფი II სულელი b^{II} . 20 ეწამებცა II ეწამებციბა
 $c^3 c^5 c^6$; - $b^{10} b^{II}$. 21 ვ¹¹დ II რ; 22 ნაკლულ II ნაკლულევან
 $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 b^{10}$; ნაკლული A; ნაკლულევანი $b^I b^2 b^6 b^{II}$
 $c^3 c^5 c^6$. 23 - არს $b^{10} b^{II}$. 24 - ესე b^I-II . 25 ა¹¹დ II
 გარნა b^6 . 26 - მე b^6 . 27 შევიწყნარო II შევიწყალო^I $b^2 b^3 b^4$
 $b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{II}$; შევიყვანოთ c^1-6 . 28 - ესე b^I-II . 29
 ღმრთისათჳს ესე c^2

და შევიყვანო¹ ერთსა სენაკსა, რომელ არს კარსა თანა², რუ-
 უკუ განდევნოს ღმერთმან ეშმაკი იგი, რომელ არს შექმნილია³
 მაშინ⁴ შევიყვანა იგი შინა⁵ და შეკრა ჯაჭვთა⁶ სამკვეცითა⁷
 რკინისაათა⁸ და პრქუა მას⁹: სახელითა მის მხოლოდაათა¹⁰ რომ-
 ელი ამალდა ძელსა¹¹ ზედა¹² და იკვნა ნათელღებულნი, ემედ-
 რე მას და შეგეწიოს¹³ შენ. და¹⁴ წარვიდა¹⁵ და აუწყა მისთვის¹⁶
 უხუცესსა¹⁷ მონასტრისასა¹⁸ და პრქუა მას¹⁹: დედოფალო, არს
 ჩემთანა ქალი²⁰ ძღუელი²¹ ეშმაკისაგან²². წარჰვიდა²³ კარსა²⁴
 თანა²⁵, ხოლო მე²⁶ განსრულ ვიყავ გარე და ძალითა ლოცვი-

I შევიყვანო II შევაყვანო $c^{1-6}2$ - (რომელ არს კარსა თანა)
 $c^3c^4c^5c^6$. 3 ნუუკუე ... თანა II ნუუკუე განათავისუფლოს
 იგი უფალმან ეშმაკისაგან რული არს მის თანა b^6b^{10} ; ნუუკუე
 შეგეწიოს შენ b^{11} . 4 - (მაშინ ... შეგეწიოს შენ) b^6b^{10} . 5 -
 შინა $b^1b^2b^3b^4b^5b^8b^9b^{10}$. 6 ჯაჭვთა A. 7 სამკვეცითა II
 მტკიცითა $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9$. 8 - რკინისაათა $c^{1-6}9$ -
 (პრქუა მას) c^2c^4 . 10 მხოლოდაათა II ქრისტესითა $c^1c^2c^4$; სა-
 ხელითა მის მხოლოდაათა II ოი ჩი იესო ქუე $c^3c^5c^6$. 11
 ძელსა = ჯუარსა $c^1c^3c^4c^6$. 12 ზედა + ნეფსით $c^1c^3c^4c^6$.
 13 შეგეწიოს = შეგიწყალოს $b^7c^5c^6$. 14 და II ხი იგი c^{1-6} .
 15 - წარვიდა $b^{10}b^{11}$ მისთვის II მისთა b^7 ; $-b^{11}c^4$. 17 უხუცეს-
 სა A; უხუცესსა + დედასა b^{11} . 18 წარვიდა და აუწყა მისთვის
 უხუცესსა მონასტრისასა II წარვიდა მისთვის უხუცესსა და აუწყა
 მას მონასტრისასა c^3c^6 . 19 - მას b^{1-11} . 20 არს ჩემ-
 თანა ქალი II არს ქალი ერთი ჩემთანა c^{1-6} ; ქალი - ერთი b^{1-9} .
 21 ძღუელი A. 22 ძღუელი ეშმაკისაგან II ეშმაკისაგან მი-
 ლებული c^2 ; ეშმაკისაგან ვნებული $c^3c^5c^6$; ეშმაკისაგან მიღ-
 ული c^4 ; ვნებული (- ეშმაკისაგან) b^{10} ; სულელად საგონე-
 ბელი b^{11} . 23 წარჰვიდა II რ წარვიდა $c^1c^2c^4$; წარვიდა
 $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8$, რ დავარდა $c^3c^5c^6$. 24 კარსა II კას-
 რსა $b^3b^4b^8b^9$; კასრსა + ღამე b^9 . 25 - თანა $b^1b^2b^3b^4$
 $b^5b^7b^8b^9c^1c^2c^4$. 26 ხი მე II და მე $b^9c^1c^2c^4$.

სა¹ შენისაათა² ვითარცა ვიხილე³, შევიპყარ კელითა⁴ და უკუ-
 ეთუ⁵ მიბრძანო⁶, შემოვიყვანო⁷ შენდა⁸. ჰრქუა მას დედოფალ⁹
 მან მან⁹: ჰე¹⁰, შემოიყვანე¹¹ იგი, რაათა დაგვანნეთ¹² ფერ-
 ცნი. რამეთუ ეგრეთ¹³ არს¹⁴ სიყუარული¹⁵ ღმრთისაჲ¹⁶, რაათა
 დავჰბანდეთ ფერკთა¹⁷ უცხოთა¹⁸, რაათა¹⁹ იქმნეს²⁰ მტუერი²¹
 მისი²² ევლგობა ჩუენ ზედა, რაათა²³ მოგჰუტევენენ²⁴ ცოდვა-
 ნი²⁵. მაშინ წარვიდა მეკარე იგი²⁶, რაათა მოიყვანოს
 იგი, ხოლო მას არა უნდა²⁷ სხუასა²⁸ ადგილსა²⁹ შესლვის³⁰.

I მადლითა ლევიცისა b^6 ; ძალითა მადლისა c^{1-6} ;
 მადლითა $c^3 c^5 c^6$. 2 შენითა ძალითა... . კელითა II
 და მე შევიპყარ მადლითა შენითა $c^3 c^5 c^6$. 3 ვა ხილ-
 ვით ვიხილე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; $-b^6 b^{10} b^{11} c^3 c^5 c^6$; 4 კელთად c^1
 c^4 . 5 და უკუეთუ II თუ c^1 . 6 მიბრძანოს სიწმიდემან შენ-
 მან b^{11} 7 მოვიყვანო b^{10} ; $-c^{1-6}$ 8 წე შნსა c^{1-6} .
 9 დედოფალმან მან II დედათ არხიმანდრიტმან b^{10} ; $-c^{1-6}$.
 10 ჰე II ჰქა b^1 ; აქა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. II მო-
 იყვანე b^{10} . 12 დავჰბანნეთ + მას c^{1-6} ; რა დავჰბან-
 ნე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; რა დავბანოთ მას $b^6 b^{10} b^{11}$.
 13 ესრეთ $c^1 c^3$. 14 არს + იგი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{11}$.
 15 საყვარელ $b^4 b^8 b^9$; საყუარელ b^7 . 16 მღვთისა c^3
 ღმრთისა + მიერ b^7 ; ეგრეთ არს სიყუარული ღმრთისაჲ II სიყუ-
 არულისათჳს ღისა b^{10} . 17. ფერკთა + მისთა $c^1 c^2 c^3$. 18 -
 უცხოთა $b^{I-II} c^1 c^2 c^3 c^4$; - (რა ... უცხოთა) $b^6 b^{10} b^{II}$.
 19 რაათა II და b^{II} . 20 იქმნენ $c^1 c^2 c^4$; იყოს $b^1 b^2 b^3 b^4$
 $b^5 b^7 b^8 b^9$. 21 - მტუერი $b^6 b^{10}$. 22 მისი II მათნი $c^3 c^5 c^6$;
 იქმნეს მტუერი მისი II და მტვერი ფერკთა მისთა იყოს b^{II} .
 23 რაათა II და $b^6 b^{10} b^{II} c^3 c^4 c^5 c^6$. 24 მოგჰტევენენ c^1 .
 25 ცოდვანი + ჩნნი b^6 ; ჩნ ცოდვანი $b^{10} b^{II} c^5 c^6$. 26 - იგი
 $b^5 b^7 b^{10}$; მეკარე იგი II ბერი იგი მეკარე $c^1 c^2$; ზებერი
 იგი მეკარე c^4 . 27 არა ენება $b^6 b^{10} c^{1-6}$. 28 სხუ სა A.
 29 სახლსა c^{1-6} . 30 შესლვაჲ $b^2 b^5 b^7 b^{10} b^{II} c^{1-5}$; შესლ-
 ვად $b^3 b^4 b^8 b^9$; ყოფაჲ b^5 .

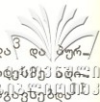

არამედ¹ ჭირით² მოიყვანეს³ იგი⁴ და უნდა⁵ რაათამცა⁶ გამო-
 უღო⁷ სახარება იგი⁸ მისგან⁹ და ვერ შეუძღეს¹⁰ გამოღება
 მისი¹² და უჩუენა¹³ მათ¹⁴ ვითარმცა¹⁵ არა იცოდა¹⁶ თუ
 რასა¹⁸ ეტყოდა¹⁹ მას. და თქუეს²⁰: მიუშთ მაგას²¹ რამეთუ
 არავისდა²² ჰნებაგს²³ მიცემად²⁴ წიგნი ესე სხუასა²⁵.

I არამედ II გარნახ⁶c¹⁻⁶. 2 შრომით b¹⁻¹¹; იძულებით c¹⁻⁶
 3 მოიყვანა b¹; მიიყვანა b²b³b⁴b⁵b⁸b⁹; მიიყვანეს b⁶c²c³
 c⁴c⁵. 4 - იგი b⁶. 5 უნდათ b¹⁰c²; ენებათ b⁶b¹¹c³c⁵c⁶.
 6 რა b³b⁴b⁸b⁹; - რაათამცა b¹¹. 7 გამოუღო b³b⁴b⁸b⁹;
 გამოუღეს b⁶b¹⁰c³c⁶; გამოუღონ c³; გამოუღეს + მას c³c⁶.
 გამოღებად b¹¹. 8 - იგი c². 9 - მისგან b²⁻¹¹c³c⁵c⁶.
 10 შეუძლო b¹b²b³b⁴b⁵b⁶b⁷b⁸b⁹. II გამოღებად c¹c³
 c⁵c⁶; გამორთმევად c². 12 მისი II იგი ძლით c²; - c³c⁵
 c⁶; - (გამოღება მისი) b⁶b¹⁰. 13 უჩუენებდა b³b⁴b⁷b⁸b⁹;
 არჩუენა c¹c²c³c⁵c⁶; ერჩუენა c⁴. 14 მათ + ესრეთ c¹c⁶; - b⁷.
 15 ვითარმცა II ვ'დ c². 16 იცოდა II იტყოდა b²b³b⁴b⁷b⁸b⁹;
 ეტყოდა მათ b⁵; იცოდეს c¹. 17 - თუ b²b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹.
 18 რასა + იგი b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹. - რასა b⁶b¹⁰b¹¹. 19 ეტყო-
 და b⁷b⁹c³c⁵; ეტყუან c¹c²c⁴; - (ეტყოდეს მას) b⁶b¹⁰b¹¹.
 20 და თქუეს II ჰქუს მას სხუათა b¹b³b⁷; ჰქუა სხუათა b²b³b⁴
 b⁸b⁹; ჰქუა მ'თ A; და სხვათა რქუეს c³c⁴c⁵; და სხვათა
 რქუა c⁵; ჰრქუა დედათ არქიმენდრიტმან b¹⁰; ჰქუა მ'თ უხუ-
 ცესმან დედამან b¹¹. 21 მიუშთ მაგას II უტემე ეგე b¹b²b³b⁴
 b⁵b⁷b⁸b⁹; უტემეთ ეგე და ნუ შეაურევთ b¹⁰; უტემეთ
 მას და ნუ შეაურევთ b¹¹; აცადე c¹c⁴; აცადეთ c³c⁵c⁶; - აცა-
 დე b⁶. 22 არავისდა II არა b¹b²b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹c¹.
 23 ჰნებაგს II უნებს + მაგას b¹b²b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹; - b⁶b¹⁰b¹¹.
 24 მიცემად II რა მი-ვის-ცეს b¹b²b³b⁹; მისცეს b⁴b⁷b⁸;
 მისცეს ვის b⁵; - b⁶b¹⁰b¹¹. 25 სხუსა A; წიგნი ესე სხუასა II
 სხუასა წიგნი ესე b¹⁻⁹; სხუათა წიგნი ეგე c¹c⁴; წიგნი ეგე c²
 c³c⁵c⁶; - b⁶b¹⁰b¹¹.

მაშინ უნდა¹ რაათ დაჰბანენ ფერკნი მისნი² და ვერ შეუძღეს³,
 რამეთუ შეიკრნა⁴ სამოსელსა თვისსა⁵. ჰკითხვიდეს მას⁶ შეკრენული
 მან⁷ სიტყუა⁸ არავის⁹ მიუგო მათ¹⁰ ყოვლადვე და ვითაჲცა¹¹ ლინითჲს
 იხილა დედოფალმან, თქუა¹¹: ესე ქალი მიღებულ¹² არს, არა-
 მედ დაცსუათ¹³ სახლსა¹⁴ სამსახურებელსა¹⁵. და ყვეს ეგრეთ¹⁶.
 და მუნ¹⁷ იყოფოდა¹⁸ უამსა ძილისასა. შევიდის¹⁹ და მერმე

I მაშინ უნდა II და უნდა $c^1c^2c^4$; და უნდათ $c^3c^5c^6$; და ინე-
 ბეს b^1 ; და ენებათ b^{10} . 2 მისნი II მას $c^1c^2c^3$; მათნი c^5c^6 ;
 + მინებისათჲს ქუესისა b^{11} ; - $b^3b^4b^8b^9b^{11}$. 3 მაშინ...
 ვერ შეუძღეს II და ვერცა ფერკნი დაბანეს b^5 . 4 შეიკრნა II
 შეიკრიბნა $c^1c^2c^4$; შემოიკრიბნა $c^3c^5c^6$; შეიკრიბნა +
 ფერკნი $b^1b^2b^3b^4b^5b^8b^9$; + ფერკნი თვისნი b^7 ; შემოიკრიბ-
 ნა + ფერკნი b^6b^{10} . 5 სამოსელსა თვისსა II ძონძისა სამოსელ-
 სა ქუში და მოდრკა ზა ფერკთა თვისთა c^1-6 ; + და არა უტევა
 c^3c^5 ; და არა უტევა დაბანად b^6 . 6 მას + სიტყვისა მრა-
 ვალსა b^6 ; - $b^{10}b^{11}c^1c^2$. 7 და II მან $c^3c^4c^5c^6$. 8 - სიტ-
 ყუა b^6 . 9 არა (- ვის) $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9b^{10}b^{11}$.
 10 სიტყუა არავის მიუგო მათ II არღარაა მიუგო სიტყუა c^1 ; არა-
 რა მიუგო სიტყუა $c^2c^3c^4c^5c^6$; არასიტყუა მიუგო მათ b^7 . II
 ვა იხილა დედოფალმან თქუა II ვა იხილეს ესრეთ დედოფალმან
 თქუა $c^1c^3c^4c^5c^6$; + ესრეთ ვა c^1 ; ვა იხილა დედოფალ-
 მან ესრეთ ყლი თქუა b^6 ; ვა იხილა დედათარსიმიანდრიტმან
 თქუა b^{11} . 12 მიღებულ II ცნობა მიღებულ $b^6b^{10}b^{11}c^3c^5c^6$.
 13 დაცსუათ II დაცსუათ b^{10} ; + ესე c^2-6 . 14 - სახლსა b^1-11 .
 15 სამსახურებელსა A; სამსახურებელთასა c^2 ; სამსახურებელად
 $c^1c^3c^4c^5c^6$; სამზარეულოსა b^{11} . 16 - ეგრეთ b^6b^{10} . 17 მონ
 A. 18 იყოფოდა $c^3c^5c^6$; იყოფობოდა c^1c^4 ; იყოფობოდა b^1b^2
 $b^3b^4b^5b^7b^8b^9b^{11}$; მოვიდოდა c^2 ; - b^6b^{10} .
 19 შევიდის+ ლოცვად $c^3c^5c^6$; +სხუასა სენაკსა $b^1b^2b^3b^4b^5$
 $b^7b^8b^9b^{11}$ + ეკლესიად b^6 .

განვიდის¹ და პისახურებ² ყოველსავე: ცომსა ზელდა³ და პურსა⁴ იქმოდა⁴ და ყოველთა⁵ დათა⁶ პისახურებდა⁷ და ოდესმე⁸ ოდეს⁸ ცომი⁸ და სტუორცის⁹ ქუეყანასა ზედა¹⁰ და ამსგავსებდა¹¹ იგი¹² ვითარმცა¹³ უგუნური იყო¹⁴ და იგინი სცემდეს ფერკითა და ითრევედეს¹⁵ ხოლო¹⁶ გული¹⁷ მისი მხიარულ იყო¹⁸. და ოდესმე¹⁹ აიღის კოკაა²⁰ და განვიდის²¹ გარე მონასტრით²² და

I მერმე განვიდის II და ილოცის b^{11} ; და ილოცავნ მრავალსა b^6 ; - (უამსა ძილისასა... განვიდის) b^{10} . 2 პისახურებ² II პისახურებდა¹⁻¹¹; იქმოდის c^{1-6} . 3 ცომსა ზელდა II ცომსა ზელად c^1 ; ცომისა ზელად $c^2 c^4$; ცომსა ზელნ $c^3 c^5 c^6$. 4 პურსა იქმოდა II პურსა იქმოდის $c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$; პურისა ცხობ ჯდ c^2 ; + და წყალსა პკრებდა $b^6 b^{10}$; 5 ყოველთა+ვე $b^3 b^4 b^7 b^8$. 6 დათა II დღეთა b^{1-11} . 7 პისახურებდა A; - (ყოველთა დათა პისახურებდა) b^5 . 8. ცომი II მცირე b^{11} ; ცომის გუნდა $c^3 c^5 c^6$. 9 განსტუორცის c^2 . 10 ქუეყანასა ზედა II ქუენად $b^{10} c^3 c^5 c^6$; - $c^1 c^2 c^4$. 11 ამსგავსებდა + ყოველსავე $b^3 b^4 b^8 b^9$; მსახურებდა ყლსავე b^7 . 12 - იგი b^{11} ; ამსგავსებდა იგი II რაშმცა არწმუნა c^{1-6} ; - $b^6 b^{10}$. 13 ვითარმცა II ვა $b^7 b^{10}$; ვლ c^{1-6} . 14 უგუნური იყო II იყო უგუნური b^5 ; უგუნურ არს $b^{10} c^{1-6}$. 15 სცემდეს ფერკითა და ითრევედეს II სცემდეს და ფერკითა ითრევედეს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2 c^4$; - (ფერკითა ითრევედეს) $b^6 b^{10} b^{11} c^3 c^5 c^6$. 16 ხოლო II და $b^{11} c^3 c^5$. 17 გული II სული $c^1 c^2 c^4$. 18 გული მისი მხიარული იყო II იგი მხიარულ იყო სულითა $c^3 c^5 c^6$; იგი სიხარულით ითმენდა b^6 ; იგი მხიარულ იყო მოთმენად და მოთმენდა მადლობითა ღისათა b^{10} . 19 ოდეს - მე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; - ოდესმე $b^6 b^{10} b^{11} c^3 c^5 c^6$. 20 კოკაა II ჩაფი $c^1 c^2 c^4$; აიღის კოკაა II კოკა აიღის b^6 . 21 - განვიდის b^6 . 22 გარე მონასტრით II მონასტრით $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{11}$; გარე (- მონასტრით) c^{1-6} ; განვიდის გარე მონასტრით II მოიღის წყალი b^{10} .

ასუამენ¹ წყალსა² უცხოთა მოგზაურთა³ და სხუაჯუერ⁴ განტეხის⁵
 კოკა⁵ ნეფსით⁶, რაათა⁷ არაგინ თქუას, ვითარმედ⁸ ცნობუღერ⁹
 არს⁹. წელიწადსა შინა სანგზის¹⁰ განხუტის გარეგანსაგა-
 ლები ყოველი მონასტრისა¹¹ მხიარულითა გულითა¹². ამის-
 თუს¹³ სძულდა¹⁴ ყოველთა ვიდრემდის¹⁵ დაც არაგინ ჯდის მის
 თანა¹⁶

ამას ესევეითარსა¹⁷ ყოფასა¹⁸ შინა გარდაჟდა¹⁹ ორმეოცი²⁰
 წელი და უდაბნოს დაეყო ორმეოცი წელი²¹ და²²

 I ასმიდა¹⁰; ასმიდის^{3 5 6}. 2 წყალთა^{3 4 8 9 4}; წყა-
 ლი^{3 5 6}; -¹⁰ III უცხოთა და მოგზაურთა⁷; უცხოთა მამე-
 რალთა მოგზაურთა⁶; ყთავე მოგზაურთა¹⁰. 4 ზოგჯერ
^{1 2 3 4 5 7 8 9}; ოდესმე^{6 10}. 5 კოკაგა^{3 6}
 ჩაფი^{1 2 4}. 6 - ნეფსით¹⁻⁶. 7 რაათა II და^{1 2 3 4}
^{5 7 8 9}. 8 ვითარმედ II თუ^{1 2 3 4 5 7 8 9 3 5 6}.
 9 ცნობიერი არს + ო^{1 2 5}; + იგი^{3 4 5 6};
 რაათა... .. არს II რა არაგინ ცნას თუ სათნოებითა იქმს
⁶; რათა არა იდიდებოდეს კაცთაგან¹⁰; რათა არაგისგან
 პატივიცემებოდეს სათნოებისათს ად იყოს დაფარული კეთილი
 მისი¹¹. 10 სამჯერ^{9 10 11 4}; ორგზის². II გარე-
 განსაგალები ყოველი მონასტრისა II განსაგალი ყნი მონას-
 ტრისა¹⁻¹¹; ყნი საუძლურე მონასტრისა¹⁻⁶. 12 გულითა +
 ითმენდა ყუსავე¹⁰; ყვის იგი ყნი³; იყვის⁴; ყვის
 იგი^{5 6}. 13 ამისთუს+ცა^{1 2 4}. 14 სძულდა + იგი^{1 4 5}.
 15 დ ვიდრემდის^{3 4 5 7 8 9}. 16 მის თანა II მის გუმრ-
 ღით^{1 2 4}; - (ამისთუს... მისთანა)^{6 10 11 3 5 6}. 17 ამას
 და ესევეითარსა^{4 8}. 18 ყოფასა II ღწლსა¹⁻⁶; მოღვაწეებასა
 და მოთმინებასა⁶; მოქალაქეებასა¹⁰; - ყოფასა^{1 2 3}
^{4 5 7 8 9 11}. 19 გარდაჟდა II გარდაჟდეს¹⁰; დაყო სსა¹⁻⁶;
 20 მ^{1 2 3 7 9}. 21 - (უდაბნოს დაეყო ორმეოცი წელი)^{1 2}
^{3 4 5 7 8 9 11 1-6}. 22 და II ს^{1 2 3 4}
^{5 7 8 9 11}.

განსრულდა¹ ოთხმეოცი წელი² და აღესრულა მის ზედა წერილი იგი³, რომელსა⁴ იტყუას ვითარმედ: რომელი ჰგონებდეს⁵ შორის ბრძენ ყოფად⁶, იყავნ⁷ იგი სულელ ამას სოფელსა⁸, თა იყოს იგი ბრძენ⁹ და საბურველი¹⁰ თავისა მისისაა იყო ძუელი¹¹ და¹² შეურაცხი. ხოლო სხუანი¹³ ყოველნივე¹⁴ იყვნეს დაბურვილ და აქუნდა¹⁵ კუნკულები¹⁶ ამისი ცოხნაა¹⁷ არავის სადა¹⁸ ენახა¹⁹ არცა ერთსა²⁰ მათ²¹ ხუთასთაგანსა²². ყოველ-თა ჟამთა მისთა²³ არცა ტაბლასა დაჯდა²⁴ და არცა²⁵ ნატეხი პურისაა²⁶ მიიღო²⁷, არამედ ნაბიჭი²⁸ ტაბლისაგან და ნარც-ხი²⁹ ქოთნისაა³⁰ ესე³¹

 ·I აღესრულა b^{11} . 2 ოთხმეოც წლად c^{1-6} ; + რ^ლ რ^ლ დაეყო უდაბ-
 ნოსა ორმეოცი $c^1 c^2$; - (აღესრულა... წელი) $b^6 b^{10} c^5$. 3 მის
 ზედა წერილი იგი II სიტყ^ა იგი მოციქულისაა მის ზ^ა c^{1-6} ;
 - (აღესრულა... იგი) b^6 . 4 რომელი $b^{10} b^{11}$. 5 რომელი ჰგო-
 ნებდეს II რ^ლი ჰნებავს c^2 ; რ^ლსა ჰნებავს $c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$; b^6 .
 6 ყოფა $c^3 c^4 c^5 c^6$; + ამის სოფელსა b^{1-11} . 7 იქმენინ b^{10} 8 ამას
 სოფელსა + შინა c^{1-6} ; - b^{1-11} . 9 ბრძენ + წ^ე ღ^{ის}ა c^{1-6} ;
 -(რომელი... ბრძენ) b^6 ; 10 საბორველი A; საბურველნი და
 II ძონძი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 b^{10} c^4$; მონაძი c^1 . 12 -
 და $b^{1-11} c^{1-6}$. 13-(ხოლო სხუანი) $c^3 c^4 c^5 c^6$. 14 ყოველნი b^{1-11}
 $c^1 c^3 c^4 c^5 c^6$. 15 ქონდათ $c^3 c^4 c^5 c^6$. 16 და აქუნდათ კუნ-
 კულები II კუნკულებითა კეთილითა b^{10} . 17 ამისი ცოხნაა II ცოხ-
 ნაა ამისი b^5 ; ამისი ცოხილი $c^1 c^2 c^4$. 18 - სადა $b^{1-11} c^{1-6}$.
 19 ეხილვა $b^6 b^{10} b^{11} c^{1-6}$. 20 - არცა ერთსა $b^6 b^{10} b^{11} c^{1-6}$.
 21 მას $b^1 b^2 b^5$; მათსა $b^4 b^8$. 22 ხოთასთაგანსა A; ხუთას-
 თაგანსა b^1 ; ხუთათას თაგანსა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 c^3 c^6$; მსა-
 ხურთაგანსა b^5 . 23 ყოველთა მისთა ჟამთა c^4 ; - (არცა ერთ-
 სა... მისთა) $b^6 b^{10} b^{11}$. 24 დაჯდის $b^6 b^{10} b^{11} c^3 c^5 c^6$;
 ჯდა $b^7 c^1 c^2 c^4$. 25 არცა + წილი ძმასა თანა c^2 . 26 ნა-
 ტეხი შორისაა $A c^2$; სატეხი შორისაა $c^1 c^4$. 27 - (არცა ნა-
 ტეხი პურისაა მიიღო) $b^6 b^{10} b^{11} c^3 c^5 c^6$. 28 ნაბიჭვეი b^{10}
 $b^{11} c^3 c^4 c^5 c^6$. ნაბიჭვესა b^6 ; ნაბიჭვეთ $b^4 b^5$. 29 ნერცხი c^1 ;
 ნარცხი c^2 . 30 ქოთნთაა $c^1 c^2$. 31 - ესე $b^6 c^3 c^4 c^5$.

კმა ეყოფოდა¹ არასადა² მაგინებელთა მისთათს³ დრტუნვიდა⁴ არავისთანა⁵ ზრახვიდა⁶ დიდსა რას⁷ გინა⁸ მცირესა⁹, არამედ
ჰკუედნიედ¹⁰ და აგინებდიან მას ყოველნი¹¹.

მაშინ¹² ნეტარსა¹³ პიტრიონს¹⁴ გამოეცხადა¹⁵ მისთს¹⁶
რომელი ჯდა¹⁷ პორფირონსა¹⁸, რომელ არს ნაპრალი¹⁹ კლდისა²⁰
რამეთუ დაადგრა მას²¹ ანგელოზი ღმრთისა და პრქუა: θ პიტი-
რიონ²², განაშუენდა²³ მსახურება²⁴ შენი ანგელოზთა მიერ და
მხიარულ არიან²⁵ შენთს²⁶ მღვძარებასა შენსა და ლოცვასა²⁷
დაუხხრომელსა²⁸. და აწ გამოედ შეყენებისაგან²⁹ შენისსა, და

I კმა იყოფოდა $b^4 b^6 b^8 c^1$; კმა იყვის $b^{10} b^{11}$; გ³ იყოფ⁶ $c^3 c^6$;
ეყოფოდა c^5 + შრომასა შ^ა მას ეგეოდენსა c^{1-6} ; + და ებურთა თავ-
სა მისსა დაბეპკული ძონძი $b^6 \cdot 2$ არაოდეს¹⁰; არა $b^{11} \cdot 3$ თვ-
სათს $b^3 b^{10}$; თავისა თვისსათა⁷; თსთა⁹; მისთა c^3 ; - b^{10} .
4 დრტუნვიდა A; დრტუნვიდეს $b^2 b^5$; იტერტინის b^{10} ; + ყ^ლ c^{1-6} .
5 არცა ვის $b^{10} \cdot 6$ ზრახის b^{10} ; ზრახევდა $b^1 b^2 b^3$. 7 - რას c^2
 $c^4 c^5 c^6$. 8 გინათუ $b^1 b^2 b^5$. 9 არავისთანა... მცირესა II
არცა ვის ზრახის ა^ლ მხიარულითა გულითა შამდლიდა ლ^თსა b^{11} ;
- $b^6 b^{10}$. 10 კვიდნიდეს $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; აკუედნიედ c^I ;
კუედნიედენ c^2 ; აყუედრიდენ c^4 . II-(არასადა... ყ^{ნი}) b^6 ;
- (არავისთანა... ყ^{ნი}) b^{10} - (ა^ლ... ყ^{ნი}) $b^{11} c^3 c^5 c^6$.
12 მაშინ II ხ^მ მას ყ^თ შ^ა $c^1 c^2 c^4 c^5 c^6$. 13 ნეტარსა +
მამასა $b^4 b^6 b^8 b^{10} b^{11} c^3$. 14 პიტრიონს c^1 ; პიტრიონს b^6 ;
პიტრიუმს $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 b^{10} b^{11} c^3 c^5 c^6$. 15 გამოუცხადა c^4 ;
+ ღმერთმან $b^6 b^{10}$; განეცხადა b^{11} . 16 მისთს + ლ^თსა შ^თ
 b^{11} ; - b^9 . 17 იყო b^6 . 18 პორფირონსა + ზა $c^1 c^2 c^4$. 19
ნაპრალსა $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 20 კლდისასა $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
21 დაადგრა მას A + ზედა b^6 . 22 პიტრიონს c^1 ; პიტრიუნ c^2 .
23 განაშუენე $b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{10} b^{11}$. 24 ცხოვრება $c^3 c^5 c^6$.
25 მოხარულ არიან $b^6 c^3 c^5 c^6$. 26 შენსა მავას $c^3 c^4 c^5 c^6$;
- $b^6 b^{10}$. 27 მღვძარებასა და ლოცვასა შენსა $b^{11} c^2$; მღვძარე-
ბასა ლოცვასა შენსა c^1 ; ; მღვძარებით ლოცვასა და სათნოებისა
 $c^3 c^5 c^6$; მოძღვრებასა შენსა და ლოცვასა b^{10} ; მოღვაწეობასა
შენსა და ლოცვასა შენსა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; სათნოებისა და ლოცი-
სათს b^6 . 28 - დაუხხრომელსა A. 29 ქვაბისა b^{11} .

წარვედ^I და იკურთხე დედაკაცისა მისგან², რომელსა თავი მოუსულელებია³. და იგი იყოფის⁴ ალექსანდრიას მონასტერსა ბანტასინს⁵ რამეთუ არს მუნ⁶ შინა⁷ დედაკაცი⁸, რომელსა ჰბურავს თავს ძონძი¹⁰ ძუელი^{II}, ხოლო შინაგან¹² ადგია მას¹³ გვრგვინი სულიერი¹⁴, რამეთუ იგი უმეტეს არს შენსა¹⁵ შენ ჰჳი¹⁶ აქა¹⁷ პარებსა¹⁸ ამას¹⁹ მარტოა²⁰ და არავინ არს შენდა მამფოთებელ, ხოლო იგი არს²¹ კრებულსა შორის ზარსა და ყოველთაგან წყინე-

I წარვედ + მონასტერსა ქალწულთასა b^6 . 2 დედაკაცისაგან b^1 $b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{10} b^{11} c^2 c^3 c^4 c^5 c^6$; იკურთხე შენგან მისგან დედაკაცისა b^7 3 მოუსურელებია^A; ; მოუსურ^ლების c^I ; მოუსულელებიეს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 c^2 c^4$; მოუსულელებიეს + ქ^სთუს $b^6 b^{10} b^{II} c^3 c^5 c^6$. 4 და იგი იყოფის II და იყოფის b^{II} ; და არს იგი $c^3 c^5 c^6$; არს იგი $c^1 c^2 c^4$; - b^6 . 5 ალექსანდრიას მონასტერსა ბანტასინს II ალექსანდრია გან ხასინს b^I ; ალექსანდრის^გ გან ხასინს b^2 ; ალექსანდრიისაგან ხასინს $b^3 b^4 b^7 b^8$; ალექსანდრიას მონასტერსა ტატასინას $c^1 c^2 c^4$; ალექსანდრიას მონასტერსა ტაბენესელთა $c^3 c^5 c^6$; მონასტერსა ტაბენესელთა b^{11} ; ტაბენესელთა მონასტერსა b^{10} ; - b^6 . 6 მას c^2 . 7 შიგა $b^1 b^2$ 8 - (რ^ა არს.... დედაკაცი) b^6 b^{10} $b^{II} c^5 c^6$. 9 ხურავს $b^3 b^4 b^7 b^8 b^{II}$. 10 თავს + (ა) მისსა c^I . II ძონძი (-ძუელი) b^I - b^{10} c^I - c^6 (-ძონძი) ძველი b^{11} . 12 შინათგნ b^5 . 13 ადგას (- მას) $b^3 b^4 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{11} c^2 c^3 c^5 c^6$; სდგას - მას $b^1 b^2 b^5$; დაადგას მას $c^I c^4$; - b^{10} . 14 სულიერი + ბრწყინვალე b^6 . 15 რამეთუ იგი უმეტეს არს შენსა II და არს იგი უფრს შენსა c^1 - c^6 ; არს იგი უფრს + რ^ა მოთმინე არს და ჰმსახურებს ყოველთაგე b^6 ; შენსა + რ^ა მრავალთა ღვაწლთა მოითმენს b^{11} . 16 ზიხარ $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; - b^3 . 17 - აქა b^1 - $b^{11} c^1$ - c^6 . 18 პარებსა $b^4 b^8$; კლდესა c^2 ; ნაპარლასა $c^3 c^5 c^6$. 19 ამას + კლდისასა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; ამას + აქა $c^I c^2 c^4$. 20 მარტოები^თ c^2 ; შენ ჰჳი.... მარტოა II შ^ნ ჰჳი მყუდროებით კლდესა შინა b^{10} ; - b^6 21 $b^{\sim}$ იგი არს კრებულსა შორის ზარსა II $b^{\sim}$ იგი კრებულსა შ^ს ზარსა არს $b^1 b^2 b^5$; $b^{\sim}$ იგი კრებულსა შ^ს ზიარსა არს $b^3 b^7 b^9$; $b^{\sim}$ იგი კრებულსა შ^ს ზიარს არს $b^4 b^8$; $b^{\sim}$ იგი არს კრებულსა შ^ს (ზარსა c^1) c^2 ; იგი კრებულსა შ^ა არს $b^{10} c^3 c^4 c^5 c^6$; - b^6 b^{II} .

ბულ არს¹ და ტანჯულ² და გული³ მისი ყოველთაღვე⁴ არა განეშორების⁵ ღმერთსა⁶; არამედ⁷ შენ ჰში აქა⁸ და მრავალსა ცოცხლისსა⁹ შინა ხარ¹⁰ ნებითა შენითა¹¹. შენ ჰში უღაბნოსა¹² და გონებთა შენი იარების¹³ სოფელსა შინა¹⁴. მაშინ¹⁵ ნეტარი იგი¹⁶ გამოვიდა¹⁷, რომელი არასადა გამოსრულ იყო¹⁸, სენაკით თუსით და მივიდა მონასტერსა მამათასა პირველად¹⁹ და ევედრებოდა²⁰ მამასახლისსა²¹ რაათა შევიდეს²² მონასტერსა ღედათასა²³

1 წყინებულ (-არს) $b^{10}c^4$; წყინებული (- არს) $c^3c^5c^6$.
 2 ტანჯულ + ფ^დ c^1c^2 ; კდემულ b^{10} ; კდემულ ფ^დ c^4 ; ყ^ლთა მსახურ ფ^დ $c^3c^5c^6$; შენ ჰში..... ტანჯულ || რ[~] მრავალთა ღვაწლთა მოითმენს b^{11} . 3 გული || გონებთა c^1-6 . 4 ყოველთაღვე || ყ^ლადვე $b^1b^2b^5b^{10}b^{11}$; - $b^3b^4b^6b^7b^8b^9c^1c^2c^3c^4c^5c^6$. 5 არა განეშორების || არა განეშორა $b^6c^3c^5c^6$; არა განეშორებულ არს b^5 . 6 ღმერთსა || ღ^ლისაგან $b^6c^3c^5c^6$; ღ^ლისა ხედვისგან $b^{10}b^{11}$. 7 ა^ლდ || და $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9$;
 8 შ^ნ ჰში აქა || შ^ნ აქა შ^ყფ ხრ $c^1c^2c^4$. 9 ცოცხლისა || ცოცხლსა $c^1c^2c^4$. 10 შინა ხარ || ჰყოფ $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9c^1c^2c^4$. 11 ნებითა შენითა || გონებითა შენითა $b^1b^2b^4b^5b^7b^8b^9$; ბ^ნობითა შ^რითა b^3 ; ნებითა გონებისათა c^1c^2 . 12 შენ ჰში უღაბნოსა || რ[~] ხარ c^1 ; რ[~] შენ აქა ხ^რ c^2 ; რ[~] ხარ შენდა c^4 ; შენ აქა მყოფ ხარ c^6 . 13 იარებინა A; 14 სოფელსა (-შ^ა) $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9c^1c^2$; შინა + ხ^რ გონება მისი არა განეშორა ღ^ლისაგან c^6 ; შ^ნ ჰში აქა პარეხსა ამას ... .. სოფელსა შ^ა || მისი არა განეშორა ღ^ლისაგან b^6 ; - (ა^ლდ შ^ნ ჰში აქა და მრავალსა ..... სოფელსა შ^ა) $b^6b^{10}b^{11}c^3c^5c^6$. 15 ხ^რ მაშინ c^1 . 16 ნეტარი იგი + მამა b^{11} ; + მამა პიტირუმ b^{10} ; ნეტარი პიტირუმ $c^3c^5c^6$; - (ნეტარი იგი) b^7 . 17 მოვიდა b^5 . 18 გამოსრულ იყო || გამოსულ არს b^{10} . 19 და მივიდა .... პ^ლდ || მივიდა პ^ლდ მონასტერსა მამათასა $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^{10}b^{11}$; მივიდა პ^ლდ მონასტერსა მამათასა, ღედათასა b^9 ; მივიდა მამათა მონასტრად პ^ლდ $c^1c^3c^5$; და მივიდა პ^ლდ მამათა მონასტრად c^4c^6 ; და მივიდა მონასტერსა მას ქალწულთასა b^6 . 20 ევედრა $b^{10}b^{11}c^1-6$. 21 მამასახლისსა || წინამძღვარსა b^{10} ; არქიმანდრიტსა b^{11} . 22 რაათა შევიდეს || რა მიაგლინოს b^{10} . 23 ღედათასა || ქალწულთასა $b^{10}c^3c^5c^6$.

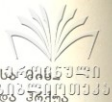
ხოლო მათ¹ ვითარცა მოხუცებულისა² და დიდებულისათვის³ ცად-
ნიერ იქმნეს⁴ შეყვანებად მისსა⁵. და ვითარცა შევიდა⁶,
შეიწყნარა დედოფალმან⁷ მონასტრისამან⁸. მაშინ⁹ ურქულა¹⁰
ბერმან¹¹; მიჩუენენ მე¹² ყოველნი მყოფნი მონასტრისანი¹³,
რამათა ვიხილენ¹⁴ და მოუწოდეს¹⁵ ყოველთა მათ დათა და მო-
ვიდეს და იკურთხნეს წმიდისა მის ბერისაგან¹⁶ ხოლო¹⁷ იგი¹⁸
არა მოვიდა¹⁹ მისა²⁰.

I ხ[~] მათ II ხ[~] ივინი c^I c³ c⁴ c⁶; ხ[~] იგი c² c⁵; -ბ.
2 მოხუცებულისა A; 3 მოხუცებულისა და დიდებულისათვის II
ვ[~]ა იყო წ[~]ი და ღირსი ბერი c¹ c⁴; იყო წ[~]ა და ღირსი ბერი c².
4 კადნიერ იქმნეს II კადნიერ იქმნა c², სურვიელ იქმნეს c³
c⁵ c⁶. 5 მისსა მისა c¹ c⁴; ვ[~]ა მოხუცებულისა... მისსა II
სურვიელ იქმნეს მისა ვ[~]ა იყო წმიდა და ღირს ბერი იგი c³ c⁵
c⁶; ვ[~]ა ესმათ სახელი მისისა პატროსნეებისა და იხილეს მოხუ-
ცებული იგი მამა პიტრიონ ხ⁶; ვ[~]ა ესმა სახელი პიტრიუმი-
სა ხ¹⁰. 6 - (და ვ[~]ა შევიდა) c⁴ c⁶. 7 დედოფალმან II დედათ-
წინამძღვარმან ხ⁶; 8 მონასტრისამან II მის მონასტრისამან ხ¹
ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹; პატრივით c⁶; - c¹ c² c³ c⁴ c⁵;
ვ[~]ა შევიდა... მონასტრისამან II მიეგება და შეიწყნარა დე-
დათწინამძღვარმან პატრივით და განუხსენა კეთილად ხ⁶; სიხა-
რულით შეიწყნარეს პატრივით მოხუცებული იგი მამა და სახელოვა-
ნი მოღვაწე ხ¹⁰. 9 მაშინ II და c¹⁻⁶. 10 - მას ხ¹⁻¹¹. 11 ბერ-
მან II წმიდამან ბერმან ხ¹⁰ + დედათ არხიმანდრიტსა ხ¹⁰ ხ¹¹; +
გ[~]ბი შ[~]ნ ლ[~]თივ სულიერო დედოფალ ხ⁶. 12 მიჩუენენ მე II
მოუწოდა c^{I-6}. 13 ყოველნი მყოფნი მონასტრისანი II ყოველნი
მუნ მყოფნი მონასტრისანი ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹; ყ[~]თა მყოფთა
ამის მონასტრისათა c¹⁻⁶ პატროსანო დედათ ხ¹⁰. 14 - რ[~]ა
ვიხილენ ხ⁶ ხ¹⁰. 15 და მოუწოდეს II და მან მოუწოდა c³ c⁴
c⁵ c⁶. 16 და მოუწოდეს... ბერისაგან II და ვ[~]ა იხილნა ყ[~]ნი
ხ⁶ ხ¹⁰. და ვ[~]ა იხილა ყ[~]ნი ხ^{II}; -Ab¹ ხ² ხ³ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁹. 17 ხ[~] II
გარნა ხ^{II}; და ხ¹⁰. 18 იგი II ნეტარი ნისიმე c³ c⁵; იგი +
ნეტარი ნისიმე ხ^{II}; ნისიმე ხ⁶ ხ¹⁰. 19 მივიდა ხ⁶; 20 - მისა
ხ¹¹ c¹ c² c⁵ c⁶.

შემდგომად¹ პრქუა²: მოიყვანენით ყოველნი, რაათა ვიხილო³ ხოლო⁴ მათ პრქუეს⁵: ერთიდა სხუაჲ არს⁶ ვნებული⁷ სამაგრიროსა⁸. პრქუა მათ ბერმან⁹: მოიყვანეთ იგოცა, რაათა ვიხილო. და ვითარცა მივიდეს¹⁰ მოყვანებად¹¹ მისა¹², ხოლო მან არა ინება¹³, რამეთუ გულის-კვაყო¹⁴ საქმე იგი. მაშინ მძლავრობით¹⁵ მოიყვანეს იგი¹⁶ და პრქუეს¹⁷: წმიდაჲ პიტრიონ¹⁸ მოსრულ არს¹⁹ და ხილვაჲ შენი ჰნებაგს²⁰. რამეთუ იგი²¹ იყო განთქმულ²² და²³ ვითარცა

I შემდგომად + ამისა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9$; II მაშინ $c^1 c^2 c^4; -c^3 c^5 c^6$. 2 პრქა + მათ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 b^{10}$; + მათ ბერმან $c^2 c^5 c^6$; + მათ ღირსმან პიტირუმ ვა^დ b^{10} პრქა ბერმან $b^6 c^4$; თქა ბერმან $c^1 c^2$; სექუა მამამან b^{11} . 3 მოიყვანენით... ვიხილო¹¹ მოიყვანეთ რათა ვიხილო $b^6 b^{11}$; ყლთა მნებაგს რა მოღწოლოთ $c^1 c^2 c^4$; მნებაგს რა ყთა მოღწოლოთ $c^3 c^5 c^6$. 4 - $b c^{1-6}$. 5 მათ პრქუეს + მას $b^3 b^4 b^8 b^9$ პრქეა მას დელოთაღმან $c^3 c^4 c^5 c^6$. 6 ერთიდა სხუაჲ არს II ერთი b^6 არსდა c^{1-6} . 7 ვნებული + და სულელი b^6 ; ვნებული + ღთ შემოსილი ვამაო b^8 . 8 სამაგრიროსა II სამაზარეულოსა $b^4 b^8 b^{11}$ სამასაზრლსა c^6 ; სამასახურსა $c^3 c^4 c^5$; საეშმაკოსა c^2 ; - $b^3 b^8$. 9 პრქა მათ ბერმან II პრქა მას ბერმან $b^9 b^{10}$; b^6 მან პრქა მათ $c^2 c^4$; მან პრქუა $c^3 c^5 c^6$. 10 ვა მოვიდეს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 b^{11} c^1$; ვა წარვიდეს b^{10} ; და წარვიდეს $b^5 c^3 c^6$; და წარვიდენ $c^2 c^4$. II წარყვანებად $b^6 b^{11}$. 12 მისდა $c^1 c^2$; მისსა c^4 . 13 b^6 მან არა ინება II b^6 მას არა ენება+მისღვა $c^3 c^5 c^6$. 14 რ გულისკვაყო II რ გულის კვა ეყო b^{10} ; რ სენა სულისა მიერ წისა c^{1-6} . 15 მძლავრებით $b^5 b^7 b^9$; მძლავრ b^{11} ; იძულებით $b^6 b^{10} c^{1-6}$. 16 იგი + მათ $b^2 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 b^{11}$. 17 და პრქუეს II რ პრქუეს c^1 ; და ეტყოდეს $b^6 b^{10}$. 18 პიტრონ c^1 ; პიტირუნ $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. მამაჲ პიტრიონ b^6 ; მამა პიტირუმ $b^{10} b^{11} c^3 c^5 c^6$. 19 მოსრულა c^1 ; 20 და ხილვაჲ შენი ჰნებაგს II და გიწესს შუნ c^{1-6} . 21 იგი II პიტირუმ $c^3 c^5 c^6$. 22 განთქმულ II თქმულ $b^2 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; + ვა დიდთა მამათაგანი და მოიყვანეს იგი c^{1-6} ; + ვა ახალი აპრაჰამ b^{11} ; - $b^6 b^{10}$. 23 და II b^6

იხილა იგი¹ ბერმან და² ძონძი მისი³ საბურველი თავისა მისსა⁴ მეყსეულად⁵ დავარდა იგი⁶ წინაშე ფერკთა მისთა და შრქუა მას: მაკურთხე მე, დედაო⁷, და ეგრევე⁸ იგიცა⁹ დავარდა¹⁰ წინაშე მისსა¹¹ და შრქუა: შენ¹² მაკურთხე მე¹³ უფალო¹⁴: მაშინ განჰკურთხეს¹⁵ ყოველნივე¹⁶ და შრქუეს მას¹⁷: ამბა¹⁸, ნუჟუჟე იგინოს¹⁹, რამეთუ ცოფი არს²⁰. შრქუა მათ ნეტარმან პიტრიონ²¹: თქუენ ხართ ცოფნი²², ხოლო ეგე თქუენიცა და ჩე-

I - იგი $b^{1-11}c^{1-6}$. 2 - და $b^{3-11}c^{1-6}$ მისი II იგი $b^{1-11}c^{1-6}$. 4 თავისა მისისა $b^4b^8b^9b^{10}b^{11}c^1c^2c^3c^4c^6$; + იცნა იგი b^6 ; სცნა იგი c^3c^4 ; + სცნა ანგელოსისა მიერ უწყებული c^5c^6 . 5 მეყსეულად II მყის c^{1-6} . 6 - იგი $b^{2-11}c^3c^6$. 7 დედაო II აბბა დედაო $b^6b^{10}b^{11}$; მვევალო ქუესო c^1c^2 ; მხევალო ქუესო აბბაა დედაო $c^3c^5c^6$; მხევალო ლთისაო ქუესო c^4 ; $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9$. 8 ეგრეთვე $b^{1-11}c^1c^5c^6$; მუნითვე c^2 . 9 იგი c^{1-6} ; 10 იგიცა დავარდა 11 დავარდა იგიცა b^7 . II წუე ფერკთა ბერისათა $c^1c^2c^3c^5c^6$; წუე ფერკთა მის ბერისათა c^4 ; ქუყნასა წუე მისსა b^{10} . 12 შონცა A ; - შენ b^7 . 13 მაკურთხე მე ( ) მე მაკურთხე c^{1-6} . 14 აბბა მამაო b^6b^{10} ; წოო ოისაო + ხო მე დედაკაცი ვარ და არა ჯერ არს (ჩემი c^1 , ჩუდა c^4) ჩემგან (ჩემი c^1 ; ჩემდა c^4) შონი კუხვაა $c^1c^2c^3$; წოო ლისაო + აბბა მამაო რუ მე დედაკაცი ვარ და არა ჯერ არს ჩემგან კუხვაა შონი $c^3c^5c^6$. 15 განკვირდეს $b^{10}c^3c^5c^6$. 16 ყოველნივე+ იგი A $c^1c^2c^4c^5c^6$. 17 - მას c^1 . 18 აბბა $b^1b^2b^3b^4b^5b^6b^7b^8b^9b^{11}c^3c^4c^5c^6$ + ამბაო c^2 ; + მამაო $b^6b^{11}c^3c^5c^6$; - ამბა b^{10} . 19 იგინო $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9b^{10}b^{11}c^2c^3c^4c^5c^6$; + მამაო b^{10} + მისუგნ b^6 . 20 სულელი არს $b^6b^{10}b^{11}$ + ეგე $b^{10}b^{11}$. 21 პიტრიუნ $b^3b^7b^9$; პიტრიუმ $b^4b^8b^{10}$; ბერმან c^{1-6} . 22 თქუენ საჟუ ხართ ცოფნი c^1c^4 ; თქუნ სადამე ხართ ცოფნი c^2 ; თქუნ ხართ სულენი. b^8b^{10} + რუნი ჰგონებო სიბრძნესა, ხო ესე არს ბრძენი ჭოტი რული სთნავს ოა $c^1c^2c^4$; (სათნო არს უფლისა $c^3c^5c^6$.)

მიცა დედაა არს^I და ვილოცავ² რაათა მეცა³ ვიქმნე⁴ მსგავს
 ამისა⁵ რჩეულისა⁶. ესმა რაა ესე⁷ ყოველთა⁸ შეურდეს⁹ ფერ-
 კთა მისთა და აღუვარებდეს¹⁰; რომელმანმე¹¹ ჩუენგანმან¹²
 ნარცხი პინაკისა¹³ გარდაასხა¹⁴ მას¹⁵ და სხუამან¹⁶ კურ-
 თითა¹⁷ შემოსრა¹⁸, და სხუამან მღოვჯ შთაუსხა¹⁹ ცხვირთა²⁰
 და თითოეულსა გინებასა²¹

I არს + სულიერი b^{10} ; და დედაა არს თქ^ნ ყ^ნთაა და ჩემი
 (+ დაა c^2c^4) $c^1c^2c^4$; დედა არს ჩემიცა და თქუენ ყოველთა³
 c^5c^6 . 2 ვილოცავ + წ^ე დ^ნსა c^{1-6} ; + ღ^ნისა მიმართ b^{11} . 3 - მე-
 ცა $b^2b^5b^6$. 4 რაათა მეცა ვიქმნე II რ^აა ვიყო მეცა $b^3b^4b^7$
 b^8b^9 ; რ^აა ვიქმნე მე b^{11} . 5 მსგავსად ამისა b^6b^7 . 6 რჩე-
 ულისა II რჩეული $b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9b^{10}$; ცოფისა წ^ე
 თქ^ნისა ხ^ნ ფ^ნდ გონიერისა წ^ე ღ^ნ რ^ა ამისთვის მოვიგლი-
 ნე ო^ნისა მიერ აქა რ^აა ვიჯ^ნხო ამის მიერ (+ და უხბრა
 მ^თ საქმე ყ^ნი მისი $c^3c^5c^6$) c^{1-6} ; რჩეული + და გამოუცხა-
 და ყ^ნივე b^6 ; - რჩეულისა b^{10} . 7 ხ^ნ (+ მათ $c^3c^5c^6$)
 ვ^ა ესმა ესე ბერისაგან (ბერისა მისგ^ნ $c^3c^5c^6$) წ^ნისა
 c^{1-6} . 8 ყოველთა II მ^შნ ყ^ნი $c^1c^2c^3c^4c^5$; დათა მათ
 $b^3b^4b^7b^8b^9$; განკურნებულნი b^6 . 9 ცრემლით შეურ-
 დეს (შეურდებოდეს $c^1c^2c^4$) c^{1-6} . 10 აღუარებდეს + და
 იტყოდეს $b^1b^2b^3b^4b^7b^8b^9$; + სინანულითა ვ^ლ
 აღიარებდეს + ყ^ლთა თვსთა და იტყოდეს b^6 ; + თვთეული
 ბრალთა თვსთა ტირილითა (+ ვდ c^3c^5) c^{1-6} . 11 რ^ნიმე c^1 ;
 რ^ნ b^4b^8 . 12 რ^ნთაგანთა c^{1-6} ; 13 პინაკითა c^3c^6 ; პინი-
 სა $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9$; პინითა c^1c^4 . 14 გარდაას-
 ხის $b^1c^3c^5c^6$. 15 - მას $b^5c^3c^5c^6$. 16 სხუამან +
 რ^ნმე $b^{10}b^{11}$. 17 ყორკითა A. 18 შემოსრა A; შემოსრის
 $b^1b^2b^3b^4b^5b^7b^8b^9$ და შემოსრის $c^3c^5c^6$. 19 შთს-
 ხის $b^7c^5c^6$; ჩაუსხა $b^1b^2b^5c^1$; ჩაასხა c^2 . 20 ცხვირთა A;
 ცხვირსა მღოვჯე ჩაუსხა $c^1c^3c^5c^6$. 21 ვნებასა $b^2b^3b^7b^9$.

მიუთხრობდის¹ ხოლო ბერმან ყო ლოცვა² და გამოვიდა³ წარვიდა საყოფად თვსა⁴. მაშინ იწყეს მათ ყოველთა⁵ ებრ კრძალვა და პატივი⁵. და შემდგომად⁶ მცირედთა დღეთა ვითარ ვერ თავს იღებდა დიდებასა და პატივისა ყოველთასა⁷ და უმძიმდა⁸ მაშინ⁹ გამოვიდა¹⁰ ფარულად¹¹ მონასტრით¹² წარვიდა¹³

I რომელმანმე... მიუთხრობდის II რწმე რწმე შეაწუხა ეგე და რწმე აგინა და შეურაცხყო ხ¹ სხუამან... მიუთ- ხობდეს II სხუამან სცა ყურიბალსა, სხუამან აგინა და ეგე ითმენდა ყლსავე ხ⁶; რწ მე სცემს და რწმე შეურაცხყო ეგე მამათ სულიერო ხ¹⁰; თითოეულსა გინებასა მიუთხრობდეს II სხუ- მან სხ^ა მსგავსს ამისი და გინებაა ფ¹დი¹; სხუამან სხ^ა და რწმე მსგავსი ამისი და გინებაა ფ¹დი¹ c²c³c⁴c⁵c⁶.

2 ლოცვა ჰყო ხ¹⁰; დაუტევა ყლთა კურთხევაა c¹c²c⁴; ყლ- თა ულოცა და მისცა შენდობა და დაუტევა კ¹ხვა c²c⁵c⁶; ჰყო ლოცვა და შეუნდო მათ ხ⁶; ლოცვა ჰყო და მიუტევა მ¹თ აღსარე ბისა მისთვის და სინანულისა ხ¹⁰; ჰყო ლოცვა და მიუტევა მათ ხ¹¹.

3 გამოვიდა + მიერ ხ¹⁰; გამოვიდა + მიერ მადიდებელი ღ¹ისა საკვრეველებისა ხ⁶; - (და გამოვიდა) ხ¹¹c¹⁻⁶. 4 -(წარვიდა საყოფად თვსა) Ab¹⁻¹¹.

5 ჯერისაებრ კრძალვა და პატივი II ფრიად კრძალულება და ჯერისაებრ პატივი + მისა მიმართ c³c⁵c⁶; -Ab¹ ხ² ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹; + და ვ^ა იხილა ესე მ¹ნ ფ¹დ მწუხა- რე იქმნა c¹⁻⁶; მაშინ... პატივი II ხ¹ იგინი პატივს სცემდენ ნეტარსა ნისიმეს ვ^ა დედასა სულიერსა ხ⁶. 6 შემდგომად + მისა A. 7 შემდგომად... ყოველთასა II და ვ^რ ვერ თავს იღებდა პატივის ყლსა მ¹ს რ¹ლსა ჰყოფდეს დანი შ¹დ მცირედთა დღეთა c¹c²c⁴; და ვერ თავს იღვა დიდება კაცთამიერი c³c⁵c⁶.

8 და უმძიმდა II ა¹დ უმძიმდა ხ¹ხ²ხ³ხ⁴ხ⁵ხ⁷ხ⁸ხ⁹; -ხ⁶ხ¹⁰ხ¹¹ c¹⁻⁶. 9 მაშინ II მერმე ხ¹⁻⁹; -ხ¹⁰ ხ¹¹ c³ c⁵ c⁶. 10 გა- მოვიდა + მიერ c³c⁵c⁶. II - ფარულად ხ¹¹. 12 მონასტრით + იღუმბალი ხ¹⁰; -მონასტრით c³c⁵c⁶. 13 და წარვიდა ხ¹ხ²ხ³ხ⁵ხ⁶ხ⁷ ხ⁹c¹ c² c³ c⁴. წარვიდა + უდაბნოდ c¹⁻⁶.

I უჩინო იქმნა II სადა იგი უწყის ო^ნ და არავინ სოფელს
მყუთ^მა^ნ ხ^ნ ჩ^ნ ვადიდებთ ქ^ა ღ^ა ჩ^ნსა, რ^ლსა არს დ^ბა
უ^ანი უ^ანი ა^ნ c¹c²c⁴ - ხ¹¹c³c⁵c⁶
ხ⁶ ხ¹⁰ხ¹¹ c³ c⁴ c⁵ c⁶ ხელნაწერები შეიცავენ ტექსტს,
რომელშიც აღწერილია წმიდანის ცხოვრების მხოლოდ ორი პერი-
ოდი; მონასტრამდელი და მონასტერში ცხოვრებისა. მესამე
პერიოდის შესახებ ხ⁶ხ¹⁰ c³c⁵c⁶ ხელნაწერებში მოკლედ
არის მოთხრობილი. ამ მოკლე თხრობის ტექსტს თავისი ვარიან-
ტებით ვათავსებთ აქ, სქოლიოში.

შემდგომად მრავლისა ჟამისა საცნაურ იქმნა წმიდათა კაც-
თა ვითარმედ იქმნა ნეტარი ნისიმე წინამძღვარი მრავალთა
მძოვართა და განათლებული სულითა წინაშე ღვთისა მივიდა და
გვირგვინითა ყოვლად ბრწყინვალითა იხარებს საუკუნოდ ანგე-
ლოზთა თანა უგალობს ღმერთსა რომლისა არს დიდება უკუნითი
უკუნისამდე . ხ⁶ ; და იქმნა იგი განშორებულ წესსა მას ზედა
დიდისა ანტონისსა და ანგელოსებრივ მოქალაქობდა და მრავალ-
თა ღირსთა მოღვაწეთა ექმნა წინამძღუარ სასუფეველსა მიმართ
იხარებს და დიდებასა შინა ღმრთისასა დაუსრულებელად უკუნი-
სამდე ამინ ხ¹⁰ ; იქმნა იგი მძოვარ და მოურნე იყო მრავალთა
სულთა მაცხოვრებელ და სრულსა საზომსა მიწვევნილი მიიყვალა
უფლის მიმართ და სამარადისოდ იხარებს წინაშე ღვთისა რომ-
ლისა არს დიდება უკუნითი უკუნისამდე ამინ ხ¹¹ ; და იქმნა
მუნ წინამძღვარ მრავალთა მძოვართა და საზომთა სრულთა რ-
მელნი იყვნეს წესსა ზედა დიდისა ანტონისსა და საკვირველ-
ებისა მის მსმენელნი ადიდებდიან (ადიდებდნენ c⁵ ადიდებენ
c⁶) ღმერთსა რომელი დიდებულ არს წმიდათა შორის აწდა მა-
რადის და უკუნითი უკუნისამდე ამინ c³c⁵c⁶.

შემდგომად წარსდვისა მისისა მონასტრით¹ გამოუჩნდა² დღესა³ ერსა³ მსახურსა ეკლესიისა⁴ ღმრთისასა⁵ ალექსანდრიას⁶ ციხე⁷ ვინმე⁷ და პრქუა მას⁸: გულმან მიტქუა დღესა ერსა⁹ რაათა ალვიდე¹⁰ მონასტერსა ამბა ზენუნისასა¹¹, რაათა ვიყო¹² ზაფხულსა ერსა¹³ და ვყავ ეგრეთ. და შემდგომად დღეთა რავდენ-თამე¹⁴ ვიყავ რა¹⁵ მუნ და შემდგომად განშორებისა ცისკრის გალობისა¹⁶, ალვიდე წიგნი და განვედ მონასტრით, რაათა ვიკითხო გარე¹⁷ ვიდრე მესამედ უამამდე და ვითარ¹⁸ ვჯედ და ვიკითხევდ¹⁹ და აჰა ესერა მოიწია²⁰ ჩემდა ბერი ვინმე და ვითარცა მოვიდა, მოიდრიკა²¹ თავი²² და თაყუანისმცბა მე და შევიდა ეკლესიას²³, ლოცვად და ვცან, ვითარმედ არს მისთანა მეცნიერება²⁴,

სათაური: „მოთხრობა წმიდათა მამათა მძოვართა რიცხვთ ოთხასთა“ არის მხოლოდ c^2 -ში.

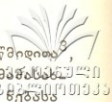
I შემდგომად... მონასტრით II ხ¹ ამისა შემდგომად $c^1 c^2$ 2 მო-
 ვინმევიდა c^1 ; მოვიდა ვინმე $c^2 c^3$. 3 - (დღესა ერსა) $b^1 b^2 b^3$
 $b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 4 ეკლესიისა + თანა c^1 ; 5 ღმრთი-
 სასა II ქალაქისასა c^1 ; ქლქსა c^2 . 6 ალექსანდრისსა c^2 . 7 კა-
 ცი ერთი + რაასათვსმე საჯმრისა და იწყეს სიტყვად ურთიერთას
 $c^1 c^2$. 8 პქუა ამან + მოსრულმან ბერმუნ $c^1 c^2$. 9 - (დღესა
 ერსა) $c^1 c^2$. 10 ალვიდე II ალვიდე + მე c^1 ; განვიდე $b^1 b^2 b^3$
 $b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. II ზენონისსა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$;
 ზენოვანისასა $c^1 c^2$. 12 ვიყო + მე c . 13 ერსა + მუნ მე c^1 .
 14 რავდენთა b^9 ; რაოდენთა $b^1 b^2 b^3 b^5 b^7 b^8$; შუდ რა-
 თდენთამე დღეთა $c^1 c^2$. 15 ვიყავ რა¹⁵ + მე c^1 . 16 და შემდ-
 გომად... გალობისა II შუდ ცისკრისა გლობისა განშორებისა c^1 ;
 ~ შუდ ცისკრისა გლობისა განშორებისა c^1 ; შუდ ცისკრისა
 გლობისა და განშორებისა c^2 . 17 - გარე $c^1 c^2$. 18 - გრ $c^1 c^2$.
 19 ვიკითხევდი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 20 აჰა
 ესერა მოიწია II აჰა (-ესერა) მოიწია $b^1 b^2 b^5 c^2$. მოაჰაიწია
 $b^3 b^4 b^7 b^8$; მოლაიწია b^9 . 21 მოიდრიკა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 22 მუჯ-
 ღნი $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; - თავი $b^5 c^1 c^2$. 23 ეკლესიად $b^7 c^1 c^2$
 24 არს მისთანა მეცნიერება II მეცნიერი ვინმე არს $c^1 c^2$.

ვითარება ვიხილე სახე¹ მისი და სამოსელი², შევყავ³ წიგნი და
 დავდე⁴, ვიდრემდის გამოვიდა ეკლესიით და მოვიკითხე იგუ⁵
 ხოლო მან მრქუა მე: შეიწყნარე მოკითხვა მიტროპოლიტისა⁶
 ქუეყანისა და ყოვლისა⁷ კრებულისა ეკლესიისა ჩუენისა ღირს-
 თა⁸ და მე ვარქუე მას: და შენცა, მამაო, მიიღე მშუღობა
 მამასახლისისა⁹ და ყოველთა ძმათა, რომელნი არიან მის ქუ-
 ეშე¹⁰ ხოლო მე წარვედ და ვაუწყე¹¹ მამასახლისისა და გამოვიდა
 იგი¹² კრებულსა თანა¹³ ძმათასა¹⁴ და მოიკითხნეს ურთიერ-
 თას¹⁵ და შევიდით¹⁶ ეკლესია¹⁷ და დავსხედით ღუმლით. მა-
 შინ იწყო კაცმან მან¹⁸ და თქუა¹⁹ ვითარ შეუნიერ არს ადგი-
 ლი²⁰ თქუენი ძალითა²¹ ღმრთისადათა²², ვითარცა წერილ არს²³:
 სუროდა სულსა ჩემსა ეზოთა მიმართ უფლისათა²⁴, მსუროდა
 ჭეშმარიტად²⁵, რამეთუ თქუენ ხართ, რომელნი ესე ხართ²⁶

I სახე II სახელი $b^1 b^2 b^5$. 2 სახე და სამოსელი მისი $c^1 c^2 \cdot 3$ შევ-
 ყავ II ვყავ c^1 . 4 და ვდეგ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 5 მოვიკითხე
 იგი II და მოვედრე და თყნისვეც და მოვიკითხე მეცა $c^1 c^2$.
 6 მიტროპოლისა c^1 ; მეტროპოლიტისა c^2 . 7 ყოვლისავე $c^1 c^2$.
 8 ღწისთადა $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 9 მამასახლისისა II მამისა რწნისა
 $c^1 c^2$. 10 - (და ყოველთა... ქუეშე) b^5 ; - (რწნი... ქუეშე)
 $c^1 c^2$. 11 ვაუწყე + მისთვის c^2 . 12 - იგი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7$
 $b^8 b^9$. 13 კრებულსა შუს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; კრებუ-
 ლით c^2 . 14 ძმითურთ c^2 ; მამათასა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 15 ურთი-
 ერთას II იგი ყუთავე $c^1 c^2$. 16 შევიდით $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
 შევიდეს c^1 ; შევიდნენ c^2 . 17 ეკლესიასა $b^1 b^2 b^3$
 $b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 18 ბერმან ვწნ c^2 ; + რწმწნ b^1 ; + ღწსამწნ
 $b^2 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 19 - (და თქუა) c^2 . 20 ადგილი + ესე $b^5 c^2$.
 21 სწლითა c^2 . 22 ქუსითა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 23 ვა
 თქუმულ არს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 24 ეზოთა მიმართ
 უფლისათა II ღწისა მიმართ მკვდრყოფდ $b^1 b^2 b^7 b^9$; ღწისა მი-
 მართ მკუდარყოფდ b^5 . 25 მსუროდა ჭეშმარიტად II და ჭწდ
 $b^1 b^2 b^5$; და რწ ჭწდ $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 26 რწნი ესე დამკვლ-
 რებულ ხართ c^2 .

ეზოთა ღმერთისათა და ჰმსახურებთ¹ ღმერთსა² გულითა წმიდითა³,
 ამისთჳსცა ნეტარ ხართ⁴ თქუენ ყოველნი⁵. შრქუა⁶ მამოსასა⁷
 ლისმან: არამედ ნეტარ არიან ისინი, რომელნი იქმან ნეტვასა
 ღმერთისასა და იმარხვენ⁷ მცნებათა მისთა⁸, ხოლო ჩუენ კაცნი
 ცოდვილნი ვართ და არა ღირს ვართ⁹, რომელი სთქუ¹⁰ ქრისტეს
 მოყუარემ¹¹ მამომ¹² და ესევეითარი¹³ სიტყუაჲ სიმდაბლისაჲ¹⁴
 შრქუეს მას ძმათა¹⁵ და ამისა შემდგომად აღიძრა მადლითა
 ღმერთისაჲთა¹⁶ და გუთხრა¹⁷ ჩუენ ჰანბაცი ღირსთა და წმიდათაჲ
 და აკსენნა¹⁸ მძოარნი და თქუა: მესმა მე ქალაქსა აღუქსან-
 დრიას საქმემ¹⁹ რომელი იყო დღეთა ჩუენთა, და მინებს²⁰
 რაჲთა²¹ გითხრა თქუენ, რაჲთა ადიდებდეთ ღმერთსა ზიარი ეკ-
 ლესიისა მათისაჲ, ვითარ იგი ჰმონებენ ღმერთსა²². მაშინ
 აქუა²³: მე წელთა²⁴ მრავალთა წარვილი წიგნები სპარსეთით
 საბერძნეთად²⁵

 I ჰმსახორებთ A. 2 - ღმერთსა c². 3 წმიდათა + მღს c¹;
 - (გულითა წმიდითა) b¹b²b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹. 4 - ხართ b².
 5 - ყოველნი b¹b²b⁵; -(თქუენ ყოველნი b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹.
 6 შრქუა+მას c¹7 და მარხვენ c¹; დაიმარხავნ b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹
 8 - მისთა b¹b²b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹. 9 - (არა ღირს ვართ) A;
 არა ვართ ღირს+სიტყუაჲსა მღს c¹c². 10 რომელი სთქუ||რწმუნთსc²;
 II მ ღის მოყუარემ b¹b³b⁴b⁵b⁸; მ კუცთ მოყვარემ b⁹;
 მ მონათ ქუსო c¹ წო კუსო c²; - მ b⁷c². 12 - მამომ
 b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ c¹ c². 13 და ესევეითარი || და ესმა რაჲ
 b³b⁴b⁷b⁸b⁹. 14 მდაბალი b¹b²b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹.
 15 შრქუეს მას ძმათა || შრქეს მას ძმათა რა b³b⁴b⁸b⁹;
 შრქეს რა ძმათა მათ b⁷. 16 საღოთათა c¹c². 17 გუთხრა
 A; მიგვითხრა b⁵; გვიკითხვა b⁷. 18 ეკსენნა b²b⁴b⁷b⁸b⁹.
 19 საქმემ + საკურველი c¹c². 20 მნებავს c¹c². 21 რაჲთა||
 და A. 22 გითხრა... ღმერთსა||გითხრა თქუნ ზარი ეკლესიისა
 მათისაჲ, რა ადიდებდეთ ღა (- ვრ იგი ჰმონებენ ღა b⁷)₁
 b²b³b⁴b⁵b⁷b⁸b⁹; გითხრა თა ღა რა თქუნცა ადიდებ-
 დეთ თა რწ თა c¹c². 23 ხ მშნ იწყო თქმად c¹c². 24 წელ-
 თა || წერილთა b³b⁴b⁷b⁸b⁹. 25 საბერძნეთით სპარსეთად c¹
 c²; -b⁷.

და¹ წიგნები საბერძნეთით სპარსეთად² და აღვილი ქველის საქ-
მარი³ აღექსანდრიად ფრიადი⁴, რამეთუ იყო ბერი ერთი შუენი-
ერი⁵ და კურთხეული⁶, და ყოვლითურთ შემკული⁷ საქმითა კეთი-
ლითა. და იგი ეურგოდა ეკლესიასა⁸ აღექსანდრიისასა და შემ-
დგომად დღეთა მრავალთა მე და იგი⁹ წარვიდეთ¹⁰ საქმრისათჳს.
მაშინ იყო და მრქუა მე: მნებავს¹¹, რაათა¹² გითხრა¹³ რაა-
მე¹⁴ და მე¹⁵ ვარქუ მას: ჰე¹⁶ თქუ¹⁷ მამაო, რააცა გნებავს
და ჩუენ ვიღოდეთ გზასა¹⁸, მაშინ აღილო ჰანბავი¹⁹ და მიიხ-
რობდა კაცთა წმიდათასა²⁰, რომელნი იყვნეს ქუეყანასა ჩუენსა
და მე ციყავ მეათ თანა და მესმა მათგან²¹ ცხორებაა²² მამათაჲ,
რომელნი იყვნეს ქუეყანასა²³ ჩუენსა²⁴ და²⁵ ვარქუ მას²⁶: მ
მამაო.

მაშინ სულთ-ითქუნა და ტიროდა ცრემლითა ცხელითა და მრქუა
მე²⁷:

I და + კ^ლ ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 2 სპარსეთად
საბერძნეთად c¹c². 3 ქველის საქმე ბ²ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁷ბ⁸ბ⁹.
4 ფ^ლ აღექსანდრიით ბ¹ბ²ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁷ბ⁸ბ⁹; - აღექსან-
დრიად c¹c². 5 შუენიერი II მაღლითა ს^ლათთა განშუშნებულ c¹c².
6 კურთხეული II კითხული წიგნთა ს^ლათთა ფ^ლ c¹c². 7 შემკობი-
ლი ბ³ბ⁴ბ⁷ბ⁸. 8 ეკლესიათა ბ⁷c¹c². 9 - (მე და იგი) c¹c².
10 წარვიდით ბ²ბ³ბ⁵; წარვიდით ბ⁴ბ⁵ბ⁷ბ⁸. II მინებს
ბ¹ბ²ბ⁵. 12 რაა + მე ბ² ბ⁵; მე + რაა ბ³ ბ⁴ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹.
13 მიგიხრა ბ³ბ⁴ბ⁷ბ⁸; გითხარ c¹. 14 რაამე+ სასწაული c¹c².
15 ბ^ლ მე ბ¹ბ²ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁷ბ⁸ბ⁹. 16 - ჰე ბ⁵. 17 ჰე თქუ II
იტყოდე c¹c². 18 ჩუენ ვიღოდეთ გზასა II ვართ გზასა ზ^ლა c¹c².
19 აღილო ჰანბავი II ალალო პირი და ჰამბავ მიყო ბ¹ბ²ბ³ბ⁴
ბ⁵ბ⁷ბ⁸ბ⁹. 20 მიიხრობდა თხრობასა შუენიერსა კაცთა მ^ლთა ს^ლთასა
c¹c². 21 მესმა მათგან II მესმათგან A; ესმა მათგან ბ⁴.
22 ცხორებაა II სრბაა ბ⁴. 23 ქუეყანასა II ქ^ლქსა c¹. 24 მ^ლთა
ბ⁴ბ⁸. 25 და + მე ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ბ⁹. 26 - მას ბ⁷. 27 და
ტიროდა ცრემლითა ცხელითა და მრქუა მე II და ტიროდა და ცრემლი-
თა ცხელითა და მრქუამე ბ¹; და ტიროდა და ცრემლითა და მრქუა
მე ბ²; და ტიროდა ცრემლითა და მრქუა მე ბ³ბ⁴ბ⁵ბ⁸ბ⁹;
და ტიროდა მრგ^ლითა და მრქვა მე ბ⁷; ტირილითა და მღურვითა
ცრემლითა მტირალმან მრქუა მე c¹; ტირილითა დამწუარითა ცრემ-
ლითა მტირალმან მრქუა მე c².

მ შვილი ჩემო, რაა¹ გითხრა შენ², საფასე ერთი იყო ჩემთანა³ და უთმინოებითა ჩემითა წარგწყმიდე. ხოლო მე ვეცადე მისმა სიტყუაჲ ესე⁴ ტრფილ ვიქმენ რაათა ვცნა მიზეზი⁵ რაათა რა⁶ საფასისათჳს⁷ აქუა რომელი წარწყმიდა⁸ მაშინ⁹ იწყო და თქუა ტირილსა თანა მრავალსა: ათორმეტსა წელსა წინათ ვჰმსახურებდი მე ეკლესიასა¹⁰ ვითარცა ესე დღეს მხედავ¹¹. განთიად წმიდასა კურიაკესა¹², შემდგომად ცისკრისა ლოცვისა¹³ განშორებისა, წარვიდა ყოველი ერი საყოფლად¹⁴ თჳსად¹⁵ და დავშით¹⁶ მე და მსახური¹⁷ ჩემი მარტოდ. და დავჰჰშენით კარნი ეკლესიისანი გარენი¹⁸ და შინანი და დავჰ-

-----

I - რაა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9$. 2 შენ + რ $c^1 c^2$; 3 ჩემთანა + სულიერი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9$. 4 ვა ესე მესმა სიტყა $b^1 b^2$; ვა მესმა მე სიტყა ესე b^9 ; ვა მესმა მე ესე სიტყა $c^1 c^2$; ვა ესე მესმა (-სიტყა) b^5 . 5 მიზეზი II ვა მიწევნით $c^1 c^2$. 6 რა რა II რ არა $b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 7 საფასისა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9$; ჯორჯიელისა საფასისა $c^1 c^2$. 8 რლი წარგწყმიდე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9$; წარწყმედა $c^1 c^2$. 9 - მაშინ $A c^1 c^2$. 10 იწყო ..... ეკლესიასა II მაშინ იწყო და თქა ტირილსა თანა მრავალსა ათორმეტსა წინათ ვჰმსახურებდი მე ეკლესიასა $b^1 b^2 b^7$; მაშინ იწყო და თქა ტირილითა მრავლითა ათორმეტსა წელსა წინათ მსახურებდი მე ეკლესიასა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; იწყო და თქა ცრემლით და მწუხარებით ათორმეტსა წელსა წინათ ვმსახურებდი ეკლესიასა $c^1 c^2$. I ვა მე ესე დღეს მხედავ $b^1 b^2 b^5$; ვა მე დღეს ისე მხედავ $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; ვა ესერაა დღეს მხედავ c^1 ; ვა დღეს ესერა მხედავთ c^2 . 12 წა და დობლისა აღსებებისა კაცსა $c^1 c^2$; წმიდასა კურიაკესა A. 13 შემდგომად ცისკრისა ლოცვისა II შუდ ცისკრისა ლოცვისა + და გალობისა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; შუდ ცისკრისა გალობისა $b^1 b^2$; შუდ ცისკრისა A; შუდ ჰისკარ-გალობისა b^5 . 14 სახიდ $c^1 c^2$. 15 თჳსად $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9$. 16 დავშით $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^8 b^9$. 17 მსახორი A; მსახურად b^2 ; შემწე $c^1 c^2$. 18 გარე-გონი $b^3 b^4 b^5 b^6 b^8 b^9$.

კრძალენით¹ და ვიწყეთ, რაათა შევჰკაზმოთ ეკლესია² და აკურთხეველი³ უამისა წირვისათჳს⁴ დღისა მისთჳს წმიდისა ალ-
დგომისა ღმრთისა ჩუენისა იესუ ქრისტესისა და⁵ აღდგებაა
იყო⁶. და ღაღვჰიღებლით ქორკინდლებსა⁷ და ეზოებსა, რაათა
განვეშუენით წმიდაა ეკლესიაა დღისა მისთჳს დიდებულისა⁸.
მაშინ ვარქუ ძმასა მას: შეილო, მოვედ და შევეშვაბდით⁹ ჳურ-
ჳეილიცა¹⁰ უამისწირვისაა¹¹ და განვისუენით მცირედ და მყის¹²
გუეცა ჩუენ¹³ სული სულნელებისაა ფრიად სულნელის საკუმეგ-
ლისაა¹⁴, რომელი არავის ეყნოსა¹⁵ კაცთაგანსა მისებრი¹⁶
ყოვლადმე. ხოლო ჩუენ გუეგონა¹⁷ ნუჲჲუ¹⁸ სახლსა სასაკუ-
მეველისა¹⁹ ცეცხლი შეედგა²⁰ და ვითარცა ჩუენ ამას²¹ გულსა
ვიტყოდით²², მაშინ კვამა გუესმა შინაბთგამო²³, რომელი

I ღაღვჰუენით . . . . ღაღვკრძალენით II ღაღვკრძალენით კარნი ეკ-
ლესიისანი გარენი და შინანი^c; ღაღვკრძალენით კარნი ეკლე-
სიისანი^c. 2 ეკლესიაა II ეკლესიის სახლი^c. 3 საკორთხე-
ველი A. 4 უამისწირვად^b I^b b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 5 და II რ^რ
b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ c¹ c². 6 წმიდისა . . . იყო II წმიდისა
რ^რ იყო აღდგომა ო^ოისა ჩ^ჩნისა განმანათლებელი ყ^ყთა აღდგებაა
c¹ c². 7 კორაკანდლებსა Ac¹; კ^კნდელსა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁸ b⁹;
კანდლებსა b⁷. 8 ყ^ყისა. c¹ c². 9 შევჰკაზმოთ b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷
b⁸ b⁹. 10 ჳურჳედნი b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. II ეკლესიისა b³ b⁴ b⁸ b⁹.
ეკლესიისანი b⁷. 12 - მყის b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 13 - ჩუ-
ენ b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 14 სული . . . საკუმეველისაა II სული
საკუმეველისაა b¹ b² b³ b⁵ b⁷ b⁹; სული საკუმეველისა ფ^ფდ სურნე-
ლისა c¹ c²; ს^სლისა საკუმეველისა სული b⁴ b⁸. 15 უყნოსავს c¹
c². 16 მისებრივი b³ b⁵ b⁹; მგემ^გრი c¹ c². 17 გუეშინოდა და
გუეგონა b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. 18 ნუჲჲუ + ყ^ყდმე c². 19 საკუმეველისსა
b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 20 ცეცხლი შეედგა II შეედგა ცეცხ-
ლი b¹ b³ b⁴ b⁸ b⁹; შევიდა ცეცხლი b² b⁵ b⁷. 21 - ამას b³ b⁴
b⁷ b⁸ b⁹. 22 ვიტყოდით b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. 23 შინა II
გამოდმართ c¹.

გუეტყოდა¹: ძმანო, ნუ შეძრწუნებულ ხარო, რამეთუ მე კაცი ვარ² თქუნებრი³ და ესე სული არს სულნელება⁴ ზეცისა⁵ მამინ მივე⁶ მე⁷ და განვალე კარი საჭორჭლისა⁸ ეკლესიისა, რაათა ვიხილო თუ⁹ რაა მიზეზი არს¹⁰. და ვიხილე ნათელი დიდი, უფროჲს მზის თუალისა და კაცი ბერი რომელი თავყუანისცემით ილაცვიდა, განებყრნეს¹¹ კელნი ზეცად. და შემდგომად მცირედ¹² იქმნა ხილვაჲ მისი მსგავსად¹³ აღისა ცეცხლისა და სახმ მისი ვითარცა ანგელოზი ღმრთისაჲ. და იყო ხილვაჲ მისი საზარელ¹⁴. მამინ დამეცა მე შიში¹⁵. და ვითარცა მიხილა მე, რამეთუ შემეშინა¹⁶, დაატადა ლაცვაჲ, მომიკითხა და მრქუა: მე კაცი ვარ, ნუ გეშინინ¹⁷, სიწმიდესა ვეძიებ შენგან. და შიშითა ფრიადითა მივეც წმიდაჲ ნაწილი¹⁸, რაათა ეზიაროს. და მუნთქუესვე შემდგომად ზიარებისა¹⁹ აღვიხუნ ორნი სეფისკუერნი, რაათა²⁰ მივეცნე

 I გუეტყოდა + ჩუნ ვუდ ც². 2 მეცა კაცი ვარ ხ¹; მე კაცი ვარ ც¹ ც²; მეცა ვარ ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹. 3 თქუნებრივი ხ¹ ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ ც². 4 ესე სული არს სულნელება II ესე სული სულნელება არს ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹; ესე სულნელება არს ც¹ ც². 5 - ზეცისაჲ ხ¹ ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹. 6 მივე ხ¹. 7 - მე ხ¹ ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹. 8 საჭორჭლისა A; 9 - თუ ხ¹ ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹. 10 რაა მიზეზი არს II რაადენ არს საქმე ესე ც¹; რაამე არს საქმე ესე ც². II და განებყრნეს ხ¹ ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹. 12 შუდ მცირედისა ც²; + უამისა ც¹. 13 ვა ც¹ ც². 14 იყო ხილვაჲ მისი საზარელი II იყო იგი საზარელ II ფუდ დზლ ც¹ ც². 15 ხუ მე დამეცა შიში ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹; მამინ მეცა მე ზარი და ფუდ შევძრწუნდი ც¹ ც². 16 რამეთუ შემეშინა II შეშინებული ც¹ ც². 17 ნუ გეშინინ ხ⁷; ნუ გეშინინ, ძმანო, კაცი ვარ მე ც¹ ც². 18 ნაწილი წმიდაჲ ხ¹ ხ² ხ⁵. კორცი და სისხლი წუა ხ³ ხ⁴ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹. 19 მუნთქუესვე შემდგომად ზიარებისა II ვა ეზიარა ც¹ ც². 20 რაათამეცა ც¹.

მას. ხოლო მან მისწრა და განვიდა გარე ეზოდ¹. და მივეწვი²
 და ვარქუ მას². შემინდვე მე³, უფალო⁴, და მიიხუნენ ესე⁵
 ნი⁵ სეფის კურნი⁶ ევლოგიად შენთანა. ხოლო მან⁷ მრქუა მე:
 საკმარი ჩემი მიმიღებებს, არამედ უკუეთუ გნებაგს, რაათა
 აღვილო⁸ შენგან ევლოგიაჲ, მომეც მე სიმინდაჲ მხუმილად საწ-
 ყაული ორი⁹ და ქსესტისა მეოთხედი ღვნოა¹⁰ ზედაშედ¹¹ რამე-
 თუ მიკვს მე¹² იგი. და ვარქუ მას: ჰე უფალო¹³ მე¹⁴ მომეც¹⁵
 შენ. მაშინ¹⁶ წარვედ მეწისქულესა¹⁷ თანა და მოვართუ¹⁸ საკ-
 მარი მისი¹⁹ და მან ვითარცა მიილო, მრქუა მე²⁰: შემინ-
 დვე²¹ მე²², ძმაო²³, და მიმიმართუ²⁴ მე²⁵ ესე²⁶ კარსა

 I გნვიდა ეზოდ ეკლესიად გარე $c^1 c^2$. 2 - მას $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5$
 $b^7 b^8 b^9$; მივეწვი მას და ვარქუ $c^1 c^2$. 3 - მე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5$
 $b^7 b^8 b^9$; 4 მამაო $c^1 c^2$. 5 ორნი ესე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
 6 პოროსფორნი $c^1 c^2$. 7 - მან Ac^1 . 8 მივილო $c^1 c^2$. 9 მომეც
 მე... ორი II მომეც მე ორი სწყული (საწყალი c^2) სიმინდი
 (სამინდი c^2) მხუმილად $c^1 c^2$. 10 ღვინოა Ac^1 ; ღვინო b^1
 II და ქსესტისა მეოთხედი ღვნოა ზედაშედ II და ქსესტისა
 (შემდეგ დაწერილია და გადაშლილი „ნახე“) მეოთხედი ღვინოა
 ზედაშედ b^1 ; ქსესტისა ნახე მეოთხედი ღვინო ზედაშედ $b^2 b^5$
 ქსესტისა და ნახე მეოთხედი ღვინო ზედაშედ $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$.
 12 მე მიკვს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 13 მამაო $c^1 c^2$. 14 -
 მე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 15 მიგეცე + იგი $c^1 c^2$
 16 მაშინ + მე $b^1 b^2 b^5$. 17 მეწისქულესა II წისქულს $b^1 b^2$
 $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; 18 მოვართუ + მას $b^4 b^7 b^8 b^9$. 19 საკმარი
 მისი II სიმინდი იგი და ეკლესიით ზედაშე $c^1 c^2$. 20 და მან...
 მრქუა მე II და ვა მიილო მან რაჲ იგი უკმდა მაშინ (მუნე²)
 მრქუა მე $c^1 c^2$. 21 შემინდვე $b^3 b^4 b^5 b^8 b^9$; შემინდვე b^5 .
 22 - მე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 23 მამაო b^7 . 24 მო-
 მართუ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; მიმიღე c^2 . 25 - მე c^2 . 26 -
 მე ესე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.

თანა ქალაქისასა¹. და მე ვარქუ: ჰე², და უკუეთუ საბუნო გირნს³, მე⁴ მოგყვე ადგილდვა⁵ შენდამდე⁶ და განვედ⁷ მის თანა და ვარქუ მას: მაუწყე მე, უფალ⁸, რაესათვს გიქმს ესე, და მრქუა მე: შ შულო ჩემო, რამეთუ ჩემთანა არს ერი მძოვართა⁹ უდაბნოსა და მე ვმსახურებ. მათ და ვიურვი¹⁰ შესაწირავსა წლითი წლად ერთგზის დღისა ამის წმიდისათვს¹¹, რომელ არს ადგომამა ღმრთისა ჩუენისა იუსო ქრისტესი. და ვარქუ მას¹²: რადენ არს რიცხვ მათი¹³. და მან მრქუა მე: არიან იგინი¹⁴ ვითარ¹⁵ ოთხასი სული¹⁶ და¹⁷ ჰკითხე¹⁸ რამ- ზომ შორს არიან¹⁹ აქეთ²⁰ და²¹ მრქუა მე: ოთხას²² ფარსახ²³ ხოლო მე ვარქუ მას: შ მამაო, აღეს კურიაკე²⁴ არს, ადგო- მამა²⁵ ღმრთისა²⁶, ოდეს²⁷ მიიწიოს²⁸ მათ თანა²⁹ ამას

I კარსა თანა ქალაქისასა II ქალქსა კარადმდე $c^1 c^2$. 2 ჰე+მამაო $c^1 c^2$. 3 გირნ A; უკუეთუ საბუნო გირნს II უკუ ეთუ საბუნო გირნ- დეს b^7 ; თუ მიბრძანო $c^1 c^2$. 4 - მე $c^1 c^2$. 5 ადგილადმდეცა $c^1 c^2$; ადგილსა მას $b^7 b^9$. 6 შუნდა $c^1 c^2$ 7 წარვედ $c^1 c^2$. 8 მამაო $c^1 c^2$. 9 მოძღუართა b^5 . 10 ვეურვი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; ვიღწი $c^1 c^2$. II ამისთჳს წიოსა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 12 ვარქუ მას + გვედრები, მაუწყე $c^1 c^2$. 13 - მათი c^2 . 14 არიან იგინი II არს იგი $c^1 c^2$. 15 ვითარ II უფალ $c^1 c^2$; - $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 16 - სული $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 17 და II ხ~ მე $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; + კლდ A. 18 ვი- კითხე $b^4 b^8 b^9$; ჰკითხე (?); + მას და მუნ მრქუა მე და მე ვჰკითხე (?) A. 19 არს $c^1 c^2$. 20 აქათ c^1 ; აქათგუნ c^2 . 21 და + მან A $c^1 c^2$. 22 ოთხას + ოდენ $b^1 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; ოდენიდენ $b^2 b^5$. 23 ფარსახ Ab^1 ; ფარსხა c^1 ; ფარსხ $b^2 b^5$; ფარსად b^9 . 24 კურიაკე A. 25 ადღგომამა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 26 უფლისამა $b^1 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; ოწისა ჩუნისა იუნ $c^1 c^2$. 27 ოდეს II ვითარ c^1 ; და ეორ c^2 . 28 მოიწიო b^9 ; მინ- გიდე c^2 . 29 მათა Ab^3 ; მათდა c^1 ; - მათთა c^2

სიშორესა¹ და მრქუა მე: მ საყუარელ², არა³ აღმოგიკითხება⁴ რომელი შრქუა გაბრიელ ანგელოზი⁵ წმიდასა ქალწულსა მარიამს⁶: ჰმე შენ სულისა წმიდისა მიერ⁷, რამეთუ არა-რაა შეუძლებელ არს წინაშე ღმრთისა. და მივიწიენით კარსა⁸ და ვითარცა განვიდოდა⁹, თქუა¹⁰ ბერმან წმიდამან¹¹: მომეც, შულო, რომელი ეგე გაქუს¹² და შენ უკუნიქეც მშუდობით¹³ ეკლესიად¹⁴ მაშინ დაუტევე მშუდობა¹⁵. და უკუნიქეც¹⁶ ეკლესიად¹⁷ და განკურნებულ¹⁸ ვიყავ¹⁹, რომელი ესე მესმა მისგან²⁰. მაშინ²¹ ვიწყებ ლოცვად და ვეძიებდი²² მე²³ ღმრთისაგან, რაათა ცოცხალ²⁴ ვიყო წელსა სხუასა²⁵, რაათა²⁶ ვიხილო კუალად²⁷ ბერი იგი²⁸ და ვიკურთხო მისგან მერმეცა²⁹ და

I ამას შიშორესა A ; ესე ზომისა ხანსა c¹ c². 2 მ შულო b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 3 არლა b³ b⁴ b⁸; არლარა b⁷ b⁹; - არა c¹. 4 აღმოგიკითხებასა || უწყი c¹; - c². 5 ანგელოზმან ორისამუნ b² c¹ c²; დრისამუნ b¹ b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. 6 მარიამს + ქალწულსა წესა b⁵. 7 სულისა მრწანისა b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. 8 კარსა + ქალქისსა c¹ c². 9 განვიდოდა + კარსა c¹ c². 10 შრქუა b¹; 11 ბერმან b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ c¹ c²; + მე b⁴ b⁷ b⁸ b⁹ c¹ c². II - (ბერმან წმიდამან) c¹. 12 რომელი ეგე გაქუს || ევლოგია ეგე c¹ c². 13 მშუდობით A. 14 ეკლესიად b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ c¹ c²; + და ლოცვა ყავ ჩემთვის და რი იყუნ შუნ თა c¹ c². 15 მშუდობა + (+ და c¹) შევრდომით რა ლოცვა ყოს ჩემთვის c¹ c². 16 მოვიქეც b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 17 ეკლესიად + მე c². 18 განკურნებულ A b¹ c¹. 19 ვიქმენ b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 20 რომელი ... მისგან || სიტყუსა მუნ მისსა ზა c¹ c². 21 მიერითგან c¹ c². 22 ვითხოვდი c¹ c². 23 - მე b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ c². 24 ცხოველ ვიყო b² b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹; არა მომკუდე c¹ c². 25 წელსა სხუასა || მეორედ აღვსებადმდე c¹ c². 26 ნუ-შეშე c¹. 27 კუალად ვიხილო c²; - კუალად b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 28 ესე b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹; იგი + სანატრელი c¹ c². 29 - მერმეცა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ c¹ c².

ცითარცა განსრულდა წელიწადი, წარმოდგა¹ წინაშე ჩემსი დედასა²
 სა² შეფათსა³ ბერი იგი კურთხეული⁴ და მე⁵ განცხადებულნი
 ფრიად⁶ ცითარცა ციხილე⁷ იგი⁸ და მივეც დიდება დმეტისა
 და ცითარცა⁹ მოვიკითხენით¹⁰ ურთიერთას, მრქუა მე¹¹ მო-
 მვეც¹² მე¹³ აწცა¹⁴, ცითარცა იგი¹⁵ მომვეც შარშა¹⁶ და¹⁷
 ვარქუ¹⁸ ჰე¹⁹. ხოლო მე მხიარულობის²⁰ წარვედ²¹ და მოვარ-
 თუ²² სწრაფელ საკმარი მისი²³, ცითარცა ჩუეულ იყო²⁴. და
 აღვიღე და წარვეყვე²⁵ ვიდრე კარადმდე ქალაქისა²⁶. მაშინ
 ვევედრე²⁷ მას²⁸ და ვარქუ²⁹.

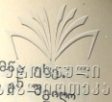

I აჰა კდ წარმოდგა $c^1 c^2$. 2 დღესა c^2 . 3 შებათსა $b^1 b^2 b^3 b^4$
 $b^5 b^7 b^8 b^9 c^2$. 4 დიდსა შეფათსა ბერი იგი კურთხეული II
 ბერი იგი კალი დიდსა შეფათსა c^1 ; დღესა შეფათსა შებათ-
 სა ბერი იგი კალი c^2 . 5 ხე მე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$
 6 - ფრიად $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 7 ციხილე + მე $b^1 b^2$
 $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$, 8 და მე ..... იგი II და ვა ციხილე გან-
 ციხარე $c^1 c^2$. 9 - ცითარცა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
 10 მოვიკითხე $b^1 b^2$; $-b^3 b^5 b^7 c^2$; და ვა მოვიკითხენით II
 ილუცა და მოვიკითხენით $c^1 c^2$; II და მრქუა $c^1 c^2$; - მე $b^9 c^1 c^2$.
 12 მომვეც II ძმამ მომვეც $c^1 c^2$. 13 - მე $b^1 b^2 c^1$. 14 - აწცა
 $b^5 c^1 c^2$. 15 - იგი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; 16 შარშან $b^1 b^2$
 $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^2$; თთ იგი მომვეც შარშა II იგივე საკმარი
 რლი წარვიღე მე შენგ²⁶ შარშა $c^1 c^2$. 17 და + მე $b^1 b^2 b^3 b^4$
 $b^5 b^7 b^8 b^9$; და + მე მხიარულებით $c^1 c^2$. 18 ვარქუ + მას $c^1 c^2$
 19 ჰე + მამო $c^1 c^2$. 20 ხოლო მე მხიარულებით II მე მხოლო
 მხიარულებით $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; - (ხე მე მხიარულებით) $c^1 c^2$
 21 წარვედ + სწრაფად c^2 . 22 და მოვართუ + მას $b^1 b^3 b^4 b^7$
 $b^8 b^9$. 23 მისი II იგი $b^3 b^4 b^7 b^8$. 24 იყო II ვიყავ
 $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; და მოვართუ .... იყო II და სწრაფით
 მოვიწიე რაა იგი უქმდა c^1 ; და მოვიღე რაა იგი უქმდა c^2 .
 25 წარვეყვე+მას $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 26 ქალაქისა+ვა
 იგი პლსა წელსა $c^1 c^2$. ვიდრე კარადმდე ქალაქისა II ვე ჩუეულ
 იყო კარადმდე ქალაქისა b^5 . 27 ვევედრე II შერდი $c^1 c^2$.
 28 - მას $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$ 29 ვარქუ + მას $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$

შ მამამ, ყავ ჩემთანა სიყუარული და წარმცვანე¹ შენთანა
 წმიდათა მათ მამათა თანა², რაათ ვიკურთხო³. მომიგო⁴ და მრქუბ⁵
 მხიარულად: შ შევილო, უკუეთუ მისმინო და შეჯდ⁶ სჯობს
 შენთვის და შეუენიერ არს⁶, უკუეთუ კულა რამე ვერ ეგების.
 და თუ უნდეს ღმერთსა⁷, წარგიყვანო შენ⁸ წელსა სხუასა⁹, რ-
 მელი მოვალს. ხოლო მე გაზრახო, რომელი ჰყო შენ¹⁰. და ვითარ-
 ცა მოიწია¹¹ წელიწადი იგი¹², რომელი მრქუბა¹³, მოვიდა ნეტა-
 რი¹⁴ იგი ბერი¹⁵ და ვარქუ მას: უფალო¹⁶, რასა უკუე მამრა-
 ხებს¹⁷ სიწმიდჳ შენი, რომელი იგი მიქადე¹⁸ შარშა¹⁹. ხოლო

 I წარმცვანე + მე $b^1 b^2 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 2 მამათა თანა $c^1 c^2$. 3 ვიკურთხო+მე $c^1 c^2$. 4 მომიგო+მე $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$.
 5 - და მრქუბა b^7 . 6 უკუეთ... შეუენიერ არს || სჯობს უკეთუ
 დასჯდე და შეუენიერად (შეუენიერ $b^1 b^2$) $b^1 b^2 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$.
 სჯობს უკეთუ დასჯდე და შეენის b^5 ; უკეთუ მისმინო და შეჯდე
 კეთილ არს და შეუენიერ $c^1 c^2$. 7 და თუ უნდეს ღმერთსა || და
 უნდეს თუ ლა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; და ფაღ თუ გწადის უნდეს
 თუ ლა $c^1 c^2$. 8 - შენ c^2 . 9 წელსა სხუასა || სხისა აღესე-
 ბასა $c^1 c^2$. 10 ხ მე გაზრახო რომელი ჰყო შენ || ხ რლი მე
 გაზრახო ჰყო შნ (შგ ჰყო $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$) $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5$
 $b^7 b^8 b^9$; + ესე ისმინე, შჯლო. და ვა მრქუბა ესე,
 ვკზა, ლცვა ყო და წარვიდა, ხ მე კად ვიწვი ლცვად, რა
 მივიწიო ჟამსა მას რლისათჳს მიქადა წარყვანებაჲ, რა ღირს
 ჟ ხოლო - - თემცა - ვიქმენ ხილვასა სთნოთა მთ ქსთა $c^1 c^2$.
 II მოიწია || გარდაჳდა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^8$; მთვიდა c^1 .
 12 წელიწადი იგი + ერთი $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; - იგი b^1 ; აღესე-
 ბაჲ $c^1 c^2$. 13 მქუბა+მე $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; ეთქუბა $c^1 c^2$. 14 -
 ნეტარი $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 15 იგი ბერი || ბერი იგი $b^3 b^4$
 $b^7 b^8 b^9$; ბერი + ჩუთულებისაებრ და მოვიკითხეთ ურთიერთსა $c^1 c^2$.
 16 უფალო || ვამ $c^1 c^2$. 17 მამრახებს || მიბრძანებს $c^1 c^2$.
 18 მიქადე + მე A; აღმითქუ $c^1 c^2$. 19 შარშა || ღირსო $b^1 b^2 b^3$
 $b^4 b^5 b^8 b^9$; მიქადე მე შარშა || აღმითქუ წარყვანებაჲ შნ
 თა $c^1 c^2$.

ხოლო მან მრქუა მე: ვერ ეგების¹ აწ², რაითამცა იქმნა³ და ვარქუ: ვითარ, უფალო, და თქუა³: ისმინე ჩემი⁴, არა წარგიყვანებ შენ აწ ჩემთანა ამას წელიწადსა⁷, არამედ უაუთუ ცოცხალდა ვიყო, წინასა წელსა, მოვიდე და წარგიყვანო შენ ჩემთანა⁸. და არა მოვიდე⁹ შენდა¹⁰ და¹¹ ლეხსა¹² შაბათსა¹², არამედ¹³ ხუთშაბათსა¹⁴ მოვიდე დიდსა¹⁵. და¹⁶ მაუწყა ესე¹⁷ ყოველი¹⁸ და განმეშორა¹⁹ და წარვიდა²⁰ უდაბნოდ²¹. ხოლო²² მე²³ უამოვიქეც²⁴ ეკლესიად²⁵ და მხიარულ იყო გული ჩემი²⁶

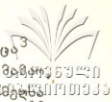
I ვერ ეგების რაათამცა იქმნა ესე II ვერ ეგების იგი შვილო, ამოს ჯერსა აღსრულებად $c^1 c^2$. 2 - აწ A. 3 და ვარქუ... და თქუა II და ვა შრქა ვრ და თქა b^2 ; და ვა შქა და ვრ თქა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; ვარქუ მას რაასათჳსმე შმო და მრქუა c^1 ; და მე ვარქუ მას რაასათჳს მე შმო და მონ მრქუა c^2 . 4 - ჩემი $c^1 c^2$. 5 - შ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 6 - ჩემი $c^1 c^2$. 7 ამას წელიწადსა II ამას წელსა $c^1 c^2$; $-b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 8 - (არამედ ... ჩემთანა) $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 9 არა მოვიდე + მე ამას ლეხსა $c^1 c^2$; 10 - შენდა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. II - ლეხსა $b^2 b^4 b^8$. 12 შაბათსა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 13 არამედ II გარნა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 14 ხოთშაბათსა A. 15 ხუთშაბათსა მოვიდე დიდსა II ლეხსა ხუთშაბათსა დიდსა $b^1 b^3 b^5 b^7$; ლეხსა დიდსა ხუთშაბათსა b^9 ; დიდსა ხუთშაბათსა $b^4 b^8$. 16 და = ვა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 17 მაუწყა - ესე $b^3 b^4 b^8 b^9$; მაუწყა + მე b^7 . 18 - ყოველი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8$. და მაუწყა ესე ყოველი II და რაა ესე მრქუა c^1 ; და ესე რაა მრქუა c^2 . 19 - (და განმეშორა) $c^1 c^2$. 20 წარვიდა + იგი $c^1 c^2$. 21 უდაბნოდ II უდაბნოსა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; უდაბნოდ + თსად c^1 ; უდაბნოდ + თსად c^2 . 22 ხ II და c^2 ; 23 - მე $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 24 უამოვი-ვიქეც II უამოვიქეც $b^1 b^2 b^5$; მოვიქეც b^3 ; მოვიქეც $b^4 b^8 b^9$; უამოვიქეც $c^1 c^2$. 25 ეკლესიად + თსად c^2 . 26 მხიარულ იყო გული ჩემი II მხიარულ ვიყავ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; მხიარულ იყო სული ჩემი და მრქმენა სიტყა იგი ბერისა აღსრულებად $c^1 c^2$.

8 მამამ, რასა უკუ იტყ^I, რაათა წარმიყვანო². შენ ვინა
 ცითარცა იგი³ მიქადე⁴ მე ხილვაა⁵ წმიდათა მამათა⁶,
 ციკურთხო⁷ მათგან⁸. ხოლო მან მრქუა: ჰე⁹, ალდეგ¹⁰. მაშინ
 მოვირტყენ წელნი ჩემნი და განცდიერდი სარწმუნოებითა^{II} და
 აღვიდე საკმარისი ჩემი¹² და წარვყევი ბერსა¹³ მას¹⁴ და ცი-
 ხილე გზასა ცითარ¹⁵ ნაცსა ჰგუნდა¹⁶ და ცითარ¹⁷ ვლეთ ჩუენ
 ზომით¹⁸ ცითარ მილიონ²⁰ ერთ, მრქუა მე²¹ ბერმან²² გაუწ-
 ყებ შენ, ცითარმედ²³ მიწვიენულ²⁴ ვართ ადგილსა ჩუენსა და
 ვთქუ²⁵ დიდებაა დვიერთა, სიშორე, რომელი ატსენე მწრაფლ
 განვლეთა მყის²⁶ და თქუა ბერმან: არა გაქუ²⁷ პირველვი²⁸

 I იტყუ II იტყუ A; ბრძანებს სიწმიდე ვინა^{c1 c2} წარმი-
 ყვანო + მე^{c2}. 3 - იგი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$.
 4 მიქადე ზ ადმიოქუ^{c1 c2}. 5 - (მე ხილვაა) $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7$
 $b^8 b^9 c^1 c^2$ 6 წმიდათა მამათა II წუთა ვუმთა თუა^{b^1 b^2 b^3 b^4}
 $b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$ 7 ციკურთხო + მე $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 8 - მათ-
 გან $c^1 c^2$. 9 ჰე II ირე c^1 ; - $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
 10 ალდეგ II წარვიდე^{c2}. II სარწმუნოებითა A. 12 ჩემი II
 იგი c^2 . 13 ბერსა II ვუმსა $b^1 b^2 b^3 b^5 b^7 b^8$; - $b^4 b^8$.
 14 - მას c^2 . 15 ცითარ II ვრმთა $b^2 b^3 b^5 c^1 c^2$; ვა
 $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 16 ჰგუნდა II აღყევანდა + რითა ვიდო-
 დით $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; + რითა იგი ვიდოდით რუნ $c^1 c^2$.
 17 ცითარ II ვა b^5 . 18 - ჩუენ ზომით $c^1 c^2$. 19 - ცითარ
 $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$ 20 მილიონ II მილი + რულ საგო-
 ნებელ იყუ $c^1 c^2$. 21 - მე c^1 . 22 ბერძან + ვლ $b^3 b^4 b^7 b^8$
 b^9 . 23 ცითარმედ II რუ^{c1 c2}; - ვლ $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$.
 24 მიწვიენულ II მიწვიენილ $b^2 b^5$. 25 ვთქუ II ვარქუ $b^1 b^2 b^3$
 $b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 26 მყის II მიწას b^9 ; - c^2 . 27 არა გარ-
 ქუ II არა გარქუა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^2$. 28 პირველვი
 II პირველადვი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7$; პირველივი $b^9 c^1 c^2$;
 გარქუ პირველივი II ვლვი გარქუ b^7 .

ვითარმედ¹ არარაა შეუძლებელ არს ღმრთისაგან² რომელიმცა³
 არა ყო⁴ ნებაა თვისი⁵. და ვარქუ მას: ვითარ⁶ ვყო მი⁷, მაშინ⁸
 ხოლო მან მრქუა მი: დაჯედ⁸. გუერდით ამას კლდესა⁹ რამელსა
 წყაროა გამოდის და დუმენ¹⁰. და დაიმაღე¹¹ რაათა არავინ¹²
 გნახოს¹³ ყოვლადგი. და აბა იწყეს მამათა მოსლვად¹⁴ თითო-
 ეული¹⁵ და შევიდოდეს¹⁶ ტაძარსა ლოცვად¹⁷. მაშინ მოვიდა
 ბერი იგი წმიდაა¹⁸ და მრქუა: ნუ შეხუალ შენ¹⁹ შედგომად²⁰
 უკუანე²¹ მათსა, რაათა არა ცნან შენთვის და ივლტოდინ²²,
 არამედ რომელი ჰესმეს და იხილო, დაიმარხე გულსა შენსა. და
 ვყავ ვითარცა²³ მამცნო შენ²⁴ ბერმან²⁵. და ვითარცა წარკდა
 ჟამი მეცხრე²⁶, იწყეს მამათა²⁷ მოსლვად თითოა²⁸ ვითარ-

I ეშ ბ⁷ ბ⁹ c¹. 2 ღმრთისაგან II წუე ღისა c¹c². 3 რომელიმცა
 II რამცა ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 4 ყო II ჰყოს ბ³ ბ⁴ ბ⁷
 ბ⁸ ბ⁹. 5 თვისი + მსწრაფლ ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹; რომე-
 ლიმცა... თვისი II ნებაა თვისი ყუფლ c¹; - c². 6 ვითარ II რაა
 - ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 7 - მი ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸
 ბ⁹. 8 დაჯედ + აქა c². 9 ამას კლდესა II კლდესა ამას
 ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁸ ბ⁹; ამის კლდესა c¹c²; ეკლესიას
 ამის ბ⁷. 10 და დუმენ II და დადუმენ ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁸ ბ⁹.
 დაიმაღე ბ⁷. 11 და დაიმაღე II და დადუმენ ბ⁷; და დაიფარე
 c¹; და იყავ დუმელით დაფარულ c². 12 რაათა არავინ II რულ
 ნუმცავინ c¹c². 13 გნახავს c². 14 მამათა მოსლვად II მოს-
 ლვად მამათა ბ¹ ბ² ბ⁵ c¹ c²; მოსლვად ყუთა მუმათა ბ³ ბ⁴ ბ⁷
 ბ⁸ ბ⁹. 15 თითოეული II თითოეულმან ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷
 ბ⁸; თვითვეულად ბ⁹; თითოეულად c¹c². 16 შევიდოდეს II შე-
 ვიდეს ბ¹ ბ² ბ⁴ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹; შევიდის ბ⁵. 17 - შევიდოდეს ტაძარსა
 ლოცვად c¹c². 18 წუე II ჩემი 19 - შენ c¹c². 20 შემდგომად II
 კუფ ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 21 უკუანა II კუულსა c¹; -ბ⁵.
 22 რაათა..... ივლტოდინ II რა არა გიხილონ c¹; რა არა
 გიცნონ c². 23 - (და ვყავ ვითარცა) c¹c². 24 - მი c¹c².
 25 ბერმან II ბერმან + მუნ c¹c². ღონ ბ⁹. 26 მეცხრე II მცო-
 რე ბ⁷ c¹c². 27 - მამათა c¹c². 28 თითოა II თითოდ ბ³ ბ⁴ ბ⁸ ბ⁹;
 თითო თითოდ ბ⁷; თითოეულად ბ⁵; თვითვეულმან c²; ეგრეთვე თვითვე-
 მან c¹.

ცა მრქუა მე ბერმან¹ და ვიხილე თითოეულისა² მათგანისა³
 სახზე იგივე⁴, რომელი მეხილვა⁵ ბერსა მას ზედა პირველსა⁶
 რომელი მოვიდა ჩემდა⁶. და იგინი იყვნეს კაცნი ჳეშა⁷
 რომელი მომკუდარ იყვნეს სოფლისაგან, არამედ⁷ სულნი მათნი
 ცხოველ⁸ წინაშე ღვთისა⁹. არა იყო¹⁰ მათთანა კორცი¹¹ ყოლად-
 ვე, არამედ ძარღუ ხოლო¹² და ტყავი¹³ ძუალთა მათთა ზედა¹⁴
 შემკმარ იყო¹⁵, და¹⁶ იყო¹⁷ ხილვა მათი ვითარცა აჩრდილი
 და სამოსელი მათი ძუელი ძონძი¹⁸. და ვითარცა შევიდის¹⁹
 ერთი მათგანი²⁰ მოიკითხის²¹ ძმა²² დაჯდის²³ ღუმლით²⁴
 და ვითარცა შეკრბეს ყოველნივე, მაშინ ვიხილე ბერი ერთი²⁵
 დიდი²⁶ დაძუელბული დღითა²⁷, რომლისა²⁸ წელთა სიმრავლითა²⁹

 I - ბერმან $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 2 თითოეულისა II ყოვ-
 ლისა თითოეულისა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. ყოვლისა მის თითო-
 ეულისა $c^1 c^2$. 3 - მათგანისა $c^1 c^2$. 4 იგივე II იგი ვა b^3
 $b^4 b^8 b^9$; 2 იგი b^7 ; - $c^1 c^2$. 5 რომელი მეხილვა II რომელიმე
 ეხილვა $c^1 c^2$. 6 პირველსა რომელი მოვიდა ჩემდა II პირველსა
 რაი პლ მოვიდა ჩემდა c^1 ; რაი მოვიდა პლ ჩემდა c^2 . 7 არა-
 მედ II ხ $c^1 c^2$. 8 ცხოველ + იყვნეს $c^1 c^2$. 9 წინაშე ღვთისა II
 ცათაშა $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 10 არა იყო II არა იხილვებო-
 და $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. II მათ თანა კორცი (V)
 კორცი მათ თანა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; - მათ თანა $c^1 c^2$.
 12 - ხოლო $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 13 - (და ტყავი) c^1
 c^2 . 14 ზედა II თა b^9 . 15 იყო II იყვნეს $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$.
 16 და II ხ $c^1 c^2$. 17 - იყო $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 18 ძუელი ძონძი
 II ვა ძონძი ძუელი $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 19 შევიდის II შევიდეს
 $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 20 მათგანი + ეკლესიად და ილ-
 ცის $c^1 c^2$. 21 მოიკითხის II მოიკითხეს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8$
 b^9 ; + ჟრთიერთას b^7 . 22 - ძმა $c^1 c^2$. 23 დაჯდის II დას-
 ხდის $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 24 ღომლით A. 25 - ერთი b^5 .
 26 დიდი + და საკურველი $c^1 c^2$. 27 დღითა II დღეთა $c^1 c^2$.
 28 რომლისა II რლსა $b^1 b^5$; რლთა b^3 . 29 სიმრავლითა II
 სიმრავლისაგან $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.

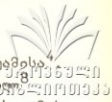

დადრეკილ იყო ზურგი¹ ფრიად², ვიდრემდის³ თავი მისი⁴ მუცელთა
 შუვა⁵ ჩაჩრილ იყო⁶ და იყო⁷ ხილვა მისი ვითარცა ვზმ⁸ და სულ⁹
 სულნელი¹⁰ მოეფინებოდა¹¹ ყოველთა¹², ვითარცა საკუმევე-
 ლისა ფრიად სულნელისა¹³. და ვიხილე¹⁴ უდაბნოსა მას აღმო-
 სავალით¹⁵ ბრწყინვალეებაა ფრიადი, რომელი განანათლებდა გულ-
 სა¹⁶ და ვიხილენ ზოგნი¹⁷ მათგანნი მსგავს იყვნეს ანგელოზთა.
 და ვიხილე ბერი იგი დიდი მიყრდნობილ იყო¹⁸ ორთა არგანთა და
 ორთა ძმათა დაემჭირა: ერთსა მარჯუენით და ერთსა მარცხენით.¹⁹
 და ვითარცა იხილეს მამათა²⁰, აღდგეს ყოველნი²¹ ერთბამად
 და თაყუანის სცეს მას²² და მოიკითხეს და იწყეს²³ უამობად²⁴.

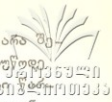
I დადრეკილ იყო ზურგი ფრიად II დადრეკილ იყო ზურგი მისი
 $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; ზურგი შედრეკილ იყო ფ¹ $c^1 c^2$.
 2 მისი b^1-9 . 3 ვიდრემდის II და $b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
 4 - მისი c^1 ; (თავი მისი) $b^2 b^3 b^4 b^5 b^6 b^7 b^8 b^9$. 5 შუ-
 ვა II მისთა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 6 ჩაჩრილ იყო II
 დახრილ იყო $b^4 b^8$; ჩადრეკა $c^1 c^2$. 7 - და იყო b^7 . 8 -
 (ვითარცა ვზმ) $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 9 - სული b^9 .
 10 სულნელებისა $c^1 c^2$. II დაეფინებოდა b^9 . 12 ყოველთა
 + ზედა $c^1 c^2$. 13 საკუმეველისა ფრიად სულნელებისა II ფ¹
 სულნელისა სასაკუმეველისა $c^1 c^2$. 14 ვიხილე + მე $b^1 b^2 b^3 b^4$
 $b^5 b^7 b^8 b^9$. 15 აღმოსავლეთით b^5 ; $-c^2$. 16 გულსა + მათ-
 სა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 17 ზოგნი II რ¹ლიმე $c^1 c^2$.
 18 - იყო $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$. 19 ერთსა მარჯუენით და ერთსა
 მარცხენით II იმიერ და ამიერ $c^1 c^2$. 20 მამათა + შემავალი
 $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 21 ყოველნი + ვმ $c^1 c^2$. 22 - მას $c^1 c^2$.
 23 იწყეს + წ¹ე მისსა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 24 უამნო-
 ბად b^7 ; გ¹ბ¹დ $c^1 c^2$.

ხოლო¹ იგი ვიღოდა მცირედ მცირედ² უძლურებისაგან³ გუამისა⁴
 ვიდრემდის⁵ შეიყვანეს⁶ იგი⁷ წმიდასა ეკლესიასა. ხოლო⁸
 ეკლესიაჲ იგი იყო⁹ შებერილი¹⁰ გრძელად¹. მაშინ იწყეს ქამის
 წირვისა¹² გალობასა, ხოლო მე შემედ უკუანაასკნელ მათსა¹³
 შეშინებული და დავდეგ¹⁴ უკუანა კერძო¹⁵ მათ ყოველთასა¹⁶,
 რაათა¹⁷ მრავინ მნახოს¹⁸ მათგანმან. და ვითარცა ეზიარნეს,
 მოიკითხნეს¹⁹ ერთმანეთი²⁰. მაშინ²¹ მიხილეს მე და რბუა
 მამასახლისმან: მოუწოდეთ ძმასა მას²² მსახურსა²³. და ვი-
 თარცა მივიდა, ჰრქუა მას: რაჲსა მოაშრევე ძმაჲ ესე და მოიყ-
 ვანე²⁴ აქა. ხოლო მან მიუგო²⁵ და ჰრქუა²⁶ შემინდვე მე, მა-
 მათ, ღმერთმან, რომელმან²⁷ გამოგირჩინა და შეგკრიბნა თქუ-
 ეგ²⁸ ადგილსა ამას²⁹ მან უწყის. რამეთუ მრავალგზის დავა-

I აქედან რამდენიმე ფურცელი აკლია A - I46 ხელნაწერს
 ჩვენი ლიტერითუ ხ¹ (ხოლო . . . . მარტოდ). 2 მცირე მცირედ c¹;
 მცირე მცირე c². 3 უძრულებისაგან A. 4 უძლურებისაგან
 გუამისა II უძლურებისა მისგან და ღწლისა c ; უძლურებისა-
 გან ღწლისა c². 5 ვიდრემდის II და c¹c². 6 შეიყვანეს II
 შეიყვანდეს b². 7 - იგი b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 8 ხ² II და
 b² b³ b⁴ b⁵ b⁶ b⁷ b⁸ b⁹. 9 ეკლესიაჲ იგი იყო II იყო ეკლეს-
 სიაჲ იგი იყო II იყო ეკლესიაჲ იგი b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸
 b⁹. 10 შებერილი II შეკრული b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸; b⁹.
 II გრძელად II კამარედად b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. 12 ქამის
 წირვისა II წესსა ქამის წირვისსა c¹ c². 13 - მათსა c²
 14 და დავდეგ II და ვდეგ b²; დაუდეგ b⁴b⁸. 15 უკუან
 კერძო II უკუანასკნელ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 16 მათ
 ყოველთასა II ყლთასა b² b³ b⁵ b⁹; ყლსა b⁴b⁸; მათსა b⁷ c¹
 c². 17 რაათა II რაათამცა c¹c². 18 მნახოს II მიხილოს b⁷;
 მიხილა c¹c². 19 მაშინ მოიკითხნეს c². 20 ერთმანეთი II
 ურთიერთას c¹c². 21 მაშინ + და b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹.
 და c⁶. 22 - მას c¹ c². 23 მსახურსა A. 24 მოგიყვანე-
 ეს c². 25 ხ² მან მიუგო II მიუგო მან b² b³ b⁵ b⁷ b⁹.
 26 თქუა b². 27 - რომელმან b⁹. 28 - თქუნე b² b³ b⁴ b⁵ b⁸.
 29 ადგილსა ამას II ამას ადგილსა c¹ c².

ყენი ეგვი ამისთვის¹ რაათა არა მივიღეს ჩემთანა, და არა შე-
 იწყნარა ჩემი². მაშინ ჰრქუა მას³ წმიდამან მან⁴: მოუწოდე
 აქა ჩემდა⁵. და ვითარცა მივედ მის თანა, რომელსა იგი წა-
 ყოლილ ვიყავ⁶, და მიხილა მე, რამეთუ ეძრწოდე⁷ შეშისაგან
 და⁸ საკურველებისა⁹, რომელი ვიხილე და მესმა, რამეთუ ვიხი-
 ლე ბრწყინებად დადი¹⁰, ზარი და გამოუთქუმელი, და დიდე-
 ბაა¹¹ და კმაა საიდუმლოა¹², რომელი არასადა¹³ სმენილ იყო¹⁴.
 და ვითარცა მიწოდა¹⁵ წმიდამან მან¹⁶ თავმან ყოვლისა¹⁷
 მის¹⁸ კრებულმან, დამდგა კელი თავსა და მაკურთხა მე. და
 ეგრეთვე¹⁹ ყოველთა ერთობით მაკურთხეს²⁰ და მრქუეს: წარვედ
 მშუდობით²¹, ღმერთმან წარგიმართენ სღვან შენნი. ხოლო მე
 თაყუანი ვეც მათ²² და გამოვედ²³ და დავდეგ პირველსავე
 მას²⁴ ადგილსა წყაროსა მას თანა²⁵. და ვითარცა მიიღეს

I ამისთვის II ამას c1; b2 b3 b4 b5 b7 b8 b9. 2 არა შე-
 იწყნარა ჩემი II არა მერჩადა მე c1 c2. 3 - მას b7 b9 c1 c2.
 4 წმიდამან მან II წმიდამან ბერმან c1 c2; b2 b3 b4 b5 b7 b8
 b9. 5 მოუწოდე აქა ჩემდა II მომიწოდე მე აქა c1; მოუწოდე
 აქა c2. 6 რომელსა იგი წარყოლილ ვიყავ II რლსა მივეყვანე
 c1 c2. 7 ეძრწოდე II ებრძოლი b5. 8 - და b2 b3 b7 b9.
 9 საკურველებისა Ab2c1. 10 - დიდი b2 b3 b5 b7 b9.

II და გამოუთქუმელი და დიდებაა II და გამოუთქუმელი დიდე-
 ბაა b2 b3 b5 b7 b9; ჯღ და ჯღლი და გამოუთქუმელი c1 c2.
 12 საიდუმლოა A. 13 არა სადა + ვის b1; არავის სადა
 b3 b5 b7; არავისდა b9; არავისდა სადა c1 c2. 14 იყო +
 და ყღდე არა ვიყავ დირს c1 c2. 15 მიწოდე | მომიწოდა c1 c2.
 16 მან + ბერმან c1 c2. 17 - ყოვლისა b2 b3 b4 b5 b7 b8 b9;
 თავმან ყოვლისა II ყოველთა მოძღუარმან c1 c2. 18 - მის b5.
 19 ეგრეთ - ვე b2 b3 b4 b5 b7 b8 b9. 20 მაკურთხეს +
 მე c1 c2. ერთობით მაკურთხეს II მაკურთხეს ერთობით b4 b8
 b9; მაკურთხეს b5; მკითხეს ერთობით b2 b3 b7. 21 მშუ-

დობით A. 22 მათ + ყღთა პირსა ზა რა ვევედრო წლსა
 ლოცვასა მათსა და ეკსენოს უძღურებაა ჩემი სიმტკიცეს მათსა
 წლ c1 c2. 23 გამრვედ+ესრეთ გამოვედ c1 c2. 24 მას | მას
 b2; - მას c1 c2. 25 წყაროსა მას თანა | კლდესა მას და წყა-
 როსა თა c1 c2.

მამათა წმიდა საიდუმლო¹, განვიდეს ყოველი ერთბამად² და
 დარჩა ბერი იგი მეცნიერი ჩემი³ მარტო³, ჳმა მიყო და მრქუა⁴
 მოვედ და ეზიარე. და ვითარცა ვეზიარე დამიგო მე საზრდელი
 და თქუა: ჳამე მამათ⁵ ბოძი ღმრთისა⁶ და სუ წყალი და გა-
 ნისუენე მცირედ ხოლო⁷ მე მივიღე საზრდელი და შემდგომად
 მცირედ⁸, მოვიდა და ეჳკითხე⁹. სადა უკუე არიან წმიდანი მამანი.
 მომიგო მან¹⁰ და თქუა¹¹. უკუეთუმცა არა ეხილვე შენ¹²
 აქა¹³ კაცი უცხოა, არა წარვიდოდეს¹⁴, არამედ ღამესა ათევი-
 დეს ყოველი ერთბამად. ხოლო აწ, ვინაჲთგან გიხილეს შენ,
 არღარა მოიქცევიან¹⁵ ღამის თევად იგინი¹⁶, ვიდრემდის არა¹⁷
 წარხუდე¹⁸ მწუხრი. მაშინ ვევიდრე და ვარქუე მას: ჳ მამათ,
 შემინდვე მე ღმრთისათჳს და მაუწყე¹⁹, ვინ უკუე არს მამასაბ-
 ლისი თქუენი¹⁹, გინა ვითარ²⁰ შეკრბენ აქა, ანუ²¹ რაჲ არს
 წესი მათი²² და²³ სადა იყოფიან, ანუ რაჲ არს²⁴ საზრდელი
 მათი.

 I საიდუმლო A. 2 მეცნიერი ჩემი II ჩემი მეგობარი $c^1 c^2$.
 3 მარტოდ II მარტო $b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$ . .... 4 მრქუა
 II თქუა: $b^2 b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; - (ხოლო იგი ვიდოდა ... ჳმა
 მიყო და მრქუა) b^1 . 5 ჳამე მამათ II მიიღე ძმათ $c^1 c^2$. 6 ბო-
 ძი ღმრთისა II ნაბოძი ღმრთისა $b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8$; ნაბო-
 ძევი ღმრთისა b^9 ; ბორი ღმრთისა A; საზრდელი ესე პური
 ღმრთისა $c^1 c^2$. 7 ხოლო II და $c^1 c^2$. 8 მცირედ II მცირედისა
 ტამისა $c^1 c^2$; ამისსა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
 9 ეჳკითხე + მას $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8$. 10 მომიგო
 მან II ხუ მონ მომიგო $c^1 c^2$. II და თქუა II და მრქუა c^2 ; -
 $b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 12 არა ეხილვე შენ II შუე არა
 ეხილვე $c^1 c^2$. 13 - აქა $b^5 c^1 c^2$. 14 წარვიდოდეს + აქათ
 $c^1 c^2$. 15 მოიქცევიან + აქა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$.
 16 ღამის თევად იგინი II იგინი ღამის თევად c^2 ; იგინი აქა
 ღამისთევად b^5 . 17-არუ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 18 წარხუდე II
 წარხუდე A; წარხედეს b^7 . 19 მაუწყე + მე c^2 . 19 თქუენი II
 თქუნ ჳა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^1 c^2$. 20 გინა ვითარ II
 გინათუ c^2 . 21 ანუ + თუ $c^1 c^2$. 22 მათი II განგებისა მათი-
 სა $c^1 c^2$. 23 და ანუ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8$; ვინ b^9 . 24 რაჲ არს II
 სადა რაჲ არს $b^2 b^5$; სადათ არს $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$.

და ვითარ ისწავეს¹ დღე ესე წმიდაა რაათა² შეკრბენ. ხოლო მისწავლი
 მრქუა მე: გითხრა შენ³ საქმე ამათ წმიდათა⁴. ბერი ესე მისწავლი
 მელი იხილე, რომელმან იგი პირველად გაკურთხა, მამასახლისი
 არს ამათ⁵ ყოველთა⁶, რომელმან იგი კელი დაგდვა⁷ თავსა⁸, და
 არს იგი ბუნებით⁹ არა მამაკაცი, არამედ დედაკაცი¹⁰ და არს
 ამას უდაბნოსა¹¹ უამსა გრძელსა¹². ვითარცა მესმა ესე¹³,
 გულისკმა ვყავ, ვითარმედ არს იგი ასული მეფისა¹⁴ მეგვატელი-
 საა¹⁵ ნისიმა¹⁶ და ვარქუ მას¹⁷: შ მამათ¹⁸, მაუწყე მე სრუ-
 ლიად¹⁹, ვინაა²⁰ არს იგი, ხოლო²¹ მან მრქუა²²: ესე არს
 ასული მეგვატელისა ფისაა²³ ნისიმა²⁴. ვითარცა მოვიდა²⁵
 ამას უდაბნოსა²⁶, ვყავთ იგი წინამძღუარ ჩუენდა, რამეთუ ვი-
 თარცა გამოვიდა სახლისაგან²⁷ დაუტევა ყოველი²⁸ დიდებაა²⁹
 თვისი და წარვიდა უდაბნოსა³⁰ და დაყო ორმეოცი წელი და იზარ-

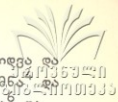
I ისწავეს II ცნიან c^1 ; ცნიან c^2 . 2 რაათა II და b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 .
 3 - შენ c^1 . 4 წმიდათა ესე არს b^5 ; + რ $c^1 c^2$. 5 - მათ b^3
 b^4 b^7 b^8 b^9 . 6 ყოველთა + და მოძღუარი $c^1 c^2$. 7 კელი დაგდვა II
 დაგდვა კელი b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 . 8 თავსა + ბ^დ b^1 b^2
 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 . 9 ბონებით A. 10 არა მამაკაცი არამედ დედა-
 კაცი II დედაკაცი და არა საჭურისი მამაკაცი $c^1 c^2$; - არამედ დედა-
 კაცი A. II უდაბნოსა + შინა b^5 . 12 უამთა გრძელთა II მრავალ
 უამთგან $c^1 c^2$. 13 მესმა ესე II ესე მესმა c^2 ; - ესე c^1 .
 14 - მეფისა A. 15 მეგვატელისა $Ab^9 c^2$. 16 ნისიმე b^1 b^2 b^3
 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 c^2 . 17 - მას b^1 b^2 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 . 18 - შ
 მამათ b^1 b^3 b^4 b^5 b^8 b^9 . 19 სრულიად + თუ $c^1 c^2$. 20 ვი-
 ნაა II ვინ b^3 b^4 b^7 b^8 b^9 I. 21 ხოლო II და $c^1 c^2$. 22 მრქუა
 + მე ჰმ b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 $c^1 c^2$; - b^9 . 23 მეგვატელისა
 მეფისა II მეფისა მეგვატელისა b^1 b^2 b^5 b^9 . მეგვატელისა
 მეფისა A; მეფისა მეგვატისა c^1 ; მეფისა მეგვატისა c^2 . 24
 ნისიმა II ნისიმე A b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9 . 25 მოვიდა +
 იგი $b^5 c^1 c^2$. 26 უდაბნოსა + და დაყო ორმეოცი წელი b^3 b^4 b^7
 b^8 b^9 . 27 რამეთუ ... სახლისაგან II გამოზარ-ვიდა (+ ივი c^2)
 სამეფოსგან თვისისა $c^1 c^2$ 28 ყოველი II ყ^{ლი}ვე $c^1 c^2$; - b^7 .
 29 დიდებულება b^7 . 30 უდაბნოსა II უდაბნოდ c^1 .

ქართული
ლიბრერი

დებოდა მწუანეთაგან¹ მცენარეთა და სუმდა წყალსა კინსა² მათინ იხილა თავი თვისი დაყუდებასა შინა³ და გამოიჩინა⁴ რაათა წარვიდეს და დათმოს ყუედრებაა და შეურახებაა⁴ კაცთა-
 გან⁵ და წარვიდა⁶ ეგვპტეს⁷. და შევიდა მონასტერსა დედათა-
 სა და დაყო⁸ ორმოცი წელი სხუა⁹ ყოველთა¹⁰ მოთმინებითა
 ღუაწლისათა¹¹, რამეთუ¹² აღუსრულა¹³ მას¹⁴ ღმერთმან ნებაა
 თვისი¹⁵ და იყოფოდა ყოველთა სიმდაბლითა ყოველთა მათ წელთა,
 დაშურებოდა¹⁶ შიმშილითა¹⁷ და ზყურილითა¹⁸ და სიცივითა და
 სიციხითა¹⁹. დაითმინა ესე ყოველი ქრისტესთვის²⁰ და სწუნობ-
 დეს²¹ მას ყოველნი იგი²² მყოფნი მონასტრისანი²³. და ვითარ-
 ცა განსრულდა²⁴ ნებაა მისი²⁵, გამოაცხადა²⁶ ღმერთმან საქ-
 მემ²⁷ მისი კეთილი კელითა წმიდისა პიტრიონისითა²⁸.

I მწუანეთაგან II მწუანეთაგან b^2 ; მწუანელითაგან $c^1 c^2$. 2 კინ-
 ნსა II ნიკასა $c^1 c^2$. 3 შინა + და შეერთება იგი გუნსუენებად
 $c^1 c^2$. 4 შეურახებება + და ღირი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7$
 $b^8 b^9 c^1$ და ღირი ყნი c^2 . 5 კაცთაგან + სადიდებლად $c^1 c^2$. 6 წარვიდა + სხუად ქუეყანად $c^1 c^2$. 7 ეგვპტეს II ეგ-
 ეპტეს. A 8 დაყო + მას შინა $b^2 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; დაყო
 მუნ შუა $c^1 c^2$. 9 სხუა II სტყა b^1 ; სიტყვათა b^2 ; და სიტყვათა
 $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; უსიტყველობითა b^5 . 10 ყოველითა II დიდითა
 $c^1 c^2$. 11 ღუაწლისათა II ფრიადითა ღუაწლითა $c^1 c^2$. 12 - რამეთუ
 $c^1 c^2$. 13 აღუსრულა II აღასრულა b^1 ; 14 - მას $b^1 b^2 b^3 b^5$
 $b^7 b^8 b^9$. 15 - თვისი $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 16 - და-
 შურებოდა b^9 . 17 შიმშილითა II სიმშილითა b^1 ; სიმდაბლითა,
 შიმშილითა $b^2 b^3 b^4 b^7 b^8$; დიდითა შიმშილითა $c^1 c^2$. 18
 მარხვთა და წყურილითა $c^1 c^2$. 19 სიციხითა + და ფლითა
 მღვძარებითა $c^1 c^2$. 20 დაითმინა ესე ყოველი
 ქრისტესთვის II და ყლივე სიხარულით დაითმინა ქსთს $c^1 c^2$.
 21 სწუნობდეს A. 22 - იგი $b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 23 და სწუ-
 ნობდეს... მონასტრისანი II და ესე უმძიმესი ყნისა რ სწუ-
 ნობდეს ყნი მყოფნი მონასტრისანი $c^1 c^2$. 24 განსრულდა II გუნ-
 ძლიერდა c^2 . 25 ნებაა მისი II ღუაწლი მისი $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$; +
 რლისათვის მსურდა $c^1 c^2$. 26 გამოაცხადა II გამოუცხადა
 $b^4 b^7 b^8 b^9 c^2$. 27 საქმე მისი II სრბაა მისი c^1 ; ს რბაა
 თვისი c^2 . 28 პიტრიონი II პიტრუმი $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$.

მაშინ იწყებს პატივისცემად მისა, ხოლო მან არა თავს იღვას და განვიდა¹ ფარულად² მონასტრისა მისგან³ და უჩინო იქმნა⁴ და მოვიდა ამას უდაბნოსა⁵ და არს ესე აქა უამთა გრძელთა⁶ და შემოუკრბებს წმიდანი ესე მამანი ღირსნი და ნუგეშინის იცემენ ლოცვითა მისისა⁷ და არიან იგინი⁸ წესსა ზედა⁹ მამისა¹⁰ ან-ტონისსა. და სენაკები მათი არა შორს არს¹¹ ურთიერთას და არა არს მათდა წესი, რომელმანცა¹² იხილა¹³ მოყუასი თვისი, გარნა ერთგვის ხოლო¹⁴ წელიწადსა¹⁵. და ამას ღამესა წმიდასა შეკრბიან და იხილიან¹⁶ ერთმანერთი¹⁷. და არა არს მათდა უამისა ზიარება¹⁸; გარნა¹⁹ დიდსა²⁰ ხუთშაფათსა. და კუბად უკუეთუ რაჲმე მოუქდის გულის სიტყუაჲ ბრძოლისაგან მტერისა²¹, მაშინ²² მოვიდიან²³ ამის წმიდისა²⁴ და ულოცის

I განვიდა II გამოვიდა $c^1 c^2$. 2 - ფარულად $b^5 b^7 b^9$. 3 მონასტრისა მისგან II მონასტრით $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$; ფარულად მონასტრისა მისგან || მონასტრით ფარულად $b^1 b^2 b^3 b^4$. 4 - უჩინო იქმნა⁷ b^9 ; + მონასტრით $b^3 b^4$ + ყლთაგან $c^1 c^2$. 5 ამას უდაბნოსა II უდაბნოსა ამას $b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^9$. 6 უამთა გრძელთა II უამით მრავლითგან $b^1 b^2 b^5$; მრავლით უამითგან $b^3 b^4 b^7 b^8 b^9$ $c^1 c^2$. 7 ლოცვითა მისითა II ლოცვისაგან მისისა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5$; ნუგეშინის იცემენ ლოცვითა მისითა II ნუგეშინის სცემენ დწულთა სიმრავლესა მისთასა და იგინი ნუგეშინის იცემენ წმიდითა ლოცვითა მისითა $c^1 c^2$. 8 იგინი II იგი $b^2 b^3 b^7 b^9$, ესე მამანი $c^1 c^2$. 9 - ზედა b^7 . 10 მამისა II წმიდისა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$ წმიდისა მამისა $c^1 c^2$. 11 შორს არს II შორავს $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 12 რომელმანცა II ვინცა $c^1 c^2$; რათამცა $b^4 b^7 b^8 b^9$. 13 იხილა + ძმამონ $c^1 c^2$. 14 - ხოლო $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$ $c^1 c^2$. 15 წელიწადსა + შინა $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^9$ $c^1 c^2$. 16 შეკრბიან და იხილიან II შემოკრბიან და მოიკითხიან $c^1 c^2$. 17 ერთმანერთის II ურთიერთას $c^1 c^2$. 18 უამისა ზიარება II უამი ზიარებაჲ b^1 ; უამისა ზიარებაჲ $b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$. 19 გარნა + ამისა $c^1 c^2$. 20 დიდსა + ხოლო $b^1 b^2 b^3 b^5$. 21 რაჲმე მოუქდის ... მტერისა II ბრძოლს სცის მტერმან გულის სიტყუთა რაჲმე $c^1 c^2$. 22 - მაშინ $b^1 b^2 b^3 b^4 b^5 b^7 b^8 b^9$ $c^1 c^2$. 23 - მოვიდის $c^1 c^2$. 24 წმიდისა + ბერი-სა $c^1 c^2$.

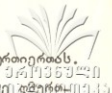
და აღმციროდის¹ და განუქარდის ლოცვით ამის წმიდისათა² ამას დღესა წმიდასა ყოველთა მამათა³ წმიდათა⁴ და უბიწყო⁵ ულოცის⁶ და განისუენიან⁷ ბრძოლისა მისგან⁸ ხოლო წელსა პირველსა⁹, რომელსა¹⁰ მოვედ¹¹ შენდა¹², სწადოდა¹³ მამათა¹⁴ რაათა ეზიარნენ¹⁵ წმიდასა¹⁶ საიდუმლოსა¹⁷ დღესა კურიაკესა, აღდგომასა ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისასა¹⁸ და წარმომავლინეს შენდა. და ამას¹⁹ წელსა²⁰ კჳალად მრქუეს²¹: მომართუ ჩუენ საკმარი, რაათა არა დავშეთ²² ამას ორსა დღესა უზიარებლად²³ წმიდასა საიდუმლოსა ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისასა²⁴. ამისთვის მოვედ შენდა დღესა²⁵ ხუთშაბათსა²⁶ და გაუწყო²⁷ შენ²⁸, ზ საყუარელ²⁹, რამეთუ არა საკმარისათვის მოვედ შენდა³⁰ რამეთუ შემძლებელ არს ღმერთი რაათა მოუძღუნოს მათ³¹ საკმარი მათი³² ანგელოზისა მიერ თვისისა არამედ ესრეთ

I აღმციროდის A ; აღმციროდის b¹ b² b⁵. 2 ულოცის... წმიდისათა II და აღუარის და შეუარდის რა ულოცის და მან შეიწყნარის და ულოცის და ორ განკრწნის და განისუენის c¹c². 3 მამათა II მათ c¹c². 4 წმინდისათა c³ ; წმიდისათა c². 5 ყოით კერძოვე უბიწოთა c¹c²; -(და უბიწოთა) b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 6 ერთობით ყოთა ულოცის c¹c². 7 და ყოთავე პოვიან განსუენება c¹c². 8 ბრძოლისა მისგან A ; ბრძოლათაგან მტერისასა თათოსახეთა c¹c². 9 ხო პლსა მას წელსა c¹c². 10 რომელსა II ოდეს c¹c²; - რომელსა b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. II მოვიდნენ b²b⁵; მოვიდიან b³b⁴b⁷b⁸b⁹. 12. შენსა A ; - შენდა b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸b⁹. 13 რ სწადოდა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 14 - მამათა c¹c². 15 ეზიარნეს c¹c². 16 - წმიდასა b³b⁴b⁷b⁸b⁹ c¹c². 17 - საიდუმლოსა c¹c². 18 თნსა და ღა მამისა რწნისა იჳ ქუე c¹c². 19 ამათ b¹b²b³b⁴b⁵b⁷ b⁸b⁹. 20 წელთა b¹ b²b³ b⁴ b⁵ b⁶ b⁷ b⁸ b⁹. 21 მიბრძანეს c¹c². 22 დავშეთთ+რწნ b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ 23 რაათა ..... უზიარებლად II რა ვეზიარნეთ ამას ორსა დღესა c¹c². 24 ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისასა II ქუესსა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹; -c¹c². 25 დღესა II ამას c¹c². 26 ხოთშაბათსა A. 27 განცხადებულად გაუწყო c¹c². 28 - შენ c¹c². 29 საყუარელი + ძმაო c¹c². 30 შენდა+დღესა ხუთშაბათსა b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹. 31 ამათ c²; - მათი. b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸. 32 ამათი c¹c².

სათნო იჩინა ქრისტემან¹, რაათა კელითა შენითა გამოცხადნეს
 საქმე² ამათ ღირსთა მამათა³. დაიჯერე, შვილო, ვითარმედ
 შემდგომად ამის ღლისა⁴ არღარავინ⁵ იხილნეს ესენი თულმან
 ადამიანთამან ყოვლად⁶ ვიდრემდის⁷ მოვიდეს მეორედ⁸ ქრისტემ
 ღმერთი ჩუენი და ვკითხე⁹: რაათა¹⁰ იზარღებინ¹¹, უკუთუ
 არავინ იხილავს მათ. მომიგო და მრქუა: ვითარცა ესე იხილე,
 ცხორებამა ამათი იწრო არს ფრიად¹². და კუალად¹³ ვკუითხე:
 ვინაა¹⁴ უკუთუ¹⁵ იციან¹⁶ ღმე ესე წმიდაა. და თქუა¹⁷: სული
 წმიდაა ასწავებს¹⁸ მათ¹⁹ რაათა შეკრბენ ერთად²⁰. და ვითარ-
 ცა ესე თქუა, დამიტევა და წარვიდა²¹, ვიდრე უამამდე განთე-
 ნებისა²². და ვითარცა განთენა, მოვიდა და მრქუა²³: გნებავს-
 სა- რაათა წარხუდე²⁴ ადგილად²⁵ შენდა²⁶ და მე ვარქუ მას:
 მე, უფალო. და მრქუა მე²⁷ აღდეგ და წარვიდე მშუდობით²⁸.

I ქრისტემან + ლ⁵ რ⁶მ⁷ვ⁸ c¹c². 2 ცხორებად c¹c²; 3 -
 მამათაა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ c¹ c². 4 ღლისა ამის b¹
 b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 5 არღარა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹
 c¹ c². 6 ყოვლად + ვე b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ c¹ c².
 7 ვე მ⁷ლის c¹ c². 8 - მეორედ c¹ c². 9 ხ⁷ მე ვარქუ მას
 c¹ c². 10 რაათა + უკუთუ b¹ b² b³ b⁵ b⁷. და რ⁷ითა b⁴ b⁸ b⁹.
 11 იზარღებინ b⁷. 12 ცხორებამა ამათი იწრო არს ფრიად ||
 ცხრბა მ⁷თი ფ⁷დი იწრებითა არს მცენარეთვ⁷ნ ქყნისათა c¹ c².
 13 კუალად + უკუთუ c¹ c². 14 - ვინაა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹.
 15 უკუთუ b⁷. 16 იციანა b⁴ b⁸; იციანნა b¹; იციანნა b²
 b³ b⁵; იციანნა b⁹; ცნიან c¹ c². 17 - და თქუა c¹; ვ⁷ლ c¹
 18 აუწყებს b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹ c¹ c². 19 მათ + თქა c¹.
 20 ერთად || ერთჯერ ადგილსა ამას c¹ c². 21 წავიდა და
 დამიტევა მე c¹ c². 22 უამამდე განთენებისა || უამადმდე გან-
 თიადისა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁹; აქამამდე განთიადისა
 b⁴ b⁸; განთიადისა უამადმდე c¹ c². 23 მრქუა + მ⁷ნ c¹ c².
 24 წარხუდე A. 15 ადგილადვე c¹ c². 26 თ⁷სად b¹ b²
 b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. 27 თქა A. 28 მყუდროებით c¹ c².

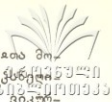

და გზა მყვა¹ ვითარ² მილიონ ერთ და მოვიკითხეთ ურთიერთს.
 და წარვიდა ბერი³ ადგილად თუსა⁴. ხოლო მე მივიწვი⁵ და მივიწვი⁶
 სა იესუ ქრისტესა⁵ ლოცვითა მათ წმიდათაათა რაათა მიმადწიოს⁶
 ადგილსა ჩემსა თუნიერ⁷ შრომისა.

და ვითარცა მივივდი⁸ მე და წმიდა იგი⁹ და მე ვიდოდი¹⁰
 დაკურვებული¹¹, რომელი ვიხილე და მესმა ღირსთა¹² მათგან
 და აპა¹³ ვიპოე¹⁴ მე¹⁵ კარსა¹⁶ ეკლესიისა ჩემისასა მყის¹⁷.
 და შევივდი¹⁸ და ვილოცე და თაყუანისვცე¹⁹ ღმერთსა²⁰ და ვცმად-
 ლობდი²¹, რომელმან ღირს მყო²² ცოდვილი ესე, რაათა ვიხილენ
 ესევითარნი წმიდანნი და მოვილე ლოცვაა მათი²³, დავჯდე²⁴ და
 წარმოუთხარე ესე ყოველი²⁵ შუღლთა²⁶ ეკლესიისა ჩემისათა²⁷
 ხოლო მათ დაუკურდა²⁸ ესევითარი²⁹ და ადიდებდეს

 I ყავ ც¹; მყავ ც². 2 გზა მყვა ვრ II ვრ ვლე ბ³ ბ⁴ ბ⁷
 ბ⁸ ბ⁹. 3 ბერი + იგი ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 4 თუსად
 ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹ ც¹ ც². 5 რა რ¹ რ² რ³ რ⁴ რ⁵ რ⁶ რ⁷ რ⁸ რ⁹. 6 მი-
 მიწიოს ც¹ ც²; მიმიყვანოს ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹.
 7 თუნიერ A; 8 მოვივდი ც¹ ც²; მისრულ ვიყვენით ბ¹ ბ²
 ბ⁵ ბ⁷; მისრულ ვიყავით ბ³ ბ⁴ ბ⁸ ბ⁹. 9 მე
 და ბერი იგი წ¹ ც². 10 და მივივდი A და ვიდოდი ბ¹
 ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. II დაკურვებული Ab¹ + ყ¹-
 სა მისთუს ც¹ ც². 12 პირთა მ¹ მ² მ³ მ⁴ მ⁵ მ⁶ მ⁷ მ⁸ მ⁹. 13 არა ც¹; 14 ვი-
 ვიპოე ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹ ც¹ ც². 15 - მე ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸.
 16 კარსა + ზა ც¹ ც². 17 მყისა + შ¹ ც²; მყის ბ¹
 ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸. 18 ხ¹ მე შევივდი ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷
 ბ⁸ ბ⁹. 19 თაყვანისვცე და ვილოცე ც². 20 - ღა ც²; 21
 ვცმადლობდი + უმეტეს განცვიფრებული ც¹ ც². 22 მყო + მე ბ¹
 ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 23 ღირს მყო ხილვად ესე ვრ¹
 წათ მისთა და მოღებად წ¹ კ¹ ხ¹ ხ² ხ³ ხ⁴ ხ⁵ ხ⁶ ხ⁷ ხ⁸ ხ⁹ და ლოცვასა მ¹ მ² მ³ მ⁴ მ⁵ მ⁶ მ⁷ მ⁸ მ⁹.
 24 და დავჯდე ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹ + განკურვებული
 ც¹ ც². 25 ყოველთა ც¹ ც². 26 შუღლთა ბ² ბ⁵. 27 რ¹ რ² რ³ რ⁴ რ⁵ რ⁶ რ⁷ რ⁸ რ⁹.
 28 დაუკურდა A; უმეტეს დაუკურდა ც¹ ც². 29 ესევითარი +
 საქმე წმიდათა მ¹ მ² მ³ მ⁴ მ⁵ მ⁶ მ⁷ მ⁸ მ⁹ (- მ¹ მ² მ³ მ⁴ მ⁵ მ⁶ მ⁷ მ⁸ მ⁹) ბ¹ ბ²
 ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. - ესევითარი ც¹ ც².

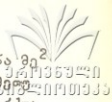
ღმერთსა¹ და შემდგომად ამისა კუალად ვილოცევდ², რაათა მოვიდეს ბერი იგი³ დღესა მას⁴ აღდგომასა ღმერთისა და მკსნელისა⁵ ჩუენისა იესუ ქრისტესა⁶ წელსა სხუასა⁷, რაათა ვიკუთხო მისგან⁹ და ვითარცა¹⁰ მივიწიე უამსა მას¹¹ და არა მივიდა¹², მომეკსენა რაა იგი თქუა, ვითარმედ არღარა ვიხილო იგი ყოვლად¹³ და კუალად¹⁴ მომეკსენა¹⁵, რომელი მრქუა¹⁶, ვითარმედ არა გინებს¹⁷ შენ წარსლგაა მათთანა¹⁸, რამეთუ უმჯობეს ა¹⁹ შენთვის²⁰ რაათა სდგე²¹ აქა²². და გულისკმა ვყავ, რამეთუ წარვწვიმიდე განძი მადლისა მათისა²³, რაუამს ვერ დავითმინე ყოფა მათ თანა. მაშინ მერუენა მე ბერი იგი და მრქუა: ნუ გულყლებულ ხარ, მამაო, რამეთუ ესე არა ჩუენ მიერ იყო, არამედ დაიჯერე, რომელი გრქუა შენ, რამეთუ ესრეთ

I ღმერთსა + ესევითარსა საკვრველსა და საწადელსა ზა სას-მენელსა და (+უფროსთა c¹) სახილველად c¹c² 2 ვილოცევი ბ³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹ c². 3 ბერი იგი + წა c¹ c². 4 - მას A c¹ c². 5 - მკსნელისა c¹ c². 6 ქრისტესა + წსა კვრიაკესა c¹ c². 7 სხუასა წელსა c¹; სხუასა წელიწადსა c². 8 რაათა + კდვა c¹; + კდ c². 9 მისგან || ვს შა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹; + უღირსი ეგე c¹c²; და შემდგომად...

ვიკუთხო მისგან || და შად ბერი იგი დღესა მას ამისა შენ ვილოცევი მოვიდა აღდგომისა უფლისა და მკსნელისა ჩუნისა ივ ქუესა წელსა სხვასა რა ვიკხო მს შა (?) b⁹ • IO - ვითარცა b¹ b² b³ b⁵. II მივიწიე უამსა მას || მოიწია დღე იგი აღდგომისა ონისა ჩუნისა ივ ქუესი. c¹ c². I2 არღარა მოვიდა + წა იგი ბერი c¹ c²; + მაშინ b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹.

I3 ყდვე ბ¹ b² b³ b⁵; - ყდ c¹ c²; + და ვრ (და ვდ c²) არა საკმრისათვის მოვედ (მოვიდა c²) c¹ c². I4 კდლ + ესე-ვა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. I5 მოვიკსენე c²; + სიტყა იგი c¹ c². I6 რაა იგი თქა b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸ b⁹. I7 გნე-ბავს b⁹. I8 მთ თა + წ b¹ b² b³ b⁴ b⁷ b⁸ b⁹; (არა გინებს... თანა) c¹ c². I9 უმჯობეს ა || უჯობს b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸. 20 ჩუნის b³ b⁴ b⁷ b⁸. 21 დასდგე b¹ b² b³ b⁴ b⁵ b⁷ b⁸. 22 უმჯობეს ა... აქა || თუ ისმინო ჩემი და სჯდო (და დაჯდო c²) ადგილსა თვისსა უმჯობეს არს შუნდა c¹ c². 23 განძი მადლისა მათისა || მადლი + იგი რლსა ღირს მყო

ონ

რახამს ვერ დავითმინე ყოფა მათ თანა¹ მაშინ მეჩუენა მე²
 ბერი იგი³ და მრქუა: ნუ გულკლებულ ხარ, მამაო⁴, რამეთუ
 ესე არა ჩუენ მიერ⁵ იყო⁶, არამედ დაიჯერე, რომელი გრქუა
 შენ⁷ რამეთუ⁸ ესრეთ სათნო ურნდა⁹ ღმერთსა¹⁰ რაათა შენ
 მიერ განცხადნეს¹¹ საქმე¹² ამათ წმიდათა¹³. და აწ დაწე-
 რე¹⁴, რაათა იყოს საკსენებელად წმიდათა მათთვის¹⁵, რაათა
 იკითხვიდენ მართმორწმუნენი, შეილნი წმიდისა კათოლიკე¹⁶

და განძი რლსა მიმამთხვა ქუნ ზიარყოფად (ზიარებად ც²)
 მადლსა მას წლასა შერთვად ც¹ c². I რახამს . . . . თანა II ოდეს
 მე უთმინოვბითა ჩემითა ჰინებე კლ მიტევა, ჰე თუმცა - არა
 მოიძაგა უღირსებაა რნი და წლთა მთ და ღირსთა შე-თუმცა-
 -ვრდომილ ვიყავ ც¹ c². 2 - მე ბ³ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸. 3 - იგი
 ც¹; + ვიყავ რა მწუხარებასა შა დიდსა ამის საქმისათვს ¹
 c². 4 ნუ გულკლებულ ხარ, მამაო II ნუ მწუხარე ხარ, ძმაო + და
 გრწმენინ რნი გარქუ შენ ც¹ c². 5 ჩუენ მიერ II რმ მიერ
 ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸; რნგუნ ც¹; რმუნ ც². 6 იყო +
 ში უკმოქცევად ც¹ c². 7 - (არამედ დაიჯერე რლი
 გრქუა შენ) ც¹ c². 8 რამეთუ II ალ ც¹. 9 სათნო ურნდა II
 ენება ც¹. 10 ქა A ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸. 11 შენ
 მიერ განცხადნეს II გამოცხადნეს შენ მიერ ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵
 ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 12 საქმე II ესე ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹. 13 წმი-
 დათა + აწ სწმენებით ესეგდ (ც¹) მადლსა მლთსა და
 იოხდა (იოხდა ც¹) წვ ლცევასა მლთსა და მლთიგე თამო-
 ნაწილე იყო რ თნი ოხ არს მორწმუნეთათს ც¹ c². 14 დაწერე
 + ყი რნი იხილე და გესმა ც¹ c². 15 წმიდათა მათთვის II მთ
 წლ ბ³ ბ⁴ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹; მთ ც²; + და სარგებელად ყლთა
 მორწმუნეთა და მკითხველთა და მსმენელთა და საშურველად
 კლად მოსწრაფეთათვს შეილთა კათოლიკე ეკლესიისათა ც¹ c².
 16 - კათოლიკე ბ¹ ბ² ბ³ ბ⁴ ბ⁵ ბ⁷ ბ⁸ ბ⁹.

წმიდი-
საქართველო
საქართველო

-----

17 წმიდისანი + რისაჲ არს დბჲ ხ³ ხ⁴ ხ⁷ ხ⁷. 18 - აწ და მდის ხ³ ხ⁴ ხ⁷ ხ⁸. 19 მადიდებელნი.... აწ ო ონი ყნი ერთობით ადიდებდენ მმსა და ძესა და სულსა წა აწ და მდის დაუსრულებელთა საუკუნეთა მრთ უკნი უკე აწ c¹ c².

"Жития Нисимы"

Р е з ю м е

"Житие Нисимы" было создано на сирийском языке в сирийских монастырских кругах Египта до УП века и в полном виде сохранено на сирийском, арабском и грузинском языках. (Рукописи датируются УШ-IX веками). Сличение всех имеющихся текстов дает возможность установить происхождение памятника и его переводов.

Анализ двух опубликованных сирийских текстов (Веджан АМС, Луис St. sin. IX), а также рукописей Берлинского гос.Музея свидетельствует о существовании двух редакций: а) более ранней - краткой и б) пространной.

Из сравнения имеющихся у нас шести списков арабской версии с сирийскими редакциями явствует наличие двух разных переводов с сирийского на арабский язык. Ранний сохранен в синайской рукописи IX века (Sin № 542), а поздней - в гаршуновских рукописях Минганской коллекции.

Изучение грузинской версии "Жития", представленной 19-ти списками, которые составляют три редакции, и сопоставление их со всеми версиями на сирийском и арабском дают возможность предположить единый грузинский архетип, явно восходящий к арабской синайской редакции.

"Житие Нисимы", подобно другим аналогичным памятникам легендарной прозы, по своему содержанию и архитектонике можно увязать с древнеегипетской легендой о Бент-Реше.

შ ი ნ ა ბ რ ს ი

შ ე ს ა ვ ა ლ ი	3
სირიული ვერსია	8
არაბული ვერსია	16
ქართული ვერსია	29
ქართული ვერსიის თარგმანისათვის	47
ქართულ რედაქციითა ურთიერთმიმართება	77
თბილულების წარმომავლობის საკითხისათვის	97

ტექსტები, თარგმანები

სირიული ვრცელი რედაქციის ქართული თარგმანი	94
არაბული სინური რედაქციის ტექსტი და მისი ქართული თარგმანი	103
არაბული კარშუნული რედაქციის ტექსტი და მისი ქართული თარგმანი	130
ქართული ტექსტი	159
Сирийская, арабская и грузинская версии "Жития Нисимы" (резюме)	222

ნანი პავლოვნი ცაყაძე

СИРИЙСКАЯ, АРАБСКАЯ И ГРУЗИНСКАЯ ВЕРСИИ
"ЖИТИЯ НИСИМЫ"

(на грузинском языке)

Тбилиси

1983

დაიბეჭდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის
სარედაქციო-სამომხმეებლო საბჭოს დადგენილებით
სბ 1780

რეცენზენტები ფილოლოგიის მეცნ.კანდიდატები:
ლ.მამულია, ლ.ღვალაძე

გამომცემლობის რედაქტორი გ.გოგიავა
ტექნიკური ნ.ოკუჯავა

გადაეცა წარმოებას 15. XII.82 ხელმოწერილია დასაბეჭდად 9. XII.82
ქალაქის ზომა 60 X 90 1/16; ქალაქი ოფს; ნაბეჭდი თაბახი 14.0;
სააღრ.-სამომხმე. თაბახი 10;
უე 01016 ტირაჟი 1000; შეკვეთა №4/81
ფასი I მან. 25 კაპ.

გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 380060, კუტუზოვის ქ., 19
Издательство "Мециниереба", Тбилиси, 380060, ул.Кутузова, 19

საქ.სსრ მეცნ.აკადემიის სტამბა, თბილისი, 380060, კუტუზოვის ქ., 19
Типография АН ГССР, Тбилиси, 380060, ул.Кутузова, 19

წ. 13/5